

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl 10/Sayı 120/Aralık 1991/3.-DM

Mücadelemiz boyutlanıyor; TC çıkmazda!

1991 yılını geride bırakırken, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından canalıcı gelişmelere yenileri eklendi. Yıl boyunca gündemin en yakıcı konusu olmayı sürdüren mücadelemiz Aralık ayına da damgasını vurdu. Bu ayda yaşanan

gelişmeler aynı zamanda TC'nin 70 yıllık asimilasyon ve imha politikasının iflasının resmi ağızlarca itiraf edilmesini de birlikte getiriyor ve TC, yeni bir Kürt politikasını uygulamaya koyduğunu açıklıyordu. Buna karşılık Kürdistan'da hem gerilla

savaşında ve hem de kitle eylemlerinde niteliksel bir büyüme daha da bariz bir biçimde gözler önüne seriliyordu. Sömürgecilik iflas etmiş politikalarının yerine yeni arayışlara hız verip kaybettiklerini yeniden elde etme ya da hiç değilse mücade-

leyi geldiği noktada etkisiz kılma çabalarına yönelirken, ulusal kurtuluş mücadelemiz de doğan iç ve dış ortamı en iyi şekilde lehine çevirme çabasına hız veriyor ve bu karşılıklı çabalar içinden geçilen süreci son derece yakıcı bir özelliğe kavuş-

turuyordu. Taktiklerin kıyasıyla mücadelesine sahne olan Aralık ayı yeni bir yıla yerini bırakmaya doğru giderken; ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından en önemli dönüm noktalarından birini teşkil ediyordu.

Devamı 2. sayfada

Sömürgeciliğin katliam ve imha politikaları serihildanlar zinciri ve gerilla atağıyla boşa çıkarılıyor

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, tarihi gelişmelerin yaşandığı ve önemli mevzilerin kazanıldığı bir aşamadan geçiyor. Özellikle, çetin kış koşullarına rağmen 1991 yılının son ayında yaşanan gelişmeler, tanık olunan kitlesel olaylar, bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin taktiksel olarak ulaştığı boyutu gösteriyor. Gerillanın IV. Ulusal Kongre'nin zafer yaratan çizgisini doğru temelde hayata geçirmeye başlaması ve düşmana indirdiği sonuç alıcı darbelerle beraber, Kürdistan halkının da düşmanın estirdiği teröre topyekün serihildanlarla cevap vermesi, gerillanın halkla bütünleşmesinin boyutlarını ortaya koymaktadır. Artık sadece gerilla cephesinde değil, halk cephesinde de sömürgeci egemenlik zorlanmakta, Özel Harp Dairesi'nin Kürdistan'da estirdiği terör bu cepheden de gereken karşılığı bulmaktadır. Ayrıca, Kürdistan'da devlet çarkı içinde örgütlenilen terör odaklarının gerçekleştirdiği katliamlar, buna karşı yükselen halk eylem-

liliği, TC'nin "demokratikleşme" adı altında gizlemeye çalıştığı gerçek yüzünü daha açık ortaya çıkarmış bulunmaktadır. "Halka şefkat" ve "demokratikleşme" adı altında dünya insanlığını ve kamuoyunu aldatmaya çalışırken, aynı zamanda oluşturduğu terör odaklarıyla "faili meçhul" olaylara hız kazandıran ve yükselen halk tepkisine silahla karşılık veren TC, gerçeğin böyle olmadığını bizzat kendisi ispatlamış bulunmaktadır. Kürdistan'da Aralık ayı içinde yaşanan gelişmelere baktığımızda bu gerçek kendisini çıplak bir biçimde gözler önüne sermektedir.

Sömürgeci özel savaşın kanlı güruhu kontr-gerillanın Kürdistan'daki cinayetleri Aralık ayı içerisinde artarak devam etti. Kürdistan'da baskı, terör, katliam yaşamın bir parçası gibi. Köyler, evler basılıyor, insanlar işkenceden geçiriliyor, kurşuna diziliyor, evler-dükkanlar yağmalanıyor, insanlar provoke edile-

Devamı 4. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın Şehit Ahmet GÜLER Eğitim Devresi diploma töreninde yaptığı konuşmayı yayımlıyoruz.

"Tarihimizde ilk kez yakaladığımız halkımızın ordu yürüyüşünün yakın dönemde zaferi getireceğini bilerek görevlerimizin üzerine yürüyelim"

Mahsum Korkmaz Akademisi Şehit Ahmet Güler Eğitim Devresi'nin değerli öğrencileri!

Parti ve ulusal kurtuluş mücadelesi tarihimizde '91 yılının bu son devresini tamamlarken her bakımdan önemli bir süreçten geçmekteyiz. Bir yandan düşman, kendini yenileme, birincil sırada mücadelemizi gündemine koyup özel savaşını eskisi kadar inanmasa da ama yine de ısrarla sürdürme gibi bir konuma ulaşmaya çalışırken, diğer yandan parti ve ulusal kurtuluş mücadelemiz de kendini hem yenileme ve hem de güçlü bir tecrübe temelinde geleceği kesin kazanma biçiminde gündemine koyma ve bu sefer bir daha yıkılmaya, gerilemeye meydan vermeyecek bir gelişmeyi kesinlikle sağlama gibi bir durumla yüzyüzedir. Biz burada bu çalışmayı geliştirirken, sadece standart bir çalışma dönemini gerçekleştirmedik. Her bakımdan derinleşmiş çizgi ve ayrıntılı uygulama esasları üzerinde çok yönlü durduk ve hatta geleceğin üzerine yürürken engel teşkil edecek tutumlara, anlayış ve çaba düzeyinde artık hiçbir bahaneyle girilemeyeceğini kesinleştirdik.

Gün öyle bir gün, dönem öyle bir dönem ki, artık kendini aldatmanın hiçbir anlamının olmadığı, ne bunun nedenlerine ve ne de sonuçlarına bir anlam verilemeyeceği, belki eski yaşamın çıkarları açısından böyle bir yaklaşımın anlamı olsa bile, artık günümüzde bunun hiç imkanının kalmadığı göz önüne getirildiğinde, ulaşılması gereken yaşama çok yaklaşılması, artık bir bütün olarak partinin, sizlerin doğru ve kesin yürümesini emretmektedir. Bunun gereklerini yerine getiremeyenler, hiçbir af, hiçbir lütf beklemesinler, kendilerini acındırmasınlar, ortaya koydukları davranışlara hiçbir gerekçeyle saygı ve sabırla karşılık görmeyi beklemesinler. Böylesine güç bir dönemde, böyle tutumları sergileyenler aslında lanetle anılmaktan öteye, ölseler de kabaca böyle değerlendirilmekten kurtulamayacaklardır. Bu her zamankinden fazla şimdiki çalışmalarımızda kesinleşmiş, kararlaştırılmıştır. Geçmişin dolaylı-direkt

Devamı 12. sayfada

1991 yılı özel savaşın kesin yenilgisiyle sonuçlandı

PKK önderliğindeki Kürdistan halkıyla Türk sömürgecileri arasında şiddetli geçen bir savaşa sahne olan mücadele yüklü bir yıl daha geride kalıyor. Bağımsızlık ve özgürlük yolunda engin bir cesaret ve özveriyle mücadele alanına atılan halkımız, önemli kazanımlara ulaşmış olarak 1991 yılını geride bırakıp yeni bir mücadele yılına giriyor. 1991 yılı içinde alabildiğine yoğunlaşan gerilla savaşı ve serihildanlar sonucunda Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci

egemenliği çözülür ve çöküşe giderken, Kürdistan halkı özgür bir topluluk olarak şekillenme yolunda muazzam bir mesafe katetmiş bulunuyor. Eskinin köle Kürdü yerini özgürlük savaşçısı insana terkediyor. Dünün umutsuz, bilinçsiz ve örgütsüz insanının yerini bugünün bilinçli, örgütlü ve geleceğe umutla bakan insanı alıyor. Tarihin lanetlenmiş köle halkı artık gerilerde kalıyor: Halkımız şimdi temel insanlık değerleri uğrunda sürdürdüğü onurlu bir savaşının saygın bir temsilcisi ola-

rak dünya halklarının karşısına dikiliyor. Kürdistan halkı dar ulusal sınırlar içine hapsedilmiş bir kavganın değil, dünya halklarının çıkarlarını doğrudan ilgilendiren çıkarıcı bir savaşın öncü temsilcisi olarak ortaya çıkıyor. Bu temelde 1991 yılı daha şimdiden halkımızın tarihinde önemli bir yer işgal ediyor. Başkan Abdullah ÖCALAN yoldaşın da işaret ettiği gibi, 1991 yılı kırsal ve kentsel alanlarda yaşayan bütün

Devamı 6. sayfada

Xan Kûrkê (Özgürlük Vadisi) direnişi ve çıkarılması gereken dersler

Yazısı 17. sayfada

Milliyet gazetesi muhabiri Soner Gürel'in PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşla yaptığı röportajın son bölümü:

"Kürt halkı köklü bir özgürlük hareketine, devrime girişmeden tatmin edilemez"

Yazısı 20. sayfada

Düşmanın katliamlarına karşı tüm Kürdistan halkı ayakta, gerilla atakta

Yazısı 24. sayfada

Bağımsızlık mücadelesi şehitlerimizin anıları, özgürleşen Kürdistan'da zafere dönüşüyor!

- Dr. Kendal yoldaş
- Munzur yoldaş
- Kokel yoldaş
- Hurşit yoldaş
- Bişar yoldaş
- Hayri yoldaş
- Sertaç yoldaş

Yazıları 9-11. sayfalarda

Mücadelemiz boyutlanıyor; TC çıkmazda!

Kemalizmin ve 70 yıllık TC politikasının iflasi: "Kürt realitesini tanıyoruz"

Baştarafı 1. sayfada

Ekim ayı erken genel seçimlerinin başta gelen nedenlerinden birisi, TC'nin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında çıkmaza giren politikasına nefes alıracak çözümlerin üretilmesi ve hayata geçirilmesini sağlayacak bir yönetimin ortaya çıkarılması ihtiyacıydı. İyice deşifre olan ve yıpranan ANAP iktidarı yerine hem genelde kitlelerde görülen hoşnutsuzluk dalgasını bertaraf edip sahte de olsa umut verecek ve hem de yürürlüğe konmak istenen yeni politikaları hayata geçirebilecek bir hükümete ihtiyaç duyulmaktaydı. Seçimler öncesinden başlayarak DYP iktidara hazırlanmaktaydı ve nitekim seçim sonucunda Demirel başkanlığında DYP-SHP koalisyon hükümeti oluşturularak TC siyaset sahnesinde yeni bir sayfa açıldı.

Yeni hükümet, toplumda biriken öfkeleri boşaltarak rejimi güvenmeye alma, en önemli tehlike durumundaki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini hangi yolla olursa olsun denetim altına alma ve çöken ekonomiye biraz nefes aldırma görevleriyle yüklüydü ve TC'nin ömrünü uzatmanın, yüzyüze geldiği çöküşü durdurmanın biricik yolu bunların başarılmasından geçmekteydi. Bu nedenle de yeni hükümet sıradan bir hükümet değil, bir ulusal hükümet niteliğini taşıyordu. Nitekim, Cumhurbaşkanı Özal'ın da ANAP'ı temsil ettiği göz önüne getirildiğinde gerçekte devlet yönetiminde DYP-SHP-ANAP ittifakı söz konusuydu ve diğer düzen partileri de bu ittifaka omuz vermektedirler. Kısacası, TC'nin yüzyüze bulunduğu ağır sorunlarla başetmede tek seçenek olarak görüldüğü ulusal ittifak, tüm düzen güçlerinin birlik ve beraberliği sağlanmış oluyordu.

Yeni hükümetin işbaşına gelir gelmez yaptığı ilk iş, toplumun en duyarlı olduğu ve büyük acısını yaşadığı işkence ve insan hakları ihlalleri konusunda önlemler alacağını ve demokrasiyi egemen kılacığını açıklamak oldu. Hükümet programında bu yönlü tedbirler de yer almaktaydı. Bu, yüklenilen misyonun yerine getirilmesinde önemli bir halkaydı ve böylece toplumda umutlu bir beklentiye yol açıp rahatlamayı yaratmak hedefine yönelikti. Dışta ise, giderek dünyada öne çıkan "demokrasi ve insan hakları" konusunda duyarlı olduğu imajını yaratıp TC'nin bu konudaki kötü ününü bertaraf etme ve uluslararası zeminde hareket olanaklarını artırma hedefi güdülmekteydi. Nitekim, eski bakanlardan Hasan Celal Güzel bu durumu, "Sözde demokratikleşmenin arkasında ABD ve Avrupa var" (2000'e Doğru, 15 Aralık) sözleriyle ifade etmekteydi. Yeni hükümetin ilk icraat olarak, insanların canlı canlı mezara gömüldüğü Eskişehir Cezaevi'ni kapatma kararı alması, bu amaçla gerçekleştirilen yaygın protesto eylemlerinin zaferi olduğu gibi, pratik bir adımla inandırıcı olma çabasından da kaynaklanmaktaydı. Nitekim bu karar yeni dönemde bazı şeylerin değişebileceği yönünde, içinde soru işaretlerini de taşısa, belli bir umut yarattı.

Yeni hükümetin en büyük iddialarından birisi, "Kürt sorunu"nu çözeceği iddiasıdır. TC'nin geleneksel asimilasyon ve imha politikasının

fiyaskoyla sonuçlanması ve sorunu tasfiye etmek bir yana daha da alevlendirerek, güçlü bir ulusal kurtuluş savaşıyla karşılık bulması onu politikasında bazı değişiklikler yapmaya zorladı. Nitekim başta da vurgulandığı gibi, hükümet değişikliğinin bir nedeni de buydu. TC'nin yeni politikası, Kürdistan halkını ulusal kurtuluş mücadelesinden koparmak, bunun için de halka karşı zor politikasının yerine "şefkat politikası"ni yürürlüğe koymak, buna karşılık PKK'yi de en acımasız bir şekilde ezmektir. Politikayı çizen Milli Güvenlik Kurulu, uygulamaya koyan ise yeni hükümettir. Nitekim, bu politika açıklanmadan önce MGK toplantı yapmış, askeri yetkililer Demirel'i ziyaret edip görüşmüşlerdir. Yani bu politika TC'nin şu veya bu hükümet kanadının değil, devletin resmi politikasıdır.

Yeni politikanın ilk uygulaması Demirel ve İnönü'nün birlikte Kürdistan'a yaptıkları gezi oldu. 7-8 Aralık tarihlerinde başta Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş olmak üzere üst düzey askeri yetkililerin de katıldığı Kürdistan'da gövde gösterisi yapan Demirel ve İnönü Amed, Elîh (Batman), Sêrt, Mêrdîn ve Şîrnex'te kitlelere yönelik propaganda mitingleri düzenlediler, askeri ve sivil devlet güçleriyle görüşmeler yaptılar. Bu gezinin amacı açıkça, devletten kopan "Güneydoğu" halkının yeniden kazanılması şeklinde ifade ediliyordu. Demirel ve İnönü yaptıkları konuşmalarda Kürdistan halkına birlik ve beraberlik çağrısı yaptılar, "üniter devlet" içinde yer almak şartıyla ne isterlerse yerine getirileceğini ifade ettiler; özcesi bağımsızlık ve özgürlük talebinden vazgeçmesi için yalvardılar, yol, su, elektrik, okul, fabrika vb. ile kandırmaya çalıştılar. İnönü, istemlerini şöyle formüle ediyordu: "Üniter devlet içinde barışçıl çözüm daha çabuk bulunur. Devletin yapısını değiştirmeye kalkmak genellikle iç savaş yol açar." (Milliyet, 11 Aralık 1991). Böylelikle çok ileri bir atılım gibi öne sürülen yeni politikanın aslında Özal'ın formüle ettiği, "Federasyon da dahil, her türlü çözüm tartışılabilir" tarzındaki yaklaşımdan daha geri olduğu ortaya çıkıyordu.

Kürdistan halkı TC yetkililerinin gezileri boyunca mitinglerde ulusal kurtuluşçu sloganlar haykırdı, ulusal bayrağını ve renklerini dalgalandırdı, baskı, zulüm ve işkenceyi lanetledi, partisine ve önderliğine bağlılığını haykırarak onlara düşmanlık yapan kendisine dost olamayacağını dile getirdi.

Aynı zamanda durumu yerinde inceleme ve nabız yoklama amacını taşıyan bu gezi ardından Demirel yaptığı bir açıklamayla TC'nin 70 yıllık geleneksel politikasının artık yürümediğini ortaya koydu ve "Kürt realitesini tanıyoruz" dedi. Açıklanan yeni Kürt politikasına göre, "Kürt enstitüsü kurulabilecek, Kürtçe gazete ve kitap çıkarılabilecek, özel Kürtçe ders alınabilecek, Türkiye'nin bütünlüğü kesinlikle tartışılmayacak ve PKK'ye müsamaha edilmeyecek". Kürt realitesinin kabul edilmek zorunda kalınması TC'nin asimilasyon ve imha politikasının iflas ettiğinin ilanı oluyor. Ancak TC Kürt gerçeğini tanıırken ona nasıl bir tanım kazandırdığı muğlaktır,

onu ulus olarak mı tanımlıyor, yoksa azınlık olarak mı; bu belli değildir. Kürdistan ülkesi ve ulusu ile hala reddedilmektedir, sadece Kürt halkının dili ve kültürünü kullanması ve tarihini araştırması üzerindeki yasak belli ölçüde kalkmış bulunuyor. Bütün bu gerçekler gösteriyor ki, TC'nin yeni politikası Kürt halkını eritmenin yeni bir taktiğidir. İnkâr ve imha politikası ile yapılamayan şeker politikasıyla yapılmak isteniyor. Üniter devletin tartışılmaz bir zorunluluk olarak dayatılması, Kürdistan halkının öncü gücü PKK'nin hala terörist olarak tanımlanıp imha politikalarına tabi tutulması yeni Kürt politikasının sahteliğini ve sömürgeciliğinin yeni bir maskesi olduğunu ortaya koyuyor.

Yeni Kürt politikasının bir diğer yönü de Özal'ın ortaya attığı "Kürtlere hamilik" politikasının olduğu gibi devralınmasıdır. Demirel yaptığı açıklamada Güney Kürdistan'daki halkın kendi kardeşleri olduğundan dem vurarak Irak'ı tehdit ediyor ve "Saddam Kürtlere yönelik bir saldırıya girişirse karşısında bizi bulur" diyor-

du. Bu politikanın hedefi, daha önce de olduğu gibi Güney Kürdistan'daki güçleri partimize karşı kullanmak ve gelecekte Güney Kürdistan üzerindeki emellerine gerçeklik kazandırmada yolu açık tutmaktır.

Açık ki bu Kürdistan halkına dost bir politika değil, aksine onu içten parçalayıp birbirine kırdırma'yı hedefleyen sinsi bir politikadır.

TC bu yeni Kürt politikasıyla gerek iç gerekse dış kamuoyu nezdinde sempati yaratarak manevra alanını genişletmek, çeşitli ülkelerce Kürt ve Kürdistan sorununa ilişkin yöneltilen eleştiri ve baskıları bertaraf etmek, Kürtlerin haklarına gereğince kavuştukları imajını yaratarak ulusal kurtuluş mücadelemizin uluslararası alandan destek almasını önüne geçip onu sıkıştırmak ve içte de halkı mücadeleden geri çekmek amacını gütmektedir.

TC Kürt politikasındaki bu değişikliklerle, elinden kayıp giden Kürdistan'ı ve Kürt halkını son bir umutla tutmaya çalışmaktadır. Gelişen nokta Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için bir zaferdir, çünkü

Sömürgecilerde otorite çekişmesi:

"Şefkat" politikasından kanlı katliama

Demirel-İnönü hükümeti Kürt sorununu "şefkat"le çözeceğini iddia ediyordu. Bu politikaya göre, halka yumuşak davranılıp güven verilerek devletle yeniden barışması sağlanacak, PKK ise içte ve dışta tecrit edilerek imhaya tabi tutulacaktı. PKK ile masaya oturma söz konusu olmazdı, zira PKK "terörist" bir örgüttü! Demirel "Kürt realitesini tanıyoruz" açıklamasını yaptığı toplantıda yabancı gazetecilerin soruları üzerine "Abdullah ÖCALAN bir teröristtir, görüşmemiz söz konusu olamaz" diyerek sorunun görüşmeler

tutarlı bir kopuş ancak devleti yöneten gizli güçlerin denetim altına alınması ve MGK'nin boyunduruğundan kurtulması ile mümkündü. Oysa yeni hükümetin işlevi de öncekilere olduğu gibi, MGK'nin aldığı kararları uygulamaya koymaktan ibaretti, değişen tek şey yeni politikaların biraz daha ince ve kamufle edilmiş politikalar olmasıydı. Bu açıdan yeni hükümet gerçek bir otorite olmaktan uzaktı.

Nitekim Aralık ayı içinde Kürdistan'da yaşanan gelişmeler gerçek otoritenin devlet içinde yuvalanmış

bu gelişmeler onun ürünüdür. TC elbette ki bu yeni düzenlemeleri kendi çıkarlarına göre gerçekleştiriyor ve son bir şans olarak bunlara sarılıyor. Ancak, devrimci güçlerin en önemli özelliklerinden birisinin de, usta taktiklerle düşmanın avantajlarını dezavantaja dönüştürmek, kozlarını onun aleyhine çevirmek olduğu biliniyor. Ve PKK bu konuda ne kadar usta olduğunu pratiğiyle defalarca ortaya koymuş bir güçtür. Bu açıdan TC'nin can simidi gibi sarıldığı bu yeni düzenlemelerden ulusal kurtuluş mücadelemiz yararlandırılacaktır. Bu tedbirlerin oldukça gecikmiş tedbirler oldukları da dikkate alındığında, TC'den çok ulusal kurtuluş mücadelemizin hizmetine sokulma olasılığının daha fazla olduğu görülecektir. Bu açıdan, yeni tedbirler TC için çözüm değil, çözümsüzlük getirecek, sonunu yakınlaştıracaktır. Kürdistan halkı ve öncüsü kendi mücadelesinin ürünü olan bu yeni gelişmelerden daha ileri mevzilere ulaşmak için sonuna kadar yararlanmayı bilecektir.

bazı sınırlı hakların tanınmasından geçtiğini savunup bu yönlü adımlar atmaya çalışmaktadırlar. Yeni hükümetin politikalarına yön veren bu anlayıştır. Buna karşılık devlet içinde örgütlenmiş ve gerçek otorite gücünü teşkil eden Özel Harp Dairesi ve kontr-gerilla gibi örgütleri sınırsız bir ırkçılık ve Kürt halkına düşmanlıkla soruna yaklaşmakta ve kitlesel katliamlarla sorunu çözmeyi bir hedef olarak önüne koymaktadır. Aralık ayı içinde yaşanan gelişmeler bu konuda ne denli gözükara olduğunu gözler önüne serdi.

Özellikle son aylarda tırmanış gösteren şovenizm dalgası ve kontr-gerilla cinayetleri Aralık ayı içinde doruğa ulaştı. Bir yandan hükümetin "şefkat" politikası şişirilip halkın gözü boyanmaya çalışılırken, diğer yandan kontr-gerilla cinayetleriyle peşpeşe can almaya, basın-yayın organlarında şovenizmi körükleyici, Kürt halkına düşmanlığı besleyici yayınlarla hız verildi. Her şey, devlet içinde iki ayrı taktiğin çekişmesinin yaşandığını, hükümetin son derece zayıf olmasına karşılık onu bastıran ve işlemez kılmaya çalışan güçlü bir gizli otoritenin var olduğunu gözler önüne seriyordu. Hükümetin otoriteyi eline almak için bu gizli güce yönelme cesaretinden ve gücünden yoksun olması, önüne koyduğu politikaların fazla şansı olmadığını gösteriyor; kurulalı daha birkaç ay olmamışken, "Koalisyon yaşayacak mı, ömrü ne kadar, Demirel üçüncü kez de şapkasını alıp gitmek zorunda mı kalacak?" sorularının sorulmasına yol açıyordu.

Şovenizmin körüklenmesinde hiçbir fırsat kaçırılmıyor, özellikle HEP'e yönelik dizginsiz bir hedef gösterme, teşhir ve tecrit etme kampanyası geliştiriliyordu. HEP Kongresi etrafında günlerce süren spekülasyonlardan sonra bir kez daha meclis bünyesinde bir HEP kökenli milletvekilinin tartaklanması sözkonusu oluyor, Türk ve Kürt halkının kardeşliği kelimelerinin ağza alınmasına dahi fırsat verilmiyordu. Bütün bu tutumlar Türkiye ve Kürdistan halkları arasına kin tohumları ekerek onları birbirine düşürme, yaratılan şovenizm dalgası içinde Kürt halkını kolayca kırmadan geçirme, bir kez daha 1925 ve 1938 katliamlarını yaşatma amacına yönelikti.

Bu terör politikası Kürdistan'da her gün yeni canlar almaya devam ediyor, kontr-gerilla kırsal alanda ve özellikle de şehirlerde ulusal kurtu-

Licé'de serfihildan

yoluyla çözüme kavuşturulmasının yolunu kapatıyordu. Bu yaklaşım yeni politikanın da özünde eski politikadan çok farklı olmadığını, dolayısıyla sonuç alma şansı bulunmadığını ortaya koyuyordu. Bu politika kendi içinde tutarsızlıklarla örüldü; bir yandan Kürt halkına sahip çıkma iddiasında bulunuyor diğer yandan o halkın kenetlendiği öz örgütü PKK'yi imha planlarına dayanıyordu, bir yandan silahla meselelerin çözümlenemeyeceğinin ortaya çıktığını belirtiyor, diğer yandan da yeni zor planları geliştirip uygulamaya koyuyordu. Eski politikadan

özel savaş güçleri olduğunu açıkça gözler önüne serdi. Kürdistan'da bu süreçte tam bir otorite kavgasına tanık olundu, daha doğrusu sivil iktidarın iktidarsızlığı, acizliği ve çıkmazı ile gizli iktidarın sınır tanımaz başına buyrukluğuna tanık olundu. Bir kez daha, partimizin "Kürdistan'ı Özel Harp Dairesi ve emrindeki güçler yönetiyor" tarzındaki belirlemesi somutluk kazandı.

Demirel ve İnönü de dahil bazı çevreler, devleti kurtarmanın ancak eski politikada bazı yenilikler yapıp, PKK'yi imha politikasının yanısıra halka daha yumuşak bir yaklaşım ve

luş mücadelesiyle şu veya bu oranda bağı olan, ona sempati duyan sivil insanları birer, ikişer katlediyordu. İnsanlar işkenceden geçirilip tutuklanıyor, birçoğu ise kayboluyor, akıbetleri hakkında bilgi dahi alınmıyordu. Aralık ayı ortalarına gelindiğinde ise bu tek tek işlenen cinayetlerle birlikte toplu katliamlar gündeme sokulmaya başlandı. Orta Eyalet'te bir gerilla kampının bombalanması ardından şehitlerine sahip çıkan Kulp ve Licê halkının üzerine ateş açılıyor, onlarca kişi katledilip yüzlerce yaralanıyordu. Diğer sayfalarımızda ayrıntılı olarak ele alınan bu katliam son derece planlı bir yönelimi ele veriyordu. Devlet içindeki gizli otoritenin Kürdistan sorununu kan ve gözyaşı ile boğmaya kararlı olduğu, yeni bir Şeyh Sait ve Dersim isyanının körüklediği ortaya çıkıyordu. Plan kapsamlı, yönelim alçakçaydı. Buna göre, Kürdistan halkı, onuru ayaklar altına alınıp rencide edilerek, namusuna el atılarak, cinayetlerle galeyana getirilerek zamansız ve hazırlıksız bir ayaklanmaya sürüklenecek, diğer alanlardan kopuk olarak başlayan bu ayaklanma kanlı bir katliamla bastırılacak, böylece Kürdistan'ın diğer alanlarına gözdağı verilerek halk sindirilecek, mücadelenin zaferine inanç darbelenecekti.

Özel Harp Dairesi'nce, sivil otorite hiçe sayılarak, hükümet yetkililerinin talimatları dahi ayaklar altına alınarak uygulamaya konan bu alçakçağ plan Kürdistan halkı ve öncülerinin sağduyulu yaklaşımlarıyla boşa çıkarılmıştır. Böylece, partimizin ulusal ölçekte bir ayaklanmaya doğru yürüme hedefini boşa çıkarmaya ve dağıtık ayaklanmaları körüklemeye yönelik bu girişim başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu katliam girişiminin planlandığı biçimde sonuçlanmaması için gösterilen gayretler aynı zamanda Kürdistan ve Türkiye halkları arasında tamir edilemez ölçüde güvensizlik tohumlarının ekilmemesi içindi. Partimiz sorunun görüşmeler yoluyla çözülmesi için ortaya koyduğu tüm gayretlere karşılık, dizginsiz bir zor ve tehdit politikasıyla karşılandı hep. Ve giderek bu zor politikası TC'nin kendi içindeki birtakım kesimleri dahi ürkütmeye boyutlara ulaştı. Son dönemlerde çeşitli gazetelerdeki döşe yazarlarının ısrarla sabırlı davranmaktan, şiddetin çözüm olamayacağından, devletin sağduyulu davranmak zorunda olduğundan söz etmesi, yeni hükümetin politikalarının desteklenmesini istemesi, Özel Harp Dairesi güdümlü imha politikasından ve bunun yolaçtığı gelişmelerden duyulan ürküntüyü gözler önüne sermektedir. İşte bunlardan birkaç örnek:

"Devlet terörüyle halkı sindirmek ancak dikta rejimlerinde mümkündür. Ama bir yandan demokrasi olacak, bir yandan şiddet uygulanacaktır, bu çelişkili tavır, çok daha tehlikeli sonuçlar doğurur.

Demokrasilerde, kurunun yanında yaşı yakamazsınız, adaletsizliklerin, haksızlıklar ve acıların üzerinde oturamazsınız.

21. asrın eşiğinde bir Dersim olayını yeniden yaşamayı içinize sindirecekseniz, dünyaya kabul ettirebilecekseniz, kitlelerin üzerine ateşe devam ediniz.

Aksi takdirde, size yumruğunu sıkınsın, siz elini sıkınsın zorundasınız. Zira devlette kısasa kısas olmaz." (Nazlı Ilıcak, Tercüman, 27 Aralık 1991).

"... Olayları önleyip, güvenliği sağlamaya çalışırken, 'Şiddeti şiddetle bastırmanın' tek yol olmadığı gerçeğini unutmamak gerekir.

Soruna yaklaşım, soğukkanlı olmalıdır. Tepkiye, öfkeye dayalı çözümler-

rin kalıcı olmadığı meydandadır.

Bazıları 'provokasyon' kokan olayları bastırarak isterken, demokrasi dışı çözüm arayışlarını akla getirmek de yanlıştır." (Derya Sazak, Milliyet, 27 Aralık 1991).

"Hepimizin düşeceği en büyük hata, bu gelişmeler karşısında soğukkanlılığımızı kaybedip 'vuralım, kiralım, dökülen kanları yerde bırakmayalım' heyecanına kapılmaktır.

Tam aksine bir yandan güvenlik önlemleri alınırken, öte yandan da siyasi ve sosyal alanda adımlar atmamız gerekir.

Önümüzdeki yıllarda bu olaylarla kucak kucağa yaşamak zorunda kalacağımız ortadadır. Daha işin başından itibaren sinirlenip yanlış şeytanları taşıdığımız taktirde, içeride de dışardaki gelişmeleri hiçbir şekilde kontrolümüze alamayız.

Her zamankinden daha fazla akılcı yaklaşımlara gereksinmemiz var..." (M. Ali Birand, Milliyet, 28 Aralık 1991).

Katliam politikasının çağdışılığına gören, bunun hiçbir şekilde Kürdistan sorununu çözemeyeceğini, aksine yeni sorunlara yol açacağını ve bugün elde tutulanların dahi yitirilmesine yolaçacağını, dahası Türkiye halkını da ateş çemberi içine çekeceğini gören kesimlere karşılık, Kürdistan ve Türkiye halklarının kanına susayan, şovenizmi sonuna kadar körükleyerek halkları birbirine kırdırmanın zeminini yaratan ırkçı-faşist kafalar da bu süreçte tüm güçleriyle kinlerini kustular. Ve işte bunlara birkaç örnek:

"Hem içeride, hem dışarıda tedbir alınması lazımdır. Çünkü kamplar dışarıda. Yani ciddi tedbirlere ihtiyaç var.

Eşkiyayı hiç kıpırdatmayacaksınız. Yeniden sıkıyönetim ilan edilir. Gerekiyorsa o bölgede 5. Ordu, 6. Ordu kurulur. Bu olayları küçümsemeyin.

Türkiye'yi bölmek parçalamak için bir savaş açılmıştır. Türk halkı bundan haberdar edilmelidir. Doğuda bir savaşa hazır olun!" (Alpaslan Türkeş, Tercüman, 27 Aralık 1991).

"Devletin şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da bu hiyanet ocaklarını söndürmek için gerekli tedbirleri çok daha etkin bir şekilde alacağından ve bunu kararlılıkla uygulayacağından hiç kimsenin şüphesi olmasın..." (Turgut Özal, Tercüman, 27 Aralık 1991).

"Hükümet bu konuda ödün verdikçe, şiddet eylemcileri cüretkarlıklarını büsbütün artırmaktadırlar." (Bülent Ecevit, Tercüman, 27 Aralık 1991).

"Bekleyin... İntikamları alınacak. Kanları yerde kalmayacak. Hiç merak etmeyin. Göreceksiniz... Göreceksiniz..." (Doğan Güreş, Hürriyet, 29 Aralık 1991).

Gözünü kan bürümüş bu grup ve uzantıları Kürdistan halkına karşı dizginsiz bir saldırganlık sergiler, masum insanları kurşundan geçirir, onların namuslarına ve hayatlarına kastederken unuttukları bir nokta vardı; bu halk artık saldırılar karşısında boyun eğen köle bir halk değildi. Öz savunma gücüne ulaşmış, onursuz dayatmalara karşı sessiz kalmayacağını ortaya koymuştu. Ve dizginsiz saldırılar karşısında caydırıcı yol ve yöntemler arayışına girecekti. Kürdistan'ı kan gölüne çevirmek isteyenlere kendi yurtlarının da kan gölüne çevirileceğini, şiddetin şiddet doğuracağını gösterecekti. Kardeşlik çağrılarında, sorunun görüşmeler yoluyla çözülmesi taleplerine kulaklarını kapatıp bunun faturasını da ödemek zorunda olduklarını bilmeli, rüzgar ekenlerin fırtına biçeceği

görülmeliydi. Bu konuda açık uyarılar yapılmış, bu gözü dönmüşlüğü masum insanların kanlarının akmasına yol açacağı ifade edilerek, bundan vazgeçilmesi istenmişti. Tüm bu uyarı ve çağrılara yanıt Kulp ve Licê'de masum halkın kırımdan geçirilmesi oldu, bir kez daha Kürdistan halkı katliam tezgahına çekildi. Ve bu karşı tepkiye de doğrudu, sömürgecilerin ısrarla körükledikleri tepki İstanbul-Bakırköy'de patlak verdi. Sömürgeci valinin kardeşlerine ait bir mağazaya yönelik olarak yurtsever Kürdistanlı gençlerce gerçekleştirilen molotof kokteyli protesto eylemi, halkların katliamı

üzerine düzenlerini oturtmak isteyenlere ve buna karşı sessiz kalanlara acı ve yakıcı bir uyarı oldu.

Düzenlerinin sürmesinin yolunu iki halkın boğazlaşmasında görenlerin bu heveslerini boşa çıkarmak, Türkiye ve Kürdistan halklarının kardeşçe, eşit temellerde ve gönüllü birliğini yaratmak için her zamankinden daha duyarlı olma ve daha çok çaba sarfetmeye ihtiyaç vardır. Bu görev işe kendisine insanım, devrimciyim, demokratım, yurtseverim diyen herkese düşer. Tüm Türkiye ve Kürdistan halkına, onların öncülerine ve sağduyulu mensuplarına düşer. İçinden geçilen süreç

Türk ordusu ve köy koruculuğu iflas etti: Paralı askerlik de çözüm olamayacak

Sömürgeci Türk devleti yalnızca siyasi ve ekonomik yönden değil askeri yönden de bir çıkmaz yaşıyor ve bundan çıkışın yoğun arayışları içinde bulunuyor. 1991 yılı boyunca yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan gerçekler, TC'nin askeri ve yarı-askeri güçlerinin bir revizyondan geçmesi zorunluluğunu bariz bir biçimde ortaya çıkardı.

Her şeyden önce, 1991 yılı köy koruculuğunun iflasının son haddine varmasını birlikte getirdi. Daha önceki yıllarda da geliştirilen mücadele ile belli oranda darbelenen koruculuğu tasfiye etmek için etkili bir taktik olarak PKK, '90 yılı sonunda yaptığı IV. Ulusal Kongresi'nde bir af yarasını karar altına aldı. Bu karar gereğince, düşmana işbirlikçilik yapanlara, pişmanlık göstermeleri ve işbirlikçiliğe son vermeleri şartıyla af çağrısı yapıldı. Af yarasının en büyük hedeflerinden birisi koruculuğu tasfiye etmek ve "Kürdü Kürde kırdırma" politikasını boşa çıkarmaktı. Yıl boyunca yapılan çağrılar ve geliştirilen caydırıcı önlemlerle koruculuk önemli darbe yedi ve hızla çözülmeye başladı. Düşman karşı propagandaya girişerek, af yarasının bir aldatmaca olduğu yolunda bildiriler çıkardı, baskı ve zorunu boyutlandırarak koruculuğu geliştirmeye çalıştı, koruculuğu bırakmak isteyenlere karşı, tutuklayıp işkenceden geçirme de dahil çeşitli baskı yöntemlerine başvurdu; böylece af yarasının yarattığı etkiyi bertaraf etmeye çalıştı. Ancak tüm bu baskı ve çarpıtmalara karşın koruculukta çözümlenmenin önüne geçemedi. Başlangıçta tek tek, ardından gruplar halinde korucular silahlarını devlete iade etmeye başladılar. Devletin silahları kabul etmemesi üzerine korucularla devlet arasında yer yer çetin mücadeleler yaşandı; kimi korucular bu nedenle açlık grevine başladılar, kimileri evlerini bırakıp farklı alanlara göç ettiler, kimileri silahlarını toprağa gömerek koruculuğun pratik gereklerini yerine getirmediler... Artan baskılar üzerine TC yetkilileri yer yer silahları kabul etmek zorunda kaldıysa da karşı baskı ve saldırılarını hafifletmeden sürdürdüler. Daha sonra gerilla etkin bir atakla korucu çevrelerinin silahlarını kamulaştırmaya başladı, bu durum TC'nin silah bırakmak isteyenlerin silahlarını kabul etmesinde etkili oldu.

Af yarasının geçerlilik süresinin sonuna yaklaşırlarken Kürdistan halkı da etkili bir şekilde devreye girerek, koruculara karşı ambargo uygulamaya başladı. Kimse korucularla konuşmuyor, dükkanından alışveriş yapmasına izin vermiyor, araçlarına bindirmiyordu. Tam bir tecrit çemberi içine alınan korucular izole edilmiş, her adımda dışlanmışlıklarını, lanetliliklerini hissederek olmuştukları. Bu kampanya koruculuğun çöküşünde büyük bir rol oynadı. Toplum dışına itilen korucuların birçoğu ne kadar lanetli bir ihanet içinde olduklarını daha iyi kavradılar, sömürgecilerle aralarındaki bağ zayıfladıkça zayıfladı ve birçoğu koruculuğu bırakarak yeniden toplumla bütünleşmeye başladı. Ekim ayında gerçekleştirilen erken genel seçimlerde mücadelemizin kaydedtiği büyük zafer bu konuda bir diğer etkili darbe oldu koruculuğa. O güne kadar koruculukta ısrar eden birçok çevre etrafındaki çemberin iyice daraldığını göreberek teslim oldu.

Aralık ayı ile birlikte af yarasının geçerlilik süresinin dolmaya başlaması, koruculuğu halen sürdüren çevrelerdeki çözümü daha da hızlandırdı ve bu ay boyunca koruculuğu bırakanların sayısında giderek artış gözlemlendi. Basan(Güçlükönak), Dih(Eruh), Hezex(Lidil) ve Şimex merkezde koruculuk yok olmaya yüz tuttu; Cizra Botan(Cizre), Hes-kif(Hasankeyf) ve Gercews(Gercüş)'te hiç korucu kalmadı; Amed (Diyarbakır)'de yoğun istifalar yaşandı. Dikkat çekici bir gelişme, Güçlükönak Belediye Başkanı ve çeteciliğin babalarından Bahattin Aktuğ (Bahattin Ağa)'un 200'den fazla korucusuyla birlikte silah bırakması ve artık sıradan bir vatandaş olarak yaşamak istediğini belirtmesiydi. Bu örnek, Kürdistan'da sömürgeciliğin temel dayanakları konumunda olan aşiret reislerinin de mücadelemizin gelişmesi karşısında artık teslim olmaya başladıklarını göstermesi açısından önemliydi.

1991 yılının sona ermesiyle birlikte af yarası da sonuçlanmış bulunuyor. Bugün ulaşılan nokta bu taktik sonuç alıcı bir taktik olduğunu ve önemli oranda hedefine ulaştığını göstermektedir. Nitekim koruculuğun hızla çözülmesiyle birlikte TC de bu sistemin gözden geçirilmek zorunda olduğunu ve belki de kaldırılacağı açıklamıştır çeşitli yetkililerinin ağzından. Ekim seçimlerine gidilirken hemen tüm partiler bu sistemin kaldırılması gereğine dikkat çekmekteydi.

Bugün gelinen aşamada köy koruculuğu tamamen kaldırılmasa bile eskisi gibi yürüyemeyeceği de görülerek revizyona tabi tutulması yolunda hazırlıklar yapılmakta ve yeni oluşturulmakta olan paralı askerlik bünyesine alınma çalışmaları sürdürülmektedir.

İflas eden köy koruculuğunun yaştırılması için yeni çareler aranırken, aynı durumdaki Türk ordusu için de yeni çareler geliştirilmeye çalışılıyor. Bugüne kadarki savaşımız Türk ordusunu yenilmezlik efsanesini yerle bir ederek, tüm sayısal ve teknik üstünlüğüne karşın çıkmaza sürüklendi. Kürdistan'da haksız bir savaş içinde bulunması ve gerilladan ağır darbeler alması gi-

yakıcı bir süreçtir ve bu süreçle oynamak hiç kimseye bir şey kazandırmayacaktır, yaşamlarını halkların akan kanlarında görenler de gelişmelerin yakıcılığı altında boğulmaktan kendilerini kurtaramayacaklardır. Aralık ayı içinde yaşanan gelişmeler herkes için derslerle doludur ve ancak bu derslerden payını çıkarıp gereklerini yerine getirenlerin yaşama şansı olacaktır. Tarih kendini tekrerr ettirmeyecektir. Tarihte hep kaybedenler, bağımsızlık ve özgürlük istemleri kanla boğulanlar artık tarihin yönünü tersine çevirme gücüne ulaşmışlardır ve kazanmayı bileceklerdir.

derek Türk ordusu içinde bir moral çöküntüsünün ve savaştan kaçışın doğmasına yolaçtı. Kürdistan'da savaşmamak için her türlü yolu deneyen, torpil kullanarak tayinini buradan alan ya da buradaysa çıldıran, kaçan asker ve subay sayısındaki artış savaşta yenilen ağır darbeler ve içine düşülen hezimetle birleşince sömürgeciler Türk ordusu efsanesinin tarihe gömüldüğünü kabul etmek zorunda kaldılar. Sonuçta düzenli ordusunun Kürdistan'daki gerilla savaşı karşısında başarı kazanamayacağını gören sömürgeci Türk devleti, bu ordusunu değişik alanlara karşı bir saldırı ve savunma gücü olarak konumlandırıp Kürdistan'da ise özel savaş ve gerilla taktiklerine göre yetiştirilmiş özel bir orduya savaşı götürmeye karar verdi. Uzun süredir üzerinde tartışmalar yürüttüğü ve adına ordunun modernizasyonu dediği yeni düzenlenmeler özünde Kürdistan'daki savaşa kullanacağı özel bir orduyu geliştirme çalışmasıdır.

TC, Kürdistan'da artık savaşırma gücünde olmadığı düzenli ordusu yerine parayla savaşıracağı yeni bir ordu kurma hazırlığına girişmiştir. Bu amaçla gazete ve televizyonlardan reklamlar yayınlarak paralı asker olma çağrısı yapmaktadır. Aç ve işsiz bıraktığı insanları yüksek maaş karşılığı Kürt halkının cellatlığını yapmaya çağırılmaktadır. Geçmişte köy koruculuğunu geliştirirken kullandığı yöntemleri daha da zenginleştirmiş ve cilalanmış olarak yeniden piyasaya sürmekte, paralı asker toplamaya çalışmaktadır. Dünyanın çeşitli sömürgeci ülkelerinin sömürgelelerinde başvurdukları ve hiçbirinde de sömürgecileri sömürdükleri ülkeden çekip gitmekten kurtaramayan paralı insan cellatlığı yöntemi bu kez de Kürdistan'da devreye konulmaktadır. Gerçi köy koruculuğu bunun bir minyatürüydü, bu açıdan ilk deneme denilemez; ancak bu kez daha geniş kesimler hedeflenmektedir. Bu çağrının yankı bulacağı kesimlerden biri de aşırı sağcı ve dinci kesimler olacaktır. Özellikle MHP kökenli faşist kesimler paralı askerliğin belkemiklerinden birini oluşturacaktır.

Daha ilk adımda bile TC'yi korku sarmış bulunuyor. Paralı asker olarak saflara ulusal kurtuluşçu ve devrimci kesimlerin sızabileceği ifade edilerek kapsamlı bir güvenlik soruşturmasından geçirildikten sonra asker kabul edileceği belirtiliyor. TC'nin daha bugünden kapıldığı korku yersiz değildir. Son bir umut olarak sarıldığı bu profesyonel katiller ordusu da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında tutunamayacak, yozlaşmanın yuvasına dönüşerek çürüyecektir. TC'yi paralı ordusu da kurtaramayacaktır.

Sömürgeciliğin katliam ve imha politikaları serîhildanlar zinciri ve gerilla atağıyla boşa çıkarılıyor

Baştarafı 1. sayfada

rek katliam ortamına çekilmek isteniyor. İnsanlar evlerinden ya da sokaktan alınıp götürülüyor ve birkaç gün sonra cesedi bulunuyor. Ve tüm bu cinayetler faili meçhul cinayetler olarak kalıyor. Hezex (İdil)'den Mikail BAYRO, Hezex'in Xanduke (Çukurlu) köyü muhtarı Agit AKİBE ile İbrahim DEMİR, Nisêbin (Nusaybin)'den Hayrettin ÇETİN, Dilûk (Antep)'tan Murat ÖZSAT son günlerde kontr-gerillaca katledilenlerden sadece birkaçı.

Ve yine son günlerde Hizbullah'ın adı kullanılarak bizzat kontr-gerilla tarafından Êlih (Batman), Farqîn (Silvan), Hezex, Nisêbin vb. alanlarda yurtsever kesime yönelik saldırılar düzenlenmekte, dükkanları yağmalanmakta, halk birbirine karşı kışkırtılarak devlet terörü yaygınlaştırılmak istenmektedir. Üniversite-lerde provokasyon ortamı yaratılarak, birlik ve beraberlik ortamının bozulması için ne lazımsa yapılmaktadır. Burada Hizbullah olarak lanse edilmek istenen odak özünde kontr-gerillaya bağlı olan sömürgecilerin örgütlediği bir terör odağıdır. Halkımızı yıllardır çok değişik politikalarla birbirine kırdırtan düşman, özellikle IV. Ulusal Kongremizin çıkardığı af yasaşının başarıyla uygulanması sonucu, '91 yılının sonuna doğru gelindiğinde koruculuk sisteminin çökmesiyle, halkı sindirmek ve birliğini bozup birbirine düşürmek için bu kez de Hizbullah'ın adını kullanarak yeni bir örgütlenmeye, yeni bir saldırı biçimine girişti. Nitekim bu terör odağının gerçekleştirildiği saldırı ve cinayetler, devlet çarkı içinde örgütlenmiş olan bir terör odağı olduğunu ortaya çıkardı.

İşte düşmanın bütün bu uygulamalarını protesto etmek, açığa çıkarıp teşhir etmek, düşmanın her alandaki saldırılarına cevap vermek amacıyla '91 yılının son ayında Kürdistan'ın birçok il ve ilçesinde halkımız ayağa kalktı, şehitlerine ve öncüsüne sahip çıktı. Ve yine, yeni kurulan hükümetin başbakanı ve yardımcısının, politikalarını belirleme amacıyla Kürdistan'ı yoklama gezileri sürecinde ayağa kalkarak, ulusal bağımsızlıktan ve onun öncü gücü PKK'den yana olduğunu sloganlarıyla, protesto eylemleriyle ortaya koydu.

Aralık ayının ilk haftasında kontr-gerillanın cinayetlerini protesto etmek amacıyla, Midyad'ta esnaflar kepenk indirdi. 9 Aralık günü başlayan eylem çevre köylerden gelenlerin katılımıyla genişledi ve halk ilçede bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Kerboran ilçesinde ilk ve ortadokular boykot ilan edip esnaflar kepenk indirirken, şoförler de kontak kapattı ve kalabalık bir yürüyüş yapıldı. 11 Aralık günü 3000 kişinin katıldığı yürüyüş sömürgeci ordu birliklerinin ve özel timin barikatıyla karşılaştı. "Öldürün Kürtleri, yeni bir Halepçe yaratın" diyen sömürgeci assubayın emri üzerine saldırıan özel tim ve komandolar aralarında çocukların da bulunduğu çok sayıda yurtseveri dipçik darbelerinden geçirdi, tutuklananlar oldu. Tutuklananların serbest bırakılması amacıyla tekrar sokaklara dökülen halk, tutuklananların serbest bırakılması üzerine eylemini sonuçlandırdı.

Dêrika Çiyayê Mazî (Derik)'de bir düğünü basan polislerin yarattığı terörü protesto etmek amacıyla eylem hazırlanan halk, üniversite öğrencisi Murat ÖZSAT'ın Dilûk'ta özel tim tarafından katledildiğinin

duyulması ardından harekete geçti. 8 Aralık'ta ilçede esnafın tümü kepenk indirdi, üç gün boyunca protesto eylemleri devam etti.

Êlih merkezinde de esnaf kepenk indirdi, lise ve ortaokul öğrencileri dersleri boykot edip yürüyüş düzenledi. Polisin saldırısı sonucu 20 öğrenci gözaltına alındı. Gercews (Gercüş) ve Heskiif (Hasankeyf)'de aynı şekilde kepenkler indi, şoförler kontak kapatılarak kontr-gerilla eylemlerini protesto ettiler.

Demirel ve İnönü'nün Kürdistan ziyaretleri, gittikleri her yerde olduğu gibi Hezex'te de protesto edildi. 5 bin kişilik halk kitleleri protesto eyleminden sonra yürüyüşe geçerek şehit ARGK gerillalarının mezarlarını ziyaret etti. Burada şehitlerin anısına saygı duruşu ve anılara bağlılığı ifade eden konuşmalar yapıldı, sloganlar haykırılarak halaylar çekildi.

İzmir'in Ballıkuyu, Kadifekale ve diğer bazı semtlerinde kontr-gerillanın Kürdistan'daki katliamları protesto edildi, esnaf kepenk kapattı. Sokaklarda 3000 kişi gösteri yaptı. Polis panzer, kalas ve coplarla saldırdı. Sokak aralarında eylemlerine devam eden halk, polisin zorla açtığı kepenkleri yeniden indirerek direndi.

Murat ÖZSAT'ın Dilûk'ta kontr-gerilla tarafından katledilmesini protesto ve şehit ARGK gerillalarının anısına bağlılık için Antep Üniversitesi, Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Diyarbakır İiseleri, Bursa Uludağ Üniversitesi, Malatya İnönü Üniversitesi, İskenderun Meslek Yüksek Okulu, Çukurova Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi vd. bazı üniversitelere bağlı fakülte ve yüksek okullarda ortadereceli okullarda öğrenciler forumlar, toplantılar, gösteri ve boykotlar düzenlediler.

Yine Hezex'de Agit AKİBE ile İbrahim DEMİR ve Nisêbin'de Hayrettin ÇETİN adlı yurtseverlerin katledilmesi üzerine 17-18 Aralık günlerinde Şirnex, Girgê Amo (Silopi), Cizîra Botan (Cizre), Nisêbin, Hezex, Licê ve Farqîn'de onbinler ayağa kalktı. Kepenkler indirildi, okullar boykot edildi, şoförler kontak kapattı. Hezex'deki cenaze törenine 10 bin, Nisêbin'deki cenaze törenine 30 bin yurtsever katıldı. Tam bir ayaklanmaya dönüşen cenaze törenlerinde "Bijî PKK", "Şehiden me be mirinin", "Bijî Serok APO" sloganları haykırıldı, PKK, ERNK ve ARGK bayrakları dalgalandırıldı. Farqîn'de de bir köye gitmekte olan bir aracın kontr-gerilla tarafından taranması ve üç kişinin yaralanması üzerine Farqîn halkı ayağa kalktı. Bu olaylardan dolayı bütün okullarda forumlar düzenlenirken, dersler de boykot edildi.

Aralık ayında gerçekleşen kitlesel gösteriler, genel bir ayaklanma havasında geçti. Gerek gerilla eylemlerinin nitelik ve nicelikçe güçlenmesi gerekse Kürdistan halkının artık sömürgeciliğin vahşetine sessiz kalmaması; şehit cenazelerine sahip çıkması ve özel timin gerçekleştirdiği katliamları protesto edip teşhiri için ulusal bir ruhla ayaklanması, mücadelemizin ivme kazanmasına yol açtı. Halkımızın ulusal ruhla bütünleşmesine tahammül edemeyen TC, Amed, Çewlik, Pasûr ve Mûş üçgeninde meydana gelen olaylar ve gelişmelerle ayağa kalkan halkı, yarattığı provokasyonlarla erkenden ayaklanma ortamına çekip, kış koşullarından da yararlanarak

geniş çapta bir katliam gerçekleştirmeye ve böylece sonuç almanın sinsi hesaplarına girdi. Nitekim Pasûr (Kulp) ve Licê'deki serîhildanlar sırasında tüm tahrik ve provokasyonlara rağmen, genel bir başkaldırıya yönelmediği kitlelerin eylem inisiyatifine öfkeyle karşılık veren düşman, teknik gücüne dayanarak binlerce kişilik özel tim, jandarma, komando, polis ve askeri birliklerinden oluşan geniş çapta barikatlar kurdu. Ordu komutanları

nin emriyle halkın üzerine yayılım ateşi açan sömürgeci ordu mensupları ve özel tim sokaklarda, yollarda halkı taradı, halkı yerlere yatırarak işkenceden geçirdi, kadınların-kızların elbiselerini parçalayarak soydu, halkın paralarına ve eşyalarına el koydu, küfür ve hakaretlerle halkı tahrik edip patlama noktasına getirmek istedi, işyerlerini, dükkanları yağmaladı, kontağı kapatılan araçları tahrip etti. Kısacası tam bir sömürgeci vahşet uyguladı.

teriyor. Bir yandan sahtekarca 'demokratikleşme'den söz ederken, öte yandan kontr-gerillayla halkımızı ve zehirli bombalarla halk evlatlarını sinsiçe katliyor. Halkımızın bunu iyi görmesini ve Başkan APO'nun yolunda kararlıca ilerlemesini istiyoruz. Biz ARGK gerillalarının da halkımız için verilecek daha nice canlarımız, dökülecek oluk oluk kanlarımız var. Devrimci selamlarımızla."

16 gerillanın şahadetiyle sonuçlanan olayın duyulması ardından, şehit gerillalardan üçünün cenazesi 22 Aralık günü Pasûr halkı tarafından gece geç saatlerde getirilerek slogan ve marşlar eşliğinde camiye bırakıldı. Bu gerillaların cenazeleri Farqîn ve Misric'den gelen kitleler tarafından götürülerek törenlerle toprağa verildi. Güney Kürdistanlı diğer bir gerillanın cenazesi ise Licê'ye götürülerek burada törenle toprağa verildi.

23 Aralık günü, şehit düşen diğer gerillaların cenazelerini almak üzere sabahın erken saatlerinde Amed, Hênê (Hani), Licê, Pasûr, Farqîn, Êlih (Batman), Hezo (Kozluk), Dara Hênê (Genç), Çewlik ve Hezro (Hazro) ile bunlara bağlı köylerden gelen binlerce kişi araçlarla Mûş yönüne doğru harekete geçti. Cenazeleri alıp dönmekte olan konvoy, Mûş-Pasûr karayolunun iki ayrı noktasında ARGK gerillalarının kimlik kontrolüyle karşılaştı. Beraberlerinde şehit gerillaların cenazeleri olduğu halde tüm canlılıklarıyla karşılığında gerillaları gören kitlelerin sevinci, coşkusu son derece büyüktü. Gerillaları görüp araçlarından inen kitleler tek tek gerillalarla kucaklaştıktan sonra, istemeyip reddetmelerine rağmen yanlarında bulunan tüm yiyeceklerini gerillalara vermek istediler. Halkın coşkulu gösterileriyle karşılanan gerillalar, yaptıkları konuşmalarda "Bölge tamamıyla bizim denetimimizdedir. TC ordusu şehirlere hapsedildi. Dikkat edin provokasyonlara gelmeyin" diyerek düşmanın olası provokasyonlarına karşı halkı uyardılar.

Umulmadık bir an ve yerde gerillalarla karşılaşmanın coşkusuyla yoluna devam eden cenaze konvoyu, Pasûr'da 10 km. uzaklıktaki Zeyrek Karakolu önünde bulunan köprü üzerinde ağır silahlar ve panzerlerle donatılmış barikatla karşılaştı.

Kitlelerin Zeyrek Karakolu önündeki köprüde engellendiğini duyan Pasûr halkı biraraya gelerek ilçenin dışında bulunan komando tugayına doğru yürüyüşe geçti. Karakol önünde bekleyen konvoyda bulunan gerillaların cenazesinin Pasûr'da toprağa verilmesini isteyen 7 bin dolayındaki kitle, komando tugayının önünde barikatla karşılaştı. Ancak kitleler, barikata ve sömürgecilerin tüm tehditlerine rağmen kararlı bekleyişlerini sürdürerek, ERNK bayraklarını açtılar ve "Bijî Serok APO", "Şehiden me nemir in", "Bijî PKK, ERNK û ARGK" sloganlarıyla direnişe devam ettiler.

Durumun çok gerginleşmesi üzerine, olay yerine gelen Diyarbakır Valisi Muzaffer Ecemiş, kendi kolluk kuvvetleri nezdinde çeşitli girişimlerde bulunduysa da çabaları sonuç vermedi. Komando tugayında görevli albay, "Bu sizin işiniz değil. Bu olay ne sizi ne de bakını ilgilendirir. Bunların dilinden ancak biz anlarız. Ben emri sizden değil üstlerimden alırım" diyerek, Diyarbakır valisine karşı tavırını koyarken, aslında Kürdistan'da sömürgeci ordu egemenliğinin ya da daha doğru bir deyimle

Şeyh Sait direniş üçgeninde katliam provası

19 Aralık 1991 tarihinde Mûş, Çewlik ve Pasûr üçgenindeki Serê Sipî dağında bulunan bir gerilla eğitim kampımız düşman güçlerinin havadan gerçekleştirdiği saldırılara karşı karşıya kaldı. Üç savaş uçağı ve helikopterlerin günboyu bombaladığı gerilla birliğimiz, düşmana direnişle karşılık verdi. 60 kişi

Sabahleyin devriyeden dönen arkadaşlarla kahvaltı yapıyorduk. Kampıta toplam altmış arkadaştık. Sabahın çok erken saatleri olduğu için hava ayazdı. Birden, kampın üzerinde uçaklar belirdi. Kaç uçak olduğunu tam seçemedim, ama üç uçağı görebildim. Uçaklar kavis çizerek kampın üzerine bombalar yağ-

Pasûr halkı sömürgeci baskıları protesto yürüyüşünde

olan gerilla birliğimizden 16 gerilla, iki gün boyunca belli aralıklarla sürdürdüğü direnişte şehit düştü. Olayda iki düşman helikopteri düşürülürken, 5 asker ve 2 özel tim elemanı da öldürüldü. Düşman, bu hava saldırısında kimyasal silah kullanarak, gerillaya savaşma imkanını vermeden imha etmeyi amaçlamıştı. Düşmanın özellikle son dönemlerde gerillaya karşı geliştirdiği operasyonlarda bu taktiği esas aldığı, karadan güçlerini fazla savaşa sokmadan, teknik alandaki üstünlüğüne dayanarak havadan ve daha çok da kimyasal silah kullanarak imhayı esas aldığı görülmektedir. Bu taktiğin Vietnam halkına karşı ABD'nin yaygın olarak kullandığı, ancak başarısızlıkla sonuçlanan bir taktik olduğu bilinmektedir.

Nitekim, 19 Aralık günü girişilen imha saldırısında da düşmanın bu taktiği boşa çıkarılmış, üstün manevra kabiliyetini gösteren gerilla birliğimiz, düşmanı çatışma ortamına çekebilmiş ve darbe vurmuştur. Serê Sipî dağındaki çatışmanın bitiminden sonra gerilla birliğiyle kurduğumuz bağlantıda, çatışmayı yaşayan bir ARGK gerillası olayın gelişimini şöyle anlatıyordu:

"Önce yurtiçindeki ve yurtdışındaki halkımızı sevgi ve saygıyla kucaklar, her zaman yanlarında olduğumuzu ve uçurlarında verilecek daha nice canlarımızın olduğunu bilmelerini isteriz. Düşman Serê Sipî dağında bizi sinsiçe vurdu, ancak biz de karşılıksız bırakmadık.

dırmaya başladılar. Helikopterler ise ağır silahlarla bizleri tanyorlardı. Arkadaşlar birkaç saniye içinde silahlarını alıp mevzilere koştular. O esnada nöbette olan Aslan ve Ahmet arkadaşlar, helikopterlerden açılan ateş sonucu şehit düştüler. Arkadaşlar mevzilendikten sonra atılan bombaların etkide bulunmaması gerekirdi. Ancak bombalar yörelerine düştükleri halde, yine de arkadaşların şehit olduklarını gördüm. Daha önce bombardımanlarda mevzinin önüne düştükleri halde bombaların etkili olamıyordu, ama bu kez farklıydı. Aklıma hemen kimyasal bombaların etkili oldukları geldi. Bu nedenle mevzilerimizi geniş alana kaydirdik ve çatışmayı sürdürdük. Arkadaşlar bu esnada düşmanın 2 helikopterini düşürdüler. Büyük ihtimalle içinden kimse kurtulmadı. Çünkü helikopterlerden biri dağa çakıldı, diğeri ise Afarofla açılan ateş sonucu yaralanıp başaşağıya düştü, fakat onun nereye düştüğünü görmedik. Bu arada süren çatışma boyunca arkadaşlar 5 asker ve 2 özel tim elemanını da öldürdüler.

Bizden on arkadaş şehit oldu. Dört arkadaş da bombaların zehirinden etkilenmişti. Bu dört arkadaş çatışma bitiminde götürüp bir köye bıraktık, fakat sonradan düşman güçlerin o köye baskın yapıp dört arkadaşımızı da işkenceyle şehit ettiğini öğrendik. Bu son örnek, düşmanın ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimine karşı ne kadar tahammülsüz olduğunu açıkça gös-

özel savaş yönetiminin ve onun katliam yasalarının yürürlükte olduğunu ortaya koyuyordu.

Bu esnada Zeyrek Karakolu'nun yanındaki köprü'nün önünde bekleyen halk kitleleri, çevre köylere dağılarak, 24 Aralık günü sabahın erken saatlerinde tekrar Pasûr'a doğru harekete geçti. Önceki gün köprüde konumlandırılan düşman kuvvetleri görünürde yoktu. Cenaze konvoyu bu kez de Pasûr'a çok yakın bir yerde büyük bir askeri barikatla karşılaştı. Düşman zırhlı araçlar ve ağır silahlarla binlerce silahlı güç konumlandırmıştı. Düşmanın büyük bir güçle ördüğü barikatla karşılaşan halk, barikatın kaldırılması için komandolarla tartıştı. Bunun üzerine Şirnex milletvekili Mahmut Alınak, albayla görüşerek cenaze konvoyunun geçişine izin verilmesini istedi. Ancak geçiş izni verilmediği gibi, bütün halkın imha edileceği tehditleri savruldu ve yaklaşık 10 bin kişiden oluşan kitleler karın üzerine yatırılarak saat 16.00'ya kadar bekletildi. Bu sırada özel tim ve komando birliklerinden oluşan düşman güçleri, 5 saat süreyle kitleleri yayım ateşine tuttu. Gerçekleştirilen tam bir katliamdı. İnsanlar karın üzerine yatırılarak paraları ve üzerlerinde bulunan eşyaları talan edildi. Yaralılara müdahale edilmesi engellenerek ölüme terkedildi. Yerlere yatırılan kadın ve genç kızların elbiseleri soyuldu, alçaklık derecesine vardırılan hakaretlerde bulunuldu. Bu vahşi katliamda 12 yurtsever katledildi, yüzlercesi de yaralandı. İçlerinde ağır yaralıların da olduğu 59 kişi gözaltına alınarak son derece vahşi işkencelerden geçirildi. Ayrıca halka ait 200 araç tahrip edildi. Sömürgecilerin vahşice katlettiği yurtseverlerden 2'si kadın, 4'ü çocuktur. Bunlardan 6'sının adları şöyle: **Neytullah TEKİN, Hayrettin DEMİRAY, Felemez BULUT, Ömer ÖZTÜRK, Nesim ALTUN ve Şahin TEKİN.**

Pasûr'da bu olaylar olurken, Licê'de de çevre köylerden gelenlerle birlikte 10 bin kişilik bir kitle, 24 Aralık günü, şehit gerillaların cenazelerini almak üzere Pasûr'a gitmek istedi. Licêli oldukları belirlenen 2 şehit gerillanın cenazelerini almak üzere büyük bir konvoy halinde Pasûr'a hareket eden kitleler, Zeyrek Karakolu önünde sömürgeciler tarafından durduruldular. Özel tim, jandarma, asker ve polislerden oluşan sömürgeci güçler, halkın Pasûr'a gidişini engellediler. Barikatın kaldırılarak geçişe izin verilmesini bekleyen kitleler araçlardan inerek Kürtçe türküler söyleyip halaylar çektiler.

Halkı dağıtmaları için askerlere emir veren bir sömürgeci-faşist ordu subayı, "Siz nasıl ki hükümetinizden emir alıyorsanız, biz de kendi hükümetimizden emir alıyoruz" diyerek barikatı kaldırmayacaklarını tekrarladı. Durumun daha da gerginleştiğini gören kitleler, "Provokasyon yaratılmaya çalışılıyor" diyerek ilçeye geri döndü.

İlçede kaymakamla görüşen kitleler üç aracın gitmesi için izin aldılar. Ancak içinde HEP yöneticilerinin de bulunduğu araçların da geçişine izin verilmediği gibi, yine tehdit edildiler. Bunun üzerine kısa bir süre içinde yeniden toplanan kitleler, Pasûr'a doğru yürüyüşe geçti. Pasûr yolunda önleri düşman tarafından tekrar kesildi. Barikatın kaldırılmaması üzerine kitleler oturma eylemine geçti. Sömürgeci güçler önce halkın içinden bir genci almak istediler, ancak başaramayınca bu kez de taramaya başladılar. Düşman güçlerinin açtığı ateş sonucu **Urfi AKSAKAL(24), Fahri BEKTAŞ (30 yaşında ve 5 çocuk**

babası) ve **Veysi AKTAŞ(13)** şehit düştüler. En az 20 yurtsever de yaralandı. İlçeye giriş çıkışın engellenmesi üzerine, kitleler de DSI ve karayollarına ait araçların geçişine izin vermediler.

25 Aralık günü de Amed, Bismil ve Hezro'dan Pasûr'a gitmek isteyen yaklaşık 50 araçlık bir konvoy sömürgeci güçler tarafından durdurularak kimlik kontrolünden geçirildi ve ardından yayım ateşine tutuldu. Düşmanın halkı taraması sonucunda **Tevfik EKİNCİ** şehit düştü, ağır yaralı 5 kişi de Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldılar.

Bu katliam ardından Pasûr'da dört gün kepenkler kapalı tutuldu, işçiler işlerine gitmedi, okullar boykot yaptı, şoförler kontak kapattı.

25 Aralık tarihinde düşman taburunda bulunan cenazeler alındı. 10 bin kişinin katıldığı cenaze töreninde, şehit gerillalarımız PKK şehitliğinde toprağa verildi. Halk saygı duruşunda bulundu ve marşlar okudu. Direnişlerde şehit düşen yurtseverler de törenlerle köylerinde toprağa verildiler.

19 Aralık günü şehit düşen ARGK gerillası **Ali YİĞİT** yoldaşın Farqin'deki cenaze töreni de serihildana dönüştü. 6 bin kişinin katıl-

dığı cenaze töreninde devrim şehitleri anısına saygı duruşunda bulunuldu, marşlar söylendi. Törenden sonra dağılmayan halk, ilçe merkezindeki kaymakamlık binasına kadar "**Bijî Serok APO**", "**Bijî PKK, ERNK, ARGK**", "**Kürdistan faşizme mezar olacak**" sloganlarıyla yürüyüşe geçti.

Kaymakamlık binası önündeki gösteriden sonra, ARGK gerillası **Ali YİĞİT** yoldaşın doğup, büyüdüğü evin önünde toplanan halk, zılgıtlar eşliğinde halaylar çekti, türküler söyledi, devrime ve şehitlere bağlılığı ifade eden sloganlar haykırdı.

Sömürgeci Türk devletinin Licê ve Pasûr'daki katliamlarını protesto etmek için bütün Kürdistan ayağa kalktı. Başta Licê ve Pasûr olmak üzere, Amed, Grîdax(Ağrı), Bismil, Kop(Bulanık), Bazîd(Doğubeyazıt), Êlih, Gihadîn(Diyadin), Farqîn, Xani, Xoresan(Horasan), Hezex, Hezro, Hezo, Qaqizman(Kağızman), Kosar (Kızıltepe), Misric, Kerboran, Midyad, Norşin(Güroymak), Mûş, Nisêbîn, Bongilan(Solhan), Qamûşan(Sarıkamış), İdir(Iğdır), Tûtax(Tutak), Avkevîr(Taşlıçay), Patnos, Erxenî, Dêrika Çiyayê Mazî, Bêdlîs, Malazgîr (Malazgirt), Gimjim(Varto), Girgê Amo, Şirnex, Pîran(Dicle), Gercews,

Çinar, Serhedan, Kanîreş, Şemrex (Mazıdağı), Dara Hênê(Genç), Qilaban(Uludere), Tûx(Tatvan) vd. il ve ilçelerde 31 Aralık gününe kadar kepenkler indirildi, şoförler kontak açmadı, işçiler işbaşı yapmadı, okullar boykot edildi, bildiriler dağıtıldı, afişler asıldı, açlık grevleri ve basın toplantıları yapıldı. Avukatlar mahkemeleri protesto etti ve bütün düğünler iptal edildi. Tam ulusal bir ruhla gerçekleşen eylemler, partimizin yaptığı çağrılar doğrultusunda gerçekleşti.

Sömürgecilerin Kürdistan'daki katliamlarına tepki İstanbul'da da büyük oldu. Bakırköy'de sömürgeci valinin kardeşlerine ait Çetinkaya mağazasının ve bazı bankaların molotof kokteyli saldırıya uğraması olayında görüldüğü gibi, metropolde yaşayan Kürdistanlılar, ilk defa bu denli ciddi boyutta tepkilerini dile getirdiler.

Avrupa'da yaşayan Kürdistanlılar da ulusal birlik ve direniş ruhuyla daha duyarlı davranarak anında harekete geçtiler. Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde bulunan TC konsoloslukları önünde gösteriler yaptılar ve sömürgecilerin Kürdistan'daki katliamlarına sessiz kalmayacaklarını ortaya koydular.

Hezex'de kontr-gerillayı protesto yürüyüşü

'91 yılını zaferle kapatan gerilla '92 yılına düşmana indirdiği etkili darbelerle girdi

Mûş'a bağlı Zengök köyü yakınlarında ARGK'ye bağlı bir birliğimiz 18 Aralık gününün erken saatlerinde düşmanın operasyon birlikleriyle karşılaştı. Arazinin karla kaplı olması ve amansız soğuğa rağmen, üstün manevra kabiliyeti gösteren gerilla birliğimiz, düşmanın operasyon gücünü farkederek etmez mevzilendi. Sabahın erken saatlerinde başlayan çatışma hava kararınca kadar devam etti.

Sayı ve donanıma kat be kat güçlü olmasına karşılık düşman, gerilla birliğimizin mevzilenmesini iyi yapması, bu anlamda çatışmada inişiyatifi elinde bulundurması ve üstün ateş gücü göstermesi karşısında moralmen darbelenerek daha çatışmanın ilk saatlerinden itibaren kayıp vermeye başladı. Bunun üzerine, düşman kuvvetleri hava desteği istedi. Düşmanın havadan da saldırı yöneltebileceğini hesaplayan birliğimiz çatışma alanını genişleterek, hem havadaki ve hem de karadaki düşmana cevap verebilecek şekilde konumlandı. Kısa sürede havadan takviye için gelen 2 savaş uçağı ve 4 helikopter çatışma sahasına bombalar yağdırmaya başladı. Çatışmanın geniş alana yayılması düşmanın havadan yaptığı bombardmanı etkisizleştirirken, gerilla

birliğimizin uzun menzilli silahları iyi kullanması uçak ve helikopterlerin alçaktan uçarak bombalar yağdırmasına fırsat vermedi. Yüksekten atılan bombalar ise mevzilere isabet ettirilemediği için, düşmanın teknik üstünlüğü de başarısız kaldı. Karadan hemen hemen göğüs göğüze sürdürülen çatışmalarda gerilla birliğimiz kayıp vermezken, ilk belirlemelere göre 17 düşman askeri öldürüldü ve yaralılarla beraber düşman büyük bir hezimete uğratıldı.

Havanın kararmasıyla mevzilerinden çekilen gerilla birliğimiz düşman çemberinin dışına çıktı. Yediği darbenin etkisiyle düşman moralmen daha da çökerken, aldığı yenilginin hırsını dağlarımızı bombalayarak çıkarmaya kalktı.

ARGK'nin Şirnex-Aryan taburuna yönelik baskını, sömürgeci katliamlara verilen bir cevaptır

Serê Sipî dağında 16 gerillayı havadan saldırı ve kimyasal silahlarla katleden sömürgeci TC, kış koşullarından da yararlanarak erkenden sonuç almak istedi. Gerillaya karşı havadan imha seferine ağırlık veren, şehir ve diğer yerleşim mer-

kezlerinde kontr-gerilla terörü ile her gün birçok yurtseverin canına kasteden ve en son Şeyh Sait direniş üçgeninde de görüldüğü gibi halkı provoke edip kitle katliamlarını gerçekleştirmeye kalkan TC, kış sürecini lehine kapatmak istedi. Sömürgeci Türk devletinin "demokratikleşme" adı altında aslında gerillaya karşı askeri yöntemlerle nasıl bir kesin imhayı esas aldığı ve özünde nasıl Kürt halkı düşmanı, imhacı, talancı ve tamamen faşist bir mantığın sahibi olduğu gerçekleştirdiği son katliamlarla açığa çıktı. "Demokratikleşme" adı altında TC'nin kendini maskeleyerek istediğini ve bu maske altında sonuna kadar imhayı esas alacağını gözardı etmeyen Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin döneme doğru tarzda cevap verecek olan taktiksel hazırlığı da bu yönüydü.

Serê Sipî dağında şehit düşen gerillaların cenazelerini alan halk karşı, TC'nin özel savaş kuvvetlerinden oluşan özel tim ve özel savaş ordusunun gerçekleştirdiği katliamlarda şehit düşen onlarca yurtseverin döktüğü kan, Şirnex'te gerillanın namlusunda intikam yemini oldu. 24 Aralık'ta Şeyh-Sait direniş üçgeninde yaşanan katliam ardından harekete geçen gerilla, 24 Aralık akşamı

Şirnex'in Bestan(Bestler) mıntkasındaki Aryan(Dereler) taburuna yönelik bir baskını eylemi gerçekleştirdi. Botan'ın Bestan mıntkasında yer alan üç düşman taburundan biri olan Aryan taburu, 1990 yılında "Botan'ı insansızlaştırma ve doğasını yakarak kurutma" politikasının uygulanmasında belirleyici rol oynayan bir taburdu. Bu niteliğiyle zaten gerillanın baş hedeflerinden biriydi. Bunu bilen düşman da, bu taburu çok sıkı mevzilerle koruma altına almıştı.

Serê Sipî dağında 16 gerillanın şahadeti ardından, şehitlerin cenazelerini alan kitlelerimizin, gerillaya ve şehitlere sahiplenışı çok vahşice bir katliamla karşılık bulunca, buna cevap vermek üzere ARGK gerillaları hedeflerinde bulunan Aryan taburunun imhasını hemen gerçekleştirmek için harekete geçtiler. Bunun için daha önceden varolan hazırlıklarını tamamlayan gerilla birliğimiz, 24 Aralık akşamı hedefine yöneldi. Bestan'ın sık ormanlarını siper edinerek mevzilenen ARGK birliği, sırtını dağlarımızın geçit vermez enginliğine dayayarak uzun menzilli silahlar, roketatarlar ve havan topuyla hedefini dövmeye hazırlandı.

Akşam saatlerinde, Aryan taburu etrafında mevzilenen gerilla birliğimiz, atılımcı bir ruhla ve dökülen kanların intikam andıyla havan topu ve roketlerini düşman taburunun üzerine boşaltmaya başladı. Neye uğradıklarını şaşırarak düşman birlikleri paniğe kapılırken, gerilla birliğimiz uzun menzilli silahlarla taburun içlerine yöneldi. Taburun çevresinde sıkı döşenen mevzilerin düşürülmesiyle, düşman güçlerindeki panik yerini kaçışa bıraktı. Vurulan etkin darbeler ve çatışmanın istenilen şekilde gelişmesiyle düşman taburu kısa sürede gerilla birliğinin eline geçti.

Başarıyla sonuçlanan eylemde ilk belirlemelere göre 2'si asteğmen ve 1'i assubay olmak üzere 30 düşman askeri öldürüldü, bir o kadarı da yaralandı. Gerilla birliğimiz, kayıp vermeden ve başarıyla sonuçlandırdığı eylemde, çok sayıda cephane ve esiri de beraberinde götürdü.

Düşmanın Serê Sipî, Pasûr ve Licê'deki katliamlarına ARGK hemen her alanda gereken karşılığı verdi. Düşmanın katliamlarına bir cevap niteliğini taşıyan Hezex, Misric ve Cizîra Botan şehir baskınlarında da düşmanın sivil ve askeri bütün kurumları roketatar, havan topu ve uzun menzilli silahların hedefi oldu. Bu saldırılarda düşman bir kez daha etkisizleştirilip savunma durumuna düşürülürken, etletrnak gibi birbirine kenetlenen halk ve gerilla eylemlerinin paralel bir gelişme göstermesi, ulusal kurtuluş savaşımızın ulaştığı taktiksel aşamayı gösteriyor.

1991 yılının son günlerinde Kürdistan'da gerilla ve halk cephesinde yaşanan bu gelişmeler ve düşman cephesinde iyice derinleşen bunalım sadece bu yılın ulusal kurtuluş mücadelemiz lehine başarıyla sonuçlanması anlamına gelmemekte, aynı zamanda '92 yılının gelişmelerine de ivme kazandıracak ve bu anlamda güçlü perspektifler sunan niteliksel bir gelişme olma özelliğini de taşımaktadır. Bunun içindir ki, 1992 yılı hem ulusal kurtuluş savaşımızın ve hem de düşman açısından kader belirleyici bir yıl olma özelliğine sahip oluyor. İçinden geçtiğimiz süreç bir dönüm noktasıdır. Dolayısıyla döneme doğru temelde gereken karşılığı vermek, parti taktiklerini günün koşullarına göre doğru bir tarzda uygulamak, el atılan her yerde mutlaka koparıp almasını başaran atılımcı

Devamı 22. sayfada

1991 yılı özel savaşın kesin yenilgisiyle sonuçlandı

Baştarafı 1. sayfada

halk yığınları için kefenin yırtıldığı, yaşamın kesin bir biçimde bağımsız ve özgür temelde güvence altına alındığı bir yıl olarak Kürdistan halkının tarihine geçiyor.

1991 yılı sadece Kürdistan halkı için değil, bütün Ortadoğu halkları açısından yoğun gelişmelerle yüklü bir yıl oldu. SSCB'nin önderlik ettiği sosyalist sistemin dağılmasıyla birlikte ortaya çıkan tek kutuplu dünyada kendi liderliğini pekiştirmek isteyen ABD emperyalizmi, Bağdat rejiminin Kuveyt'i işgal etmesini ge-

lerini ABD emperyalizmine ve müttefiklerine bağladı. Bu güçlere göre, ABD'nin onayıyla otonomi için beslenen umutları gerçekleştirme saati gelmişti. Güney Kürdistan'daki işbirlikçi liderler, savaşın devam ettiği süreç içinde ABD ve TC yetkilileriyle çeşitli görüşmelerde bulunmuşlardı. Güney Kürdistan'da 2 Mart tarihinde patlak veren ayaklanma bu temelde başladı. Ancak Irak'ın 25 Mart'ta giriştiği karşı saldırılarla birlikte, ayaklanma bütün dünyada ibretle izlenen utanç verici bir bozguna ve kaçıya dönüştü. Güney Kürdis-

tan emperyalizmi, "Kürt halkına yardım etme" adı altında kendi silahlı güçlerini Güney Kürdistan'a çıkardı. Ardından sözümona Kürtleri Irak rejiminin saldırılarından korumak üzere örgütlediği "Çekiç Güç"ü Silopi'ye yerleştirdi. Bu girişim özünde ABD önderliğindeki silahlı güçlerin pratikte ortadan kalkan sınırları yeniden tesis etme ve PKK'yi Güney Kürdistan'dan söküp çıkarma görevini üstlenmesi anlamına geliyordu. ABD emperyalizmi bu temelde Kürdistan'ı Ortadoğu gericiliğini besleyen kaynaklardan biri olarak ayakta tutmaya çalışıyordu.

Türk sömürgecileri de PKK'den ve önderlik ettiği ulusal kurtuluş mücadelesinden kurtulmanın Körfez savaşının aktif tarafı olmaktan geçtiğine inanmışlardı. Özel savaşın politik ve diplomatik düzeyde yürütülmesinden sorumlu ekibin beyin takımından olan Turgut Özal, Türkiye'nin bütün gücüyle Irak'a karşı savaşa katılmasını istiyordu. Özal'ın hesaplarına göre, Türkiye böyle bir durumda kazançlı çıkacak; Kürdistan'ın elden gitmesi bir yana, Musul ve Kerkük de TC topraklarına katılacaktı. Güney Kürdistan'ı TC topraklarına katmanın ortamını hazırlamak isteyen Özal yönetimi, aynı dönemde Kürtçe üzerindeki yasağı içeren yasanın yürürlükten kaldırıldığını açıkladı. Buradaki amaç beliydi: Türkiye sözümona demokratik bir ülkeydi, TC Kürt halkına bazı haklar tanımıştı, öteki sömürgeci devletler Kürtlere baskı uyguluyorlardı. Kürt nüfusunun büyük çoğunluğu TC sınırları içinde yaşıyordu. Dolayısıyla Kürdistan'ın öteki parçalarında ve özellikle Güney Kürdistan'da yaşayan Kürtlerin hamisi olarak ortaya çıkmak TC'nin hakkıydı. TC gerçekten de Güney Kürdistan'daki işbirlikçi güçlerle eskiden beri istihbarat düzeyinde sürdürdüğü ilişkileri açık ve resmi ilişkiler düzeyine çıkardı. Bu konudaki ilk resmi görüşme Özal ile Talabani arasında gerçekleşti. Talabani TC'nin istemleri doğrultusunda davrandı: Türkiye'nin demokratik bir ülke olduğunu, TC sınırları içinde yaşayan Kürtlerin pek az sorunlarının bulunduğunu ve kendilerinin de Güney'de aynı haklara sahip olmak için mücadele verdiklerini belirtti.

Ancak ABD emperyalizmi ile Türk sömürgeciliğinin suç ortaklığı içinde Kürt işbirlikçiliğini Kürdistan Devrimi'ne karşı kullanma ve PKK hareketini güneyden kuşatarak ezme çabaları başarı kazanamadı. Güney Kürdistan'daki ayaklanmanın yenilgisi ve hemen ardından başlayan yığınsal göç felaketi, ülkemizin bu parçasındaki ulusal hareketin başına çöreklenmiş işbirlikçi ve reformist güçlerin halk kitlelerinden tamamen tecrit olmalarına yolaçtı. Bağımsızlık ve özgürlük düşünceleri buradaki halkımız arasında da gelişme gösterdi. PKK hareketi Körfez savaşı ertesinde bu parçadaki halk kitleleri üzerinde ideolojik ve politik etkiye bulunan bir güç olma konumunu aşarak örgütlü bir maddi güç düzeyine ulaştı. Güney Kürdistan üzerindeki sömürgeci Arap denetiminin fiilen sona ermesi ve Botan zemininde yükselen gerilla savaşının Türk sömürgeciliğinin siyasal egemenliğini sona erdirmesi, Botan ile Behdînan alanını birleştirdi. Sömürgeci güçlerin çizdiği sınırlar fiili

olarak ortadan kalktı. Geçmişte sömürgeci devletlerin Kürdistan'daki egemenliğini simgeleyen ve ulusumuzun parçalanmışlığının kanıtı olarak ortada duran sınırlar, gelinen aşamada Kürt ulusunun bağımsızlık, özgürlük ve ulusal birlik mücadelesine ivme kazandıran alanlara dönüştü. Bu durum PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş mücadelesi sonucunda ortaya çıkmıştı ve bu mücadelenin ortaya çıkardığı en önemli kazanımlardan biriydi.

1991 yılı boyunca TC'nin Kürdistan ulusal kurtuluş kuvvetlerine karşı geliştirdiği kuşatma ve ezme harekâtlarında Botan önemli bir yer işgal etti. TC bu alana özel bir önem verdi. Bunun belirgin nedenleri vardı. Öncelikle Botan zemini gerilla savaşının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında merkezi bir rol oynuyordu. Bu nedenle TC gerilla savaşını bastırmayı ve dolayısıyla Botan'ı ezme gündeminin başına oturtmuştu. Bu alanda yükselen gerilla savaşı her şeyden önce Kürdistan'ın her parçasına ulusal kurtuluş savaşını dayatıyor, devrimci savaşı giderek boyutlandırıyor, geçmişten beri Kürdistan'da işlenen stratejik ve taktik hataların düzeltilmesinde son derece önemli bir işlevi yerine getiriyordu. Aynı alan gerilla savaşının Kuzey-Batı Kürdistan'ın öteki bölgelerine ve bu arada Türkiye'ye yayılmasını sağlıyor, emekçi halk kitlelerini siyasal eylemlilik içine çekiyor, bir genel ayaklanmanın koşullarını olgunlaştırıyordu. Bu açıdan faşist-sömürgeci rejimin bütün gücüyle bu alana yüklenmesi ve düşman ordusunun operasyonlarını bu bölgede yoğunlaştırması anlaşılır bir şeydi.

re toplamak üzere yaptığı hazırlıklar vardı. Bunun farkında olan TC, bu doğrultudaki girişimleri etkisiz kılmaya çalışıyordu. TC'nin bu güçleri ikna etmesi için ciddi bir çaba harcaması gerekmedi. Birkaç çuval pirince sahip olma arzusu kolayca cılız ulusal kaygılar karşısında galebe çaldı. Bu güçler TC'nin isteklerini memnuniyetle karşıladılar. Kürdistan Cephe içinde yer alan güçlerle TC arasında PKK'ye karşı ortak mücadele verilmesi konusunda bir protokol imzalandı. Böyle bir protokolün varlığı, TC'nin Ağustos ayı başında Güney Kürdistan'a karşı yoğun saldırıların ardından, KDP lideri Mesut Barzani tarafından bizzat açıklandı. Barzani, TC'nin PKK kamplarına saldırı gerekçesiyle kendi aşiretine bağlı köyleri bombalandığını belirtiyor ve adı geçen protokole bağlı kalmayacağını söylüyordu. TC, Kürt işbirlikçileriyle geliştirdiği bu ilişkiler temelinde Kürt halkını ve uluslararası kamuoyunu aldatmayı ve Güney Kürdistan'ı PKK'ye kapatmayı tasarlıyordu.

TC, Mart ayı sonlarından başlamak üzere, Güney Kürdistan'a karşı çok sayıda saldırı harekâtına girişti. Ancak bu saldırılar sivil halka verilen ciddi zararların ötesinde, TC açısından askeri anlamda hiç de olumlu bir sonuç doğurmadı. Tersine bu saldırılar işbirlikçi güçlerin TC için yaratmaya çalıştıkları olumlu imajın tamamen silinmesine, Güney Kürdistan halkının Türk sömürgecilerine karşı öfkesinin artmasına ve uluslararası kamuoyunda Türk saldırılarına karşı büyük bir tepkinin oluşmasına yol açtı.

Körfez savaşıyla birlikte, TC'nin özel savaşın bir parçası olarak gün-

Çokuluslu güce mensup emperyalist askerler Körfez savaşına hazırlanıyor

reçke göstererek, Ortadoğu'da görülmemiş ölçüde bir askeri yığınak yaptı. Böylece Ortadoğu 1991 yılına Körfez savaşıyla girmiş oldu. Emperyalizmin Körfez savaşındaki hedefi sadece Irak'ın Kuveyt topraklarından çıkarılmasıyla sınırlı değildi. Savaşın bunun çok ötesinde kapsamlı hedefleri vardı. ABD emperyalizmi ve müttefikleri Ortadoğu'daki işbirlikçilerinin iktidarlarını güçlendirmek, petrol yataklarını güvence altına almak, İsrail'in etrafındaki tecrit çemberini kırmak, İsrail'in meşru varlığını Arap rejimlerine kabul ettirmek, Filistin sorununu kendi çıkarları doğrultusunda belli bir çözüme kavuşturmak ve anti-emperyalist yönetimlere gözdağı vermek istiyorlardı.

Kuzey-Batı Kürdistan'da yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin bastırılması ve tasfiye edilmesi de emperyalizmin hedefleri arasında yer alıyordu. Bunun yolu ise Güney Kürdistan'a dayalı işbirlikçiliğin birleştirilerek desteklenmesinden geçiyordu. ABD'nin Körfez savaşındaki amaçlarından biri, Güney Kürdistan'daki işbirlikçiliği kendi himayesine alarak, burada bir tampon bölge oluşturmak ve bunu Ortadoğu halklarına karşı kullanmaktı.

16 Ocak tarihinde Irak'a karşı girişilen hava saldırılarının üzerinden beş hafta kadar bir süre geçtikten sonra başlayan kara savaşı Irak'ın ağır yenilgisiyle sonuçlandı. Bağdat yönetiminin kendi silahlı kuvvetlerine ateş etmeme emri vermesi üzerine, Körfez savaşı 28 Şubat tarihinde resmen sona ermiş oldu. Bu süreçte Kürt işbirlikçiliği bütün umut-

tan toprakları adeta tümenden boşaltıldı. Irak saldırıları Turgut Özal'ın Washington'da görüştüğü günlere denk düşüyor, ABD yönetimi Saddam rejiminin ayaklanmayı bastırma için savaş uçakları ve helikopterler kullanmasına onay veriyordu. Buna paralel olarak sömürgeci Türk ordusu da 27-30 Mart tarihlerinde Güney Kürdistan'a girip PKK kamplarına yönelik saldırılar düzenliyor, böylece Güney Kürdistan aynı anda güneyden ve kuzeyden gelişen iki ayrı sömürgeci gücün ortak saldırılarına hedef oluyordu.

Güney Kürdistan'da konulanmış olan işbirlikçi güçler olumsuzluklarla dolu tarihlerini bir kez daha tekrarlayarak, emperyalist taktiklerin ucuz uygulama araçları durumuna düşmekten kurtulamadılar. Kendiliğindenici yanı ağır basan ayaklanmanın başına geçmek ve emperyalizmin vaatlerine bel bağlamak yerine halkın özgücüne dayanmayı esas almaktan kaçındılar. Onlar halkın mücadeleye aktif katılımıyla sonuca gitmeyi her zaman tehlikeli saydılar ve bundan uzak durdular. ABD emperyalizmi bu süreçte bir taşla birkaç kuş vurdu. Bir yandan Saddam Hüseyin rejiminin Kürt ayaklanmasını bastırma girişimlerine yeşil ışık yakarak, Irak'a demokrasinin yerleşmesinde önemli rol oynayabilecek bir devrimci potansiyeli etkisizleştirirken, öbür yandan kendi topraklarını terketmek zorunda bırakılan halkın "kurtarıcısı" görünümüyle ortaya çıkarak, işbirlikçi güçleri kendisine yalvarır hale getirdi. Yaratılan bu ortamdan yararlanan ABD em-

Türk askerlerinin sınırı geçmek isteyen Güney Kürdistanlılara saldırısı

Hedef bu biçimde belirlenince, TC'nin Güney'deki Kürt işbirlikçilerini kazanmak üzere daha sıkı ilişkiler içine girmesi kaçınılmazdı. Nitekim Talabani'nin Özal'la görüşmesinin ardından, Güney Kürdistan'daki bütün işbirlikçi ve reformist örgütlerin liderleri ardarda Ankara'ya davet edildiler ve göstermelik olsa da Türk yetkilileri tarafından özel bir ilgiyle ağırlandılar. MİT ve Özel Harp Dairesi'nden yetkililerin de katıldığı karşılıklı bir dizi görüşme yapıldı. TC, sunacağı gıda ve giyecek yardımı karşılığında, bu güçlerin PKK'den uzak durmalarını ve PKK'ye karşı mücadelede kendisiyle işbirliği yapmalarını istiyordu. PKK'nin söz konusu güçlerle Ulusal Kong-

deme getirdiği bir olgu da, Türk Ceza Yasası'nın 141., 142. ve 163. maddelerinin kaldırılacağı doğrultusundaki propagandanın yoğunlaştırılmasıydı. Ceza Yasasının söz konusu maddeleri öteden beri Türk devletini özellikle Avrupa Topluluğu ülkeleri karşısında zor duruma düşürüyordu. TC Nisan ayı içinde çıkarttığı Şartlı Tahliye ve Anti-Terör Yasası'yla bu maddelerin yürürlükten kaldırıldığını ilan etti. Ceza yasasının bu maddeleri iptal edildiği halde, Anti-Terör Yasası'yla bu yasa maddelerini aşan boyutlarda yeni yasalar gündeme getiriliyordu. Bu yasaya göre, Kürdistan'ın adından söz etmek bile bir "terör suçu" oluşturuyordu. Şartlı Tahliye Yasası'y-

la devrimci tutsakların salıverilmeleri devrimden vazgeçme koşuluna bağlanıyordu. Bu tamamen bir özel savaş uygulamasıydı. TC bu yasa sayesinde aynı anda birçok hedefe ulaşmayı amaçlıyordu. Tahliyeler söz konusu edilen tutsaklar arasında 12 Eylül faşizmi koşullarında hukuk dışı yargılamalarla çeşitli cezalara çarpıtılmışlar ve gelinen noktada kendilerini daha fazla içerde tutmanın olanağı kalmamıştı. Geniş bir tutsaklar kitlesinin zindanlarda tutulması TC için bir yük oluşturduğu gibi, cezaev-

rilla ile içiçe çalışan ve binlerce devrimci ve ilerinin kanına giren bu caniler, yeni dönemde tekrar kontr-gerillanın hizmetine koşturuldular. Bu temelde bu yıl içinde ülkemizde geliştirilen kontr-gerilla teröründe büyük bir artış görüldü. Köyleri basan kontr-gerilla ekipleri insanları evlerinden alarak kurşuna dizdiler. Kontr-gerilla terörünün amacı halk kitlelerine gözdağı vermek, halkı gerilla savaşını desteklemekten vazgeçirmek, gerilla güçlerini halk kitlelerinden tecrit ederek

Terör Yasası kapsamında geliştirilen savaş ve saldırı planının parçalarıydı. Bu plan gereğince PKK hareketi 1991 yılı içinde uluslararası düzeyde tamamen tecrit edilecek, PKK hareketinin Kürdistan'ın diğer parçalarıyla her türlü bağlantısı kesilecek, halk kitleleriyle gerilla hareketi arasında kalın duvarlar örülecek, düzenli ordunun saldırılarıyla gerilla savaşı Botan'a sıkıştırılıp sınırlandırılacak ve sonuçta ulusal kurtuluş mücadelesi ezilmişi olacaktır.

Buna karşılık, PKK 26-31 Aralık

1990 tarihleri arasında gerçekleştirdiği IV. Ulusal Kongresi'nin güçlü çözümlenmeleri ve mücadelede yeni bir süreci başlatan kararları temelinde 1991 yılına girdi. IV. Kongre geçmiş mücadele pratiğini sıkı bir devrimci eleştiri süzgecinden geçirdi. Aynı süreçte ortaya çıkan ve parti taktiğine dayatılan feodal-komlocu girişimleri ve burjuva liberal anlayış, yaklaşım ve uygulamaları mahkûm etti. Parti taktiğini boşa çıkarmak isteyen kontra pratiğini yerlebir etmek için etkin önlemler aldı. IV. Kongre ulusal kurtuluşta belirleyici bir rol oynayan ve kitlelerin siyasal şiddetini açığa çıkaran gerilla savaşının bütün ülke çapında yaygınlaştırılmasını ve gelişen serihildanlarla elverişli koşullara kavuşan bir genel halk ayaklanmasının başarısı için gerekli örgütsel önlemlerin alınmasını karara bağladı. Kısacası PKK'nin IV. Kongresi'yle birlikte başlayan yeni mücadele dönemi, gelişmiş ve yaygın gerilla savaşına geçilen bir dönem oldu.

IV. Ulusal Kongre gerçeğinin sağlıklı temelleri üzerinde gelişen gerilla savaşı, özellikle yaz atılımıyla birlikte tahkim edilmiş düşman karakollarını dövmeye başladı. İnişiyatifi sürekli elinde tutan gerilla güçleri, düzenledikleri saldırılarla birçok düşman karakolunu yerlebir ettiler, sömürgeci kuvvetlere ağır kayıplar verdirdiler, düşman ordusundan birçok

bomba yağdırdılar. Hava saldırılarının hemen ardından karadan saldırıya geçildi: 40 bini aşkın dağ komandosu, piyade ve özel tim emelani ile binlerce "korucu" Güney Kürdistan'a girdi. Ancak düşman bu saldırı sırasında ummadığı bir direnişle karşılaştı. 200'ün üzerinde kayıp verdi, iki savaş uçağı ve üç zırhlı helikopterini yitirdi. Gerilla güçlerinin şiddetli direnişi nedeniyle Türk ordusunun birçok vadiye giremediği bizzat düşman yetkilileri tarafından açıklandı.

Temmuz ve Ağustos ayları boyunca devam eden yoğun gerilla eylemliliği, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının vardığı gelişme düzeyini ve düşman ordusunun acizliğini dünyanın gözleri önüne serdi. Gerilla güçleri tarafından alıkonulan 11 Alman turistin yoğun operasyonlara rağmen bulunamaması ve günlerce gerillaların elinde kalması, düşmanın Kürdistan'da siyasal egemenliğini tamamen yitirdiğini ve salt ordusunun kaba gücüne dayanarak ayakta kalma savaşını verdiğini herkese kabul ettirdi. Faşist-sömürgeci rejim kendi yenilgisi ve iflasının faturasını Süper Vali Kozakçıoğlu'na çıkardı ve kendisini görevden aldı. TC Güney Kürdistan'a karşı giriştiği son ve en kapsamlı saldırı harekâtı sırasında, bu kez işgalin kalıcı olacağını açıkladı. Buna göre TC-Irak sınırı boyunca uzanan alanda beş kilometre derinlikte sivil halktan arındırılmış bir tampon bölge oluşturacak ve Türk ordusu buraya yerleşecekti. TC bu konuda İsrail örneğini taklit ediyor ve İsrail'in Lübnan sınırı boyunca meydana getirdiği tampon bölgenin bir benzerini Kürdistan'da oluşturmaya çalışıyordu. Ne var ki tampon bölge uygulaması sadece sözde kaldı. Bir yandan Kürdistan bataklığına daha fazla gömülme korkusu ve bundan kaçınma düşüncesi, öbür yandan Arap ülkelerinden ve Batı Avrupa'dan

yılında siyasal kitle eylemliliğinde de muazzam bir yükselme ortaya çıktı. Kürdistan'da 1990 Newroz'unda başlayan serihildanlar, 1991 yılında daha da gelişti ve Temmuz ayındaki Amed Serihildan'ıyla doruğuna ulaştı. Kürdistan'da geniş halk yığınları kendi yazgılarını belirlemek ve kendilerinin efendisi olmak için tarihte ilk kez bu yoğunlukta bir siyasal eylemlilik içine giriyorlardı. Bu gelişmeler kendiliğinden ortaya çıkmamış, daha önce gerçekleşen PKK IV. Kongresi'nde planlanmış ve PKK Önderliği'nin yönetimi ve yönlendiriciliği altında yaratılmıştı. Türk özel savaş rejiminin kitleleri terörle sindirme ve mücadelemizi bastırma politikası serihildan taktiğiyle boşa çıkarıldı. ANAP içindeki yönetim değişikliği ve ırkçı-faşist Mesut Yılmaz Hükümeti'nin işbaşına getirilmesi tamamen özel savaşa bağlıydı. Yeni hükümetin çatısını eski MHP kadroları oluşturuyordu. Türk faşist rejimi bu hükümetle birlikte Kürdistan'da uyguladığı terörü doruğa çıkardı. Ağustos ayı içinde Türk ordusunun Güney Kürdistan'a karşı düzenlediği saldırı, bu hükümetin sonuç almak üzere son çırpınısı niteliğini taşıyordu. Ancak Amed Serihildan ve Güney Kürdistan'a karşı girişilen saldırının bozguna uğraması, 1991 yılı başında çıkarılan Anti-Terör Yasası çerçevesinde hayata geçirilen özel savaş planları ve uygulamalarının ağır bir yenilgiye uğratılması anlamına geliyordu.

Kürdistan'da gelişen gerilla savaşı ve serihildanlar, Evren-Özal kliğini alabildiğine yıpratmış ve faşist rejimin çıkmazını derinleştirmişti. Mevcut hükümetle faşist rejimin fazla yol alamayacağı ve çöküşünü durduramayacağı açığa çıkmıştı. Bu durumda özel savaş rejiminin kan tazelemesi gerekiyordu. Bunun yolu da bir erken genel seçimden geçiyordu. Seçimlerin öne alınması ANAP'ın de-

lerini de bir muhalefet odağı olarak sürekli canlı tutuyordu. TC şartlı tahliye uygulamasıyla hem böylesi bir yükten ve hem de bu muhalefet odağından kurtulmayı düşünüyordu. Öbür yandan devrimci tutsaklara özgürlüklerinin PKK'nin elinde olduğu, özgürlüğe kavuşmak istiyorlarsa PKK'ye karşı mücadele etmeleri ve onu devrimci çizgisinden vazgeçirmeleri gerektiği dayatılıyordu.

TC, PKK davalarından savaş tutsaklarının yargılandığı Türk Ceza Yasası'nın 125. maddesini Şartlı Tahliye Yasası'nın kapsamı dışında tuttu. Bu açık rehin tutma uygulamasının daha farklı nedenlerinin bulunduğu daha sonraki gelişmelerle birlikte tamamen günyüzüne çıktı. İçerde 12 Eylül rejiminin hizmetine giren Şener provokatörü, 1984 yılından sonra cezaevlerinde ağır tahrihatlar yaratmış ve rehabilitasyon uygulamasının belirli ölçüde başarı kazanmasında ciddi katkılarda bulunmuştu. Düşman provokatörün dışardaki faaliyetlerinin sonucunu bekliyor, daha doğrusu PKK'li savaş tutsaklarının adı geçen yasadaki yararlanmalarını Şener provokatörünün başarısına bağlıyordu. Provokatör başarı kazansaydı, PKK'li tutsaklar da tahliye edileceklerdi. Nitekim Şartlı Tahliye Yasası'yla birlikte, Güney Kürdistan'da Şener provokatörünün başını çektiği komplocu ve tasfiyeci girişim kendisini dışa vurdu. Bu girişim TC'nin çağrılarını verilmiş bir karşılık oluyordu. Ancak daha öncekiler gibi bu provokasyon girişimi de sonuçsuzluğa mahkûm edildi. Şener provokatörü dışarda yakayı ele verirken, cezaevlerindeki tutsaklar da provokasyona karşı mücadeleyi yükselttiler ve etkilerinden hızla arınmaya çalıştılar. Provokatörün meşru ve kaçınılmaz sonuna ulaşmasından hemen sonra, TC'nin bütün savaş tutsaklarını alelacele Eskişehir Cezaevi'ne toplaması ve vahşi işkencelere maruz bırakması, özel savaşın bu sinsi taktiğinin kesin yenilgisini ortaya koyuyordu.

Şartlı Tahliye Yasası'ndan ilk yararlananlar, MHP davalarından yargılanan faşist militanlar oldular. 12 Eylül darbesi öncesinde kontr-ge-

ezmek ve serihildanları etkisiz kılmaktı. TC, Anti-Terör Yasası'na bağlı olarak, "köy koruculuğu" sisteminde de önemli iyileştirmeler yapma yoluna gitti. PKK IV. Kongresi'nde çıkarılan Af Yasası'nı etkisiz hale getirmek amacıyla "köy koruculuğu" sisteminin daha çekici hale getirmeye ve böylece bu sistemin tamamen dağılmasının önüne geçmeye çalıştı. Yine Anti-Terör Yasası çerçevesinde Türkiye'de yükselen halk muhalefetini susturmak isteyen Türk özel savaş rejimi, Türkiye'de işçi ücretlerine ve memur maaşlarına küçümsenmeyecek zamlar yaptı. Bu Türkiye işçi sınıfının kendi öz direnişle elde ettiği bir kazanım değildi. Özel savaş rejimi bu uygulama temelinde Türkiye emekçi halkıyla Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketinin bağlaşıklık kurmasını önlemek ve mücadelemizi önemli bir stratejik müttefikinden kopararak kuşatma altına alıp ezme amacındaydı.

TC, 1991 yılı boyunca Kürdistan'da sürdürdüğü kuşatma ve ezme harekâtlarında ABD emperyalizminin yoğun siyasal ve ekonomik desteğini arkasında buldu. Özel savaşın siyasal ve diplomatik cephesini yönlendiren Özal, Bush yönetiminin desteğine dayanarak, uluslararası düzeyde de PKK hareketini tecrit etmeye çalıştı. Türk faşist rejimi PKK'nin Doğu ve Güney-Batı Kürdistan ile Lübnan'daki faaliyetlerini durdurmak amacıyla İran, Suriye ve Lübnan'a baskı uyguladı. Saldırgan ABD emperyalizmiyle ilişkilerini bu ülkelere karşı bir baskı aracına dönüştürdü. SHP aracılığıyla İstanbul'a aldığı Sosyalist Enternasyonal toplantısıyla uluslararası sosyal-demokrasiyi PKK hareketinin karşısına çıkarmak istedi. Bu toplantıya Kürt işbirlikçilerini de katarak, PKK'yi her alanda soyutlamayı denedi. TC, katıldığı her uluslararası platformda PKK karşıtı bir ortam yaratmayı başlıca amaç edindi. İslam Konferansı'ndan Batı Avrupa'da gerçekleşen çeşitli toplantılara kadar her yerde böyle hareket etti. Eski Sovyetler Birliği ile kurduğu ilişkileri bile bu temelde geliştirdi. TC'nin bütün bu taktik manevraları Anti-

TC'nin sınırötesi hareketinde kullandığı bir bomba

tutsak aldılar. Esas olarak Botan zemininde yoğunlaşan gelişmiş gerilla saldırıları, bu bölgenin düşman kuvvetlerinden temizlenmesi düzeyine ulaştı. Öte yandan gerilla eylemleri Kars'tan Maraş'a, Dersim'den Mardin'e kadar Kürdistan'ın her köşesine yayıldı. Düşman uğradığı ağır kayıpları ve kendi silahlı kuvvetlerinin gerilla güçleri karşısındaki yenilgisini askerinin acemiliğine ve eğitilmemiş olmasına bağladı. Türk faşist-sömürgeci rejimi, Botan'da yediği her darbenin ertesinde Güney Kürdistan'a saldırmayı bir alışkanlık haline getirdi. Güney Kürdistan'a karşı düzenlenen son kapsamlı ve yoğun saldırı 5 Ağustos tarihinde başladı. Gerilla güçlerinin 4 Ağustos tarihinde Şemdinli'ye bağlı Samanlı Karakolu'na karşı giriştiği imha eylemi saldırının gereğince yapıldı. Hava kuvvetlerine bağlı savaş uçakları ve helikopterler Güney Kürdistan'a yüzlerce sefer düzenlediler; müttefik kuvvetlerin Irak'ı bombalamasını taklit ederek tonlarca

gelişen tepkiler, tampon bölge uygulamasını suya düşürdü.

TC, Körfez savaşından sonra Irak'ın yenilgisiyle birlikte Güney Kürdistan'da doğan "otorite boşluğu"ndan yararlanarak bu alana yerleşen PKK'yi "söküp atma" hedefine dönük son işgal harekâtına girişirken, Güney'deki Kürt işbirlikçilerinin de onayını almıştı. Bu güçler yaptıkları açıklamalarda Türk ordusunun operasyonuna bir itirazlarının olmadığını ve operasyonu anlayışla karşıladıklarını söylüyorlardı. Buna karşılık PKK gerillaları Kürdistan'ın bir bütün olduğunu, başkalarının ülkesinde değil kendi topraklarında bulduklarını ve hiçbir gücün kendilerini Kürdistan'dan söküp çıkaramayacağını dile getiriyorlardı. Güney'deki işbirlikçi güçlerin Türk işgal kuvvetlerinin yanında saldırılara katılmamaları kendi güçsüzlüklerinden ve halk kitlelerinden duydukları korkudan kaynaklanmıştı.

Gerilla savaşının gelişmesi ve yaygınlaşmasına paralel olarak, 1991

ğil devletin istemiydi. Çünkü ANAP Hükümeti'nin çıkmazı özünde devletin çıkmazı anlamını taşıyordu. Bu nedenle 1992 yılı sonbaharında yapılması tasarlanan genel seçimler 1991 yılı Ekim'ine alındı. Seçimlerin bir yıl daha erken bir tarihe alınmasının bir başka nedeni PKK'nin kitle tabanının destekleyeceği HEP'i seçimlerden dışlamakti. PKK'nin yapılacak seçimlerde tabanını HEP'e oy vermeye çağıracağını açıklaması, faşist rejimi böyle bir önleme yöneltiyordu. Böylelikle seçimlere sadece özel savaş rejiminin güdümündeki partiler katılmış olacaktı. Seçimlere SHP-HEP ittifakı sağlanarak gidildi. HEP adaylarının SHP listelerinden seçilmeye katıldığı Kürdistan'ın bütün illerinde muazzam bir oy patlaması gerçekleşti. Kürdistan'da düzen partilerinin hiçbir varlığının kalmadığı bir kez daha anlaşıldı. Tam da seçimler sırasında Kürdistan'da estirilen korkunç teröre ve o güne değin görülmemiş

düzeydeki yoğun tutuklamalara rağmen, halkımız bu seçimleri bir referanduma dönüştürmekte engin bir kararlılık gösterdi. Başkan Abdul-

sumutlaşıyordu. DYP-SHP Hükümeti'nin "halka demokrasi" adı altında hayata geçireceğini söylediği sözde demokratik reformlar paketi, PKK

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş, Botan ve Behdînan zemininde ortaya çıkan iktidar boşluğuna bir çözüm yolu olarak, bir

daşın belirttiği gibi, ikili iktidar durumunun ortaya çıktığı alanlarda mutlak anlamda bir halk demokrasisi olduğu halde, bu tam hükümet olamamıştır. PKK şimdi bunun bir hükümete dönüşmesi çabası içinde bulunmaktadır ve bu doğrultudaki girişimlerin 1992 yılında daha da hızlanacağı açıktır. Halkımızın çözüm bekleyen ağır ulusal ve toplumsal sorunları ancak bir Ulusal Halk Temsilcileri Meclisi ve buradan çıkacak bir Halk Hükümeti tarafından çözüme götürülebilir.

Kürdistan halkının seçilmiş temsilcilerinden oluşacak bir Ulusal Halk Meclisi ve oluşturulacak Devrimci Halk Hükümeti için uluslararası ve bölgesel koşullar da elverişli hale gelmiş bulunmaktadır. Sadece 70 yıldan beri inkar edegeldiği Kürt ulusu ve Kürdistan gerçeğini resmen kabul etmesi ve TC sınırları içinde 15 milyon Kürdün yaşadığını açıklaması bile sömürgeci Türk devletinin iğrenç yüzünü bütün dünyaya göstermeye yetmektedir. "Kürt realitesini kabul etmek"le Türk devletinin uluslararası düzeyde itibarı artmış, tersine saygınlığını büsbütün yitirmiştir. Bu aynı zamanda kemalizmin artık öldüğünün resmen ilan edilmesi demektir. Şimdi herkes Kürdistan halkının kokuşmuş bir kadavrayı toprağa gömme uğraşını verdiğini çok daha iyi görmektedir. Doğu blokunun yıkılmasıyla ortaya çıkan yeni dünya koşullarında, Türk sömürgeciliğinin mevcut biçimiyle sürdürülmesine açıkça onay verecek güçler olamayacaktır.

daralacak, içerde sıkışan egemen güçler halkların ortak devrimiyle alaşağı edilme koşullarını yaşayacaktır.

Türk özel savaş rejimi Aralık ayında yoğunlaştırdığı kontr-gerilla terörü ve katliamlarla Kürdistan halkını yeterli ön hazırlıktan yoksun bir ayaklanmaya zorlamakta ve soykırıma girişmeye çözenmektedir. Kürdistan kurtuluş kuvvetlerinin eylemleriyle katliamlara anında misillemede bulunması ve halkımızın serihildanlarla protesto eylemlerini yükseltmesi, düşmanın bu hevesini kursağında bırakmıştır. Özel savaş rejimi Kürt halkına karşı cihat çağrıları yapmakta, faşist Türkeş Türk milliyetçilerini savaşa hazır olmaya çağırmakta ve toplumda Kürt halkına karşı düşmanlık geliştirilmek istenmektedir. Özel savaşın hizmetindeki burjuva basının son olayları bahane ederek öne çıkarmaya çalıştığı şey Kürt düşmanlığıdır. Bunun da son derece belirgin nedenleri vardır. Özel savaş rejiminin ayaklandırmak istediği şovenizm dalgası, temelleri olgunlaşan Türk ve Kürt halklarının ortak devriminin önüne geçmeyi ve halkların kardeşliğini baltalamayı amaçlamaktadır. Düşman PKK hareketinin halkların bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik temelindeki birliğini yaratmada önemli bir mesafe katettiğini, Türkiye devrimci canlandırma önemli bir rol oynadığını ve düzene muhalefet eden güçleri bir halk cephesinde birleştirmek için ciddi çabalar harcadığını çok iyi bilmekte ve izlemektedir. Rejimin akıl hocalarından M. Ali Birand da bu noktaya dikkat çekmekte ve "Önümüzdeki dönemde daha çok ses getirecek ve uluslararası kamuoyunun dikkatini çekecek eylemlerle karşılaşmamız olasılığı büyüktür. Ancak, son olayları sadece PKK ile sınırlı görmemek gerekir. Bunlar PKK'nin tek başına altından kalkabileceği işler değildir. Cephelerini genişletiyor, mücadelelerine yeni koalisyonlar ekledikleri gibi, arkalarına önemli bir halk desteği aldıklarını da gösteriyorlar" (Milliyet, 28 Aralık 1991) demektedir. Açıkçası düşman şimdi sadece Kürdistan'ı kaybetmekle yüzyüze gelmekten değil, Türkiye'de de iktidardan alaşağı edilmekten korkmaktadır. Son dönemde toplumda körüklenmek istenen şovenizm dalgası, Türk özel savaş rejiminin duyduğu bu korkunun ürünüdür. Ama korkunun ecele faydası yoktur. Özel savaş rejimi halklarımızın ortak mücadelesi karşısında yıkılmaktan kurtulamayacaktır.

"Bu temelde yeni bir yıla daha giriyoruz. Partimiz bu yılı da bu gerçeklere sadakatle yürütecektir. Onun bütün savaşanları, başta gerillası olmak üzere temsilcileri, her sahada bunun derin bilinciyle hareket edecek ve özellikle de çok eleştirdiğimiz ve hatta düşmandan daha tehlikeli gördüğümüz hatalarıyla, yanlışlıklarıyla ve eksiklikleriyle savaşıyor, iyi bir öncü örgüt olmanın savaşını bu yıl her zamankinden daha fazla başarılı bir biçimde gerçekleştireceklerdir. Zafer bununla mümkündür. Ve zaferin gerçekleşmesi için ne lazımsa onu yapacak; karşı gücün yürüttüğü savaşta bir savaşı yürütebilecek ve bu savaşı tam başarıyla bu yıl da götürecektir. Partimizin bütün militanları ve savaşçıları bu gerçeğin bilinciyle kendilerine yeniden düzen verecek ve kendilerine parti çizgisine, partinin uygulama esaslarına uygun hale getireceklerdir. Bunlar olmadan PKK içinde yaşanmayacağını her zamankinden daha fazla önümüzdeki yıl içinde göreceğiz ve mutlaka başaracaklardır." (A. ÖCALAN, Serxwebûn, Kasım 1991, PKK'nin 13. Kuruluş Yıldönümü Mesajı'ndan).

lah ÖCALAN yoldaş seçimler sonucunda ortaya çıkan sonuçları değerlendirirken şunları söylüyordu: "Bir kere Kürdistan illeri dediğimiz illerde bir referandum yapılmış olsaydı, bu seçimde bile çoğunluğu sağlamış olurdu. Hele hele biraz özgür olsaydı, bu referandum kesinlikle Kürt halkının bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik temelinde birlik biçimindeki yönelimine ezici bir çoğunluk kazandıracaktı. Seçimlerin bu gerçeği tartışmasız bir biçimde kanıtlandığı çok açıktır. Hem de en az çalıştığımız, özel savaşın amansız bir biçimde uygulandığı, birçok alanda halkın uy kullanmasının şiddetle engellendiği ve devletin büyük terör estirdiği bir ortamda referandum kazanılmıştır. Referandumun kime karşı kazanıldığına dikkat edelim. Özel savaşa karşı dişediş bir mücadele verilmiş; devletin ideolojik, siyasal, ekonomik, kültürel ve askeri bütün cephelerden yükselttiği saldırılara karşı, Kürdistan'da bir siyasallaşma, partileşme ve bunun sonucu olarak bir halk hareketi ortaya çıkarılmıştır. Bu tamamen devlet karşıtı bir harekettir. Türkiye halkı oyalanır, aldatılır ve bastırılırken, Kürdistan halkı devletin ve özel savaşın bütün politikalarını ezip geçmiş ve kendisini parlamentoya kadar sıçratmıştır". (Serxwebûn, Kasım 1991, Sayı 119).

20 Ekim erken genel seçimi sonuçları Türk özel savaş rejiminin çıkmazını bir kez daha gözler önüne serdi. Özel savaşın siyasal örgütlenmesi olan ANAP bu seçimlerden yenilmiş olarak çıktı. Bu durum bir bakıma 1980-90 yılları arasındaki kesintisiz on yıllık süreci kapsayan 12 Eylül faşizminin devrimi boğma döneminin de noktalanmasıydı. Seçimler sonrasında kurulan DYP-SHP koalisyon hükümeti gerçekte bir restorasyon hükümetiydi. Böylece 12 Eylül rejiminin Kürdistan'daki devrimci gelişmenin önüne geçemediği gerekçesiyle bir kenara attığı Demirel yeniden hükümetin başına geçiyordu. Kürdistan'da gelişen mücadele sonucunda faşist generallerin iktidardan uzaklaştırdığı Demirel, yine aradan onbir yıl geçtikten sonra, gelişimini kesintisiz olarak sürdüren Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi sonucunda bir kez daha iktidar koltuğuna oturuyordu. Yeni hükümetin işlevi 12 Eylül rejiminin Kürdistan'da gelişen ulusal demokratik halk hareketi karşısında uğradığı yenilginin bir halk devrimiyle noktalanmaması için gerekli önlemlerin alınması biçiminde

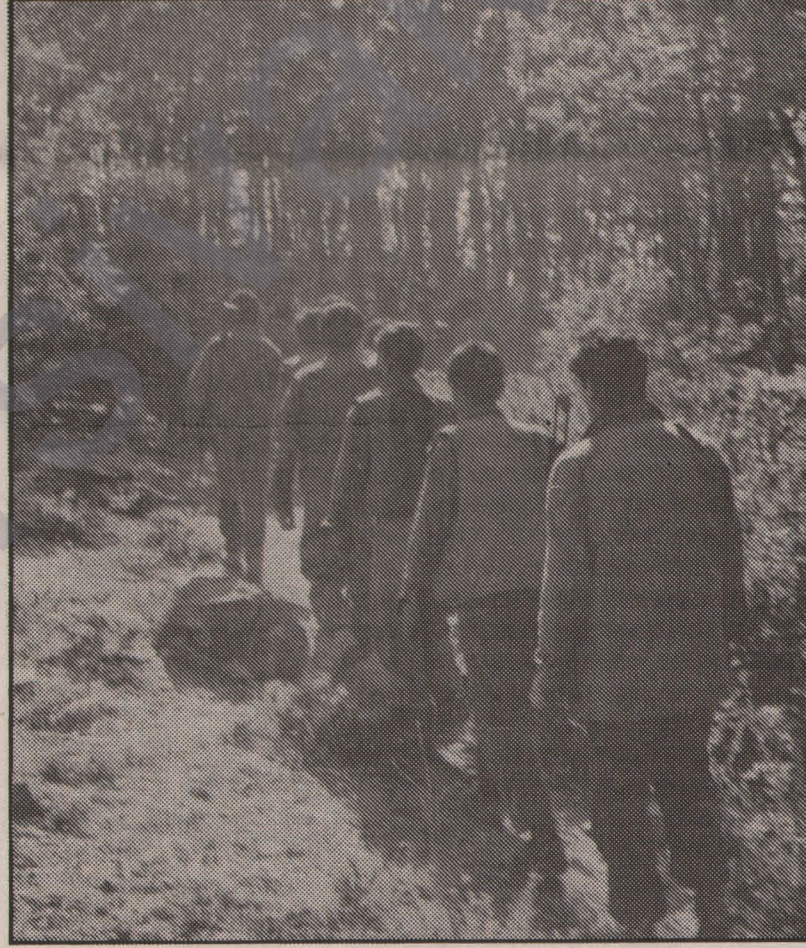
önderliğindeki ulusal kurtuluş hareketini güçten düşürme ve etkisizleştirme hedefine yönelikti.

Yeni hükümetin ilk icraatlarından biri Başbakan Demirel'i ve Başbakan Yardımcısı İnönü'yü birlikte Kürdistan'a göndermek oldu. Demirel, gezi sonrasında yabancı basın mensuplarına yaptığı açıklamada, Kürt realitesini tanıdıklarını belirtti. Bu Milli Güvenlik Kurulu'nun aldığı kararlar sonucunda yapılmış bir açıklamaydı. Yeni dönemde de Kürdistan'a ilişkin yönelimlerin saptanmasında temel karar gücü Milli Güvenlik Kurulu oluyordu. Nitekim Demirel Türkiye'de kendisini değişen koşullara en iyi biçimde uyarlayan gücün Türk ordusu olduğunu söylüyordu. Hükümetin değişmesine karşılık, Türkiye'de esas yönetici gücün ordu olduğu ve özellikle Kürdistan'da özel savaş rejiminin ciddi bir değişim geçirmeden varlığını sürdüreceği son gelişmelerle bir kez daha doğrulanıyordu.

Yeni parlamento bileşiminin Kürdistan sorununa ilişkin geleneksel soykırımcı mantığı aşamayacağı ve özel savaş rejiminin kuklalar topluluğu olarak hareket edeceği daha meclisin ilk oturumu sırasındaki yemin töreninde belli oldu. Kürdistan'dan seçilen temsilcilerin ırkçı-faşist yemini anayasal baskı altında okuduklarını ve Kürt halkının temsilcileri olarak her iki halkın kardeşliğinden yana olduklarını açıklamaları büyük bir şovenist saldırı dalgasıyla karşılaştı. Kürt temsilcilerin üç rengi içeren mendiller taşımaları, birkaç sözcük Kürtçe konuşmaları ve halkların kardeşliği için ellerini uzattıklarını söylemeleri karşısında parlamentodaki şoven güçlerin içine girdikleri tutum, bu güçlerin halkların kardeşliğine düşman bir faşist sürüsü olduklarını kanıtladı. Bizzat Türk devletinin başı olan Turgut Özal, Kürt kimliğiyle Türk parlamentosunda yer almanın mümkün olmadığını açıklama gereğini duydu. Bu, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi tarafından her yandan kuşatılan özel savaş rejiminin öfkesini dışa vuruyordu. Bütün bu olgular Kürdistan'da ortaya çıkan mevcut siyasal gelişme düzeyi karşısında Kürt ulusunun kendi temsilcilerini seçme ve kendi Ulusal Halk Temsilcileri Meclisini kurma gerçeğinin artık kaçınılmaz bir zorunluluk haline geldiğini gösteriyordu.

PKK, henüz seçimler yapılmadan önce, Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmeleri göz önünde bulundurarak, bu gerçeğe parmak bastı.

savaş hükümetinin kurulması gerektiğini vurguladı. Aralık ayında haftalık Yeni Ülke gazetesine verdiği demeçte, Botan-Behdînan Savaş Hükümeti'ni alışlagelmış hükümetler biçiminde değerlendirmede belirtti ÖCALAN yoldaş, sözlerine şöyle devam etti: "Gerçekten hem Irak otoritesi hem Türkiye otoritesi çok zayıflamıştır. Irak'ın askeri otoritesi de yoktur. Türkiye'nin askeri otoritesi var, o da çok dağıtılmış durumdadır. Siyasi otoritesi hiç yoktur. Bu boşluğa bir cevap, bir devrimci halk iktidarı olabilir. Dolayısıyla bizim böyle bir şiarı ortaya atmamız gerçekçidir. Şiarı ortaya atıyoruz, hükümetin kendisini değil. Kürtlerin bu alanda kendilerine uygun devrimci bir halk hükümeti kurmaları, bunu gündemleştirmeleri lazım diyoruz. Artık şiar bu olduktan sonra bunun uğruna çabalar hız kazanacaktır. İkili halk iktidarları, çeyrek halk iktidarları, şu parçada, şu dağda, şu köyde ortaya çıkacaktır". (Yeni Ülke, Yıl 2, Sayı 8). Gerçekten de mücadelemizin 1991 yılında ulaştığı gelişme düzeyi sonucunda Kürdistan'ın birçok yerinde ikili iktidar durumu ortaya çıkmış, Kürdistan'ın birçok kasabasında denetim fiilen halkın eline geçmiştir. Kırsal alanda gerilla güçleri denetimi elinde bulundurmaktadır. Yine ÖCALAN yol-

Bu TC'nin ağababası ABD emperyalizmi için de geçerlidir. Şimdiki durumda sürdürülmekte olan Kürt sorununu devletin geleneksel terör politikasıyla birlikte siyasal yöntemlerle etkisizleştirme çabalarından vazgeçilmediği müddetçe, Türk dış politikasının mevcut çıkmazdan kurtarılması olanaksızdır. Türk devletinin Kürt realitesini kabul etmekte sırtında taşıdığı çirkin bir kamburdan kurtulduğu ve bundan sonra dünyada başı dik davranacağı tarzındaki değerlendirmeler gerçekleri yansıtmamaktadır. Daha şimdiden uluslararası planda önemli bir ulusal ve siyasal güç haline gelen Kürdistan halkı, önümüzdeki yılda (ve yıllarda) daha da güçlenmiş olarak kendi kurtuluş davasını bütün dünyaya dayatacağıdır. Buna karşılık, kendi komşusu ülkelerden başlamak üzere uluslararası ve bölgesel düzeyde TC'nin etrafında örülen tecrit çemberi önümüzdeki dönemde daha da

Bağımsızlık mücadelesi şehitlerimizin anıları özgürleşen Kürdistan'da zafere dönüşüyor

PKK-MK yedek üyesi Dr. Kendal yoldaş, halkımızın yarattığı kıvılcık bir yıldızdır

Adı soyadı: Nurettin HACI MUHAMMED

Kod adı: Dr. Kendal

Doğum yeri ve tarihi: Dêrika Hemko, Girê Sor köyü (Güney-Batı Kürdistan), 25 Nisan 1960

Katılış tarihi: 1988

Şahadet yeri ve tarihi: Xizan, 12 Temmuz 1991

Emperyalist ve sömürgeci güçler tarafından, adeta karni deşilerek parçalanmış ve birliği dağıtılmış Kürdistan ve Kürt ulusunun birliği ilmiye yeniden örülüyor şimdi. Sadece ulusal birlik değil ilmiye ilmiye kanla örülen, bağımsızlık ve özgürlüktür aynı zamanda. Ulusal birliği, bağımsızlık ve özgürlüğü dokuyan her ilmiye halkımızın en değerli evlatlarının kanı, canı ve emeği var.

sal kurtuluş mücadelesine çevrildi ve yürekler onun için atar, beyinler onun için düşünür oldu.

Kendal yoldaş, ulusal özelliklerin bulunduğu yurtsever bir aile ortamında büyümenin de etkisiyle, daha ortaokul yıllarında ulusal-toplumsal sorunlara ve politikaya ilgi duymaya başladı. Liseye geldiğinde artık O, ülkesinin ve halkının sorunları üzerinde yoğunlaşmış, bunun çözümlerini araştıran, tek çözümlerini de marksist-leninist ideoloji doğrultusundaki ulusal bağımsızlıkta gören bir devrimci aydın olmaya doğru hızla yol alıyordu.

Üniversite yılları, bir yandan tıp öğrenimini sürdürdüğü, diğer yandan da PKK'yle tanışarak ulusal kurtuluşçu rotaya girdiği ve bu doğrultuda gücü oranında faaliyet yürüt-

hastalıkları tedavi eden bir doktor değil, aynı zamanda ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimini frenleyen her türlü hastalıkları da tedavi etmesini bilen bir doktordu. Akademi'de bulunduğu süre içinde Akademi öğrencilerinin sağlık sorunlarıyla da yakından ilgilendi.

Akademi'deki eğitimini tamamladıktan sonra bir grup yoldaşla birlikte 1989 Newroz'unda Botan Eyaleti'ne müdahale gücü olarak gönderildi. Parti Önderliği, bu grup hakkında yaptığı bir belirlemede, "Onlar güçlü bir lokmadır, kolay yem olmazlar" diyordu. Önlerindeki hedef, Botan Eyaleti'nde taktik önderliğe rolünün iyi oynatılması, yaşanan taktik dışılığın önüne geçilmesi ve tüm faaliyetlere parti öncülüğünün oturtulmasıydı.

Bu görevlerle yüklü olarak ülkeye giriş yapan Dr. Kendal yoldaş, kısa bir süre Bestler alanında faaliyet yürüttü, hemen ardından Botan II. Bölge yönetimine alındı. Bir süre sonra Botan Eyaleti yönetiminde yer aldı. Dr. Kendal yoldaş, güçlü devrimci özellikleriyle halkı toparlayan, örgütleyen ve mücadeleye çekerek savaştıran bir komutan olmasının yanı sıra, savaş cephesinde ve halk içinde bulunan yaralı ve hastaları tedavi eden bir doktor olarak görev yürüttü. Yoğun bir fedakarlık ve coşkuyla yürüttüğü bu çalışmaları sırasında yoldaşlarının ve halkın büyük sevgi ve saygısını kazandı.

1989 yılı, özellikle Botan Eyaleti'nde Hogir vd.lerinin feodal-komplocu bir pratik sergileyerek mücadeleyi önemli oranda tıkadıkları, zarar verdikleri, parti taktiğini boşa çıkardıkları bir süreçti. Böyle bir dönemde parti dışı anlayış, yaklaşım, tutum ve davranışlara karşı parti çizgisinin savunulması, korunması ve egemen hale getirilmesinde büyük çaba ve katkıları oldu.

PKK IV. Ulusal Kongresi'ne katılan ve burada PKK-MK yedek üyeliğine seçilen Dr. Kendal yoldaş, kongre sonrasında Garzan Eyaleti'nde görevlendirildi. 1 Şubat 1991'de yeni görev alanı olan Garzan Eyaleti 1. mıntıkaya giden Dr. Kendal yoldaş, bu alanda ulusal kurtuluş mücadelemizin geliştirilmesi, düşmanın alana yönelik özel politikalarının boşa çıkarılarak gerillanın oturtulması doğrultusunda önemli bir çaba harcadı ve sonuç da aldı. Kısa sürede kongre kararlarının uygulanarak halka taşınması, koruculuk sisteminin çökertilmesi ve parti taktiğinin oturtulmasına yönelik çalışmalarına tüm yapıyı katarak kolektif bir halk önderi konumuna ulaştı. Bu alanda düşmana büyük darbelerin vurulmasında önemli bir rol sahibiydi.

1991 yazına büyük bir saldırı ve kazanma ruhuyla yönelen Dr. Kendal yoldaş, şehitlere bağlılığı lafla değil pratikle ortaya koymanın anlamlı olduğunu ve asıl önemli olanın da bu olduğunu vurgulayarak, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişçileri'nin anısına eylem hazırlıklarına girişti. Son olarak katıldığı ve şahadete ulaştığı Xizan baskınının da amacı buydu. Ulusal Onur Gü-

nü'nü düşmana büyük bir darbe vurarak karşılamak, şehitlerin anısına bağlılığın somut bir örneğiydi. Komutası altındaki birimle eylemi en ince ayrıntılarına kadar planlayıp başarıyla gerçekleştirdikten sonra, eylem yerinin hemen yakınında 12 Temmuz 1991 günü şehit düştü. Şehitlerin anısına eylem yaparken şehit düşen Dr. Kendal yoldaş, büyük halk önderlerine yaradığı cesareti, soğukkanlılığı, alçakgönüllülüğü ve fedakarlığı ile Kürdistan'ın boydan boya ayağa kalktığı bu günlerde uğruna ölümü göze aldığı kutsal vatan topraklarıyla bütünleşti.

Dr. Kendal yoldaş, PKK militan-

lık ölçüleri esas alındığında çok kısa bir süreye çok büyük gelişmelerin sığdırılabileceğinin, güçlü bir halk önderi olunabileceğinin çok somut bir örneğidir. Dr. Kendal yoldaşın anısı ulusal birliği, ulusal bağımsızlık ve özgürlüğü yaratma çağrısı ve emridir. Bizler, mücadele arkadaşları olarak, O'nun partiye ve devrime olan büyük bağlılığıyla devrettiği ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi bayrağını, aynı bağlılık ve kararlılıkla zafere dek taşıyacağımız ve zaferi mutlaka yaratacağımız söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları

ARGK komutanı Hasan ÇÜRÜKKAYA şehit düştü

Adı soyadı: Hasan ÇÜRÜKKAYA

Kod adı: Munzur

Doğum yeri ve tarihi: Çewlik, İkizgöl köyü, 1964

Katılış tarihi: 1990

Şahadet yeri ve tarihi: Dara Hênê, Xalvelîyan, 10 Kasım 1991

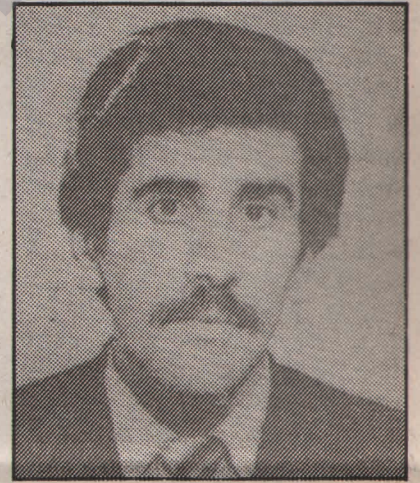
Kürdistan özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin genelde yükseldiği ve özde Çewlik(Bingöl)-Müş-Amed üçgeninde gerilla-serihildan düzeyinde aşama kaydettiği bir dönemde halka bağlılığın, devrimci mücadeleye bilinçli katılımın, özveri ve fedakarlığın sembolü Munzur (Hasan ÇÜRÜKKAYA) yoldaşı kaybetmek büyük bir kayıp olsa da komutasında kaydettiği devrimci gelişmeler, yetiştirdiği ve anısını devralacak öncüler, şahadetiyle yarattığı etkilenme onu ölümsüzleştirmiştir.

Hasan yoldaş, 1964 yılında Çewlik'in İkizgöl köyünde yoksul ve yurtsever bir ailenin ortanca çocuğu olarak dünyaya gelir. 1968'de köy topluluğu olarak Çewlik-Çilkani(Yeniköy)'ye taşınır. Hasan yoldaşın yaşamının önemli bir bölümü burada şekillenir. İlk ve ortaokulu köyünde okuyan Hasan yoldaş, ailesi okumasına müsaade etmediği halde ısrarla okumaya devam eder. Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesi'nde okumaya hak kazanır.

Hasan yoldaşın yetiştiği çevre Şeyh Sait isyanından kalma, Türk sömürgeciliğine potansiyel bir tepkinin olduğu bir çevredir. 1970'ler sonrası Çewlik'de gelişen devrimci düşüncelerle ağabeyinin de tanışması ve bu düşüncenin giderek her alanda yayılması sonucu Hasan yoldaş adeta partinin doğal bir ferdi olarak büyüdü. Diğer yoldaşları ve arkadaşlarından ayrı olan en büyük özelliği, okumaya yüksek bir değer biçmesi ve klasikleri kavradığı oranda çevresine aktarmasıdır.

Amed'de okuduğu 1980-81-82 yıllarında okulda Kürt işbirlikçilerinin ve daha sonra 12 Eylül cuntasının bütün karşı faaliyetlerine rağmen Ziya Gökalp Lisesi'nde devrimci düşünceleri yaymada ve cezaevi ile ilişkilerde yer almıştır. O'nun siyasal şekillenmesi bu zor ortamlarda olmuştur.

1982 yılında girdiği üniversite sınavlarında Adana-Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Akademisi'ni kazanmıştır. Büyük yoksullukları geceleri restoranlarda çalışarak, gündüzleri okulda okuyarak

geçirmeye çalışıyordu. Bu yıllan "Üniversiteyi kazanmıştım ama kaybetmiş şeyler büyüktü. Devrimcilerle ilişkimi kaybetmiş, siyasal ortam olarak bir boşluğu yaşıyordum" diye bir raporunda izah ediyordu. İlişki yeri, tekrar cezaevleridir. O dönem cezaevlerinde de örgüt ile sağlıklı ilişkiler yoktur. 15 Ağustos şanlı atılımı Hasan yoldaşın bağrında Eruh-Şemdinli halkı kadar. bir coşku yaratır ve yaz aylarında köye döndüğünde şehit Mustafa AYÇİÇEK ve grubuyla ilişkiye geçer. İlk talebi saflara katılmaktır. Fakat talebi uygun bulunmaz, legal olarak yapacağı başka görevlerle sorumlu kılınır. Kişiliğindeki ağırbaşlılığın, devrime inanç ve alçak gönüllülüğün Mustafa AYÇİÇEK yoldaşın etkilemesi sonucu olduğunu söylemek pekala mümkündür. Daha sonra Mustafa yoldaşın ilişkilerinin kopmasının, gönlünde derin bir yara açmış olduğunu her fırsatta vurguluyordu.

Çukurova Üniversitesi'nde 12 Eylül faşizminin istediği amaçsız, iddiasız öğrenci tipinin ortama hakim olmasına karşı mücadelenin öncülerinden biri Hasan yoldaştır. Pasif ve giderek radikalleşen birçok öğrenci eyleminde tutuklanan Hasan yoldaş tavizsiz karşı koyuşları sonucu serbest bırakılmıştır.

Üniversiteyi bitirdiğinde yoğun arayışları olmasına rağmen gerilla güçleri ile ilişkiye geçemeyiş, ailesinden birkaçının daha mücadeleye katılması sonucu TC'nin sürekli operasyonlarla aile üzerinde yoğun baskı kurması, rencide etme çabaları kendisinde büyük bir öfke yaratıyordu. Askerlik çağı geldiğinde zorunlu olarak askere asteğmen olarak alınır.

Orduda asteğmen eğitimi gördüğü dönem silahlı eylemlerin yoğun olduğu bir dönemdir. Hasan yoldaş bu dönem hakkında şöyle yazıyordu: "Albay bize 'Doğu'daki

İşte Dr. Kendal (Nurettin HACI MUHAMMED) yoldaş da bunlardan birisidir. Güney-Batı Kürdistan'da varlıklı ve yurtsever bir aile ortamından çıkıp Kuzey-Batı Kürdistan'ın sarp dağlarında savaşarak tüm varlığını ortaya koyan Kendal yoldaş, ulusal birliğin temellerini pekiştiren köşe taşlarının seçkin örneklerindedir.

Dr. Kendal yoldaş, 25 Nisan 1960'ta varlıklı ve yurtsever bir ailenin çocuğu olarak yaşamla tanıştı. Doğup büyüdüğü yer Kuzey-Batı, Güney ve Güney-Batı Kürdistan'ın kesişim yeriydi. Dolayısıyla ailesi, Kürdistan'ın tüm parçalarında gelişmeleri yakından izleyebiliyor ve bunun etkisini yaşıyordu. Bu nedenle, Güney Kürdistan'daki ilkel-milliyetçi feodal önderlik ve verdiği özerklik mücadelesinden etkilendi. Bu, biraz da doğal bir süreçti. Çünkü henüz ortada ulusal bağımsızlıkçı bir politika ve örgütlenme yoktu ve aile oldukça yurtseverdi. Bunun için, Kürdistan adına mücadele verdiğini iddia eden her güç ilgi ve sempatiyle karşılanıyordu.

Ancak Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK'nin doğuşu, önderlik ettiği ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin Kürdistan'ın tüm parçalarını etkiler hale gelmesi, doğal olarak Dr. Kendal yoldaş, kızkardeşi şehit Sozdar yoldaş ve ailesini de etkiledi. Bu kez gözler Kuzey-Batı Kürdistan'daki PKK önderlikli ulu-

tüğü yıllardır. Dr. Kendal yoldaş, net bilinci, halkçı özellikleri, alçakgönüllülüğü, derin yurtseverliği ve olgunluğuyla öğrenci gençlik içinde devrimci aydının olması gereken tipi simgeliyordu. O'nun sahip olduğu bu değerli özellikler, hem kendisinin hiçbir engel ve sınır tanımadan hızla gelişmesi ve hem de bulunduğu her ortamı, konuştuğu her kişiyi etkileyerek ulusal kurtuluşçu düşünceyi hakim kılmasını beraberinde getiriyordu. O'nun yürüttüğü çalışmalar sonucunda saflara katılan arkadaş sayısı hiç de az değildi.

Dr. Kendal yoldaş, Tıp Fakültesi'ni bitirir bitirmez profesyonel olarak parti saflarına katıldı. Belli bir süre yürüttüğü kitle faaliyetlerinde oldukça başarılıydı, ancak O, sıcak savaş alanlarına ulaşma ve düşmana karşı savaşmanın önü alınmaz özlemi içindeydi. Kendal yoldaşın bu istemi parti tarafından da uygun görülerek, 1988'de Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne alındı. Akademi ortamında verilen siyasi ve askeri eğitim üzerinde iyice yoğunlaşarak oldukça hızlı bir gelişme sağladı. Son derece alçakgönüllü, sevecen, arkadaşlarına karşı saygılı, gözünü hep daha büyük gelişmelere diken, varolanla asla yetinmeyen bir kişilik formasyonuna ulaşan Dr. Kendal yoldaş, kendisinde varolan yetmezlik ve eksikliklere karşı da yoğun ve sonuç alıcı bir mücadelenin sahibiydi. Kendal yoldaş, sadece fiziki

silahlı güçlerin durumu' adlı dersi verirken, 'Bunu erlere anlatmayınız' tarzında tembihler sonrası şehit Agit yoldaşın partiye ilettiği raporları okurdu. Bazı bölümleri. -Agit yoldaş şehit düştüğünde bazı yazıları bulunmuştu üzerinde. - Ben büyük bir zevkle dinler, bir yolunu bulup kalan bölümleri okumaya çabalardım. Sonra kendime çok kızardım."

Askerliğinin son aylarını yaşadığı bir dönemde örgüt içerisinde olan eski arkadaşları onunla ilişkiye geçişler. Hasan yoldaşın ilk talebi tekrar fiili katilimdir. Fakat uygun bulunmaz. Legal durumda olması ve geniş çevresinin bulunması nedeniyle özellikle örgüt çalışmalarının zayıf olduğu metropol faaliyetlerinde daha yararlı olacağı düşünüldükçe görev verilir.

1988-89 yıllarında metropol faaliyetlerinde yer alır. Örgüt çalışmalarının olmadığı veya amatörce yürütüldüğü bir dönemde Hasan yoldaş muazzam bir çabıyla faaliyetlerde bizzat yer alarak onlarca arkadaşın saflara katılımı, cezaevleri ile ilişkiler, ailelerin örgütlenmesi, örgütle sağlıklı ilişkilerin kurulması gibi görevler yürütür. Bu faaliyetler onda çokkuyu doruğa ulaştırmıştı. Sürekli olarak "Bendeki çaba sıradan olamaz. Çünkü ben yılları kaybettim. Mesafeyi kapatmak, vicdanen rahatlamak ancak geçmiş dönem kısıcak anlara sığdıracak başarılarla mümkündür" diye vurgulardı. Gerçekten Hasan yoldaş bunun gereklerini yerine getirdi. Sömürgeciler O'nun çalışmalarının farkına varmışlardı. Artık illegal çalışıyordu. Ama çok tanınması onu zorda bırakıyordu. Kaldığı bir-iki ev polis tarafından silahla basılarak taranmış, bunun olabileceğini daha önceden tahmin ettiğinden evde bulunmaması sonucu kurtulmuştu.

Sömürgeciler o dönemde özellikle gençliği yurtdışına çıkararak mücadeleden etkilenmesini engelle-

meye çalışıyordu. Hasan yoldaş buna müthiş öfkelenir ve "Ne olursa olsun mutlaka bir çaresini bulmalıyız" diye arayışlara girerdi. Bu soy-lu vatana bağlılık onda görev açlığı doğuruyordu. 1990'ın başlarında partinin istemi doğrultusunda bir grup yoldaş ile Yunanistan üzerinden Akademi alanına ulaşır. Bol yayın, elverişli olanaklar, geniş yoldaşlar topluluğu ve Parti Önderliği'nin yakın desteği Hasan yoldaş için müthiş bir dönüşüm, gelişme ve yoğunlaşma fırsatını doğurmuştur. Yoldaşlarıyla kolektif uyumuyla birleşen bu çaba sonucu Akademi yönetimine getirilmiş ve artık yalnızca bir öğrenen değil, bir öğretken konumuna da ulaşmıştır.

Akademi'de aldığı siyasi ve askeri eğitim sonrası kendini ülkeye hazır hale getirmiş ve bunu partiye bildirmiştir. Parti Hasan yoldaşa ondan beklentilerini, kendisini bekleyen muazzam görevleri söylemiş ve ülkeye gidişini onaylamıştır. Bir grup yoldaşıyla belli bir süre Botan'da kaldıktan sonra, Çewlik alanına geçen Hasan yoldaş faaliyetlere komutan düzeyinde katılmıştır.

Yaklaşık bir yıl faaliyetlere katılan Hasan yoldaş kitleyle geliştirdiği ilişkiler, kişiliği ile yarattığı etki, parti düşüncesini gerektiğinde bir ajitator ve propagandist olarak etkili aktarımı, geliştirdiği eylemsel faaliyetlilik ile kısa sürede dikkati çekmiş ve sömürgeciler tarafından tespit edilmiştir.

Sömürgeciliğin büyük umut bağladığı ama partimizin yoğun siyasal-eylemsel etkinliği sonucu büyük çözümlü yaşayan köy koruculuğu bu alanda da kısmen varlığını sürdürmüştür. Bunlara yönelik yoğunca ikna faaliyetleri yürüten Hasan yoldaş, böylesi bir amaçla gittiği Dara Hênê(Genç) ilçesine bağlı Xalveliyân(Yeniocak) köyünde 10 Kasım'da hain bir pusu sonucu şehit düşmüştür.

Halka bağlılığın yılmaz temsilcisi Hasan yoldaşın bu kutsallığa tezat oluşturacak kadar hain, kalles ve gözü dönmüş bir Kürt işbirlikçisi tarafından katledilmesi sömürgeciliğin üzerimizdeki oyunlarının, başkalaşımın ve ulusal kurtuluşa karşı geliştirilen çabanın açık ifadesidir.

Sömürgeciler Hasan yoldaşın cenazesinin yaratabileceği etkiyi hesaba kattığından O'nu gizli den gömmüşlerdir. Ancak O'nu tanıyan köylülerin aile çevresine haber vermesi ve bütün engellemelere rağmen halkın toprağı eşip cenazeyi alması sonucu, yüzlerce araba ve binlerce kişinin katılımı ile, aynı köyden şehit Aydın KAYA(Diyadin) yoldaşın yanına defnedilerek sıkılan yumruklar ve sömürgeciliğe öfkeyle dolan yüreklerde ölümsüzleşmiştir.

Hasan yoldaşın bu kısa ama oldukça yoğun pratik içinde şekillenen parti kişiliği Kürdistan aydınının, Kürdistan gençliğinin temel alması gereken yaşam manifestosudur. O bir iktisatçı olmasına rağmen gerektiğinde bir işçi, bir köylü olmasını bilen, ileri derecede entellektüel birikimi olanına rağmen bir halkçı, çocuklar ile ilgilenirken hem bir öğretmen ve hem de bir öğrenci olmasını bilen, sosyalizme bağlılığın seçkin bir neferidir. Siyasal yaşamında O'nu en çok etkileyen, Parti Önderliğimizin "Ben köle Kürdü sevmem" sözüdür.

Evet, Şeyh Sait'ten daha önce de kökleri bulunan "Köle Kürdün" ihaneti, Haydar KARASUNGUR ve Vahdetin KITAY yoldaşların katledilmesiyle devam eden ve Hasan yoldaşın şahadetinde aynı yerde boy gösteren bu işbirlikçi çizgi mutlaka cezasını bulacaktır. Hasan yoldaşın anısı önünde saygıyla eğiliyor, silahını devralıp elindeki bayrağını zirveye dikeceğimize dair söz veriyoruz.

Bir mücadele arkadaşı

Dersim halkının tarihsel yurtseverliğini, direnişçi özünü ve partimizin bilimsel öğretisini şahsında somutlaştırarak pratiğe yürüyen Dersim yoldaş, şehit düştü

Adı soyadı: Müslüm SOLGUN

Kod adı: Dersim

Doğum yeri ve tarihi: Dersim-Merxo köyü, 1969

Partiye katılım tarihi: 8 Nisan 1991

Şehit düştüğü tarih: 30 Eylül 1991

Devrimsel gelişim süreçlerinde geçmiş isyanların önemli yerleri vardır. Çünkü ateşli isyan ruhu, toplumun gelişmişlik düzeyini gösterdiği gibi, devrimsel aşamalarda bir basamak rolünü de oynar. Dünya devrimler tarihinde bunun çokça örnekleri vardır. İnsanlığın gelişim tarihinde sıkça görülen devrimci isyan ruhu, Kürdistan tarihinde de önemli bir yere sahiptir.

Kürdistan tarihinde devrimci isyan ruhunun en önemli evrelerinden biri olan, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonraki dönemde, emperyalistlerin Kürdistan'a militarist girişlerine karşı Dilük(Antep)'da, Riha(Urfa)'da, Gürgum(Marash)'da, Serhedan(Kars)'da ve daha nice yerlerde onurlu direnişler sergilenmiştir. Emperyalizme karşı gösterilen direnişler daha sonraki süreçte TC sömürgeciliğine karşı direnişler biçimine dönüşür. Koçgiri, Gırdax(Ağrı), Zilan, Şeyh Sait isyanları bu direnişlerin birer parçaları olarak gelişir. Bu isyanlar kızıl kanlara boyanırken, kurtarılan bir halkın onurudur ve onurlu yaşama kanlı mücadeleden geçildiği kanıtlanmıştır.

1937'lere gelindiğinde ortada intikamı alınmayan, bekleyen kanlar

ni kendisinde somutlaştıran, geçmişini unutmayan, dökülen kanların intikamıyla yetişen sınırlı bir nesil de vardır. Bu ortamlarda yetişen Mazlum'lar, Hayri'ler çağla bütünleşerek açtıkları yolda, intikam çağrılarında cevap verecekti. Artık sömürgeciliğin yetiştirip kendisine ve insanlığa yabancılaştırdığı kemalist-ihanetçi tiplere karşı, yeni doğmuş bebelere DERSİM denilecek, intikam çağrıları isyana dönüşecekti.

Müslüm SOLGUN yoldaş da faşist TC sömürgeciliğine karşı bir isyandır.

Dersim yoldaş, 1969'da Dersim'in Merxo(Doluküp) köyünde dünyaya gelirken, Dersim'de kapitalist ilişki tarzı da yerleşmeye başlamıştır. Daha sonraki süreçte, '70'li yıllarda Dersim yoldaşın ailesi, Dersim şehir merkezine yerleşir. Dersim yoldaş burada okul yaşamına başlar. Hayata atılım sürecinde sömürülenin tarihsel ezikliğini iliklerine kadar duymaktadır. Daha ilköğretimde olurken Türkiye soluyla tanışır. Devrimci marşların söylendiği dönemde devrim sloganları atar. 12 Eylül'le birlikte Türkiye solunun sesi soluğu kesilince, ideolojik olarak bir süre ortada kalır, bocalar. Okul okuyup büyük devlet adamı olma çabasına girer. 15 Ağustos tarihsel atılımı, Dersim yoldaş da uyuduğu uykudan uyandırır. Yavaş yavaş kendini bulan Dersim yoldaş bu dönemde lise yıllarındadır. Atılımı algılamaya, anlam ve önemini kavramaya çalışır. Dersim halk kitleleri içerisinde propaganda çalışmaları

yapar. Çeşitli çalışmalar yapmasına rağmen, henüz Kürdistan toplumsal gerçekliğine açılım yapamamıştır. Çalışmalarla üniversiteye hazırlanmayı beraber yürütür.

Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimleri Fakültesi Çalışma Ekonomisi bölümünü kazanır. Aileden ve feodal çitlerden uzak, kişiliğini bağımsız bir biçimde şekillendirmeye başlar. Üniversiteye girmesinden uzun bir zaman geçmeden yurtsever öğrencilerle ilişkiye geçer. Üniversiteye girme tarihi olan 1987'den itibaren üniversite çalışmalarına katılır. Ülkemiz Kürdistan'ı terkedip metropole yerleşen Kürt aileleri arasında çalışmalar yapar. Üniversite gençliğinin demokratik-akademik sorunlarıyla ilgilenir. Üniversitelerde büyük yozlaşmalar yaşandığı dönemde, toplumsal sorunlarla ilgilenerek sosyalizmi kavramaya çalışır. Öğrenci gençlik hareketi içerisinde yer alarak çok sayıda eyleme katılır. Metropoldeki işçi hareketi ile de dayanışma içerisinde, işçi direnişlerini aktif olarak destekler, perspektifler sunar.

Dersim yoldaş, öğrenci gençlik hareketi içerisinde aktif şekilde yer almasına rağmen, bu mücadele türünü sonuç alıcı olarak görmez. Zaten aktif savunucusu durumuna geldiği PKK ideolojisi, silahlı savaşı öngörmektedir. Gerilla saflarında yetkin bir devrimci olmak için ARGK saflarına katılmaya karar verir. Arkadaş çevresinin de gerilla saflarına katılması yönünde perspektifler sunar. En geniş katılımı sağlamak için çaba sarfeden Dersim yoldaş, Derviş KURT'ların yolundan yürüyerek gerilla saflarına katılır.

8 Nisan 1991'de gerilla saflarına katılan Dersim yoldaş, Cüdi alanında gördüğü kısa bir eğitimden sonra Bestler alanına gelir. Bestler alanında eğitim devresine alınır. Bu eğitim devresindeki amacını, yazdığı bir raporunda; "Gerilla saflarında kendimi geliştirmek, üstümdeki gerek eski yaşam, gerek küçük burjuva ve gerekse de kemalizmin etkilerini atmak ve devrimci yurtsever Kürt kişiliğini, yani PKK kişiliğini kazanmak için çaba sarfediyorum"

İsa yoldaş, sıcak savaşın yetiştirdiği bir komutan, hücum ve eylemlilik ruhuyla dopdolu bir yoldaş

Adı soyadı: İsa ÇEVİK

Kod adı: Kokel

Doğum tarihi ve yeri: 1963, Şirnex/Avyan köyü

Şehit düştüğü yer ve tarih: Dep, 1991

Silahlı direniş mücadelemizin Botan Eyaleti'nde ilk gelişmeye başladığı yıllarda direniş öğeleri, hızla saflara aktı. Botan'ın kendisine özgü doğa koşullarında doğal savaşçı olarak yaşayan Botan gençliği, dağların doruklarını kendisine mekan seçen gerillalara ilk etapta anlam veremedi zorsa da, ilk tanışıklık ve

biçiminde belirir. Eğitimini tamamladıktan sonra pratik sahada görev alır. Gösterdiği başarıdan ötürü önce manga komutan yardımcılığı, ardından da manga komutanlığına getirilir. 30 Eylül 1991 tarihinde Şirnex-Sêrt karayolunda düşmana kurulan pusuda yine mangasının başındadır. Çok sayıda asker ve subayın öldüğü bu eylemde düşmanın rastgele taraması sonucu şakağınan kurşun darbesi alan Dersim yoldaş, şahadete ulaşır.

Parti hareketimizin geliştirdiği ulusal kurtuluş savaşının, yeni süreçte gelişmeleri omuzlayacak genç kadro ve komutan adaylarına ihtiyacı olduğu açıktır. Haki'lerin, Hayri'lerin, Mazlum'ların, Kemal'lerin yolunda yürüyen bu genç kadro ve komutan adayları, Kürdistan devriminin geliştirilmesinin temel gücüdür. Bunlar aslında bir anlamda PKK'nin genç neslini ifade ederler. Böyle bir dönemde yetişen Dersim yoldaş, Dr. Cesur ve Akif yoldaşlarla birlikte ateşli yurtseverlik ile aydın bilinçliliğini birleştiren seçkin örneklerdendir. Her üç yoldaşın da ortak özelliği yeni dönemin taktikine cevap verebilme arzusu ve ateşli tutkusudur. Dersim yoldaş bir raporunda bunu; "Geldiğimiz aşamada savaşın geliştirilmesi aşağıdaki hususlarla sıkı bağlantı içerisinde. İç eğitimin döneme göre düzenlenmesi ve acilen verilmesi, güçlerin imha ve yoketmeye göre düzenlenmesi, sıkı bir denetim altında her alanda faaliyetlerin gözetenilmesi ve çıkan eksikliklerin süratle giderilmesi" şeklinde belirtmektedir.

Yeni dönem taktikine bilinç olarak ulaşan ve bunu hayata geçirmenin çabası içerisinde olan Dersim yoldaşta, Dersim halkının tarihsel yurtseverliği vardır. Kendisinde öz olarak bulunan yurtseverliği kısa sürede pratiğe aktarmayı başarmış seçkin örneklerdendir.

Yeni dönemde Dr. Cesur yoldaş, Akif yoldaş ve Dersim yoldaşların anısına sahiplik, vatan topraklarımızı parça parça düşmandan kopararak özgürleştirmektedir.

ARGK Şirnex-Bestan

Komutanlığı

10 Ekim 1991

Devamı 22. sayfada

Botan'dan Dersim dağlarına ulaşan Sertaç yoldaşı, bir parça özgür vatan toprağını kurtararak yaşatacağız

Şirnex'e bağlı Çemkê Tehlo köyünde, orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen **Sertaç (İlhan)** yoldaş, Botan'ın özgür dağlarının eteklerinde çobanlık yaparak yaşam kavgasına atılır. Hayvancılıkla uğraşan ve maddi durumu iyi olan ailesinin kendisine sunduğu tek şey, Botanlı her aile gibi, çocuğunun çobanlık mesleğini kurallarına göre öğrenmesidir. Bu tarz yaşamın gençliğe sunulması, sömürgeci güçlerce her şeyin talan edilip götürüldüğü bir ülkede yaşamın bir sonucu olarak gelişmiştir. Dar döngüler içinde geçen böylesi bir yaşamın dışında ne okuma-yazma olanakları, ne de dışa açılan bir pencere vardır. Feodal çitlerle örülü, aşiret bağlarıyla birbirine bağlı bir ortamda büyüyen **Sertaç** yoldaş da diğer yaşlıları gibi çobanlık mesleğini iyi öğrenir ve dağlarda hayvan güdererek yaşamını sürdürür.

Ancak sömürgeci güçler tarafından çepeçevre kuşatılarak tekdüze bir yaşama mahkum edilmek istenen ve gelişmelere, dünyaya kapalı tutulmak istenen Botan köylülerinin Kürt ve Kürdistan olgusundan koparılmadıkları da bir gerçektir. Kendi öz kültür ve gelenekleriyle yaşayan ve yurtseverliklerini dar anlamda da olsa koruyan bir halk gerçekliğini korurlar. İşte çok zayıf da olsa, düşmanın el atmadığı ve asimile edemediği bir yurtseverliğin olduğu bu ortamda büyüyen gençlik, silaha ve dağa bağlılık içinde yetişir. Parti hareketimiz, bilimsel temelde Kürt

ve Kürdistan sorununa el attığı zaman, bu gerçeklikleri gözardı etmez ve bu olumlu halkadan tutarak Botan'ı gerillanın bir üssü olarak seçer. Burada gerillayı oturtur ve geliştirir.

Sertaç yoldaş, köy yaşamının dar döngüleri içinde kalıbına sığmayan bir gençtir. Ve gelişmelerden haberdar bir konumda olduğu için de, sürekli gerillayla ilişki içindedir. Uzun süre köyünde milislik düzeyinde değerli hizmetler sunarak, ulusal kurtuluş savaşımıza karşı görevlerini yerine getirmenin çabası içinde olur.

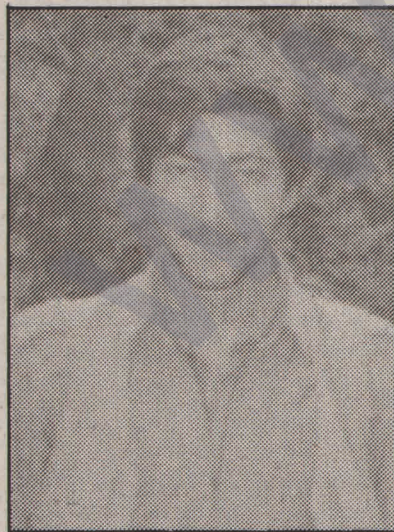
Sıcak savaş içindeki yerini ise 1989'dan itibaren alır. Bestler alanında gerilla faaliyetlerine katılır. Girişken, cesaretli özellikleriyle kısa süre içinde gelişme gösterir. Sömürgeci güçlere karşı gerçekleştirilen birçok eylemde yer alarak güçlü bir savaşçı olduğunu kanıtlar. Eylemlerde gösterdiği başarılarından dolayı manga komutan yardımcılığına ve daha sonra da takım komutan yardımcılığına getirilir.

İki yıl boyunca Bestler alanında sıcak savaş içinde yer alan **Sertaç** yoldaş, IV. Kongre sonrası yapılan yeni düzenlemelerle birlikte Dersim Eyaleti'ne geçer. Bu kez Dersim'de gerilla faaliyetleri içinde eylemlere katılan **Sertaç** yoldaş, eyaletle gerçekleştirilen birçok eylemde yer alır. Manga komutan yardımcılığı düzeyinde görevini sürdürür. Uyumlu ve atak yapısıyla yoldaşları arasında da sevilen ve sayılan bir konumda olan **Sertaç** yoldaş, 11 Nisan 1991 günü **Çewlik (Bingöl)/Cünek (Yayladere)** mıntkasında düşmanın askeri gücüyle bir gerilla birliğimiz arasında çıkan silahlı çatışmada kahramanca direnerek şehit düşer.

Bu çatışmada düşmana 20 ölü ve çok sayıda yaralı verilir. Botan ve Dersim eyaletlerindeki savaş pratiğinde oldukça başarılı bir komutan olduğunu ispatlayan **Sertaç** yoldaş, yararlı olacağı en verimli dönemde şahadete ulaşır. Vatan topraklarını parça parça özgürleştirmenin savaşımı ve bunun çabası içinde olan **Sertaç** yoldaşı, bir parça özgür vatan toprağını yaratarak yaşatacağız.

Silah arkadaşları

Mücadele ruhun gücümüz, şahadetin bağımsız Kürdistan'ı yaratmada andımızdır

Hamdin yoldaş, aile içinde çok sevilen ve büyüdüğü ortamda kendisine çok değer biçilen bir yoldaşımızdı. Aile ve aşiret bağlarının ağır yaşandığı bir çevre içinde büyür. Aşiret bağlarına hapsedilen düşünce ortamında dar kalıplara sığdırılan yurtseverlik düşünceleri zayıf olduğundan dolayı ülke gerçekliğinden fazla haberdar olmaz. Dar aile ve çevre kalıpları içinde geçiri-

len yaşam, parti hareketimizin 1984 15 Ağustos Atılımı'yla birlikte alanda etkisini göstermesiyle değişir. Bir yandan düşmanın yoğun baskı uygulamaları, diğer yandan Kürt olmanın verdiği duygularla ulusal kurtuluş mücadelemize karşı gelişen sempatiyle köy yaşamında yeni bir süreç başlar.

Düşman zor ve baskıyla köylüleri silah almaya zorlarken, partimizin bağımsızlık ve özgürlük düşüncesini alana taşıyarak, yurtseverliği dayatmasıyla karar verme aşamasına girilir. Ulusal kurtuluşun yanı sıra karar kılan **Hamdin** yoldaşın ailesi, düşmanın yoğun baskısı altında kalır. Bir ay boyunca tüm aile ve akraba çevreleri tutuklanır, işkencelerden geçirilir. Ailesi direnir ve silah almaz. Ancak akraba çevrelerinden bazıları bu durumda düşmana boyun eğmez ve silah alır. Bunu kabul etmeyen **Hamdin** yoldaş, 1989'da gerilla safına katılır. Bunun üzerine akraba çevrelerini de ikna eder, silah bırakarak gerilla safına katılmalarını sağlar. Çünkü ailesi ve çevresi içinde sevilen ve saygı duyulan bir ki-

şiliktir. Doğrudan yana koyduğu tavır, çevresini de kendisinden yana tavır almaya götürür. Böylece şerefli olan yolu seçerek, düşmanın özel savaşına karşı, dağlarda bir gerilla olarak savaşımını sürdürür ve Kürdistan'ın bağımsızlığı için savaşır. Ailesine olan bağlılığı ve evli olması onu, davadan alıkoymaz. Kendisini dar aile çıkarlarından kurtararak daha büyük olan halkın ailesine ve çıkarlarına tabi kılar ve en ön saflarda savaşır.

Büyük bir inanç ve bağlılıkla davanın yiğit bir neferi olmayı başaran **Hamdin** yoldaş sıcak yoldaşlık ilişkilerine sıkıca bağlanarak, saldırı ruhuyla görevlerine sarılır. Kısa süre içinde eylemlerde gösterdiği başarılar nedeniyle manga komutanlığına getirilir. Daha sonra takım komutanlığına kadar yükselir.

Cü'di'de gerilla birlikleri içinde komutanlık düzeyinde yürüttüğü görevlerin hepsini de başarıyla yerine getirir.

Hamdin yoldaşın savaş içindeki tecrübesi ve başarıları göz önüne alınarak, Dersim Eyaleti'nde

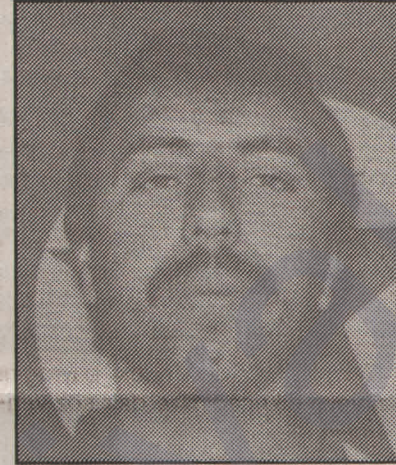
gerillanın geliştirilmesi ve oturtulması için, ona da parti tarafından görev verilir.

Bir grup arkadaşıyla birlikte Dersim'e yönelirler. Yoğun eylem hazırlığı içindeyken, düşman askeri güçleriyle bir gerilla birliğimiz arasında çıkan silahlı çatışmada şehit düşer. Büyük bir azim ve coşkuyla gittiği Dersim Eyaleti'nde kısa süreli de olsa, katıldığı gerilla faaliyetlerinde yoldaşlarının güven kaynağı olur. Atak ve girişken yapısıyla, komutanlık vasıflarına uygun hareket tarzıyla gelişmelerin yaşanmasında rol sahibi olarak çalışır. Bahar atılımı sürecinde şehit düşmesi, alan faaliyetleri açısından önemli bir kayıptır. Ancak atılacak her adımın bedelinin kan olduğu gerçekliği böylesi önemli kayıpların verilmesini kaçınılmaz kılar.

Hamdin yoldaşın, alandaki gerilla faaliyetleri açısından yarattığı boşluğu doldurmanın bilinci ve çabası içinde olacağız. Anısına bağlılığın gereklerini de bu temelde yerine getireceğiz.

Silah arkadaşları

Cesaret, azim ve fedakarlıkla özdeş olan Hayri yoldaş, mücadelen yol göstericimizdir!

Cesaret, fedakarlık ve dürüstlüğü örneklerinden bir tanesini oluşturan **Hayri-Bişar (Halil KORAN-OĞLU)** yoldaşımız gelişen mücadelemizin önemli bir döneminde, önemli bir görevi ifa etmek üzere iken -ki görevinin bilincindeydi yerine getirilmemesi halinde önemli bir aksaklığa yol açılacağını biliyordu- mücadeleye saflarında her şahadete ulaşan yoldaşın gösterdiği fedakarlığı göstererek şehitler kervanına katılmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi saflarımızda verilen mücadele sadece sırtını emperyalizme ve gerici işbirlikçilere dayanmış sömürgeci-faşist TC'ye karşı değil, doğanın azgın koşullarına da karşıdır. Bu olguya karşı bir savaşım vermek mücadelemiz saflarındaki tüm yoldaşların görevidir. İşte mücadele saflarında önemli bir görev olan, grupların bir alandan başka bir alana aktarılmasında görevli bulunan **Hayri** yoldaşımız, yine böyle bir görevi yerine getirmek için, grubun önünde Dicle nehrini geçmek üzere yoğun yağmur sularıyla gelen azgın sulara kendini bıraktı. Hedefi suyu geçerek grubu karşıya almak ve oradan da kendi bölgelerine gitmelerini sağlamaktı. Hedefine yaklaştıkça bir an önce varabilmek için kollarını daha serice harekete geçiren **Hayri** yoldaş, suyun azgınlığına karşı sömürgeci düşmana vermiş olduğu direnişi göstermesine ve hedefine ulaşabilmek için tüm gücünü harcamasına rağmen, olağanın üstünde bir fiziki güç gerektiren azgın sularla baş edemedi ve doğanın bağrında ölümsüzleşti.

Kürdistan'da partimiz önderliğinde gelişen mücadele mutlaka, tüm dünya insanlığını etkilemiştir. Bu etkilenmeden dolayı **Hayri** yoldaşımız da parti yayınlarını okuyarak

kendi bireysel gelişmesini sağladı. Bunu sağladığı oranda da çevresini örgütlemeye, yurtseverlik özünü kavratmaya çalıştı. İlk çalışmaları doğup büyüdüğü yer olan ve Kürdistan'da yurtseverlik yönüyle önemli bir potansiyeli oluşturan Wêranşar (Viranşehir)'de öğrenci gençlik arasında başladı. Sırasıyla önce lise döneminde bu çalışmalarını sürdüren **Hayri** yoldaş, bu alanı dar bulup dershaneye gitme bahanesiyle Adana'ya yöneldi. Kitle içerisinde olgun, sevecen, neşeli, en önemlisi iknacı yönüyle tanınıyordu. Adana'da bir yılı aşkın bir faaliyetten sonra Diyarbakır Dicle Üniversitesi'ne devam etmek üzere alan değiştirdi. Zaman içerisinde mücadelenin gelişimi **Hayri** yoldaşı da beraberinde geliştiriyordu. Sırasıyla Wêranşar, Adana, Amed gibi önemli merkezlerde faaliyetlerini sürdürdükten sonra, dört arkadaşıyla silahlı savaşıma katılmak için karar aldı. Ağustos 1990'da silahlı savaşım sahasına yönelerek gerillayla tanıştı. İlk olarak Mêrdin kırsal alanında iki ay faaliyet yürüttükten sonra, bireysel eğitimini yeterli bulmayıp daha iyi bir militan hattı tutturmak için Güney Kürdistan sahasına yöneldi. Eğitim sahasında özlü bir yaklaşımı esas alarak gelişimini bir üst seviyeye çıkardıktan sonra, kendinde olan bu bilincin yaşam bulması için mücadelenin kalbi olan Botan alanına yöneldi. Burada **Hayri** yoldaşa verilen her görev bir an önce yerine getiriliyor, karşılaşılan sorunların önemli bir kısmı çözüm buluyordu. Her yönüyle partiyi esas alması **Hayri** yoldaşın diğer önemli bir özelliğiydi. Yoldaşları arasında önemli bir saygınlık kazanan **Hayri** yoldaşın şahadeti, partimiz öncülüğünde verilen mücadelenin en keskin biçimiyle geliştirilmesinde ve bu temelde sömürgeci düşmanın Kürdistan topraklarından sökülüp atılmasında güç kaynağımız olacaktır. **Hayri** yoldaş erken şahadetiyle, silaha sarılarak şehit düşen tüm yoldaşlarda olduğu gibi saflarımızda bir boşluk yaratsa da, bu boşluğun doldurulmasında biz yoldaşları üzerimize düşen her görevi yerine getirecek, her sabah, her akşam O'na verdiğimiz sözü tekrarlayacağız. Mücadelesi yol göstericimiz olacaktır!

**Gabar'dan yoldaşları adına
Sungur**

Hurşit yoldaş, döktüğün kan,

bağımsızlık ve özgürlüğe yürümede yeminimizdir!

Hurşit TANIŞ, yoldaş Girgê Amo (Silopi) ilçesine bağlı Biligon(Ballıkaya) köyünde 1970 tarihinde yurtsever bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi, Kürdistan'ın kuzey parçasında ulusal kurtuluş mücadelemiz gelişmeden önce de, yurtsever konumundan dolayı KDP, YNK ve Irak Komünist Partisi peşmergelerine yardımlarını esirgemez, onlarla ilişki içerisinde olur. Daha sonraları, özellikle 1984 tarihinde PKK önderliğinde başlayan silahlı direniş mücadelesiyle birlikte, bu güçlerle ilişkilerini keserek yanbaşındaki gerillalara başta lojistik alanda olmak üzere, her alanda destek sağlar. Ailenin yurtsever konumunu gören düşman yönelmede gecikmez. Köy halkının mücadelemize olan ilgi, sempati ve desteğini kesmek için, köy halkı üzerinde yoğun bir terör estiren düşman, **Hurşit** yoldaşın ailesine de yönelir. 1984 tarihinden bu yana, aile sürekli düşmanın işkencelerine maruz kalır, aile fertleri sık sık tutuklanır ve zindana atılırlar. Öyle ki, zindan ve işkence ailenin vazgeçilmez bir yaşam biçimi haline gelir. **Hurşit** yoldaş, bu ortamda düşmana büyük bir kin ve öfke duyarak büyür.

Oldukça kalabalık ve yoksul bir ailenin çocuğu olan **Hurşit** yoldaş, aileye ekonomik katkıda bulunmak için yaşamın zorluklarıyla çok erkenden tanışır. Yoksulluktan dolayı okuyamaz, ancak daha küçük yaşta itibaren çalışır. İçinden geçtiği zorlu yaşam, onu olgunlaştırır. Sade ve özlü yaklaşımıyla çevresinde sevilip sayılır.

Ailenin yurtsever ve alanın zengin kültür ortamında yetişen **Hurşit** yoldaş, zorlu yaşamın ona kazandırdığı direngenlikle, karşılaştığı zorluklarla azimle savaşır, gördüğü baskılardan yılmaz. 1989 tarihinde kardeşi **Mesut TANIŞ** ve dört amcaoğlunun gerillaya katılmasıyla, düşmanın baskıları aile üzerinde daha da yoğunlaşır. Bundan dolayı aile zorunlu olarak Girgê Amo ilçe merkezine yerleşir. Burada da gerillayla bağlarını kesmez ve şehir gerillasıyla ilişki içerisinde faaliyet yürütür. Bir kardeşi ve iki amcaoğlu mücadele saflarında şehit olan **Hurşit** yoldaş, daha fazla görev sarılır. Bunun için tüm gücünü sarfeder. 14 Ekim 1991 günü bir görevi gerçekleştirmek üzere Biligon'dan Texê'ye doğru yola çıkan bir grup ARGK savaşçısıyla giderken, daha önce kontr-gerillanın yola döşediği mayınların patlaması sonucu bir gerillayla birlikte şehit düşer.

Düşman, yollara ve geçiş hatlarına döşediği mayınlarla, kontr-gerillayla estirdiği terörle, Anti-Terör Yasası'yla oluşturduğu ölüm timleriyle, bunların vahşet ve katliamlarıyla bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizi asla durduramayacaktır. Tüm Kürdistan halkına mal edilen bağımsızlık ve özgürlük düşüncesi, derinliğine ve gelişliğine gelişen gerillayla, serhildanlarla zaferi garantiye almıştır. Asırlar boyu köleleştirilmiş, ezilmiş ve iliklerine kadar sömürülmüş olan Kürt halkı, şehitlerimizin döktüğü kanlarla aydınlanmış ve özgürlüğe doğru yürüyüşünde kararlı olduğunu, şehitlerine sahiplenişle kanıtlamıştır.

Yoldaşı E.T.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın Şehit Ahmet GÜLER Eğitim Devresi diploma töreninde yaptığı konuşmayı yayınlıyoruz.

“Tarihimizde ilk kez yakaladığımız halkımızın ordu yürüyüşünün yakın dönemde zaferi getireceğini bilerek görevlerimizin üzerine yürüyelim”

Baştarafı 1. sayfada

düşman etkisi altında oluşan ve oldukça yanılıgılı gaflet türü yaşamı, parti tarafından aşılmıştır. Ama ısrarla yine de yaparız diyenler olursa, onlar kendi ettikleriyle kendi ölüm fermanlarını yazmış olacaklardır. Bunu artık tartışamayız, affetme gibi bir müessese bile artık burada işlemez.

Bu kısa belirlemeden sonra tekrar da olsa kısa bir durum değerlendirmesi yapmakta yarar var. Dünya düzeninde yeni gelişmelerin yaşandığı özellikle yüzyılın başından itibaren sosyalizmin kapitalist-emperyalist sistemi zorlayarak Ekim Devrimi'yle gedik açması, sovyet sosyalist sistemine ulaşması, Birinci Dünya Savaşı'nın zayıf düşürdüğü sistemden böyle bir sonuç çıkartması, İkinci Dünya Savaşı'ndan daha da güçlenerek çıkması, yüzyılın ilk yarısının en önemli gelişmesidir. Bu gelişme dünyayı iki kutuplu, iki sistemli bir gelişmenin içine aldı. Ama gerçekten geçmiş yüzyıllarla kıyaslanmayacak kadar halkların-emekçilerin lehine olan bu büyük gelişme, günümüze doğru geldiğimizde, sovyet sistemi içindeki gerileme ve restorasyon çıkışlarıyla bugün için değişik tarzda da olsa dünyayı yeni bir düzenle karşı karşıya bırakmıştır. Hiç şüphesiz eski klasik sömürgeci emperyalist sistem söz konusu değil, yine kapitalizmin eski türü önemli oranda aşınmış, kurulmak istenen yeni düzen kendini çeşitli biçimlerde ele vermektedir. Yeni düzenin belli başlı özellikleri, kapitalizmin yasalarını evrenselleştirme, ulusal sınırları biraz daha zorlama, uluslararasılığı geliştirme, ama bunu daha çok ABD'nin hakimiyetine götürme, ABD'nin bu anlamda bir zorlaması biçiminde kendini ortaya koymaktadır. Bunalımı bu biçimde evrenselleşerek aşmak istemektedir. Eski sosyalist ülkelere kapitalizmi taşıyarak çıkış yollarını bulmaya çalışıyor. Bunu yaparken gerçekten oldukça bağımsızlaşmış uluslar gerçeği içinde olduğunu biliyor, uluslara klasik ve yeni sömürgeciliği dayatmanın koşullarının olmadığını da bilincindedir, ama yine de belli bir bağımsızlık türünü, egemenlik statüsünü derece derece, bölgeler biçiminde olsun, uluslar bazında olsun uygulamaya çalışmaktadır. Bunu yaparken, demokrasi bayrağı altında ve insan haklarını dayalı olma temelinde yaptığı iddiasına sarılmaktadır. Açık ki hem insan hakları ve hem de demokrasi, kapitalizmin yaygınlaşması açısından da anlam ifade eder. Özellikle emperyalist ülkelerin içindeki diktatörlüklerin aşınması -ki her ülkenin somut koşullarına göre değişik anlamları vardır, ama ağırlıklı olarak aşınmışlardır- ileri bir adımdır. Son çözümler, yıkılışlar birçok devrimci değeri de kendisiyle birlikte götürmesine karşın, kapitalizmin köhnemiş birçok yaklaşım ve uygulamalarını da tasfiye etmek zorunda kalmıştır. Özellikle dengelere dayalı diktatörlüklerin son elli yıldır halklar üzerinde anlamsız bir ağırlık teşkil etmeleri ve gelişmeden çok daralmaya ve insanı engellemeye yönelik yanlarının daha bir göze battığı bir gerçektir ve bu anlamda diktatörlük-

lerin yıkılması, bütün yetersizliklerine ve devrim alternatifinin güçlü olmamasına karşın daha elverişli bir ortama da yol açıyor. Her ne kadar bu yıkılışlar fazla çatışmalarla oluyorsa da -ki, bu daha çok sovyet sistemindeki gelişmeyle bağlantılıdır- yine de çatışma olasılıkları sık sık gündeme geliyor, gerçekleşiyor ve tam belirgin olmayan bir duruma yol açılıyor.

Yeni dünya düzeni aslında düzen olmaktan öteye bir belirsizliktir. Düzen biraz belirginleşmeyi ifade eder, bu anlamda düzen değil, biraz düzensizlik gelişiyor. Bu düzensizliğin, belirsizliğin daha nasıl gelişeceği, nasıl karmaşık hale geleceği tam kestirilemiyor. Sosyalist ülkelerin içine girdiği durum aslında tam bir belirsizliktir. Geçmiş sistemin aşılması kötü değil, lakin yenisi

kurulamıyor. Adına demokrasi deniliyorsa da henüz bunun nemenem bir demokrasi olduğu netleşmemiştir. Diktatörlükler yıkıldı deniliyor ama bunların yerine ne denli bağımsız ve özgür eğilimlerin geliştiği netleşmemektedir. Dolayısıyla emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizminin, başarıldı demesinin hiçbir anlamı yoktur. Dikkat edilirse bu yıkılışlar ABD'nin saldırılarıyla olmadı, kendi içindeki olumsuz öğelerin, çözümsüzlüğün bir sonucu olarak yıkılış oldu. Değişik bir yıkılış türüdür, dıştan ağır baskı altında gelişen değil, kendi içinde bir hatalar sisteminin, bir yanlışlar sisteminin, bir sosyalizmin özüne ters düşmenin yolaçtığı kokuşmanın, kendi içinde oldukça bağlanmanın sonuca bünyeyi kemirip çürütmesi biçiminde bir yıkılıştır, çözülmüştür. Bunun yerine ABD emperyalizmi ne getirebilir? Köhnemiş sömürü yön-

temlerini dayatmakla bu halklar tatmin olamazlar. Emperyalizm kendi köhnemişliğiyle gerçekten inandırıcı olmaktan son derece uzak. Demokratik kurumlar olsun, kapitalizmin ekonomik yöntemleri olsun bu halklara fazla bir şey veremez. İşte çekilen sancı buradadır, kendilerine yakışmayan reddetmişlerdir ve bu iyi bir şeydir, ama yakışan nedir? Kabul edebilecekleri nedir? Kapitalizmden bu konuda alacakları çok azdır, kendilerinin bir şeyler ortaya çıkartması gerekiyor, işte belirsizlik bu anlamdadır ve bunu gidermeleri için de epey çaba harcayacaklardır. Kendi içlerinde kendi sistemlerini yenileyip ortaya çıkaracaklardır. Bunu buluncaya, bunu yaratıncaya, bunun savaşımını verinceye kadar da, bu içinde buldukları bunalım dönemi, daha da artarak devam ede-

ni dile getirmekteyse de biz buna yeni düzenden ziyade, düzensizliğin gelişmesi, iki sisteme, iki bloka dayalı düzenin aşılması, ama henüz yeni dünya düzeninin nasıl gelişeceğinin de kestirilememesi diyebiliriz ve bu ancak yine halkların ve daha çok da emeğe dayalı çözümlerin devreye girmesiyle çözüm bulacaktır. Bu da sosyalizmin kendini yenilemesi anlamına geliyor. Sosyalizmin bir döneminin kapanıp yeni bir döneminin açılmasıyla, sosyalizmin mevcut gelişmelere karşılık verecek bir aşamaya kendisini ulaştırmasıyla ancak, çözüm sağlanabilecektir. Yani önümüzdeki dönemin düzeninin sağlanmasında sosyalist yenilenme kesin bir çözümlenici güç olarak kendisini dayatacaktır.

Sosyalizmsiz bir dünya düşünülemez. Ama şimdi böyle bir sosyalizmin nasıl gelişmesi gerektiği de tam bir kargaşa içindedir, eski biçimler kesinlikle çözüm değildir. Eski biçimlere, o neredeyse yüz yılı aşan biçimlere sarılmak, özellikle kalıpcı yönlerine sarılmak beyhudedir. Bunun sonuç getiremeyeceği zaten anlaşılmalıdır, ama yeni biçimleniş, yeni bir muhtevayla birlikte nasıl kendisini gösterecektir? Yeni teorik perspektif kadar, yeni program ve örgütlenme biçimleri de kesinlikle önümüzdeki dönemin sosyalizmini bekleyen çalışmalar olacak, bu yönlü görevlerin yerine getirilmesi söz konusu olacaktır. Dolayısıyla yeni düzenlemenin kapitalizmin gücüyle değil, sosyalizmin gücüyle gelişim göstereceği kesindir.

Sosyalizme inançsızlığın özellikle körüklenmek istendiği günümüzde asıl yapılması gereken sosyalizm uğruna daha kapsamlı bir teorik çalışma ve onun öncü pratik çabalarını sergilemektir. Mevcut yeni düzen diye tabir edilen gelişmeye verilecek en doğru yaklaşım budur. Kapitalist emperyalizmin daha iyi incelenmesi ve yeni dönemde aldığı biçimlerinin -sömürü olsun, baskı sistemleri olsun, yine onun kültürel-sosyal boyutları olsun-gelişiminin nasıl olduğunun dikkatle incelenmesi gerekmektedir ki, bu yaratıcı yaklaşımlara ihtiyaç gösterir. Ulusların bağımsızlık hareketlerinin yeni biçimleri, klasik sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı kazanılan ulusal kurtuluşların, bağımsızlıkların önümüzdeki dönemde nasıl evrim göstereceği, yeni bağımsızlık türlerine sosyalizmin öncülüğü altında ve onun bağımsızlığıyla nasıl ilerleme kaydedeceği üzerinde durmak önem taşıyacaktır. Bu yönlü gelişmeler şüphesiz ki içinde bulunduğumuz dönemin önemli sorunlarını teşkil eder. Basmakalıpçı yaklaşımla bu sorunlar çözümlenemez. Sosyalizm herhangi bir ideolojiden daha fazla bilimsel bir özelliğe sahiptir, dolayısıyla bilimsel özelliğine daha çok sarılarak ve fakat geçmişindeki muazzam yetmezlikleri ve yanlışlıkları da görerek, aşarak, insana en yararlı sistem olmayı bir kez daha kanıtlayacak ve insanın kurtuluşunda hayati rolünü mutlaka oynayacaktır.

İşte böylesi bir dünya düzenle-

mesi içerisinde belki de tarihin ve günümüzün en kadük, en kemikleşmiş, en başa bela bir sistemi olan Türkiye Cumhuriyeti gerçeği karşımızda durmaktadır. Biz bu gerçek üzerine çok şeyler söyledik. Şu açık ki bu, bir yandan köhnemiş Osmanlı yıkıntılar üzerine, fakat bir o denli de onun içinden gelmiş değerler tarafından inşa edilirken, kendisi için en elverişli bir uluslararası durumdan güç aldı. Yani 1920'lerdeki kapitalizm-sosyalizm çatışmasının denge politikasına en çok imkan verdiği, böylesine bir politikaya dayanarak rahatlıkla sonuç alınabilecek bir aşamanın da ürünüdür. Bir yandan son derece elverişli bir Osmanlı kalıntıları sistemi, diğer yandan buna oldukça imkan sunan bir yeni uluslararası kapitalist-sosyalist çelişkisinin yanbaşında boy vermesi, TC'yi TC yapan gerçek nedenlerdir. Ve o yetmiş yıldır aşağı yukarı bu dengenin bir ürünü olarak yaşama imkanı bulabilmiştir. Bir gerçeği kavramak için ona hayatiyet kazandıran ortamı, etkenleri iyi görmek gerekir. Dolayısıyla yetmiş yıldır ulusal imhamızı neredeyse sonuç alacak aşamaya getiren bu gerçeği, neden ve sonuçlarını iyi görmek zorundayız. 1920'lerin başında böyle şekillenirken her türlü feodal entrika, baskı ve sindirme yöntemleri kadar dengeliğin de her türlü politik kurnazlığını sergiledi. Karşısındaki Anadolu emekçileri zaten çağlar ötesinin uykusu içindeydiler. Çok sınırlı bir Osmanlı eliti ve yaşamlarını mutlak anlamda ancak böylesi bir devlet kalıntısına ve onun yeni uluslararası alanı değerlendirmesine dayalı olarak gören paşalar, her türlü çilgınlığı elbette yapacaklar, kural-kaide tanımayan, ahlak tanımayan, baskı ve sömürüde sınır tanımayan bir gerçekliğe ulaşacaklardı. İşte TC budur. Buna karşın yüzyılların çokça yenilmiş, alabildiğine işbirlikçi ve hep aleyhte yer almış bir aşiret, kabile sistemi içinde bulunan toplumumuzun hakim öğeleri (aşiretçi-feodal önderlik elbette ki biraz çıkarlarını kollama amaçlı) TC gerçekliği karşısında kendini kollama girişimlerinde büyük bir felaketle karşı karşıya gelecek ve sadece kendileri açısından bu felaket bu kadar derin kalmayıp halk açısından çok daha derin sonuçlara yol açacak, bu dönemin hakim eğilimi olan ulusal gelişme açısından, ulusal kurtuluş açısından en büyük hadikaplardan birisi haline gelecekti. Yeni düzene kolay bağlanma, işbirliğine yönelme aşiretçi-feodal önderliğin tarihi bir özelliğidir. Onlar kısa bir isyan döneminden sonra hızla işbirliğine yönelmiş ve ulusal değerlerin ölümçül darbeler yemesine yol açmışlardır. Biliyoruz ki isyan dönemlerinde, çok kötü bir işbirlikçilik türü boyvermiştir. Her türlü ulusal imhayı, inkarı birlikte getiren ve muazzam örgütsüz, uluslaşmamış, vatan ve özgürlük değerlerinin yanından bile geçmemiş, yüzyılların o aşiret, kabile, feodal din, mezhep çelişkileri içinde boğulmuş bir toplum gerçeği içerisinde tabii ki gerisin geriye gidilecek, her şey tartışmalı hale gele-

cek, nefes alınmaz bir duruma gelinecek ve bu bizlerin de içinde şekillendiği bir dönemin oluşmasına yol açacak; ulusallık adına, özgürlük adına, her türlü insani değer adına bir şeylerin neredeyse kalmadığı bir durumla yüz yüze bırakacak, son derece inkarcı bir neslin, örgütlenme tanımayan, toplumu tanımayan, temel insani değerleri tanımayan bir inkarcı neslin doğmasına ve işte bu nesle dayalı çok tehlikeli bir yaşamın boyvermesine yol açacaktı! Biz kendimizi dünyayla yüz yüze bulduğumuzda, aslında bize biçilen kaftan budur, önümüze serilen yaşam budur. 1950'ler sonrası, bu anlamda yenilmeden de öteye, eski yaşam kalıntılarında da ötesinde, ne yeni adına TC'nin bizzat kendi değerlerini sunabildiği, ne de eski adına bize bir şeyin kaldığı, aksine herşeyin alınıp-götürüldüğü, en yoksullaşmış bir dönemin nesili olarak büyüme ve bu anlamda çok zayıf bir kişilikle, çarpık, zayıf, inkarcı bir kişilikle vücut bulma gibi bir yaklaşımla kuşatılmak ve onun içinde şekillenmekten başka bir çaremiz yoktu. Bu kölelik, dünyanın belki de hiçbir toplumunda, ulusunda, halk gerçeğinde ortaya çıkmayan bir kölelik biçimidir. Dolayısıyla üzerinde halen durmakta yarar görüyoruz.

PKK'nin 1970'lerdeki çıkışını değerlendirirken, dayandığı sosyal zeminin ne kadar ulusallıktan ve halklaşmaktan uzaklaştırılmış olduğunu, ne kadar ulusal inkarcılık ve ihanetin geliştirildiğini, hatta insani değerlerin ne kadar yerle bir edilmiş olduğunu, bunun nasıl, kimler eliyle ve ne kadar başarılı olduğunu değerlendirsek ancak çıkışın anlamını hakıyla kavrayabiliriz. Başlangıçtaki sınırlı bilinçlenme bugün daha da gelişmişse, bu gerçeğe bizi mutlaka daha iyi ulaştırmak içindir. Ulaştırdığı oranda da biz temel insani değerler, ulusal özgürlük değerleri ve bunun yaşamsal ifadesi biçiminde kişilikleşmelerden bahsedebiliriz. Bu yeni yeni tanıdığımız, bu temelde güçlenme denilen bir olayı gerçekleştirmemiz anlamına da ge-

dadır. Dolayısıyla sivil otorite veya bir sınıfın siyasal otoritesi batılı anlamda gerçekleşmiş değildir, bu anlamda ister egemen sınıfların kotalisyonu ister tek bir kesimin diktatörlüğünden ziyade, hepsini kendi içerisinde özümseyen ve esas itibarıyla siyasi otoriteye damgasını vuran diyoruz ki, ordudur. Sivil görünüm zaman zaman tehlikeli olmaya başladığında bu maskesini derhal atıp gerçek kimliğiyle ortaya çıkıyordu. 12 Mart, 12 Eylül bu konuda çok öğreticidir. Böylesine bir askeri cumhuriyet, çıkışını, gelişmesini ve görüntülerini böyle sergilerken, acaba bu yeni dünya düzenlenmesi gelişirken ne kadar ayakta kalma şansına sahiptir? 12 Eylül, özellikle de onun ANAP-Özal icrası, bir anlamda en pragmatik bir biçimde ve gerçekten öyle fazla yaratıcı falan da değil, telaşla yeni düzenlenenden yararlanmayı da içerir. Yani eski klasik biçimiyle TC'nin sürdürülemeyeceğini bunlar kavrayıyor. 12 Eylül bir anlamıyla çok şiddetli bir askeri rejim iken, diğer yandan bu uluslararası gelişmeleri Özal eliyle kapatmak isteyen bir rejimdir. Özellikle iki dengeye dayalı uluslararası sistemin yıkılışı, bunun yerine çok kutupluluğun doğuşu TC'nin durumunu belirsizleştirmiştir. Bu anlamda politikasız bırakmıştır. Batı, özellikle Avrupa bir öge olmak istiyor, ABD'ye karşı olsun Japonya'ya karşı olsun bir kutup olmak istiyor, ama kendi değer yargılarını da beraberinde getiriyor. Bunlar insan haklarıdır, demokrasidir, belli ölçülerde ulusal haklardır. TC kendi kaderini buraya bağlamak istiyor ama, sistemin insan haklarına karşı konumu, yine anti-demokratik karakteri, ulusal haklar düşmanlığı, bu haliyle artık bu rolünü oynayamaz; çünkü ne Sovyetler'e karşı artık karakol teşkil edeceği bir uluslararası durum söz konusudur, ne de Ortadoğu'ya karşı böyle bir durum söz konusudur. Her ne kadar Saddam'a karşı biz yine rol oynayacağız diyorsa da, bunlar da az çok aşılışmış durumdadır. Belki İsrail'in iyi bir

çıkması Türk sisteminin, Türkiye'deki TC sisteminin kurtuluşu anlamına gelmez. Tam tersine, daha da karışık bir sürecin içine girmesine yol açar. İsrail'le geliştireceği ilişkiler Ortadoğu'da daha da tecritine yol açar. Nitekim şimdiden bu durum gelişme gösteriyor. İran'la, Arap ülkeleriyle, Batı'yla bir türlü barış-

Demirel hükümetinin kuruluşundan bahsedilmektedir, büyük olasılıkla böyle bir hükümet kurulacaktır. Bu hükümetin karşı karşıya bulunduğu vahim durum örtbas edilemez biçimde gözler önündedir ve bizzat Demirel sözleriyle bunu açığa vurmaktadır: "Koşullar çok zor" diyor Demirel. "Eskiden yaşadığı-

çıkması sorununun halledilmesi gibi sonuçlara ulaştılar. Bunu da daha fazla geliştirmeleri düşünülemez. Emeğe daha fazla pay düşecek bundan sonra. Yeni hükümet bu temelde emeğe daha fazla pay, halka daha fazla demokrasi tanıyabilir mi? Yine içerde bu yönlü baskılara olumlu cevap verilebilir mi?

"...Sosyalizme inançsızlığın özellikle körüklenmek istendiği günümüzde asıl yapılması gereken sosyalizm uğruna daha kapsamlı bir teorik çalışma ve onun öncü pratik çabalarını sergilemektir. Mevcut yeni düzen diye tabir edilen gelişmeye verilecek en doğru yaklaşım budur. Kapitalist emperyalizmin daha iyi incelenmesi ve yeni dönemde aldığı biçimlerinin -sömürü olsun, baskı sistemleri olsun, yine onun kültürel-sosyal boyutları olsun-gelişiminin nasıl olduğunun dikkatle incelenmesi gerekmektedir ki, bu yaratıcı yaklaşımlara ihtiyaç gösterir. Ulusların bağımsızlık hareketlerinin yeni biçimleri, klasik sömürgecilğe ve yeni sömürgecilğe karşı kazanılan ulusal kurtuluşların, bağımsızlıkların önümüzdeki dönemde nasıl evrim göstereceği, yeni bağımsızlık türlerine sosyalizmin öncülüğü altında ve onun bağlaşıklığıyla nasıl ilerleme kaydedeceği üzerinde durmak önem taşıyacaktır. Bu yönlü gelişmeler şüphesiz ki içinde bulunduğumuz dönemin önemli sorunlarını teşkil eder. Basmakalınca yaklaşımla bu sorunlar çözümlenemez. Sosyalizm herhangi bir ideolojiden daha fazla bilimsel bir özelliğe sahiptir, dolayısıyla bilimsel özelliğine daha çok sarılarak ve fakat geçmişindeki muazzam yetmezlikleri ve yanlışlıkları da görerek, aşarak, insana en yararlı sistem olmayı bir kez daha kanıtlayacak ve insanın kurtuluşunda hayati rolünü mutlaka oynayacaktır..."

mıyor sistem nedeniyle, dolayısıyla orta yerde sallanıp duruyor. Yani sağlam bir dış politika, dolayısıyla yeni dünya düzeniyle bu politikalar temelinde bütünleşme başarılmak şurda kalsın, ağır sorunlarla ve belirsizliklerle doludur. İç politik düzenlemeleri de zaten bu düzenlemelerle bağlantılıdır. Şiddetle etkilenmektedir ama, iç politikada insan haklarını esas alma, demokrasiyi esas alma, ulusal sorunu çözme gibi yaklaşımları, sahtekarca bir-iki sözü söylemekten öteye gitmemektedir, bu konularda sistemin özü gereği, yapısı gereği, bir türlü ilerleme sağlamadığını çok iyi biliyoruz. Nitekim bu konuda en iddialı, sözümona liberal gibi gözükən ANAP-Özal'ın son Ekim seçimleriyle yıkılışı da bunun kanıtıdır. En iddialı ekipti, yeni ekipti, liberal ekipti, ama aşılmaktan

mız sorunlardan daha zor sorunlar karşımızdadır, herkesin çözüm için katkısına ihtiyaç vardır." Peki ama herkesin katkısını neyle isteyecek? Çok dar bir tekelci kesim için toplumu soyup soğana çevirdiler. Emekçilerin, Kürt halkının iliklerini kuruttular, bunlardan daha fazla ne isteyebilirler? Uyguladıkları baskı ve zulümdü, katkı beklemeleri çok zor. 12 Eylül gelirken uluslararası alandan, NATO'dan yardım istiyordu. Niçin? Komünizm tehlikesi var, devrim tehlikesi var, diye. Peki şimdi hangi komünizm tehlikesinden bahsederek yardım alacaklar NATO'dan? NATO'nun en son yaptığı zirvesinde NATO'nun daha çok siyasi bir kurum haline gelmesi, siyasi görevlerinin ön plana çıkarılması aleyhine bir durumdur. NATO, yeni stratejisi gereği demokrasiyi, insan haklarını gözetmek durumunda kalacağından eski köhnemiş askeri yöntemler, askeri stratejik yaklaşımlar artık temel stratejisi olmaktan çıkacaktır. Dolayısıyla NATO, bünyesindeki durum değişikliği gereği Türkiye için fazla destek vaatmemiyor. Eskisi kadar NATO desteği, yardımı söz konusu olamaz. Buna ortam elverişli değil. Tam tersine, Türkiye'den bir şeyler istenecek; "Siyasal sistemini düzenle, demokrasiyi geliştir. İnsan haklarına bağlı ol, ulusal soruna belli oranda çözüm getir" denilecektir. Batı bu yönlü baskıları habire geliştirecektir. Dolayısıyla 12 Eylül'ün başında olduğu gibi yeni dönemin hükümet çalışmaları destek göremeyecektir. İç politikada yeni hükümet daha fazla baskıya yönelemez, çünkü baskı uygulanacağı kadar uygulandı. Yani örgütlerin tasfiye edilmesiyle, tutuklamalarla, işkenceyle alınacak sonuçlar alınmıştır. Dolayısıyla yeni hükümetin içerde baskıyı geliştirerek kendisini güçlendirmesi düşünülemez. Hatta bu konuda tersini yapmak zorundadır. İnsan haklarını, demokrasiyi belli ölçülerde geliştirirse belki yaşama şansına kavuşabilir. ANAP'ın yıkılmasının en önemli iç nedeni buydu. Dış nedeni de dedğimiz gibidir, yani yeni düzenin artık ANAP türü, 12 Eylül türü bir rejime destek vermemesi rol oynamıştır.

Emekçilerin daha fazla sömürülmesi de artık mümkün değildir. Gerçekten geçen on yıl içinde sömürü yöntemleri alabildiğine gelişti ve ancak bu kadar sömürüyle dış ticaretin geliştirilmesi, döviz girdi-

Görünüşe bakılırsa mevcut koalisyon hükümeti, Demirel'in önderliğindeki koalisyon hükümeti bunlara öncelik vereceğini söylüyor. Öncelikli sorun demokrasidir, emekçilerin konumlarına biraz daha dikkat etmedir; onları daha fazla sömürme değil. Geçmiş on yılda kaybettiklerini biraz kazandırmadılar. Ama hangi kaynakla? İç ve dış kaynaklar artık elvermiyor. Sermayeye yönelmeleri gerekir, tekelciliğe yönelmeleri gerekir. Ama tekelciliğe ne kadar yönelebilirler? Sermayeye karşı bir konuma yönelme güçleri olabilir mi? Bu çok zordur; dolayısıyla ekonomik sorunların çözülmesi biraz zor. Biraz daha fazla demokrasi; burada daha fazla demokrasi bir defa halkın mücadelesini hızlandıracaktır, daha fazla örgütlenme ve eylemliliğe yol açacaktır. Bu, kaybettiklerini hem ekonomik hem siyasi düzeyde kazanmak, yine sosyal-kültürel tahribatları gidermek için halkın çok yönlü bir ayağa kalkışı gerçekleştirmesi ve bu yılların hesabını sorması anlamına gelecektir.

O halde bu hükümet bir yandan sermayenin hem demokrasi hem de emekçilerin haklarını vermeme dayatması, ama diğer yandan da halkın daha fazla demokrasi ve emeğe karşılık istemesi gibi bir çifte baskı altında kalma ve böyle iki çelişkili güç arasında yol alma gibi bir gelişme çizgisiyle kendisini karşı karşıya bulacaktır. Uluslararası alandan da artan bir biçimde, demokrasi ölçülerine uyması, eski şoven politikalarından uzaklaşması için bir baskıyla karşı karşıya bulunacaktır. Bütün dünyadan bu yönlü baskılar karşısına dikilecektir.

Böylesine güçlü bir baskı altında bu hükümet ne kadar yaşayabilir veya bu baskılara bu hükümet ne kadar karşılık verebilir? Gerçekten dikkatle değerlendirilmesi gereken bir süreç olacağı daha şimdiden açıktır. Dolayısıyla bu bir darboğazdır, artan bunalımdır; fakat halkın lehine, halk demokrasisinin lehine gelişme imkanlarının fazla olduğu, bunalımın halk lehine, emek lehine, ulusal kurtuluş lehine çözüme zorlayacağı bir süreçtir de. Yani '80'lerin başındaki durumun tersine bir durum '90'larda yaşanıyor, daha da hızlı yaşanacaktır. Bir anlamda '80'lerin başından itibaren geliştirilen dıştan destekli muazzam baskı ve sömürü, '90'ların başından itibaren yine dıştan bir destekle de demokrasinin, sö-

"...Yeni hükümet bu temelde emeğe daha fazla pay, halka daha fazla demokrasi tanıyabilir mi? Yine içerde bu yönlü baskılara olumlu cevap verilebilir mi? Görünüşe bakılırsa mevcut koalisyon hükümeti, Demirel'in önderliğindeki koalisyon hükümeti bunlara öncelik vereceğini söylüyor. Öncelikli sorun demokrasidir, emekçilerin konumlarına biraz daha dikkat etmedir; onları daha fazla sömürme değil. Geçmiş on yılda kaybettiklerini biraz kazandırmadılar. Ama hangi kaynakla? İç ve dış kaynaklar artık elvermiyor. Sermayeye yönelmeleri gerekir, tekelciliğe yönelmeleri gerekir. Ama tekelciliğe ne kadar yönelebilirler? Sermayeye karşı bir konuma yönelme güçleri olabilir mi? Bu çok zordur; dolayısıyla ekonomik sorunların çözülmesi biraz zor. Biraz daha fazla demokrasi; burada daha fazla demokrasi bir defa halkın mücadelesini hızlandıracaktır, daha fazla örgütlenme ve eylemliliğe yol açacaktır. Bu, kaybettiklerini hem ekonomik hem siyasi düzeyde kazanmak, yine sosyal-kültürel tahribatları gidermek için halkın çok yönlü bir ayağa kalkışı gerçekleştirmesi ve bu yılların hesabını sorması anlamına gelecektir..."

iyor. TC'nin günümüze doğru evrimi nedir? Aslında, belirtildiği gibi, anti-demokratik, oldukça feodal kalıntılar içeren ve çağdaş cumhuriyetlerle bağdaşmayan bir cumhuriyet, esas gücünü sosyalizm-kapitalizm çelişkisinde buldu. Dengeye dayanıyordu, bu temelde doğdu, 1950'lere gelindiğinde NATO'nun kanadı altına girerek, biraz daha gelişme imkanı bulabildi. Kendini NATO'ya adapte ederek, uluslararası kapitalizmin ve tekellerin gelişmesine uyularak yüzölçümünü bu son çeyreğine kadar getirebildi. Ama yine de her zaman olduğu gibi, sert bir askeri yönetim olmadan yürüyemeyecek kadar zayıftı. Esas itibarıyla TC bir askeri cumhuriyettir, sivil yan maskedir, siviller figüran rolünü oynarlar, ama asıl yönlendirme ordu-

müttefiki olarak Yahudi lobisi tarafından destek görebilir ama, kendini kurtarmaya yetmeyecek bir desteklidir bu. Dolayısıyla acaba Batı'yla bütünleşebilir mi diyoruz? Ama kendini insan haklarına, demokrasiye, ulusal sorunun çözümüne tamamen vermesi gerekiyor. Bunu başarması demek, büyük ihtimalle kemalizmin ve ona dayalı cumhuriyetin yıkılması demektir. Yeni bir cumhuriyetin kuruluşuna cesaret edebilir mi, mevcut düzen orduyla, resmi-sivil kurumlarıyla, anayasası ve partileriyle bu duruma henüz hazır değil. Dolayısıyla tam bir bunalımın sıkışıklığını yaşıyor. Alel acele bazı iç ve dış politikalar oluşturulmak isteniyor, işte Sovyetler'in çözümlüşünden sonra Ortaasya Türkleri, Azerbaycan ortaya çıktı. Bunların ortaya

kurtulamadı, her ne kadar yakında yine geliriz diyorsa da fazla güven verici bir konumda olmadıkları açıktır. Ancak yeni bir askeri darbe ile bu düşünülebilir ki, o da bu koşullarda zordur veya mevcut ordu etkinliği nedeniyle gereksizdir. Ekim seçimlerinin ortaya çıkarttığı gerçek özünde nedir? Gerek ulusal, gerekse uluslararası alana yönelik, 12 Eylül rejiminin politikalarının bitmesidir. Fakat bir o denli yeni politikalara açılmama, tam bir eskiyi tekrarlama, yani halkı eskiden nasıl uyuşturmuşlarsa tekrar böyle eskiye dönme durumu söz konusudur. Aslında eski-yeni nedir sorusu da sorulabilir. Yeni eskiyi aratır, eski yeniye aratır gibi bir durumdur, yaşanan çözümsüzlüktür, daha da gelişen bir bunalım anlamına gelmektedir.

mürüye karşı olmanın hamlesine dönüşecektir. Demirel önderliğindeki koalisyon, bunu fazla kavgaya dökmeyen, iki tarafı da idare eden bir mantıkla frenlemek ve böylece ciddi bir devrim seçeneğinin gündeme gelmemesi için tüm gücünü ortaya koymak isteyecektir.

Bu konuda sosyal demokratları da -ki, Türkiye'de anlamı-içeriği nedir biliniyor- kullanarak gidişatı kurtarmaya çalışacaktır. Gelişecek demokrasi, devrimci demokrasi hamlesi altından, özellikle de baş sıradaki ulusal kurtuluş hamlemizin etkisi altından TC'yi, onun yeni durumunu kurtarmaya çalışacaktır. Hükümet bu nedenle tamimatına olası bir devrimsel gelişmeye karşı düzeni sigortalama hükümetidir. Egemen sınıflar koalisyonu içindeki durum gerçekten karmaşık; çok şeyin hesabının sorulabileceği, buna karşı kendilerini ne kadar savunabilecekleri, savunma için nelere başvurabilecekleri gibi konularda tartışmalar gelişmektedir.

mesine bağlıdır. Özellikle de özel savaşın kendini daha da yetkinleştirerek sürdürmek iddiasında olduğunu iyi görmek gerekir. Olağanüstü hal kalkar mı kalkmaz mı, bu hiç önemli değil. Sıkıyönetim mi gelir, o da önemli değil. Zaten Kürdistan'daki mevcut yönetim tamamen askeri-faşist sömürgeci niteliktedir. Bu her zaman için böyledir. Zaman zaman bazı Kürt işbirlikçilerine dayanması fazla bir şey değiştiriyor. Bu tip işbirlikçiler zaten aşıldı. Sivil maskeli idare edilmesi askeri hakimiyeti fazla örtbas edemez bizde, dolayısıyla olağanüstü hal olmuş, sıkıyönetim olmuş; bu ayrımları fazla ciddiye almak mümkün olmadığı gibi, olsa da ayrıntıdır. Ordu ağırlığı, ordu denetimi -ki, günümüzde çok iyi tanıdığımız özel savaş, dikkatle değerlendirmeyi gerektirecek bir biçimde hüküm icra edecektir. Aslında hükümetin idaresinden ziyade, Kürdistan'da özel savaşın idaresi diyeceğiz. Hükümet yine onun ekonomik, siyasi,

"...Böylesine güçlü bir baskı altında bu hükümet ne kadar yaşayabilir veya bu baskılara bu hükümet ne kadar karşılık verebilir? Gerçekten dikkatle değerlendirilmesi gereken bir süreç olacağı daha şimdiden açıktır. Dolayısıyla bu bir darboğazdır, artan bunalımdır; fakat halkın lehine, halk demokrasisinin lehine gelişme imkanlarının fazla olduğu, bunalımın halk lehine emek lehine, ulusal kurtuluş lehine çözüme zorlayacağı bir süreçtir de. Yani '80'lerin başındaki durumun tersine bir durum '90'larda yaşanıyor, daha da hızlı yaşanacaktır. Bir anlamda '80'lerin başından itibaren geliştirilen dıştan destekli muazzam baskı ve sömürü '90'ların başından itibaren yine dıştan bir destekle de demokrasinin, sömürüye karşı olmanın hamlesine dönüşecektir. Demirel önderliğindeki koalisyon, bunu fazla kavgaya dökmeyen, iki tarafı da idare eden bir mantıkla frenlemek ve böylece ciddi bir devrim seçeneğinin gündeme gelmemesi için tüm gücünü ortaya koymak isteyecektir..."

kardık ve fakat tümünü açığa çıkarmak, geriletmek, büyük savaşım ister. O halde özel savaşın karakteri-

uygulamalarını aynı şiddetle karşılamak, bunun için gerillayı derinliğine ve genişliğine iyi oturtmak büyük önem taşıyor. Biz şimdiye kadar gerillanın çocukluk aşamasını yaşadık. Gerillanın toyluk, amatörlik aşamasında kaldık. Olgun bir gerilladan bahsetmek zordur. Hatta ağırlıklı olarak silahlı propagandayı bizim yaptığımız. Gerillanın bazı temelleri atıldı şimdi, ama gerçekten bir gerillacılık yaptığımızı inanıp kendimizi kandırmamalıyız. Gerillanın alt yapısı biraz oluşturuldu ve gerillaya benzer bazı eylemler, çabalar içine girildi ama çok yetersiz. Her kim ki, iyi gerillacılık yaptık, hem de nerdeyse en iyisini veya işte ancak bu kadar yapılabilir diyorsa, o kendini aldatıyor; o gerilladan, onun ordulaşma aşamasından bir şey anlamamıştır. Biz çok iyi biliyoruz ki, bu konumda olan birçok öge var. Bunlar hiç şüphesiz önümüzdeki dönemin özel savaşına sağlam bir karşılık veremezler. Zaten dikkat edilirse şu anda en çok üzerinde durduğumuz da gerilla çalışmalarını engelleyen böylesi çabaların önünde durmaktır. Bir türlü gerillayı geliştirme, gerillaya rolünü oynatmama, gerillanın emrettiği eğitim, örgütlenme, lojistik, üslenme ve hareket tarzını geliştirmeme, bunları bir türlü ordu esaslarına, onun yönetmeliği-

tutulan bir düzey olduğunu, bizim, özellikle önderliğin çabalarının ardı arkası gelmez katkılarıyla ayakta tutulduğunu gözardı edemezsiniz. Birlik savaşçıların, komutanların konumu eğer her gün ihtimamla, sağdan-soldan destekle yönlendirilmezse düşmeleri kaçınılmazdır, diyoruz. Yani savaşçı ve komutan rolünü oynamaktan uzaktır.

Bu anlamda bu devrenin veya bu devrenin şahsında bütün partinin gerilla savaşı içine giren savaşçı ve kadrosunun üzerinde durulmasının en temel nedeni de bu durumu aştırmak, salt önderlik çabalarıyla veya alışımlı silahlı mücadele biçimleriyle bizim bu durumu artık daha fazla ilerletemeyeceğimizi, kurtaramayacağımızı iyi bildirmektir. Ve eğer gerekenler yapılmazsa, özellikle bizim çabalarımızın şu veya bu nedenle arkası kesilirse, değil gelişme, tasfiyenin kaçınılmaz olduğunu size göstermek içindir. Burada özel savaş karşılayacak, ona göre gerillayı geliştirecek pozisyonu, gerilla savaşçılığını, gerilla örgütlenmesini, ordulaşmasını sağlamak gibi ertelenemez, üzerinden, altından, sağından, solundan geçilemez, mutlaka gereği yapılması gereken emredici bir görevle karşı karşıyayız. Önümüzdeki dönemde özel savaş eğer iyi bir gerillayla karşılık bulmazsa, başarı kaydeder. Mevcut gelişmelere, bizim çabalarımıza, partinin dışta-içte yürüttüğü siyasal çabalarına güvenerek sahte bir gerilla yaşamına kimse kendini kaptırmamasın. İçinizde özellikle bu yönlü tehlikeli eğilimler, yaklaşımlar var. Partinin büyük tecrübesine dayanan gelişmenin üzerinde ucuz yaşamak isteniyor. Gelen bütün raporlar, hiç çaba harcamadan, ucuz komutanlık talepleriyle dolu. Bir Türk teğmeni dört yıl genel kurmaylık okur, staj dönemi vardır, askeri liseden geçer, daha öncesinde ilkokulu, ortaokulu okur. Bu kadar kapsamlı bir eğitimden geçen kişi teğmen, yani bir takımın komutanı olur. Bizimki ise daha doğru dürüst iki kelime konuşmuyor ama bir günde bir takım da değil, bölük komutanlığı istiyor bizden. Artık bu gaffete bir son vermeliyiz. Böyle ucuz komutanlık olmaz! Böyle komutanlık anlayışını yerle bir edeceğiz. İki keçi gütmesini bilmeyen, ben komutanlık istiyorum diye kendisini hangi cesaretle dayatabilir? Bizim bir ordulaşma imkanı yarattığımız doğrudur. Savaşçı derlediğimiz doğrudur. Fakat bunlardan komuta teşkil etmek, takım komutanlığı teşkil etmek, doğru dürüst bir-iki kelimeyi konuşamayan, doğru dürüst bir nizamı bile kendine yedirmeyen adamın tasarrufuna bunları bırakmak kendimize yapılabilecek en büyük kötülüktür. Biz kendimize bu kötülüğü yapıyoruz şimdi. Yapmayalım; edebinizi bulacaksınız, terbiyenizi, nizamınızı bulacaksınız. Bu işe gönüllü geliyorsunuz, "varım" diyorsunuz, talep üstüne talepte bulunuyorsunuz ve fakat düzene, nizamına gelmezseniz sözden daha alçağı yoktur. Ordulaşma en oynanmayacak savaş biçimidir, örgüt biçimidir. Ülkedeki birimlerin durumuna bakıyoruz; gerçekten, eğer birlik komutanı olursam yaşadım, diye düşünüyoruz. Biz bu partiyi bu aşamaya getirmek için kendimizi lime lime edenken yaşama diye bir şey aklımıza gelmez mi? Bir takım insanı yiyeceğinden gıyeyeğine, ruhuna kadar biz donatacağız. O adam da gidecek üzerine oturacak! Böyle gözükara adamlar şimdi peydah olmuş. Bir defa tepeden tırnağa kadar disiplin kesilmezsen, muazzam bir çalışma gücüne ulaşmazsan, teori kadar işin pratiğine bilmezsen bunun cesaret ve fedakarlığı sende olmazsa, nasıl komutan olmak istiyorsun! Ama ne

Dikkat edilirse yeni partiler, yeni koalisyonlar, yeni seçimler çok kısa süreler içerisinde boy verebilir. Yine Anayasa değişiklikleri, parti seçim yasalarının değişikliği hukuki alanda hızla gündeme gelebilir. Veya emeğin kendisini örgütlenmesi hız kazanabilir. Burada asıl anlaşılması gereken, egemen düzenin ordusu ve sivilleriyle aslında ne 12 Mart'ta, ne 12 Eylül'de olduğu gibi bir müdahale gücünde olduğu; asker ve sivilin birbirlerini idare etmeleri döneminin de artık geçtiği, bunların kaynaştıkları, içiçe eridikleridir. Ne sivil kliğin ve ne de askeri kliğin artık durumu kurtarmasının, bir on yılı, bir beş yılı kazandırmasının mümkün olmadığı bir durum yaşanıyor. Daha fazla bütünleşecekler ama bu bunalımın daha da genelleşmesi ve kliklerle de artık idare edilemeyeceğinin anlaşılması, bu anlamda çözümsüzlüğün netleşmesi, ya tam tutarlı bir demokrasi ve bu anlamda yeni bir TC gerçekliği ve TC'nin bir halk demokrasisine dönüşmesi gerçeği; demokratik bir cumhuriyete dönüşmesi gerçeği ya da bunalım içinde çökmesi anlamına gelir. Bu açıdan bir devrimci gelişme ile mi dönem kapanır, yoksa bir reformlar paketiyle mi kapanır, şimdilik kesin bir şey söylenemez.

Düzen kendini reformize etmek istiyor, başarırsa cumhuriyeti reformlarla biraz allayıp-pullayıp yenileyecek, başaramazsa devrim seçeneği ağır basacaktır. Devrim seçeneğinin ağır basması, özellikle her şeyden önce buna önderlik eden ve bu durumların ortaya çıkmasında baş rolü oynayan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ve onun PKK önderliğinin kendini bu hükümet döneminde de güçlendirerek geliştir-

diplomatik ihtiyaçlarını gidermekle mükelleftir. Esas karar, esas uygulama özel savaş subaylarınca geliştirilecektir. Özel savaş aslında başından beri uygulanıyor; önce gizli uygulanıyordu, şimdi açığa çıkıyor. Unutmayalım ki, gerçekten dikkatli bir göz, Türk basınına bile incele-

ni, özelliklerini daha iyi görmek gerekir. Şimdiye kadarki kavrayışımızın sınırlı olduğu, ona karşı geliştirdiğimiz savaşın bu nedenle zayıf kaldığı göz önüne getirilerek, bu hükümetin de aslında özel savaşını kaldırmaması şurda kalsın ona daha iyi hizmet etme gibi bir çaba içinde

"...Esas itibarıyla diyorum ki, gerilla ordulaşması, gerilla taktikleriyle örgütlenme savaşı, onun eylemci anlayışıyla savaş esastır. Ama bu esasa bağlı olarak da bir sürü siyasi faaliyet, birçok yedeği devreye koyma söz konusu olacaktır, yedek çalışma alanını çok sağlam bir biçimde işleteceğiz. İyi bir müttefik destek, dayanışma üssü haline getireceğiz. Destek alacağız, destek vereceğiz. İşbirlikçi pozisyonu yuktık, işbirlikçilerin çoğunu teslim aldık, daha da fazla alacağız ve devrimin hizmetine sunacağız. Koruculuk çözümlüyor, aşiretler çözümlüyor, bunların hepsini devrimin yedeği haline getireceğiz. Düzenin demokratik görünümü, insan hakları görünümü bütün yaklaşımlarını dikkatle değerlendireceğiz ve kullanacağız. Onları tam tutarlı insan hakları ve demokrasiye bağlı kılınca kadar gerek yıkararak, gerekse anlaşarak, anladığı dil neyse o dili dayatarak sonuç alacağız. Uluslararası alandan yeni düzen arayışlarına, kendi cephemizde en sağlam karşılığı vereceğiz. Sosyalizme açılım kazandırarak ulusların haklarına, insan haklarına en büyük değeri biz verecek ve bu konuda haksız olanın, bu konuda çözümsüz olanın TC olduğunu göstererek, özgürlüğün her biçiminin bizim önderliğimizde geliştiğini göstererek, yeni dünya düzeninin de seçkin bir çalışmanı olacağını..."

diğinde milimi milimine bize yönelik, Kürdistan'a yönelik bir özel savaşın uygulandığını görecektir. Camilerdeki hutbeyi okuyan resmi maaşlı müftüsünden tutulmuş hocasına, okuldaki öğretmene kadar hepsi özel savaşın hizmetindedir. Belediyesidir, partileridir, hatta her türlü ekonomik, sosyal içerikli kuruluşlardır; hepsine özel savaşın elemanları sızdırılmıştır. Onların direktifleri doğrultusunda çalıştırılmaktadırlar. Maddi-manevi bütün resmi-gayri resmi düzeydeki kuruluşlar bunların kontrolü altındadır. Biz biraz üzerine yürüdük gerilettik, bazılarını açığa çı-

olacağını göz ardı etmeden ve fakat özel savaşın da hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar gerileme içine girdiğini, deşifre edildiğini, bir anlamda küçümsenmeyecek oranda etkisizleştirildiğini iyi görerek ve nihai olarak özel savaşın direkt ve dolaylı anlayış ve kurumlaşmalarını ve şiddete yönelik yanlarını dikkate alan kapsamlı bir devrimci savaş taktiğiyle karşılamayı bilmek gerekir.

Demek ki önümüzdeki dönemin devrimin lehine gelişmesi için her şeyden önce birincil planda ağırlıklı rol gerilla savaşında olmak üzere özel savaşın şiddete dayalı bütün

ne bağlayamama ve bu konuda objektif olarak gerçekten bir tasfiyeci rol içinde bulunma durumu eğer aşılmazsa gerillanın yozlaşması ve kendi kendini tasfiye etmesi gözardı edilemez. Gerçek bir tehlike bu. Çoğunun iyi niyetli olması, köylü usulü savaşması bu durumu daha da tehlikeli hale getiriyor. Burada şunu çok iyi bilmek gerekiyor ve özellikle sizlerin çok iyi bilmesi gerekiyor, halihazırda savaşa varım diyenlerin müthiş anlaması gerekiyor: Mevcut düzeyin her ne kadar bir gelişme düzeyi olarak alsak da son derece zor bela ayakta

Yazık ki, parti adına önderlik eden, parti adına bu çalışmalarını gözetmekten sorumlu olanlar da bir o denli sorumsuz. Ve hiç de ölçülere uygun olmadığını bildikleri halde, bu iş böyle yürümez, böyle komutan olunmaz, böyle savaşçı bile olunmaz diyorlar. Bu konuda görevlerini maalesef yerine getiremiyorlar. Gerilla geliştirmek, sorunları böyle kavramak ve çözüm gücü olmakla mümkündür. Son yıllarımızı ve bu son devremizi çok büyük bir çabayla biz bu sorunların çözümüne boşuna hasretmedik. Şimdi tekrar söylüyorum: Gönüllü geliyorsunuz, anlam ifade etmesi için çelikten bir disiplini, ordu çalışmasına dayatmalıyız. Bir komutan kimdir, bir savaşçı kimdir, görevi nedir? Bu sorulara cevap vermeden yaklaşmayın diyorum size. Söz veriyorsunuz, hiç olmazsa biraz namuslu bir biçimde bu sözün adamı olun, ama bu da bu yönlü görevlerin başarılmasına bağlı. Bu gücü kendinizde oluşturun. Hiç şüphesiz biz burjuva okullarında olduğu gibi, harp okullarında olduğu gibi uzun süreli bir eğitim görmeyeceğiz. Halkın okulları bunlardır. Halkın askeri okulları bunlardır. Halkın evlatları bu okullarda gerilla için, kadro ordulaşmaları için gerekeni alırlar ve biz de gerekeni veriyoruz. Fazlası var, eksikliği yok aslında. O zaman layık olalım. Verileni alalım. Halk savaşçılarına, halk ordulaşmasına ne lazımsa onu kendimizde üretelim. İmkansız değil bu koşullar çok olgun hale gelmiştir.

Parti aslında birçok şeyi sunmuş. Gerilla için büyük bir halk desteği, her türlü maddi donanım, manevi donanım var. Kaldı ki eğitilmiş asker bile sunuyor, sizleri yıllardır eğitiyor; neden halen doğru komutaya, ordulaşmaya gelmeyeceksiniz? Kim sizi besler, kim sizin sorumluluğunuzu üstlenir bundan sonra! Bu konuda gafil olmalıyım. Vay, şimdiye kadar parti bizi taşıdı, bundan sonra da taşı! Lanet olsun bu anlayış! Lanet olsun bana, ben bir daha bu tip insanların sorumluluğunu üstlenirsem eğer! Kolay değil namuslu yaşamak, kolay değil bir komutan olarak yaşamak; bunun şeref ve onurunu gerçekten taşıyacak olanlar beriye gelsin. Onlar bizden görev istesinler. Oynamayın, diyorum. Köylüymüş, bilmem küçük-burjuva ukalasıymış, bunlara söylüyorum; yaklaşmayın bize. Görev namustur. Halk savaşçılığı en yüce eylemdir. Biz her şeyimizi bunun için veririz; ama "varım" diyenler de bu anlamda kendilerine verilen görevin sahibi olmayı, bu görev neyi gerektiyorsa ona göre kendilerinde varolanı veremeyi ve bunu canı pahasına başarmayabilecek adamlardır. Bizim yol vermek istediğimiz, bizim gerilla savaşında bir görevli olarak yer vermek istediğimiz böylesi kişiliktir. Yeter artık! Köylü yaramazlığınızla, küçük-burjuva kurnazlığınızla, eski sefil, ölmüş, bitmiş, bin defa yenilmiş kişiliğinizle yüce davaları, soylu bir yaşamı, bir halk ordulaşmasını boşla çıkarmayın. Biz çok büyük çabalar harcadık. İnanılmaz başarıydık. Gelip üzerine otursanız diye, fiyaka atasınız diye değil. Özellikle ülkedeki o birlik komutanları adı altında, takım komutanları adı altında hiç de rolüne sahip çıkmayanlara söylüyorum. Terkedin bu durumları ve bunun ucuz pašalığına, ucuz ağalığına sevdalanmayın. Çoğu sevdalandı ve feci kaybedenler oldu. Kendimize yaraşır olalım. Halkımıza yaraşır olanı esas alalım. Kaldı ki bu bir kendini yaşatma, kendini gururlandırma, şahsını kurtarma, ağalık, paşalık yapma değil, ölüm kalım savaşımız oluyor. Biz burada nefes nefese bu ölüm kalım savaşının hatırı için yaşamıyor muyuz? Peki bu

baylara ne oluyor? Hiçbir gereğini yerine getirmeden bir günde komutan olmak istiyorlar. Bir de bu kadar değere el atıyorlar, bu kadar silaha el atıyorlar. Paraya, etkiye göz dikiyorlar! Yapmayın diyorum. Bunlar böyle boğazınıza girer, paramparça eder. Bu değerler öyle sanıldığı gibi kolay elde edilmedi. Bu değerlere sanıldığı gibi önderlik edilmiyor. Şimdi böylesine bir gaflet var. Ve böylesine kendinizi aldatmak var. Yapmayın diyoruz. Eğitimle ne verilebilecekse biz verdiğimizize inanıyoruz. Varsa bir onur, şeref sözünüz; gerçekten işin ehli olalım. Yine de söyleyeyim, yani biz kimseye zorla gelin görev alın demiyorum. Gözükaraca gelen sızsiniz. Hala manga komutanlığı yetmez, takım komutanlığı yet-

savaşanlar üzerinde, halkın olanakları üzerinde böyle oynamaya fırsat vermeyeceğimiz gibi, savaş yasalarını, onun ceza yasalarını uygulayacağız. Dayatılan özel savaşa karşı amansız bir gerilla savaşını dayatacağıdır. Başka seçenek yok. Vay silahlı propaganda alışkanlığıdır, vay köylü usulü savaş tarzımızdır, vay işte biz ağır toplumsal etkiler altındaydık, vay ağalık etkisiydi, jandarma etkisiydi deyip aşağılık teoriler ve tutumlara yaşam hakkı veya ölüm hakkı istemeyelim. Bunlar beyhudedir, bize yakışmaz. Bu süreye kadar bunlar bize nasıl yakıştırdı dehşetle ve öfkeyle karşılıyoruz. Niye bunu bazıları bize yakıştırdı ve bunlar nasıl sızdı içimize! Parti öncülüğünü oturtmakla sorumlu olanlar,

ticisi, örgütleyicisi ve savaşçılarıdır. Görevlere böyle yaklaşılır ve böyle yapılırsa özel savaşın üzerine gidebilir ve onun bu son, eskisi kadar da umutlu olmayan uygulamalarını boşa çıkarabiliriz.

Özel savaş yeni hükümet de destekleyecek, onun ekonomik, siyasi, diplomatik ihtiyaçlarını giderecektir. Hatta daha ince bir biçimde muhtemelen yine bir Kürt işbirlikçi pozisyon yaratmak isteyecektir. Özellikle bu güneyle işbirlikçi güçlerden kaynaklanan desteklemeler vardır. Onları çağıracağız ve tekrar üzerimize sürecekler. Bu arada sahte Kürt partileri biçiminde engelleme durumları yaratacaklar ve muhtemelen bazı reform kırıntılarını özel savaşın hizmetinde sunmaya çalış-

le ettik. HEP şimdi onların gözünde bir dikendir. Daha fazlasını yaptıracağız. Kültürel hakları mı veriyorlar, versinler bakalım nasıl devrime hizmet edecek, halka hizmet edecek; bunu daha iyi gösterirsiniz. Bunların hepsi özel savaş karşılanmanın yan çalışmalarını olarak kendini gösterecektir. Esas itibariyle diyorum ki, gerilla ordulaşması, gerilla taktikleriyle örgütlenme savaş, onun eylemci anlayışıyla savaş esastır. Ama bu esasa bağlı olarak da bir sürü siyasi faaliyet, birçok yedeği devreye koyma söz konusu olacaktır, yedek çalışma alanını çok sağlam bir biçimde işleteceğiz. İyi bir müttefik destek, dayanışma üssü haline getireceğiz. Destek alacağız, destek vereceğiz. İşbirlikçi pozisyonu yıktık, işbirlikçilerin çoğunu teslim aldık, daha da fazla alacağız ve devrimin hizmetine sunacağız. Koruculuk çözülüyor, aşiretler çözülüyor, bunların hepsini devrimin yedeği haline getireceğiz. Düzenin demokratik görünümü, insan hakları görünümü bütün yaklaşımını dikkatle değerlendireceğiz ve kullanacağız. Onları tam tutarlı insan hakları ve demokrasiye bağlı kılınca kadar gerek yıkarak, gerekse anlaşarak, anladığı dil neyse o dili dayatarak sonuç alacağız. Uluslararası alanın yeni düzen arayışlarına, kendi cep-hemizde en sağlam karşılığı vereceğiz. Sosyalizme açılım kazandırarak ulusların haklarına, insan haklarına en büyük değeri biz verecek ve bu konuda haksız olanın, bu konuda çözümsüz olanın TC olduğunu göstererek, özgürlüğün her biçiminin bizim önderliğimizde geliştiğini göstererek, yeni dünya düzeninin de seçkin bir çalışması olacaktır.

Bütün bunları hiç şüphesiz parti öncülüğü yapacaktır. Parti gereklidir. Parti öncü olarak gereklidir. Parti bütün faaliyetlere öncülük, önderlik etmek için gereklidir. PKK'nin parti olarak şimdiye kadar doğru şekillendiği, klasik komünist partilerin içinde bulunduğu durumu ka-

"...Bu devrenin veya bu devrenin şahsında bütün partinin gerilla savaşına içine giren savaşçı ve kadrosunun üzerinde durulmasının en temel nedeni de bu durumu aştırmak, salt önderlik çabalarıyla veya alışılmış silahlı mücadele biçimleriyle bizim bu durumu artık daha fazla ilerletmeyeceğimizi, kurtarmayacağımızı iyi bildirmektir. Ve eğer gerekenler yapılmazsa, özellikle bizim çabalarımızın şu veya bu nedenle arkası kesilirse, değil gelişme, tasfiyenin kaçınılmaz olduğunu size göstermek içindir. Burada özel savaş karşılayacak, ona göre gerillayı geliştirecek pozisyonu, gerilla savaşçılığını, gerilla örgütlenmesini, ordulaşmasını sağlamak gibi ertelenemez, üzerinden, altından, sağından, solundan geçilemez, mutlaka gereği yapılması gereken emredici bir görevle karşı karşıyayız. Önümüzdeki dönemde özel savaş eğer iyi bir gerillayla karşılık bulmazsa, başarı kaydeder. Mevcut gelişmelere, bizim çabalarımıza, partinin dağa-ışte yürüttüğü siyasal çabalarına güvenerek sahte bir gerilla yaşamına kimse kendini kaptırmamasın..."

mez, bölge komutanlığı isterim, diyor-sunuz. Bre adam, sen ne yaratabildin? İki kişi eğitemiyorsun, yaptığın Türk jandarmasının gerisinde on kat bir jandarmalık! Yaramaz bir ağanın on katı bir ağalık. Sen bununla kimi kandırıyorsun? Şimdi bu hastalık boy veriyor. Ben bunları uyarıyorum, vazgeçin bu sevdadan.

Şimdi bu devre en çok bunun üzerinde duruyor ve bütünüyle partiye bizim bu devrenin şahsında vermek istediğimiz mesaj, emir, talimat budur. Dolayısıyla, son derece hayati bir aşamada olan silahlı savaşımızın komuta, sadece komuta değil, bir bütün olarak ordulaşma sorunlarına kendimizi doğru katalım. Başaramazsak, bu yenilgidir. Türk özel savaş sistemini küçümsemeyelim. Kurt gibidirler, oldukça güçlüdürler, büyük tecrübeleri vardır. Bu basit köylü kafanızı bir tarafa atın. Ben her zaman olmam, her zaman da böyle yardımcı olamam, destek sunamam. Bırakın bu çocukluğu, özel savaş deyip geçmeyin. Dedim ya, sizi zorla buraya çağırmadık ve gelin partide, onun silahlı savaşında yer alın demiyorum. Çok aydınlatıyoruz. Girdisi-çıkışı, hiçbir harekete nasip olmayacak bir biçimde işleniyor. Bakın çözümlemelere, onun felsefi esaslarından tutalım, en ince uygulama esaslarına kadar, eğer ciddi ihmal edilmiş bir yan varsa açıklık isteyin. Yine donanım itibarıyla ve daha da ötesi üslanmenin birçok gereksinmesini hazırlama açısından, yani her yönden ordulaşmayı neredeyse bir lokum haline getirmişiz, bunu başka türlü anlamak, hazıra konmak, bunun yorumunu yanlış yapmak, bunu böyle tasaruf edilecek bir değerler yığını olarak görmek, içine girilecek ölümcül bir tehlikedir ve affedilmezdir. Bundan sonraki yaşamımı bu tiplerden hesap sormaya adayacağım.

Ben halkın işlerini başka türlü götürmesini de bilirim. Devrimci şiddetle olduğu kadar, siyasal şiddetle, silahlı olduğu kadar silahsız da götürmesini bilirim. Fakat silahla böyle oynayanlarla en az düşmanla uğraştığım kadar uğraşmasını da bileceğim. Silahlı kimseyi oynatmayacağız. Hiç de hakkı ve yetkisi olmadığı halde silahlar üzerinde,

buna nasıl müsaade ettiler! Nefret ve öfkeyle anıyorum onları. Yapmayalım, namusu kurtarmak basit bir mesele değil. Bir imhayı önlemek basit bir mesele değil. Anlatamazsak, anlayamazsanız sizden daha kötüsü olamaz. Eğer kararlılıkla önünde durmasaydık, iyi niyetli ahmaklar kırk defa bize yenilgiyi tattıracaktı. Layık mıdır bize bu, yenilgi sadece bana mı tattırılacak, yenilgi sadece partiye mi tattırılacak, hayır; bir halkın topyekün tarih sahnesinden silinmesine yolaçacaktır. Ve etkileri herhalde bölge halklarının da kaderine iyi yansımayaacaktır. İşte bu baylar; tarihimizin en düşürülmüş tipleri, en eğitimsiz, seviyesiz, ölçsüz tipleri, sadece kendileriyle oynamıyorlar, çok büyük tarihi değerlerle, bizlerle oynuyorlar. Biz silahı veriyoruz bunlara, biz bunların ağızını açtık, biz bunların anasından, babasından görmeyeceği insani ilk kelimeleri öğrettik. Bunun kıymetini bilmediler. Başımıza hak arayıcıları kesildiler. Çocukturlar, yeni yetmedirler diye ben yönelmedim, yeni büyüyorlar diye korkutmak istemedim. Yoksa, görmeyecek, bilmeyecek, amansız yüklenmeyecek durumda değildik. Hiç olmazsa bundan sonra PKK'nin ordulaşması içine girilmek isteniyorsa; eğer iyi bir anlayış diyorsanız anlayış gereği, iyi bir emir-perspektif diyorsanız onun bir gereği olarak belirtiyorum: Bundan sonraki PKK, onun silahlı savaşım kolu bu temelde çalışacaktır ve böyle çalışmazsa yaşatamayız diyorum, yürütemem diyorum. Özemleriniz uyanmış, bütün bir halkın özlemleri uyanmış, o beton duvarları yıkarak parlamentoya kadar yansımış, idare etmek bu söylenenleri gerçekleştirmekle mümkündür. Aksi halde sizi yönetemeyiz, size sahip çıkamayız. Bir günde durur işler. Bunu anlayacaksınız, biraz namus varsa, anlayıp da kendi içinize gereklerini özümseteceksiniz. Asker olmanın, hele hele komutan olmanın en başta gelen özelliği, temel siyasal değeri, temel ordulaşma değerlerini, bir emir olarak algılayıp, en sert disiplinle kendine yedirmedi, kabul etmedi, yürütmedi. Asker olduysan iyi bir ordu savaşçısı, komutan olduysan birliğin mükemmel bir eği-

caklar. Bunlar çokça işlenen hususlardır. Yapılmak istenen, demokrat olmanın bir gereği değil, insan haklarına saygılı olmanın bir gereği değil, ulusal soruna gerçekçi bir çözüm bulmanın bir gereği değil; özel savaşın hizmetinde olmanın bir gereği olarak yapılacaktır. Bunu asla göz ardı etmeyelim. Ama böyledir diye mevcut durumu görmemezlikten de gelmeyelim. Güneyle işbirlikçi güçleri üzerimize sürerlerse uygun taktiklerle üzerlerine gideceğiz. Reform kırıntıları, işbirlikçi amaçlı

"...Özel savaş aslında başından beri uygulanıyor; önce gizli uygulanıyordu, şimdi açığa çıkıyor. Unutmayalım ki, gerçekten dikkatli bir göz, Türk basınına bile incelediğinde milimi milimine bize yönelik, Kürdistan'a yönelik bir özel savaşın uygulandığını görecektir. Camilerdeki hutbeyi okuyan resmi maaşlı müftüsünden tutalım hocasına, okuldaki öğretmenine kadar hepsi özel savaşın hizmetindedir. Belediyesidir, partileridir, hatta her türlü ekonomik, sosyal içerikli kuruluşlardır; hepsine özel savaşın elemanları sızdırılmıştır. Onların direktifleri doğrultusunda çalıştırılmaktadırlar. Maddi-manevi bütün resmi-gayri resmi düzeydeki kuruluşlar bunların kontrolü altındadır. Biz biraz üzerine yürüdük gerilettik, bazılarını açığa çıkardık ve fakat tümünü açığa çıkarmak, geriletmek, büyük savaşım ister. O halde özel savaşın karakterini, özelliklerini daha iyi görmek gerekir..."

partiler söz konusu olduğunda, biz kullanacağız ortamı ve şimdiye kadar yaptığımız gibi daha da başarılı olacağız. Dolayısıyla görüşmek mi istiyorlar, ardına kadar açığız; özgür siyasi faaliyet mi diyorlar, sonuna kadar kullanırız; işbirlikçilerin örgütlenmesi mi diyorlar, içine girer, felç ederiz. PKK'nin bu konudaki devrimci özünü, bağımsızlık ve özgürlüğü esas alan tutumunu göz ardı etmeyenler bütün bunlara karşı nasıl tutum alınması gerektiğini ustaca bilirler. Onlar güneyle güçleri fazla üstümüze sürdükçe, biz de güneyle için son derece olgun hale gelen özgürlük ve bağımsızlık eğilimini hızlandıracağız. Nitekim bu yönlü gelişmeler daha şimdiden bunlara tehlike çanı teşkil etmektedir. Daha da hızlandıracağız. Sınırlı bir hamleyle burjuva yasal alanına müdaha-

bul etmemesi, eleştirilmesi, kendi somutunda aşması ve bu temelde sosyalizme parti anlamında bir katkı sunması, ona cevap teşkil etmesiyle bir gerçektir. Partinin bürokratikleşmemesi, merkeziyetçi anlayışı astığımız astık kestiğim kestik durumlara geçirmemesi ve böylece yozlaşmanın içine sürüklenmemesi için aslında doğru hareket edilmiş, gelişme katedilmiştir. Sürekli emir ve yetkilerle değil, eleştiri-özeleştiriyile ve kendini günen ihtiyaçlarına uyarlamaya her zaman parti bir tarihtopluksal ihtiyacı karşılar. Bu ihtiyaçlar giderilirse parti parti olmaktan çıkar veya yeni ihtiyaçlar doğar, parti de ona göre şekillenir, ilkesine bağlı kalarak, PKK'yi buraya kadar getirdik, bir kast örgütü olsun diye değil. İyi bir şey yapmış ama kırk yıl onun üzerine yatsın, kendini yaşat-

sın biçiminde bir anlayış bizim partiden uzaktır. Bizim parti her zaman her dönemin ortaya çıkan tarihi ihtiyaçlarını, toplumsal ihtiyaçlarını, onun emeğe bağlı, özgürlüğe bağlı ihtiyaçlarını çok iyi görerek, cevap vererek kendini parti yapacağını, partileştireceğini çok iyi bilen bir anlayışla geliştirmiştir ve bu tutumunu da sürekli kılacaktır. PKK'yi PKK yapan temel gelişme esası, yasası budur. Bu açıdan partinin içine bir bürokratik kast olarak oturmak, merkezi yetkilere dayanarak ya da komite yetkilerine dayanarak yaşamak beyhudedir, boştur. Özenle şunu vurgulayayım: İçimizde yaşamayı böyle anlayanlar az değildir. Kerameti kendinde menkul adamlar gibi, merkezileşmeye, onun sunduğu yetkilere dayanarak devrimcilik yapmak

Önem taşıyan Türkiye çalışmaları ön plana geçecektir. PKK'nin enternasyonalist yapısı göz önüne getirildiğinde, en yakın stratejik alanlardan birisi olarak buraya yönelecek ve şimdi bir partileşme alanı olarak burayı öne çıkaracaktır. Daha şimdiden Kürdistan'daki kadar kalabalıklaşan buradaki Kürdistan kitlesi ve örgütsüz bırakılan Türkiye emekçi yığınları doğru bir partileşmeyi bekliyorlar. Biz isterdik ki Türkiye'nin devrimcileri tarafından yapılsın, ama öyle anlaşılıyor ki bu konuda fazla bir başarı sağlayamayacaklar ve tam bir teorik bunalım, pratik kargaşa içinde yaşamaktadırlar. Dolayısıyla bir öncü çalışmasına bizim katkı teşkil etmemiz, Türkiye ortamına da bir devrimci halk partisi dayatmamız kaçınılmaz hale

müzde duran bir görevdir. Her bakımdan tarihi, toplumsal gerçekleri ve gelişen devrim sürecini göz önüne getirdiğimizde, Kürdistan halkının ulusal kongresi, parlamentosu, yasama meclisi -adı ne olursa olsun- iradesinin ifadesi olacak kurumu giderek artık ertelenemez bir görev olarak kendini tarihin gündemine dayatmaktadır. Halkın temsilcilerinin sömürgeci parlamentoya gönderildiği ve bu taktiğin oldukça sonuç aldığı göz önüne getirildiğinde; halkın öz parlamentosunun kuruluşu giderek aciliyet kazanan bir görev haline gelmektedir. Günümüz söz konusu olduğunda bu devrimci bir parlamentodur. Devrimci halk parlamentosunun hazırlıklarına girişmek, onu artık pratik bir sorun olarak görmek, bir teorik sorun ve hatta nasıl bir programı olsun biçiminde ele almaktan öteye teşkiline gitmek ve önümüzdeki yıl daha şimdiden hazırlıklarına başlayarak halkın temsil düzeyini en iyi biçimde sergileyebilecek bir delege sistemine ulaşmak, özellikle devrimimizin sardığı kentlerin ve bölgelerin halk temsilcilerini hızla seçmek ve onları silahlı denetimimiz altındaki alanlarda bir kuruluşu götürmek, parlamentonun teşekkülüne götürmek önemli bir görev olarak karşımızdadır. Kürdistan'ın hemen her tarafının bir devrim çalkantısı içinde olduğu göz önüne getirildiğinde parlamento bu anlamda devrimin yasalarını en üst düzeyde kararlaştıran bir kurum olarak çözüm bekliyor. Artık şahısları, hatta partilerin kendi başarılarına yürüttükleri bir ulusal devrim değil, hemen bütün partilerin, kişilerin, diğer kurum ve kuruluşların emirlerine, yasalarına bağlı kaldıkları en üst irade olarak, otorite gücü olarak parlamento fikrini, kongre fikrini somutlaştırmak gerekir. Hiçbir kimse

bir ulusal kurumunun olmaması ibretle seyredilmeye değer.

Biz diğer yandan şimdiki kadar yürüttüğümüz bütün çabaları halkın ulusal otoritesinin kurulmasıyla çabaları olarak da değerlendirebiliriz. Yani yürütülen parti çalışması, onun silahlı çalışması, şimdiki kadar ki serhildanlar bir anlamda halkın en yüce irade organını, ulusal kurumunu, kongresini, parlamentosunu, devrim konseyini ortaya çıkarmak içindir. İşte görev budur. Önümüzdeki yıl mutlaka başarmamız gereken, artık hiçbir gerekçeyle hiç kimsenin engel teşkil edemeyeceği, çabaların en belli başlı hedeflerinden birisidir bu. Üzerimize düşeni yapacağız. Daha şimdiden ben bu işe varım, halkın yüce temsilciliğine varım, her koşul altında çalışacağım, yılmadan çalışacağım, canım pahasına çalışacağım diyenler, halkın temsilcileri olarak öne fırlamalı, halkın kaderini bağlaması gereken kuruma hızla koşabilmelidirler diyeceğiz. Ben böylesine bir görev çağrısına hazırım diyen, varım diyen herkes görev başına diyeceğiz. Köy köy, kent kent binlerce kişinin katıldığı toplantılarla halk temsilcilerini seçsin. Bir Diyarbakır'da, bir Cizre'de, her tarafta binlercesi hergün toplanıp gösteri yapsın, bizden bu kadar temsilci parlamentoya desin. Halkın temsil düzeyi neyse o kadar temsilci seçilsin ve böylece devrimin halkçı karakteri temelinde, tarihi devrimimizin bu gelişmesi temelinde böylesine bir taçlandırma işini de başarıyla yerine getirelim. İşte bu önümüzdeki dönemin parti çalışmalarını bekleyen en önemli biçimlerden birisi de halkımızın bu yüce kurumuna hizmet temelindeki çalışmalar olacaktır, diyoruz. Dayatılan ve biraz daha inceltilecek sürdürülecek olan özel savaşa, onun Demirel'i-İnönü'

öyle kolay elde edilir değerler değildir. Hele hele yetkiyle, parayla, pulla alınacak değerler değildir. Tarihin PKK tarafından çözümlenmesi ve çok amansız bir savaşın sonucu kazanılan değerler olarak -bu değerler savaş değerleri sistemi oluyor- ve bu anlamda büyük sorumlulukla, çok iyi bilinçli ve gerçekten canından daha fazla değerini taktir ederek yürütmekle karşı karşıya olduğunuz bir çalışmayı şart kılıyor. Buna ulaşmak mutluluktur. Dört elle bu mutluluğu paylaşan bizler, en lanetlenmiş, en yoksun bırakılmış, kendilerine hiçbir biçimde yaşam fırsatı verilmemiş bir halk ve onun önder güçleriye, bunun artık ne olduğunu cümlelerle sıralamanın bile fazla anlamı yoktur. İşin kendisi, ilk iki sözcüğü bile kişiyi hem de en yaman bir şekilde kendine getirme, nizama getirme, hazırola geçirme gücündedir. Biraz tarihi duyanlar, biraz gelişmelerin acısını duyanlar, biraz gelişmelerin kendisini iyi anlayanlar için, hiçbir söze gerek yoktur. Ve eğer gerçekten bu kadar söz sarfetmek zorunda kaldıysak; bunun nedeni yine utanılması sağlaştırılmış, dilsizleştirilmiş, körleştirilmiş geççimizde duyulan tepkidir, onun sizlerde yarattığı tahribattır. Akıllı olanlar için, biraz yürekli olanlar için bu görevler o kadar açık ve o kadar coşkuyla yerine getirilmesi gereken görevlerdir ki, yine bu aşama öylesine görkemli bir aşamadır ki insan sadece ne mutlu bana ki böyle bir çalışma imkanı elde ettim, böyle bir yaşama imkanı elde ettim ve insanlık onurunu bir daha yitirmemesine kazanılacağı bir savaş dönemine, bir mücadele dönemine girdim diyebilir. Sorumlu devrimci tutumun en özgülü ifadesi de budur.

Biz bu temelde bundan sonraki çalışmaların üzerine yürümenin coşkusunu içindeyiz. Başta bu devre olmak üzere ülke dışında ve ülkemizin hemen her alanında yürütülen muazzam eğitim devrelerinin ve savaş güçlerinin burada yaptığımız çalışmalardan çok güç alacağına inanıyorum. Mutlaka bu gücü vereceğiz ve her zaman olduğu gibi bu çalışmalarını yakın dönemin şehitlerinin anısının bir gereği olarak ele alacağız. Her zaaf, her hata, her yanlışlık bir erkenden kaybetme vesilesidir diyerek, devrimcilerin yaşamına bu anlamda kazanma gücünü daha çok kazandırarak anılara karşılık verecek ve bunun anılara layık olmanın en doğru bir biçimi olduğundan emin olarak başarılı pratikler sergileyeceğiz. Bu temelde böylesine görevlerin üzerine yürürken, her zaman söylediğim gibi, tarihe yaraşır bir biçimde yürünür. Küçük hesaplar, hele bencillik asla yapılmaz. Yürünürken bir halkla birlikte yüründüğünü, bir ordu yürüyüşü içinde olduğunu ve tarihimizin ilk defa çok güçlü bir yürüyüşünün yakalandığını, bunun ucunda zaferin olduğunu ve hem de on yıllara havale edilemeyecek kadar yakın dönemde bir zaferin gizli olduğunu bilerek çabalarımızı sunalım. Başarıya gitmek için çok iyi birer görev adamı olmasını bilelim. Bu biçimde yürüyüşün mutlaka kazandıracağını bilerek, kendimiz için, bütün partimiz için sorumluluk üstlenerek bizden çevremizden, bütün parti içinden kaynaklanan engelin her türlü süne, incesine-kabasına, lafzına-pratiğine karşı durarak, artık kazanmanın yegane biçimlerini dayatarak yürüyeceğiz ve ancak böyle kazanılabileceğini herkese göstererek kazanacağız. Ben bu temelde, başta bu devrenin öğrencilerine ve partimizin bütün çalışanlarına yüksek başan dilekleriyle selamlarımı sunuyorum.

"...Önümüzdeki dönemin en önemli bir çalışması da halkın siyasi mücadelesinin taçlanması biçiminde, halkın cephesinin doğal bir kurumu olarak ulusal kongre veya Kürdistan için bir parlamentonun gündeme gelmesi olacaktır. Türk parlamentosu içindeki rezaleti de göz önüne getirdiğimizde, Kürt halkının kendi ulusal parlamentosuna kavuşması gerektiği çok açık bir biçimde önümüzde duran bir görevdir. Her bakımdan tarihi, toplumsal gerçekleri ve gelişen devrim sürecini göz önüne getirdiğimizde, Kürdistan halkının ulusal kongresi, parlamentosu, yasama meclisi -adı ne olursa olsun- iradesinin ifadesi olacak kurumu giderek artık ertelenemez bir görev olarak kendini tarihin gündemine dayatmaktadır. Halkın temsilcilerinin sömürgeci parlamentoya gönderildiği ve bu taktiğin oldukça sonuç aldığı göz önüne getirildiğinde, halkın öz parlamentosunun kuruluşu giderek aciliyet kazanan bir görev haline gelmektedir. Günümüz söz konusu olduğunda bu devrimci bir parlamentodur..."

isteyenler çoktur, komünist partilerinde olduğu gibi. Biz bunu tehlikeli buluyoruz. Bu doğru olmayan bir biçimdir, bu reel sosyalizmin de çözümlüsünün en temel nedenidir. Bürokratikleşme bu anlayışla bağlantılıdır. Dolayısıyla PKK'nin bu temeldeki tezi önemlidir. Bu temelde şekillendiği hiçbir zaman göz ardı edilemez. Her ciddi parti militanının bunu çok iyi görmesi gerekir. Bu temelde partileşmeye güç getirmesi gerekir, partileşmeyi bu temelde bilmesi, özümsemesi ve uygulaması gerekir.

Bu temelde öncüyü daha iyi geliştireceğiz. PKK'nin öncülük vasıflarını hiçbir sapmaya yer vermeden (İç ve dış engel diyoruz, ağırlıklı olarak provokasyonlar diyoruz), esas itibarıyla onu PKK yapan bu gelişme esaslarına sadık kalarak, öz kadar biçimi de daha çok yetkinleştirerek, sadece ulusal düzeyde değil uluslararası düzeyde, sadece Kuzey-Batı Kürdistan'da değil bütün Kürdistan'da somutlaştıracağız. Her zamankinden daha fazla diğer parçaları biçimlendirme, onlara özgü seksiyonlar oturtma vazgeçilmez bir görev oluyor. Güney'e daha şimdiden sınırlı da olsa bir müdahale yapılmıştır, PAK biçimindeki organizasyon gelişir ve görevler layıkıyla yerine getirilirse rolünü iyi oynayacaktır. Özellikle bağımsızlık ve özgürlük eğiliminin güneyde mesafe katetmesi ve hatta çözüme ulaşmasında ileri düzeyde bir rol oynaması beklenebilir. Buna gereken ağırlığı vereceğiz. Bu devre bu konuda önemli bir çalışma yapmıştır. Güneyli öğelerin zor da olsa belli bir şekillenmesi bu çalışmalara güç katacaktır. Ayrıyeten güneydeki gerilla çabaları buna katkı yapacaktır. Bağımsızlık ve özgürlük eğilimi bir temel taktik olarak güney halkımızın gündemine girecek, hızlı bir gelişmeye ve hatta çözümleri dayatmaya, çözümlere ulaşmaya hız verecektir.

gelmiştir. Burada Türkiyeli arkadaşların da yer aldığını ve etkimizde hızla geliştiklerini göz önüne aldığımızda, Türkiye'de kurulacak bir parti seçeneği programı ve planlamasıyla önümüzdeki dönem Türkiye'ye oturtulması gereken bir çalışma olacaktır. Bu noktada sağlanan muazzam etki, direkt ve dolaylı Kürdistan'daki devrimci etki, yine muazzam Kürdistanlı Kürt emekçi yığınlar, Türkiyeli emekçi yığınlarının örgüt talebi iyi bir öncülükle karşılık bulacaktır. Partinin siyasi tecrübesi, teorik perspektifleri bu işi daha kolay başarmaya götürecektir. Kadrolaşması hızla sağlanacaktır. Elverişli entellektüel birikimi ve birçok anlayış noksanlığı da olsa kadro potansiyeli böylesine bir çabanın daha hızlı vücut bulmasına imkan sağlayacaktır. Dolayısıyla mevcut özel savaşa ve özellikle onun Türkiye cephesine dayatılacak en kapsamlı devrimci çalışma böylesine bir partileşme ve onun yürüteceği devrimci-demokratik çalışma olacaktır. Bu boşluk her zamankinden daha fazla giderilmek istenecektir.

Öncülüğün Avrupa'daki kolu da rolünü oynayacaktır. Diplomasi alanı daha iyi değerlendirilmeye çalışılacaktır. Diplomasi devrimin hizmetinde rol oynamasının daha da artan çalışmalarla sağlanması gündemeleşecektir. Kürdistan'ı tanıma, Kürdistan'a hizmet etme, devrimi uluslararası alanda da tanıma çabalarına gerçekten hız verilecektir ve gelişme kaydedilecektir.

Önümüzdeki dönemin en önemli bir çalışması da halkın siyasi mücadelesinin taçlanması biçiminde, halkın cephesinin doğal bir kurumu olarak ulusal kongre veya Kürdistan için bir parlamentonun gündeme gelmesi olacaktır. Türk parlamentosu içindeki rezaleti de göz önüne getirdiğimizde, Kürt halkının kendi ulusal parlamentosuna kavuşması gerektiği çok açık bir biçimde ön-

"...Dayatılan ve biraz daha inceltilecek sürdürülecek olan özel savaşa, onun Demirel'i-İnönü'lü hükümetine ve yine onun işbirlikçilerine dayalı özel savaşa karşı bizim de böylesine partimizin devrimci siyasi çizgisine bağlı gerillamız, parlamentomuz, cephemiz geliştirilmeli, yani her düzeyde yan faaliyetler bu düzeyde ele alınmalı, diyoruz. Bütün bu çalışmalara parti en yüksek düzeyde, büyük bir olgunlukla, yaratıcılıkla cevap verme gücünü göstermelidir. Bu devrenin hazırlamak ve bütün partiye yansıtmak istediği çabaların özünü bunlar teşkil ediyor. Ne mutlu bu çabaları bu biçimiyle görebilen ve böylesi tarihi çabalara başarı şansı elde edenlere!"

yetkisi kendinde menkulcesine her türlü kararı ben veririm, ben yürütürüm dememeli. Aşiret başkanymış, parti başkanymış; bunu dememeli. Devrim parlamentosundan, devrim konseyinden, kongresinden aldığımız güçle demeli, onun yetkilerini tanımalı, ondan aldığı güçle çalışmalıdır. Bu temelde, şu parçada bu çalışma, şu alanda bu çalışma, bu kadar savaş, bu kadar diplomasi, bu kadar siyasi gelişme gibi konular az çok parlamentonun kararlaştıracağı işler olarak görülmelidir. Yani temel savaş kararları, temel siyasi ayaklanma kararları, temel görüşme kararları, temel diplomasi faaliyetleri artık bir parlamentonun kararları olarak teşekkül etmeli. Mevcut çok başlı, nerdeyse herkesin bir ağı kesildiği, herkesin her şeyi kendisinden başlatıldığı bir ortama hızla son vermek, bu meşru otoriteyi yaratmak, tarihi olarak şimdiki kadar hiç gerçekleşmemiş olan böyle bir ulusal kurumu gerçekleştirmek, namusluym diyen, yurtseverim diyen, halktan yanayım, ulustan yanayım, hatta insanlıktan yanayım diyenin erteleyemeyeceği bir görevdir. Otuz milyonu aşkın insanın tek

lü hükümetine ve yine onun işbirlikçilerine dayalı özel savaşa karşı bizim de böylesine partimizin devrimci siyasi çizgisine bağlı gerillamız, parlamentomuz cephemiz geliştirilmeli, yani her düzeyde yan faaliyetler bu düzeyde ele alınmalı, diyoruz. Bütün bu çalışmalara parti en yüksek düzeyde, büyük bir olgunlukla, yaratıcılıkla cevap verme gücünü göstermelidir. Bu devrenin hazırlamak ve bütün partiye yansıtmak istediği çabaların özünü bunlar teşkil ediyor. Ne mutlu bu çabaları bu biçimiyle görebilen ve böylesi tarihi çabalara başarı şansı elde edenlere!

Tüm partililer; gerçekten muazzam bir parti çalışmasını, tarihte eşine ender rastlanan bir öncü savaşımını, yine çok dar koşullardaki bir halk uyanışını yakalayan ve çok acımasız bir özel savaştan kurtulmanın, ona özgür yaşamı dayatmanın şansını elde edenler! Biraz tarihi karşı sorumluluk, biraz özgürlük değerlerine karşı sorumluluk, biraz bu partinin ne olduğuna dair sorumluluk duyuyorsanız; bileceksiniz ki, elde edilen konum, elde edilen yüksek savaş, özgürlük değeri, yüksek soylu yaşam değerleri

Yeni bir mücadele yılına yürürken, 1991 yılı silahlı savaşımızın önemli bir kesiti olan ve yolaçtığı sonuçlarla gerek devrim cephesinde gerekse karşı-devrim cephesinde belirgin bir sayfayı teşkil eden Xan Kûrkê direnişi üzerine eleştirel bir değerlendirmeyi, yeni mücadele yılımızda ışık tutacağı inancıyla yayınlıyoruz.

Xan Kûrkê (Özgürlük Vadisi) direnişi ve çıkarılması gereken dersler

IV. Ulusal Kongremiz sonrası, ulusal kurtuluş mücadelemiz, kaydettiği gelişmeler ve elde ettiği kazanımlarla tarihi taktik bir aşamaya geçmiştir. Özellikle Ağustos başlarında gerçekleştirilen Mawan (Samanlı) Karakolu baskını ve ardından TC'nin yüksek teknik gücüne ve onbinleri aşan asker gücüne dayanarak, mücadelemiz tarihindeki genel saldırılarının en büyüğünü gerçekleştirdiği Özgürlük Vadisi (Xan Kûrkê) saldırısını, buna karşı yürütülen kararlı direnişimizin olumlu-olumsuz yönlerini, bu çerçevede etrafında içine girdiğimiz yeni sürecin özelliklerini, bu sürece müdahalemiz ve bunun hazırlık düzeyini, düşmanın tepkisini ve ortaya çıkan sonuçları değerlendirmek, bundan önemli sonuçlar çıkarmak gerekir. Bütün bunların değerlendirilerek önemli sonuçlara varılması ve önümüzdeki mücadele döneminin hizmetine sokulması, mücadelenin sağlıklı geliştirilmesi açısından yerindedir. Öncelikle içine girilen yeni sürecin iyice kavranması açısından bu sürece nasıl gelindiğini bilince çıkarmak gerekir.

Bilindiği üzere partimizin IV. Ulusal Kongresi tarihi bir sürecin açılmasıdır. Daha önceki dönem bir süreçken, Kongre bu süreci kapatarak yeni bir süreci açıyor. Geçen her sürecin de kendi içinde çeşitli aşamaları vardır. Kongre öncesi süreç çeşitli aşamalardan geçer ve kurtuluş savaşımızda bir dönemin tamamlanması özelliğini taşır. IV. Ulusal Kongre'ye kadar geçen uzun mücadele dönemi, Kürdistan'da direnen bir halk gerçekliğine ulaşmamızı sağlamıştır. Yani en büyük kazanımımız halkımızın düşürüldüğü konumdan çıkartılıp, direnerek kimliğine, ülkesine sahip çıkmaya hazır hale getirilmesidir. En başta kendi kurtuluşu için savaşan, bunun için her türlü fedakarlığı yapmaya, cesareti göstermeye hazır bir halk olmaya ihtiyaç vardı. 1970'lerin başlarında atılan ilk soylu adım ve bunu takip eden yıllarda çok zor ve amansız koşullarda binbir emek, çaba ve fedakarlıkla yürütülen yoğun mücadele sonucu 1990 yılına gelindiğinde kendine yabancılaştırılma ve imha sürecini aşan Kürt halkı kimliğine, ülkesine sahip çıkarak, kurtuluşu için her şeyini ortaya koymuş, bunun için savaşa fedakarlığını, cesaretini ve kararlılığını gösteren düzeye ulaşmıştır. Bu ulusal kurtuluş savaşımızın elde ettiği en büyük kazanımlardan birisidir. Açık ki tek kazanımımız bu değildir. Kurtuluş savaşında sonuca gitmek için en başta sağlam bir öncünün örgütlenmesi gerekirdi. Zira önderlik ideolojik-politik düzeyle sınırlı değildir. Halkın sömürgecilğe karşı savaşımını geliştirebilmek için, güçlü bir örgütsel yapıya ulaşmak gerekirdi. Eğer öncü, halkın kurtuluş savaşını her düzeyde örgütleyebiliyor ve yürütebiliyorsa o zaman öncülük görevini yerine getirmiş olacaktır. Partimiz ilk çıkışında bu görevini sınırlı bir düzeyde yerine getirebildi. İdeolojik-politik çizgisi halkın kurtuluş çıkarlarını temsil etmesine rağmen, örgütsel düzeyde tüm halkı kurtuluş savaşını içerisinde savaştırma konusunda sınırlı bir cevap verebildi. Yani örgütlülüğü belli sınırlar içindedi. Bunun için de partinin örgütlenmesi gerekirdi. Yıllarca süren yoğun ve sıcak mücadele ile bu öncü asgari düzeyde mücadelenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek ko-

numa gelebilmiştir. Fakat yine de kurtuluş savaşını yürütmek ve geliştirmek için öncü tek başına yeterli değildir. Bunun yanısıra diğer savaş araçlarının da yaratılması gerekir. Bu, bir yönüyle cephenin örgütlenmesidir. Yani halkın siyasal-örgütsel birliğini sağlayacak olan ulusal kurtuluş cephesidir. Öncünün çizdiği ideolojik-politik hatta halkın yürümesini sağlayacak olan cephe acil bir ihtiyaçtı. Ve bu cephesel faaliyetler mücadelemizin ilk siyasal geçiş döneminden başlamış, 1990'lara gelindiğinde bu konuda da asgari bir düzey tutturulmuştur. Ulusal kurtuluş cephesinin örgütlenmesi halkın sömürgecilğe karşı savaşımını örgütleyebilecek, yönlendirebilecek konumu, düzeyi kazandı. Ancak bir de temel mücadele biçimimiz olan silahlı mücadelenin bir halk savaşını düzeyinde seyretmesi gerekiyordu. Bu bir ordu ile, silahlı bir gücün

ci içinde çok çeşitli düzeylerde sürdürülen savaş sonucunda, düşmanın Kürdistan üzerindeki egemenliği, askeri-siyasi, ekonomik, kültürel, kısaca her düzeyde sarsılmış, zayıflatılmıştır. İyi bilinmektedir ki, Türk egemenliği, dolayısıyla ordusu geçmişte kendisinden başka hiçbir gücün varlığını kabullenmezdi. Siyasal olarak Türk sömürgeciliği egemendi. Hemen her düzeyde pekişmiş, hakim bir egemenlik söz konusuydu. Nitekim partimiz önderliğinde yürütülen yoğun mücadele sonucunda sömürgecilik her düzeyde darbelenmiş, başta onun askeri egemenliği, varlığı olmak üzere her alandaki egemenliği ve varlığı sarsılmıştır. Ordusunun cesareti kırılmış, siyasal egemenliği yokedilmiştir. Yine ekonomik, sosyal, kültürel vd. alanlardaki varlığı önemli darbeler almıştır.

Gelişme iki yönlüdür: Biri devrimci güçler açısından, halkımız aç-

gibi düşmanı yıpratmak, onun egemenliğini sarsmak, zayıflatmak değil, elde edilen kazanımlar temelinde, buna dayanarak düşmanın Kürdistan üzerindeki egemenliğine son vermektir. Yani her düzeydeki egemenliğini ortadan kaldırmaktır. Bunun için de savaş sonucu alıcı bir tarzda geliştirilmelidir. Halkımız esas anlamda kurtuluşu için direnmeye hazırdır. Yine öncü, savaşı her düzeyde karşılayabilecek yeteneğe kavuşmuştur. Direnmeye hazır halkı savaştırabilecek örgüt olan cephenin iskeleti oturtulmuştur. Savaş için gereken askeri örgütlenmede önemli mesafeler alınmıştır. Bunlar hem niceliksel, hem niteliksel gelişmeler düzeyindedir. Buna karşılık düşmanın egemenliği ise önemli oranda darbelenmiş ve zayıflatılmıştır. İşte bu noktada yapılması gereken, savaşı eski düzeyde sürdürmek değil, yeni düzeyde geliştirmek; ya-

geçmişteki olumsuzluklarla yoğun bir mücadele yürütecektir. Geçmişte savaşın gelişimini, geliştirilmesini önleyen birçok yanlış-yetmez tutum vardı. Bunlar mücadeleye ciddi zararlar vermiştir. Nitekim Kongremiz de bunları mahkum ederek yeni dönemin doğrultusunu çizmiştir.

Kongre sonrası bir geçiş aşaması var. Bu geçiş aşaması, geçmişte tamamlanmayan görevlerin tamamlanmasıdır. Bahar ve yaz aylarında yazın ilk ayları gerilla ve serihildan ile tamamlanmayan görevlerin tamamlanmasına doğru belli mesafeler kaydedilmiştir. Yani hem parti örgütlenmesi, hem cephe örgütlenmesi ve hem de ordu örgütlenmesi alanlarında olumlu yönde gelişmeler var. Diğer taraftan bu olumlu gelişmelere bağlı olarak gerilla ve serihildanın geliştirilmesi söz konusudur. Eğer bahar ve yazın ilk aylarındaki gelişmeler dikkate alınırsa, tamamlayıcı bir özelliğe sahip olduğu, Kongre'den bu yana geçen sürecin esas anlamda eski sürecin geride bırakılması yeni sürecin başlatılması ve bunun, her iki dönemin aynı süreçte içiçe yaşanması olduğu anlaşılacaktır. Eylem tarzı daha çok geride bıraktığımız dönemi yansıtır. Düşmana daha çok darbe vurmak, onun yasal etkinliğini zayıflatmak ve bu temelde devrimin gelişimine güç katmaktır hedef. Eylemler hala düşmanın askeri güçlerini tümüyle imha etme ve bu imha saldırılarını giderek geliştirme, güçlendirme, sonuçta onu en uygun alanlardan başlayarak sökülüp atma özelliğini göstermiyor. Yine ayaklanma hareketinde de bu özellik yok. Halk ayaklanıyor, düşmanla çatışıyor, düşmanı geriletiyor ancak bu, tümüyle hakim olma doğrultusunda bir gelişme değildir. Gerillanın şehire uzanması, şehir baskınları da aynı şekilde düşmanın etkinliğini kırma, onun askeri-siyasi kurumlarını darbelemeye ama henüz onlara el koyma, tümüyle tasfiye etme yönünde değildir. Bu açıdan diyoruz ki, geçmişte yapılması gerekirken yapılmayan görevlerin yerine getirilmesi kapsamında geliştirilen bir eylemlilik vardır, bir savaş faaliyeti vardır. Bahar ve yazın ilk aylarında diyebiliriz ki, bu süreç tamamlanır.

Bu geçiş sürecinden sonra artık yapılması gereken gerilla ve halk ayaklanmasının düşman hedeflerine saldırılarında sonuç almaktır. Bu yeni süreç de kendi içinde aşamalara ayrılacaktır. İlk aşamanın birinci özelliği daha zayıf olan hedefleri ortadan kaldırmaktır. Bunun ardından daha büyük hedeflerin ortadan kaldırılması ve giderek temizlik hareketleri gelişecektir. Düşmanın her düzeydeki varlığı, başta askeri varlığı olmak üzere her düzeydeki egemenliği sökülüp atılacaktır. Uygun alanlardan başlayarak giderek ülke sathını kapsayan bu durum, sürecin gerilla özelliğidir. Gerek karakollara, düşmanın askeri hedeflerine yönelik geliştirilen saldırılarda artık kesin sonuçlar alma, küçük hedeflerden büyük hedeflere doğru sonuç alıcı saldırıların geliştirilmesi, gerillanın yeni süreçteki gelişimidir. Bu ilk aşamadır ve ardından dedik ki, daha büyük hedeflerin ortadan kaldırılması, imhası gerçekleştirilecektir. Bu da ardından düşmanın uygun alanlardan sökülüp atılması

örgütlenmesiyle mümkündür. Zira kurtuluş savaşı silahlı ve çelikten disipline sahip olan bir örgütlenme olmadan yürütülemezdi. Dolayısıyla savaşımızın en önemli aracı olarak ordu örgütlenmesi kendisini gündemleştirdi. 1984 15 Ağustos Atılımı'yla ordulaşma faaliyeti, askeri bir örgüt yaratma çalışmaları geçmişin kazanımları üzerinde başlatılmıştır. 1990'lar bu konuda da asgari bir düzey tutturduğumuzu ispatlamıştır.

Bütün bunlardan anlaşılması gereken nedir?

Parti-Cephe ve Ordu; savaşın bu üç temel aracını inşa etme, geliştirme ve kurtuluş savaşını zafere götürececek bir düzeye kavuşturmak için geçmişte yoğun, dışı dışı bir çaba sarfetme vardır. Ve ancak 1990'a gelindiğinde bu üç aracın kurtuluş savaşımıza önderlik edebilecek bir düzeyde asgari gelişmeyi sağlayabildiğini görüyoruz. Demek ki, direnen bir halk gerçekliği ortaya çıkarılmış, yaratılmış; bununla birlikte öncü, cephe ve askeri güç ordu alanlarında asgari bir gelişme sağlanmıştır.

Meselenin önemli bir yüzü de savaşta kesin sonuca gitmek için düşmanın ülkemiz üzerindeki egemenliğini sarsmak, yani onu ülkemizi yönetemez duruma düşürmektir. 1990'a kadar geçen uzun mücadele süre-

sındandır. Diğer düşman açısından. Devrimci güçler açısından ele alındığında halkımız önemli bir gelişme ve güçlenmeyi, ileriye doğru güçlü bir seyri izlerken, düşmanın ülkemiz üzerindeki egemenliği zayıflatılmış ve giderek etkinliği kırılmıştır. İçişleri yaşanan bu iki süreç 1990'a, yani IV. Ulusal Kongre'ye gelindiğinde esas anlamda bir süreci tamamlamıştır. Tamamlanan bu süreç bir tarihtir ve öyle kolayca ele alınacak bir gelişme olmadığı, bu tarihi sürecin neler pahasına elde edildiğinin doğru kavranması gerektiği bilinmelidir. Tamamlanan bu süreç doğru değerlendirilip anlamına varılacak düzeyde bilince çıkarılmazsa içine girilen aşamayı doğru sürdürmek de mümkün olamaz. Bunun da belirtelim ki, tamamladık dediğimiz bu süreci daha önce de tamamlamak mümkündür. Ancak yaşanan geçmiş mücadele tarihinin birçok yetersizlik ve olumsuzlukla örülmüş olması sürecin uzamasına neden olmuştur.

IV. Ulusal Kongremiz tamamlanan bu süreci ve yeni girilen süreci tüm yönleriyle ortaya koymuş, yeni sürecin başlatılmasının gereğini açıklamıştır. Yeni süreç, savaşta artık sonuç alma dönemine geldiğinin ilanıdır. Peki nedir bu dönemin özellikleri denilirse; artık sorun geçmişteki

şeklinde bir aşamayı gerektirir. Yani artık egemenliğin silinip süpürülmesi, uygun alanlardan başlayıp ülkeye yayılacak bir kapsamda olacaktır. Sürecin gelişim özelliği bu doğrultuda olacaktır.

Serihildan hareketi ise açık ki uzun süre silahsız halk hareketi şeklinde süremez. Kızışan savaş, bunu karakter değiştirmeye, nitelik değiştirmeye götürecektir. Yani silahsız halk ayaklanması çeşitli süreçlerden geçip silahlı halk ayaklanmasına dönüşmek zorundadır. Belli alanlarda yaşanan halk ayaklanması tüm ülkeyi kapsayacak silahlı bir halk ayaklanması, genel halk ayaklanmasına doğru gidecektir. Kısacası savaşımızın içine girdiği yeni dönemdeki gelişim bu doğrultuda olacaktır.

İşte bu değerlendirme bizi yeni süreç için adımlar atmaya zorluyor. Mevcut gelişme bu yönlü bir süreci başlatmayı dayatıyor. Çeşitli yetersizlikler yaşansa da artık savaş daha ileri bir düzeyde, yeni bir süreçte başlatmaya hazırız. Yine cephenin örgütlülük düzeyi bunu gerektirir. Askeri örgütlenme alanında da aynı gelişme sağlanmıştır. Düşman ise ciddi darbeler almış, zayıflamıştır. Süreç bu doğrultuda kendisini dayatır. Halk bir bütün olarak savaş sahnesine çıkmış, her türlü fedakarlığı yapabileceğini günlük eylemlerle kanıtlamaktadır. Bu noktada savaş ilerletmemek açık ki salt gelişmenin zayıf kalmasıyla sonuçlanmaz, aynı zamanda darbe de yenilir. Dolayısıyla süreç her bakımdan yeni bir dönemi başlatmayı, savaşta aşama yapmayı gerektirir. Bunun için yapılması gereken ilk şey nedir? Güçlerimizin yeni döneme göre hazırlanmasıdır, düzenlenmesidir. Bu eğitimdir, silahlanmadır, taktik belirlemedir ve eyleme kalkmadır. Partinin de talimatları bu yönlüdür. Parti Önderliği 8 Nisan açıklamalarında bu yönlü bir gelişmeyi ister. Gelişimde bu yönlü bir seyir istenir, ne var ki güçlerimiz halen geçmekteki savaş düzeyini aşamamaktadır. Olumlu çabalar olmakla birlikte, yeni süreci başlatma konumunda değillerdir. Ancak sürecin dayatıcılığı ya da partinin dayatıcılığı güçlerimizi bu konuda da zorlamaktadır. Şayet yeni dönem başlatılmazsa dedik ki, gelişimde zayıflık yaşanacağı gibi bir de gerileme, olumsuz yönde gelişmelerin yaşanması kaçınılmazdır. Bu nedenle mutlaka ve mutlaka yeni dönem başlatılmalıdır. Savaş yeni bir aşamadır. Bu düşünceyle bulunduğumuz alanda parti talimatları yerine getirilmeye çalışılıp, eldeki güçler çeşitli tartışmalarla eğitilip yeni döneme hazırlanıldı. Kongre çizgisi doğrultusunda güçleri yeniden eğitime, tartışmalar geliştirerek süreci olumsuz yönden etkileyen yanlış anlayışlarla mücadele etme, bu temelde güçleri hazırlama ve örgütleme gerçekleştirildi.

Bu düzeydeki hazırlıkla belli sayıda gücümüz yeni dönemin bir gereği olarak Mawan Karakolu eylemine katılmıştır. Karara varılarak planlanan Mawan Karakolu eyleminin gerçekleştirilmesi düşmanı ürkütmüştür. Her ne kadar düşmanın daha sonraki saldırısı salt bu eylemden kaynaklanmasa da eylemin de belli bir etkisi vardır. Esas olarak düşmanın saldırısının nedeni ülke genelinde yaşanan gelişmeler karşısında içine düştüğü çözümsüzlüktür, çıkmazdır. Gelişmeler onu zorlamıştır. Yine gelişmeler savaşta yeni bir aşamaya geldiğini gösteriyor. Bunun karşısında zor durumda kalan, çözümsüzlüğü yaşayan düşman bu süreci durdurmak, sürecin önünü kapatmak için saldırıya hazırlanmıştır. Bu hazırlığını Temmuz'da pratiğe dönüştürmek, yani sürece müdahale etmek, sınırötesi harekete giriş-

mek ister. Çünkü düşman, yeni sürece girişimizin kendisine çok büyük kayıplar getireceğini ve varlığını ortadan kaldıracacağını görmektedir. Daha güçlerimiz bu sürece girmeden gelişmelerin önünü almak için geniş çaplı bir saldırı hareketine hazırlanmıştır. Temmuz'un ortalarında düşmanın böyle bir saldırıya hazırlandığı bizlerce tespit edilmiş ve belli tedbirler geliştirilmeye çalışılmıştır. Ancak düşman çok kapsamlı olan saldırısı için uygun bir zaman bekledi. Yani tereddüt içindeydi. Böyle bir saldırıya başlatıp başlatmama konusunda hala kesin bir zaman belirlememişti. Ne zamanki Mawan eylemi gerçekleşti, bu durumda düşman ertesi gün saldırısını gerçekleştirdi. Düşman da, partinin ortama müdahale ettiğini ve savaşta aşama için karar kıldığını görmüştür.

Belirtilmesi gerekir ki, partinin sürece müdahalesi salt bir Mawan eylemiyle sınırlı değildir. Bu bir pratik adımdır. Diğer alanlara güç aktarmalar, yoğunlaşmalar vardır ve yine Parti Önderliği'nin talimatları vardır. Artık şehirlere girilirken darbe vurulup geri çekilmekle kalınmayacak, saldırılarda kurumlar ele geçirilecektir. Yine gerilla da düşmanın askeri vd. hedeflerine yönelirken kesin sonuç alacaktır. Bu konuda güçlerin yoğunlaşması vardır. Bu yoğunlaşmaya pratik adım olarak olumlu bir cevap olan Mawan Karakolu eylemi gündeme gelir. Ve bilindiği gibi karakol tümüyle ele geçirilir. İçinde bulunan askerlerden otuziki cezalandırılır, yine panzer yakılır. Yanmayan silahlara el konulur. 7 de savaş esiri alınır. Bu eylemin biçimi düşman için çok tehlikelidir. Bu eylem biçimi partinin sürece müdahalesi ve savaşta aşama yapması olarak değerlendirilir. Bir bütün olarak bahardan bu yana kaydedilen gelişmelerin bir zirvesi niteliğindedir. 15 Ağustos'a doğru giderken savaş, demek ki yeni bir sürece doğru yol alır. Düşman Mawan eylemiyle bu gerçeği daha açıkça görür ve bildiğimiz gibi bu gelişmelere karşı yaptığı hazırlıkları bir saldırı eylemine dönüştürür. Dikkat edelim; bir Mawan eyleminden önce Talabani Ankara'ya çağırılır. Talabani kiminle görüşür? Bir içişleri bakanı, dışişleri bakanıyla değil, Kürdistan'daki özel savaşın yöneticisi ile, Hayri Kozakçıoğlu ile görüşür. Yine özel kolordu komutanıyla görüşür, MİT yetkilileriyle görüşür. Daha Celal Talabani buradarken bir de KDP çağırılır. Mesut Barzani'nin özel temsilcisi Muhsin Dizai gider, Kozakçıoğlu'yla, yine askeri yetkililerle çeşitli görüşmelerde bulunur. Gerek saldırı hareketi öncesinde ve gerekse hareket sırasında Güney-Kürdistan'daki işbirlikçi önderliğin TC'nin savaş kurmaylığıyla yaptığı toplantılar esas olarak partimize karşı düşmanın saldırı hazırlığının bir parçasıdır. TC bu alan üzerinde önemli bir gücümüzün bulunduğunu ve yine savaşın bu alandan yönlendirilmeye çalışıldığını biliyor. Bu alana vuracağı darbeye tüm savaş etkileyebileceğini, savaşın yeni sürecinin önünü alabileceğinin hesabıyla hareket eder. Bunun için de gereken nedir? Güney-Kürdistanlı güçler TC'ye destek sunmalı, eğer TC bir taraftan saldırıya başlatırsa diğerleri de saldırmalıdır. Ancak TC'nin planı tutmaz. TC'ye sözler verilmiştir. PKK'ye karşı onlar da harekete geçecekler ama, partimiz Güney'de belli bir konum tutturmuştur. Tehlikeleri daha önceden görerek belli hazırlıklar yapmış, PAK (Partiya Azadiya Kurdistan) hareketine sunduğu destekle ve halkımız içinde kurduğu etkinlikle diğer güçlerin saldırısının önünü almıştır. Yani kesinlikle YNK ve KDP istemedikleri için değil, güç getiremedikleri için TC'nin hareketinde tamamlama-

yı bir rol üstlenmemişlerdir. Verdikleri sözler vardır. PKK'yi bu alanda yaşatmayacaklardır. Savaşımızın şu veya bu düzeyde yönlendirildiği sınır hattını bize karşı kapatacakları yönünde verdikleri sözler, bu hareket sırasında aktif bir saldırıya dönüştürülmek istenmiştir. Partinin Güney-Kürdistan üzerinde gelişen örgütlülüğü, söz konusu güçleri TC'nin istemini yerine getirmede engelleyen tek etkidir. Diğer güçler yurtsever ya da ilerici olduklarından dolayı bu saldırıya fiilen katılma durumunda olmamışlardır. Partimizin etkinliği ve gücü bunlar için caydırıcı olmuş, TC'nin onları kendi saldırısı için devreye sokmasını başarısızlığa uğratmıştır.

TC açık ki, bu saldırılarını herhangi bir dönemdeki bir saldırı biçiminde geliştirmemiştir. Tüm ülke çapında, faaliyetlerimizin bulunduğu metropolde, kapsamlı bir saldırı için dedir. Bir yandan askeri güçlerini gerillaya karşı harekete geçirirken, diğer yandan polisi harekete geçirmiştir. Bu onun sürece verdiği cevaptır. 5 Ağustos'ta başlayan ve 20 Ağustos'a kadar süren saldırılarla partiye önemli darbeler vurulmak istenmiştir. Hem şehirde hem gerillaya karşı ve en önemlisi de güçlerimizin önemli bir yoğunluk teşkil ettiği üçgende sonuç alınmak istenmiştir. Bu doğrultuda geliştirilen saldırı kapsamlıdır. Düşman daha önceki saldırılarında güçlerinin bazılarını kullanıp, tüm tekniğini devreye sokmazken, bu sefer en üst düzeyde güçlerle harekete geçmiş, uçaklarını, en gelişkin savaş helikopterlerini, topçu birliklerini yoğun bir biçimde harekete geçirmiş, ilk kez de önemli bir askeri güçle, kara gücüyle harekete geçmiştir. Tüm ülke çapında saldırıların en çok yoğunlaştığı yer bizim bulunduğumuz bu üçgendir. 25 bin civarında askeri güç göndermiştir. Ve yine hava kuvvetleri en ileri teknikle donanmıştır. Topçu birlikleri vardır. Burada biz neyi görüyoruz? Topyekün bir saldırı gündemdedir. Sıradan bir topçu hareketi değildir. İşte biz onun karakolunu vurduk, TC bundan dolayı kalktı bize saldırı demek doğru değildir. Onun saldırısının amacı, savaşta aşama yapmaya doğru gittiğimiz ve artık sonuç alıcı bir aşamaya yol aldığımız bir dönemde, daha başından bu atağın önünü kesmektir. Ve dolayısıyla bu kapsamda bir yönelim olduğundan tüm güçlerini harekete geçirecektir. Nitekim bu güne kadar daha çok kara güçlerini, yine topçu birliklerini şu veya bu düzeyde operasyonlarda kullanırken, bu sefer en ileri, en üst düzeyde savaş tekniğini harekete geçirmiştir.

Buna karşı bizim sergilediğimiz direniş var. Döneme uygun mudur? Bir ölçüde yanıtır da. Mawan Karakolu eylemi cesaretli bir çıkıştır. Niye cesaretli bir çıkış? Düşmana bitirici yönelinmiştir. Şu veya bu düzeyde bir darbe değil, yönelinen hedef imha edilmiştir. Düşmanı ürküten otuziki askerinin öldürülmesi ya da karakola zararın verilmesi değil, eylemin biçimi, bitiriciliği, üslubudur. Yani artık PKK kendisinin üzerine bitirici bir darbeye gelecektir. Eylem bu anlamda düşman için önemlidir. Düşman bu anlamda bu eylemi ciddiye almıştır. Bunun bir sürecin başlatılması olduğunu görmüştür. Gelişmelere karşılık verebilmesi için geniş kapsamlı bir saldırısı var. Buna karşı sergilenen direnme var. Bizim sekiz gün; altı gün tamamen, iki gün kısmen toplam sekiz gün girdiğimiz alan savunması parti tarihimize ilk geniş kapsamlı direniştir. Yani düşmanın geniş kapsamlı saldırısına karşı geniş kapsamlı direniştir. Ardından hala oturtulmasa da başlatılan bir çaba vardır, bu da gerilla baskınlarıyla düş-

manı darbeledir. 12 Ağustos'tan sonra iki günlük süre içerisinde fazla zaman almadan gerilla baskınları başlamış, bu düşman için ürkütücü olmuştur. Düşman bu nedenle güçlerini darbe yiyebileceği alanlardan, vadilerden çekmiş, tepelere koymuştur. Toplam 15 günlük süre içerisinde düşman da çok büyük saldırıda bulunmuş, kapsamlı, topyekün bir saldırıya karşı biz de kapsamlı bir direniş sergilemişizdir. Bu alandaki güçlerimizin böyle bir direniş göstermesini sağlayan ve bunun bize kazandırdığı nedir? Mawan Karakolu eyleminde olduğu gibi, onun da planlaması, örgütlenmesi güçlüdür. Bu konuda fazla eksiklik yoktur. Sorunu cesaret yönüyle ele alıyoruz. Biz, bu Özgürlük Vadisi direnişinde de savaşa cesaret ettik. En olumlu yönü budur; düşman saldırılarına karşı koymadı. Biz bu savaşta açık ki, çok şey kazandık. Savaşta kazanmak için yarısıdır. Savaşa cesaret niye önemlidir? Daha önceki yıllarda çeşitli sağ ve sol sapmalar ve yaşanan olumsuzluklar, yanlış anlayışlardan kaynaklanan yanlış savaş tarzı güçlerimizi savunma içine itmiş, o savunma giderek bir ürkeklik yaratmıştır. Düşman üzerine gitmekte sınırlı kalmış, cesaret yönü eksik kalmıştır. Düşman hedefleniyor, ama pratiğe yönelmeden geri çekiliyor. Yahut nispeten az kayba yol açan ve daha kolay bir eylem biçimi olarak pusula kuruyor. Düşmanın üzerine gitme ve onu imha etmeye pek cesaret edilmemiştir. 1988-89'daki sağ savunmacı anlayışın güçlerimizde yarattığı ürkeklik vardır. Bu savaş, cesaret etme olayına önem kazandırmıştır. Mawan eylemi bunun zirvesidir. Aynı durum Özgürlük Vadisi direnişinde de dorukta görülür. Savaşta cesaret etme olayı kazançlı çıkmamızı sağlamıştır. Önemli olan da budur.

Peki bu savaşa hangi oranda hazırlıklıydık?

Esasında bu alandaki kurmayımız yeterli bir değerlendirilmediği için. Bu nedenle de düşmana hangi yönde yöneleceğini belirleyememiştir. Bu durum direnişimizi her düzeyde etkiler. Doğru ve zamanında yapılamayan değerlendirme elbette kendisini diğer alanlara da yansıtmıştır. En başta da saldırıya karşılık bir planlama geliştirilememiş, savaşı yürütmede de bu durum ortaya çıkmıştır. Güçlerimizin yeterince örgütlenmesi için savaş güçlerimizi geriye çeken, onları savaştan alıkoyan zayıf yapıların savaş hattının dışına çıkarılması gerekirken bu yapılmamıştır. Yapılması gereken neydi? Sağlam savaş birlikleri oluşturmak, zayıf yapıları bu güçlerimizin içinden çekip almaktır. Kaldı ki çoğu, hatta gücümüzün çok büyük bir bölümü yeni eğitim adaydı. Bütün bunların bir arada saldırıya karşılık vermesi ve istenen sonucu veren bir savaş çıkarmaları mümkün değildi. Gücü böylece doğru bir ayrıştırmaya tabi tutarak sağlam bir örgütlülüğe kavuşturmak gerekirdi. Çarpışmalar esnasında bile ortaya çıkan bu durumu daha başından beri yapmak gerekirdi. Nitekim farkedilen bu durum üçüncü günde bir kararlı pratiğe konulmak istenmiştir. Güçlerimizi savaşta alıkoyan, hantallaştıran ve düşmanın kapsamlı yöneldiği bu güç mevcut örgütlülükle zayıflık gösterdiğinden bunların mevcut örgütlülük ve bileşim içinden çekilmesi, birliklerin sağlanması kararı verilmiştir. Karar bu yönlü uygulamaya konulurken Mawan eylemine katılan pratik güçlerimiz de alana ulaşmıştır. Güçlerin savaş ortamında değiştirilmesinin zorluğundan hareketle, alana gelen ve savaş ortamına katılan pratik güçlerimiz o zayıf yapıları geri çekeceğine onlar-

la savaşa sokuldu. Neden? Pratik güçler durumu dengeler diye çekilmeyen zayıf yapılar karar değiştirilerek birliklerin içinde bırakılmıştır.

Bütün bunlar güçlerimizin örgütlenmesi ve direniş planımızdaki ciddi zayıflıkları gösterir. Kısaca savaşın kapsamına göre hazırlanmadığımızı gösterir. Yine savaş tekniği tam devreye sokulamamış, elimizde daha fazla uçaksavar olmasına rağmen bunları kullanmada zayıf kalmıştı. Başta bir tane, daha sonra iki tane kullandık ancak, örgütlü değil kendiliğinden bir kullanma ortaya çıkmıştır. Halbuki gerektiği biçimde örgütlü kullanmak hem hava hem de kara saldırısına karşı önemliydi. Kullanabileceğimiz diğer teknikler vardı. Havan topları ve mayın sistemini kullanabiliydik. Bu hem direniş güçlü kılardı ve hem de düşman saldırısının dozajını kırardı. Düşmanın o saldırısı kendi aleyhine kullanıldı. Düşman rahat hareket edemez, istediği biçimde saldıramazdı. Demek ki, bu konuda gösterilen zayıflık başta farkedilip tedbir alınsaydı daha fazla kazançlı çıkardık.

Yapılması gereken diğer bir şey de farklı direnme noktaları oluşturmak. Gümrükte oluşturulan nokta gibi, diğer üst tepelerde de farklı noktaları oluşturarak düşmanı karşılamakla onun saldırı direncini kırabilirdik. Salt vadinin belli alanlarında noktalar oluşturmak yeterli değildi.

Bunların yanısıra bir diğer eksikliğimiz de koordinasyondur. Açık ki savaş alanına gönderilen güçler her zaman savaş alanını terkedemediği için mermi, yiyecek, silah vb. ihtiyacının karşılanması gerekirdi. Bunun için de özel grupların oluşturulması ve bunun direniş planı içinde hazırlanması gerekirdi. Bu konuda da önemli oranda kendiliğindencilik var.

Yine geri çekilme süreci vardır. Geri çekilme savaşarak olmalıydı. Biz de geri çekilmeyi uyguladık ancak, bazı güçlerimiz geri çekilmeyi değil kaçmayı yaşadılar. Ağır olarak güçlerimiz planlı bir geri çekilmeyi yaşarken iki takımımız düşman saldırısı karşısında tutunamayıp kaçmıştır. Komuta kademesindeki zayıflık, bileşimdeki yeni ve daha önce geri çekmeyi planladığımız zayıf ögeler iki önemli noktadan, direnişimizi güçlü kılacak iki noktadan savaş alanını terkedip alan dışına çıkmıştır. Bu önemli bir olumsuzluktur. Mevcut planlamaya göre o direnişte geri çekilme gerekirdi. Daha fazla o yapı ile kalmak bize çok kayıp verdirirdi. Gereken neydi? Belli bir alana çekilmek ve orada gerilla savaşını başlatmaktı. Genel anlamda bir sevk ve idareyi görüyoruz ama, baştan kaynaklanan yetersizliklerden dolayı bir karmaşa yaşanmıştır. Elbette her gücümüz her koşul altında savaşmaya hazırdır. Ancak burada son güç örgütlenmesinde yaşanan adeta bazı birliklerin dağıtılması ve bunlar içinden yeni birliklerin örgütlenmesi olmuştur. Bu mümkündür; savaşta bazı kişiler zayıflıklar gösterirler. Onları çekmek gereklidir. Yine takviyelerle örgütlü bir yapı sağlanmalıydı. Bizde yaşanan ise tüm yapının birbirine karışması ve tekrar savaş içinde bir örgütlemeye gidilmesidir ki bu da zaman kaybıdır. Eğer düşman biraz duyarlı davranırsaydı savaşta yapıyı epey etkilerdi. Eğer başta savaş birliklerimiz savaşa göre oluşsaydı geriye de çekilebilirdi ve zaten her an saldırıya da hazır olurdu. Yetersiz örgütlülük sonucu savaş birlikleri içinde dökülmeler oldu. Bu da birliklerin yapısını dağıttı, tekrardan yeni güçlerin oluşturulmasına götürdü. Ancak bunların uyumudur, komutasıdır, komutanın yapıyla uyumudur, yapının ve komutanın savaşa uyumudur, bu konularda bu durum sorunlar ortaya çıkarmıştır. Demek ki baştaki karışıklık sonraki süreçler-

de de, gerillaya geçiş sürecinde de karmaşıklığa sebep olmuş, birçok gücümüzün olumsuz etkilenmesine yolaçmıştır. Bütün bunlar yapı üzerindeki hakimiyetimizi önlemiştir.

Çıkarılması gereken diğer önemli bir sonuç da üslenme sorununa ilişkindir. Üslenme düşmanın her düzeydeki saldırısına karşılık verebilecek ölçüde olmalıydı. Bizde neye göre olmuştu? İşte "TC bu alana giremez, farklı bir devletin sınırlarıdır, herhangi bir saldırı olursa geçmiştiki gibi bazı hava saldırıları veya sınırlı bir hareket olur. Biz de buna direnişle karşılık verir, geri püskürtürüz" denmiştir. Halbuki şimdi ortaya çıktığı kadarıyla geniş bir işgal hareketini de ele almalıydık. Üslenmeyi de buna göre yapmalıydık. Dar bir alanda yoğunlaşmak, gücü üslenmek ve lojistik sorununu dar bir alanda tutmak çok ciddi bir hatadır. Nitekim bizim bu yönlü hatamıza karşı düşman bu alanda etkili olmuştur, tümüyle de etkili olabildi. Eğer güney hattı da işlemeseydi çok büyük zorluklarla karşı karşıya kalırdık. Yapılması gereken, geniş bir alanda üslenmek, temel üslerin yanısıra ara üsleri de oluşturmaktır. Yani adeta hat çizmekti. Düşman saldırısında ileri, orta ve geri hatları sağlamak gerekirdi. Biz ise tüm gücümüzü bir noktada yoğunlaştırdık. Yedek güçler düşünülse de üzerinde ciddi çaba sarfedilmemiştir. Şayet düşman hareketini biraz daha kapsamlı tutsa ya da uzun süreli kılsaydı, bizi zorlardı. Yine yedek güçlerimizin oluşturulmaması vardır. Bu da ciddi bir hatadır.

Üzerinde durulması gereken diğer bir hata da yeni güçleri savaşa sokmak, oysa bu güçlerimizi savaşa sokmamak daha uygundur. Bu savaşa bahsedilen güçlerin bazıları olumlu çaba içinde oldularsa da genel olarak ele alındığında savaşı olumsuz etkilemişlerdir. Kararsızlık geliştirmiş, diğer gücümüzün savaşımasında da ayak bağı olmuşlardır. Bunları direkt savaşa sokmaktansa adım adım hazırlamak, alıştırmak, daha sonra katmak en uygundur. Yoksa cesaret kırıcı olur, kararsızlık gelişir. Bu hem yeni yapıda olduğu gibi tüm yaşamı da etkiler. Hele yeni savaşıda yarattığı etki ona tekrardan savaşıma cesaretini kazandırmayı güçleştirir. Bu savaşına ortaya çıkardığı diğer bir ders de, yeni gücün tümünden savaşa sokulmaması, adım adım alıştırılması, belli bir deneyim-tecrübe kazandıktan sonra savaşa sokulmasıdır.

Bütün bu değerlendirmeler ışığında ele alındığında çıkaracağımız çok önemli sonuçlar vardır. En başta çıkaracağımız en önemli sonuç, savaşıda yetkin bir kurmaylığın oluşturulmasıdır. Bulunulan alanda ister karargah, ister takım komutanlıkları olsun, düşmanın savaş faaliyetini sürekli izlemelidirler. Düşmanın olduğu gibi bizim ülkedeki genel savaş faaliyetimizi de izlemelidirler. Yani hem devrimci ve hem de karşıdevrimci gelişmeleri, savaş faaliyetini izleyerek sürekli bir değerlendirmeye tabi tutmalıdırlar. Gözlem, istihbarat ve güçlerimizden alınan raporlar değerlendirmemizin kaynaklarını oluştururlar. Bunlara yüksek değer biçilerek değerlendirilmeye tabi tutulmalı ki, düşmanın faaliyetini zamanında tespit edilebilsin, düşman faaliyetinin kapsamı ortaya çıkarılabilsin. Bu bir sahayı savunmak için olur, yahut karşı bir saldırı da bulunursun, farketmez. Bu değerlendirme aynı zamanda taktik belirleme açısından da önemlidir. Böyle bir değerlendirme içinde bulunmayan güçler çok zor durumda kalırlar. Bizde elimize ulaşan bilgiler genel gelişmeleri ele alıp, kongreden bu yana gerilla ve halk ayaklanmalarındaki gelişme ve sürekli kazanan pratik, düşmanın buna karşı

yaşadığı sorunlar doğru değerlendirilseydi düşmanın yönelimi de tespit edilir, bu kapsama göre önlemler alınabilirdi. Bize de karşı taktik geliştirme görüşü açıktı verirdi.

Diğer taraftan savaşa cesaret etme olayı vardır. Ancak bu her zaman yetmez; güçlü savaş planları geliştirmek gerekir. En güçlü bir direnişten, eylemden en küçüğüne kadar planlama önemli bir olaydır. Başarıyı belirleyen bir etkidir. Güçlerin örgütlenmesi, tekniğin kullanımı, koordinasyon vd. ayrıntılarla eğilimli bir plan oluşturulsaydı, düşmanı daha alana yaklaşmadan karşılardık. Ve böylece onun saldırı direncini kıra kıra en son noktada yenilgisini getirecek darbelerle alandan sökerdik.

Bir önemli nokta da üslenmedir. Üslenme burada da ortaya çıktığı gibi gelişigüzel değil, savaşın gelişim düzeyine göre geniş alanlarda yapılarak temel ve yedek üslerin buna göre düzenlenmesi gerekir. Bu olmadan savaşı uzun süreli kılmak, alan savunmasıyla savaşıma direncini güçlü tutmak olası değildir ki, düşmanın, bundan hareketle sonuç alması mümkün olacaktır. Nitekim burada üslenmenin yetersizliği neyi getirmiştir? Kazanımlarımızın yanında bir şey olmasa da belli sayıda silah ve teknik malzemelerimiz ile erzağımızın belli bir bölümü düşmanın eline geçmiştir. Bunlar aslında önlenebilirdi. Ancak üslenmemizdeki yetersizlik bizim bu zararlara uğramamızda temel etkenlerden biri olmuştur.

Ayrıca savaşta verdiğimiz sekiz şehit vardır. Elbette kayıp verme yadsınmaz, ancak bizim burada verdiğimiz kayıplar da bu değerlendirmeye kapsamında ele alınan yetersizlikler sonucudur. Kayıp verilen noktalar ve şehit olma şekilleri incelendiğinde bu ortaya çıkmaktadır. Güçlerin yerleştirilme ve örgütlenme tarzının yanısıra savunma hatlarının gerektiği şekilde önemsenmemesi de önemli rol oynamıştır.

Ayrıntılarla üzerinde durulduğunda ortaya çıkarılacak eksikliklerimiz olduğu gibi kazanımlarımız da önümüzdeki mücadele süreci açısından önemli sonuçlarla doludur. Kazanımlarımız çok yönlüdür. En başta alan savunmaları gibi önümüzdeki sürecin mücadele taktikleri açısından birçok deneyim ve tecrübe edindik. Düşmanın topyekün saldırılarına nasıl karşı koymada bulunulur, teknik burada nasıl kullanılır, cephe, yarı cephe ve gerilla nasıl uygulanır, bütün bunların planlanıp örgütlenmesi hususları vardır. Düşmanın etkin saldırı hareketinde uçak bombardımanlarına, TC'nin birliklerine, helikopter saldırılarına, yine en seçme birliklerine nasıl etkili karşı konulur; bunlar da üzerinde durulacak konulardır.

Uçak saldırılarına karşı nispeten kalıcı üslerde ve savunulan alanlarda mutlaka sığınak ve toprak mevziler bulunmalıdır. Kara saldırısının olmadığı, hava bombardımanlarının sürdüğü alanlarda sığınaklar kullanılır. Ancak kara çarpışmalarında mevziler kullanılır ki, top, roket ve ağır silahlara karşı yapılmış geniş toprak mevziler direnişin uzun kılınmasında ve kayıpların asgariye düşürülmesinde en etkili yöntemdir.

Yine tekniğin kullanımı, mevzilenmesi ve bunun korunması gerekir. Hava veya kara saldırılarına karşı kullanılan ağır silahların arazinin konumuna ve saldırıların yönüne göre etkili bir şekilde mevzilenmesi gerekir. Mevzi yerlerinin önceden tespit edilmesi gerektiği gibi silahların yerlerinin sürekli değiştirilmesi, ayrıca örgütlü bir personelin de bulunması gerekir. Sürekli yer değiştiren ağır silahın düşman

tarafından tespit edilmesi güç olduğu gibi, etkin şekilde kullanımı da mümkün olur. Bunun mevzisi elden geldiğince toprak kazılarak sağlamlaştırılmalıdır. Arazi koşullarına uygun kamufle edilen mevzinin tespiti de zordur. Silahın korunması için görevli mürettebat, geri çekilme esnasında silahı önceden hazırlanan sağlam deposuna taşıma olanağı bulamıyorsa elden geldiğince taşınmalı ve arazinin uygun bir noktasında saklayarak -en sağlıklı yöntem yer kazılarak gömmedir- iyice kamufle etmelidir. Yakında depo vardır diye başka depolara konulması -erzak vb.- sakıncalıdır. Bütün bunların yanısıra hangi tekniğin nerede ve ne zaman kullanılması gerektiği, bunun kullanımı için görevlilerin örgütlenmesi, bu görevlilerin inisiyatif kullanma becerisine sahip olmaları çok önemlidir. Bizim bu pratiğimizde de ortaya çıktığı gibi örgütledik gitti mantığı kesinlikle terkedilmelidir.

Teknik savaşımda en etkili yöntemlerden birisi mayınlama ve mayınlamanın savaşın şekline göre kullanımıdır. Alan savunmalarında düşmanın sızabileceği zayıf noktalar, düşmanın ele geçirmeye çalıştığı stratejik noktalar, terkedilen mevziler ve düşmanın girmeye çalıştığı herhangi bir alan mayınlamanın yapılacağı alanlardır. Bu pratiğimizde kullanılan, ancak kullanımı zaruretini epey görülen mayın, bir eylem biçiminin yanısıra oldukça etkili savunma silahı rolüne sahiptir. Düşman saldırı içindeyken onun teknik ve sayısal üstünlüğü, düzenli ordu örgütlenmesi dikkate alındığında az güç ve buna uygun donanımla savaşın zorlukları bilinmektedir. Bunun için savaş yöntemlerinin etkin kullanımı düşmanı yıpratıp güçten -her düzeyde- düşürür. Bu yöntemlerden biri olan mayınlama, düşmanın ilk saldırı noktalarına konularak savaşıma direncini kırar. Böylece düşman gücü her alana fütursuzca saldırmaktan ziyade gücümüzün üzerine tereddütlü ve hesaplı gelir. Saldırlardaki güç çekilir ve korkar. Bu da gücümüzün daha etkin kılınmasını sağlayacaktır. Yine zayıf ve sızılması kolay geçit yerlerinin mayınlanması sızan düşman gücünün tespit edilmesine, düşman bu alanı geçse bile zaman kazanmaya, yeni önlemler almaya bizi götürecektir. Geri çekilerek terkedilmesi gereken mevzilerde düşmanın erken girmesini önlemek için bunların mayınlanması gerekir. Ayrıyeten eğer tüm alandan güçler çekilecekse özel gruplar oluşturularak alanın en uygun yerlerinin mayınlanması, tuzakların döşenmesi düşmanın alana erken girmesinde olduğu gibi rahat hareket ederek istediğini elde etmesinde de caydırıcı etkinlikte rol oynayacaktır. Nasıl olsa düşman girer mantığından ziyade, ona zaman kaybettirme, tek tek de olsa güçten düşürme, moral bozucu, panik yaratıcı etkide bulunma hedeflenmelidir. Düşmanın uğraştığı her zaman diliminin ona yüklü maddi külfete mal olduğu düşünülerek hareket edilmelidir. Mayınlama da kendiliğinden ve düzensiz değil önceden örgütlenerek yapılmalıdır. Eğer hesaplanmayan durumlar doğarsa inisiyatifin zamanında kullanılması gereklidir.

Bütün bunlar yetkin savaş planlarının oluşturulmasını gerekli kıldığı gibi, savaş birliklerinin de oldukça örgütlü olmalarını zorunlu kılar. Arazi koşullarının da dikkate alındığı planlamada uçak ve helikopter saldırıları için önemli bir diğer husus da güçlerin dağıtık ve uygun mevzilenmesidir. Ormanlık ve sarp dağlık alanda etkin bir hava savunması düşman bombardımanını etkisiz kılar. Ancak buna dayanarak geri kalan güçlerin ormanlık alanda gizlenme amaç-

lı barındırılması sakıncalıdır. Bu sırada düşman uçakları her ne kadar etkili isabet edemiyorsa da, çıkan yangın veya tesadüfi bombaların zarar verme ihtimaline karşı tüm güçler saldırı yönüne göre küçük vadiler, yüksek tepeler ve açık -orman-sız, yangın ihtimali asgari- olan arazide dağıtık örgütlenilerek mevzilenmelidir. Helikopterlerin saldırılarını esnasında isabet almamasının en etkili yöntemi, kurulan savunma tertibatı ve oluşturulan mevzilenmedir. Etkin savunma tertibatı helikopterlerin hedefe isabet ettirme mesafesine girmesini önlerken, toprak mevziler koruyucu özellik taşırlar.

Düşman etkinliğini kırmak ve onu belli bir noktada darbelemek için onunla salt bir noktada değil birkaç noktada karşılaşmak, böylece etkinliğini kıra kıra en son noktada darbelemek oldukça etkilidir. Bu salt insan gücüyle yapılacak diye bir kural da yoktur. Yine, bu direniş pratiğimizde ortaya çıktığı gibi salt cephe türü savaşı değil, mayınlama ve etkin gerilla baskınları, pususu ve imha saldırılarıyla gerçekleştirilebilir. Böylece düşman üzerimize geldikçe vurulan darbelerle gücü zayıflar, kolay çarpışabileceğimiz imkanlara kavuşma, düşmanın kırılan saldırı cesaretiyle karşı gücümüzün saldırı cesaretiyle onu püskürtme olanaklıdır. Yine o daha saldırganı geçmeden önce birkaç darbe vurulursa taciz niteliğinde de olsa, vurulan darbeler onun saldırı cesaretini kıracaktır. Bizim direniş pratiğimizde böyle bir yöntem uygulansaydı düşmanın bu denli yüklenmesi zor olurdu. Zira gümrük direnişi ve hava savunmamız bunun doğruluğunu kanıtlamıştır. Düşman ilk saldırısını yaptığında gümrük direnişi ve ardından örgütlü olmasa da hava savunmamız oldukça etkin rol oynadı. Nitekim düşman kırılan etkisini tekrardan ele geçirebilmek amacıyla hava saldırılarını bir gün daha uzatmıştır. Bu noktadaki karşılaşmamızla biz saldırının boyutunu az da olsa tespit etmek ve güçlerimizi ona göre yeniden düzenlemek için zaman kazanmış olduk. İşi en son noktaya bıraksaydık daha fazla tahribat görmemiz mümkündür. Demek ki direniş aşamalı olmalı, en son direniş noktasından önce de çeşitli karşılaşmalar yapılmalıdır.

Savaş birliklerinin örgütlenmesi de yukarıda belli ölçüde değinildiği gibi, düşmanın saldırısının veya savaşın kapsamına göre yapılmalıdır. Gelişigüzel güç örgütlenme, savaşa sokma faydadan çok zarar verir.

Bu direniş pratiğimizin ortaya çıkarttığı en büyük sonuçlardan biri, hazırlık, örgütlenme, planlama vd. alanlarda doğru bir tarz tutturulursa biz düşmanın en kapsamlı saldırılarına rağmen alan koruyabiliriz. Hazırlıklarımız çok zayıftı ve belirtildiği gibi bizimki savaşa cesaret etmeydi. Eğer doğru bir plan, örgütlenme, hazırlık ve yetkin bir koordinasyon sağlansaydı, düşman saldırısının kapsamı ne olursa olsun güçlü bir direniş sergiler, savaşı uzun süreli kılardık. Bu da hem düşmanı yıpratır ve hem de düşmanın öyle uzun süre savaşı göze alması mümkün olmazdı. Veya düşmanı alana sokmadan belli bir hatta tutmak mümkündür.

Savaşın kazanılmasında örgütlü bir koordinasyonun sağlanması canidir. Çarpışma noktalarıyla savaş kurmaylığı arasındaki sürekli teması sağlayabilecek, güçleri geri çekilme-saldırı veya savunma pozisyonlarının savaşın geneline göre ayarlamasını sağlayacak, lojistik vd. ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir koordine gücü örgütlenildi mi hem cephedeki komutanları ve hem de savaşı sevk ve idare eden kurmay güç, sağlıklı plan, manevra yeteneği, emir-talimat çıkarma yete-

neğine kavuşmuş olacaktır. Bizim baştan itibaren devreye soktuğumuz böylesi bir güç olmadığı için kendiliğindencilik ve düzensizlik olduğu gibi savaş alanına yansımıştır. Bu da bazı kayıpların verilmesini beraberinde getirmiştir. Komuta gücü zayıf veya birlik gücünde zayıflığa yolaçarak birliği savaştırmaktan alıkoyan öğelerin zamanında tespit edilemeyeşi bu yüzdendir. Bu pratiğimizde kuzey cephemizdeki savunma birliklerimizden birinin komutanı savaştan kaçarken birliği geri çekilmeye zorluyor. En önemli stratejik noktalarımızdan biridir. Birlik üyeleri için ciddiyetini anlayarak geri çekilmemekte direnmesine rağmen, tümü yeni olan yapımız komutasız savaşıma inisiyatifini koymuyor. Birlik, kaçkın komutanın da zoruyla yerini terk edince bu noktaya düşman müdahale etti. Savaşın tüm alanlarını tamamen etkileyen bu noktaya daha sonraki müdahale ne kadar güçlü olursa da etkili olamadı ve Aziz arkadaşın şahadeti bu noktada meydana geldi. Yine cephe savunması yanında harekete geçirilen ve gerilla saldırısı ile düşmanı aynı cepheye zorlayacak olan bir birliğimiz görevini zamanında ve cesaretle yerine getirmediğinden etkin çıkan düşman gücü oldu. Böylece bu cephe tümüyle düşmanın eline geçti. Eğer doğru bir koordine gücüne zamanında ulaşmış olsaydı zamanında müdahalemiz bu sonuçları engelleyecekti. Yine kuşatma altında kalan bir takımımız üç gün yiyeceksiz ve az cephaneye çatışmış, onunla temas, güçlerimizin tümü geri çekilirken bile sağlanamamıştır. Bu takımımız emirsiz geri çekilmemiş ancak, daha sonra gidişatı farkederek geri çekilmede kendisi inisiyatif kullanmıştır. Bu da dağıtık olduğundan iki gün bu takımımızın karargahla temassız kalmasını getirmiştir. Demek ki, sağlıklı bir sevk-idare aynı oranda örgütlenmiş koordinasyonla mümkündür. En güçlü birlikler daha merkezle ilişkisiz kaldığında savaşın genel seyrine uyamaz. Bu durum tüm güçlerin aynı plan ve hareket çerçevesinde savaşmasını olumsuz etkiler. Yine en güçlü komuta merkezi savaştığı güçlerle anlık bir temassızlıkta dahi savaşı sevk ve idarede, yerinde zamanında müdahaleden yoksun kalır. Bu da gereken sonucu vermediği için yenilgi almak mümkündür.

Alan korumalarda ve olası geniş kapsamlı çatışmalarda önceden hazır plan ne kadar önemliyse savaş (muharebe) esnasında da planlara ulaşmak önemlidir. Bu durum sevk-idare merkezinin komuta kademeleriyle ve ileri kadrolarla sürekli görüş alışverişini, savaş alanına hakim olmayı gerektirir. Hele bizim gibi tüm kadroları askeri alanda yetiştirilen bir savaş gücü için bu daha da geçerlidir. Değerlendirilebilecek tüm görüş ve önerilerin uygun şekilde plana alınması ve değerlendirilmesi merkezin görüş açısını açar ve güçlü kararları çıkarır. Bizde tekniğin kullanılması yönünde yapılan önerilerin yitkince değerlendirilmemesi bu alandaki zayıflığımızı ortaya çıkarmıştır. Elbette bu durum uygun kullanıma bağlıdır.

Bu savaşın, Özgürlük Vadisi direnişinin daha değerli kazanımları vardır. Bu kazanımlar hem ulusal ve hem de uluslararası çaptaki kazanımlardır.

En başta halkımıza güven kazandırmıştır. Hem kuzeydeki halkımızın hareketlenmesine ve savaşımıza güvenle bakmasına yol açılmış, hem de güneydeki halkımızın içine sokulduğu, savaştan ve savaş araçlarından ürkek, direnmesiz konumun

Milliyet gazetesi muhabiri **Soner Gürel'in** PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaşla yaptığı röportajın son bölümünü yayınlıyoruz

“Kürt halkı köklü bir özgürlük hareketine, devrime girişmeden tatmin edilemez”

S. GÜREL: Sayın Başkan, özellikle son aylardaki demeçlerinizde din olgusundan söz ediyorsunuz, geçen yılki açıklamalarınızda da PKK'nin müslümanlığın en iyi hareketi olduğunu açıkladınız.

A. ÖCALAN: Yani bu bir taktik midir? Hayır hayır! Bu din meselesi de demokrasi meselesi gibi net bir sokak nesine dönderildi, çok kullanıldı, amiyane tabirle...

S. GÜREL: Veya birden siz bu işi...

A. ÖCALAN: Demokrasiye biz el attık. İşte şimdiye kadar demokrasi çözümlemesi yapıyoruz. Şimdi siz aynı şekilde din için ne diyorsunuz diye soruyorsunuz. Din meselesi de bu 12 Eylül döneminde çok kullanıldı. Biliyorsunuz, bunun için fonlar oluşturuldu. Neydi o, Suudilerle yapılan.

S. GÜREL: Al Baraka.

A. ÖCALAN: Al Baraka, evet. Onun gibi birçok geniş maddi imkanlarla, imamlara devletin vermesi gereken maaş yerine maaş verdiler. Yani dine el atıldı. Hatta biz şunu çok iyi biliyoruz. Kürtlerin durumu geri, dine bağlılar, bir de PKK'nin ideolojisi gelişiyor, zaten kemalizm Kürtler arasında yeterince tutuluyor, din boyutları güçlü, o din boyutlarını örgütleyelim kararına vardılar. 12 Eylül'ün Milli Güvenlik Konseyi'nin buna karar verdiğini gazeteler yazdı. Sırf PKK'nin gelişimini önlemek açısından dine oldukça ağırlık verilmiştir diye düşündüler ve verildi. Başta Nakşibendi tarikatı olmak üzere bütün sünni kesimlere ve sonra alevi şeyitlerine de el atıldı. Hepsini gizli toplantılar yaptılar. Çok sayıda tarikat kuruldu. Yüzbinlerce Kürt çocukları...

S. GÜREL: Alevilere daha yakın olduğunuz falan da söyleniyor.

A. ÖCALAN: Ona değineceğim. O tarikatlara, pansiyonlara, yurtlara alındılar. Şimdi bu müslümanlık aşkına yapılmadı. Müslümanlığın özündeki adalet, zulme karşı olma, iyilik, güzellik ideallerine uygun olarak yapılmadı. Tamamen oportünist amaçla yapıldı. Yani bir müslüman oportünizminden bahsedilebilir. 12 Eylül dönemi, dini müslüman oportünizmi biçiminde kullanmak istedi. Hani tarihte meşhurdur. İmam Ali, islami şöyle büyük bir sadakatle, militanlıkla temsil eder, Muaviye şöyle sahtekarlıkla. Muaviye Kuran'ı mızrağın ucuna takar, Ali taraftarlarını yenmek için sahtekarlık yapar. İşte şimdi de böyle bir oyun var. Gerçek müslümanlık yerine onunla oynamak! Biz bunu çok yakından gördük. Çok kötü kullanıldı. Dinle alakası olmadığı halde, müslüman sahtekarı olduğu halde en geniş bir müslümanca dalgası başladı. Helikopterlerle milyonlarca bildiri atıldı. Apo nasıl kafirdir, nasıl Ermeni, Rum dostudur, kafirleri nasıl koruyor, bu konuda yaygın bildirimler dağıtıldı.

S. GÜREL: Peki burada şeye girer miyiz? Dini inancınız var mı?

A. ÖCALAN: Şimdi mesele dini inancım olup olmaması değildir.

S. GÜREL: Yani değil mutlaka da.

A. ÖCALAN: Şimdi şunu söyleyeyim: Bu evren meselesi evrenin kuruluşudur, yasalarıdır, tam anlaşılmalıdır. Herkesin dini ya da felsefi inancı vardır. Bu konuda da özgür olmak lazım. Özgürlükten yanayım. Herkes dini inançlarını, felsefi inanç-

larını dilediği gibi geliştirebilir, zorbalığa başvurmadan yaşasın. Bu konuda ben bunu söylemekle yetineceğim.

S. GÜREL: Ateist misiniz Sayın Başkanım?

A. ÖCALAN: Sorun bu değildir.

S. GÜREL: Hayır sorun olarak değil de, ben size kişisel olarak soruyorum.

A. ÖCALAN: Ben soruların bu tarzda soruluşunu da sakıncalı buluyorum. İnsanlığın sorunları ağır. İlgili değerlendirmelerde çok kapsamlı koymuştum bu sorunu. Din bir dönemin en önemli insan ihtiyacıdır, ekmek kadar önemli bir ihtiyaçtır; dinsiz olmakla veya din aracına başvurmadan insanların gelişmesi mümkün değil veya insan olgusu söz konusu olmayacak. Yani insanlık gelişiyor, insan toplumu gelişiyor, din onun kaçınılmaz bir parçasıdır. Dolayısıyla ateist olup olmamak, insan olup olmamakla veya insan gerçeğine gerçekçi bakıp bakmamakla ilintilidir. Şimdi herkes ateist olduğunu söyleyebilir, ama bu bir başka dinsel saplantı gibi bir şey olur. Mesele, doğa ve toplum olayları karşısında bir karar sahibi olmaktır. Manevi bir kanaat sahibi olmaktır ve bu da gereklidir. Bu din biçiminde olur, felsefe biçiminde olur. Kaba bir inkarı tehlikeli buluyorum. Biz, kaba materyalizmi bu anlamda tehlikeli bulduk. Nitekim reel sosyalizmin bu hale gelmesinde kaba materyalizmin rolü büyüktür. Dine çok kaba saldırıldı, şimdi kilise güçleniyor. Manevi birçok değere saldırıldı, şimdi gerici tarihe sığınılıyor. Demek ki kaba saldırı hal tarzı olamaz. Ama elbette hiçbir şey değişmez, her türlü dini duygu yüceltilmelidir tavırında da değiliz. İnsanın sorunlarını böyle dogmalara sığınarak halletmek mümkün mü? Ama yine de insan soyunun manevi değerleri önemlidir. Belki de insanlık sürdürülebilir. Ona saygılı olmak, en azından bir düşünce özgürlüğü çerçevesinde saygılı olmak benim sosyalizm anlayışımın bir gereğidir. Bu sorunu kısaca böyle cevaplandırırım.

Kürdistan'daki din furçasına gelince, dediğim gibi tipik bir müslüman oportünizmiyle karşı karşıyayız. Müslümanlıkta Arabin Aceme üstünlüğü olmadığı Hz. Muhammed söyler, ama Kürdün canına din adına okundu. Halen Kürdün insan olduğunu "müslüman" Refah Partisi bile kabul etmiyor. Lastikli cevap vermekten öteye yaptığı bir şey yok. Aşırı milliyetçiliği Türk-İslam Sentezi adı altında yaşamaktan geri durmuyor. Yani bir saptırma karşı karşıyayız ve bunda 12 Eylül'ün eli vardır. Biz bunu gördük, değerlendirdik, bunun yerine dinin özü nedir dedik ve genelde din tarihini, özelden de islam tarihini değerlendirdik. Biz dini Ortadoğu halklarının yaşamında çok ağırlıklı bir yeri olduğu için, hem tarihi olarak hem de günceli çok yakından etkilediği için değerlendirmeye aldık. Bu konuda biz, baştan beri daha gerçekçi yaklaşıyorduk.

Türkiye'de sol adına, sosyalizm adına yapıldığı gibi, çok kaba bir din inkarcılığının fazla politik bir değerinin olmayacağını, teşhir olmaktan öteye götürmeyeceğini, aynı zamanda devletin bu din politikasında böyle sınırsız açılım sağlamasına karşısında bir şeyler yapmanın da doğru

olmayacağını bilerek, bunun yerine dinin muhtevası nedir, gelişimi nedir biçiminde bir cevap geliştirmeye çalıştık. İslamın özünde yatan devrimi inceledik. İslam çeşitli kölelik kalıntılarına karşı ve en önemlisi de Arapları biraz daha geliştirmek ve diğer geri halkların düzeyini biraz daha geliştirmek için kendi dönemlerine göre ileri işler yapmıştır. Daha sonraki süreçte gerileme var. Daha sonraki süreçte bu gerilemeye nasıl yol açtı, Osmanlılarda bu gerileme nasıl oldu, Cumhuriyetin yaklaşımı ne oldu, bunları ele aldık. Bilimsel cevaplar vermeye çalıştık. 12 Eylül özellikle dini nasıl ele aldı, nasıl kullandı, parayı da ortaya dökerek özellikle tarikatlar yoluyla nasıl sonuç almak istedi, bu basına da yansıdı. Bu 12 Eylül rejiminin önemli bir sacayağıydı. PKK'nin göstermek istediği yaklaşım zulme karşı olmayı, adeta islamın devrimci mirası neyse ona sahip çıkmayı esas alan bir yaklaşımdır. İmam Ali geleneği Muaviye geleneğine karşı İslam devrimine daha sadıktır, mazlumun yanında, zulmün karşısındadır, eşitliğe yakındır. Oluşan Alevi-Şia kökenli hareketlerin bir bu geleneği temsil etmeye çalıştıklarını, bu gelenekten esinlendiklerini, sünnilüğün muhafazakarlık-saçılık olduğunu -veya özellikle sultanların elinde gerçekten halkların aleyhinde kullanıldığını, bir islam saptırması olduğunu, sultanlık mezhebi olduğunu, özellikle günümüze doğru geldiğimizde nakşiciliğin de böyle bir rol oynadığını, neredeyse bir devlet mezhebi durumuna getirildiğini biliyoruz. Özal'ın da nakşi olduğu ve hatta Barzani'lerin de nakşi olduğu ve bunların ittifakının bir de bu temelde anlamlı olduğu falan söyleniyor. Kamran İnan da böyle geçiniyor. Bunların dine pek inandıklarını sanmıyorum, ama halkı aldatmak açısından böyle geçiniyorlar. Bizim aleviliğe yakınlığımız da böyle ortaya çıktı. Aslında yakınlıktan ziyade, biz tarihi gelişme içerisinde doğru islam nedir, halklara daha çok yakın olan nedir, beylere-sultanlara karşı olan nedir sorularına cevap aradık ve onun yanındayız dedik.

S. GÜREL: Diğer mezhepler, yani sizin için olabilir mi?

A. ÖCALAN: Tabii olabilir. Kaldı ki bizde din anlayışı genel doğrular temelinde ele alınıyor.

S. GÜREL: Aleviliğe yakınlık var...

A. ÖCALAN: Aleviler belki bu yaklaşımdan daha cesaret alır, ilgi gösterirler. Fakat söyleyeyim, Mardin bugün sünnilüğün en gelişkin olduğu yerdir, Cizre 600 yıldır sünnilüğün merkezidir. Bugün Cizre en çok PKK'ye bağlı. Çok değerli mel-leler vardır. Bir gün gider dinlersiniz. PKK'nin bu yorumuna en güçlü katılanlar kendileridir. Dinde bir rönesanstır bizim yaptığımız. Cizre'de bunun zafer kazanması demek, Kürdistan'da zafer kazanması demektir. Cizre'deki mellelerin soylu yaklaşımı Kürdistan'da dinin nasıl bir rol oynayacağını şimdi çok iyi gösteriyor. Gidin tartışın, sonuna kadar demokratik, sonuna kadar laik, sonuna kadar -doğru temelde tabi-sosyalizme açık, zulme ve islam adına, şeyhlik-sultanlık adına yapılanlara çok karşıdırlar. Devletin bu konudaki satın alma politikasına karşıdırlar. İşte din gerçeği, işte dinin

halka bağlı aydınlar tarafından, mel-leler tarafından ele alınıyor gerçeği. PKK buna yol açtı. Bunlar eskiden biraz yurtseverlerdi. PKK'de yurtseverliği gördüler ve PKK'ye en candan katılan kesim oluyorlar. Kürdistan'daki bir kesimdir bunlar. Tutarlıdır, dine saygılıdır ve birçok sol-sosyalist aydından daha büyük bir özveriyle çaba harcadıklarını biliyoruz. En çok onlardan destek görüyoruz. Bunların bu durumunu saygıyla karşılıyorum.

Din böyle ele alınsa halkların çıkarlarına en uygun ve gerçekten temiz ahlaklı, son derece demokratik, karıncayı bile ezmek istemeyen bu insanların vereceği çok şey vardır. Dinin Türkiye'de de bu temelde ele alındığını düşünelim. Bu muazzam bir demokratik kazanım olurdu. İşte bizim ortaya çıkarmak istediğimiz din gerçeği budur. İşte dine bu temelde yaklaşılmalıdır diyoruz. Böyle yaklaşırsa milyonlar demokrasiye kazanılır. Ama ters yaklaşılır, işte şöyle allahı inkar ediyorum, şöyle ateizm denilirse, o zaman bu sünni sultanların-emirlerin aleviler dinsizdir demesi gibi bir şey olur ve buna haklılık kazandırır ki, yanlıştır. Nasıl ki Ali taraftarları gerçek müslümanlar iseler, günümüzde de dine bu biçimde yaklaşanlar gerçek müslümanlardır. Dinin dogmalarına sığınarak şöyle nakşicilik, böyle tari-kattanım, şu mezheptenim diyenlerin müslümanlıkla alakası yoktur. Ben bu nedenle Evren-Özal'ın dinle alakası yoktur, dinleri göstermeliktir dedim. Müslümanlar bu göstermelik dindarlara aldanmamalıdır. Evren kalktı Kuran'ı okudu yüzbinlerin karşısında, müslümanlığın aşkından mı okudu? Hayır! Onun amacı 12 Eylül rejiminin müslümanlık oportünizmine sığınarak sürdürülmesiydi. Yani müslümanlığı saptırarak sürdürmeydi. Ama Cizre'deki melle dü-rüsttür, kırk yıldır namazında niyazındadır.

S. GÜREL: Özal'ı nasıl görüyorsunuz efendim, adam tarikat üyesi artık.

A. ÖCALAN: Cizre'deki melle dü-rüsttür, demokratır diyorum. Kimseye zorbalık yapmıyor. Dini kötü tarzda kullanmıyor. Bir de para için, maaş için yapmıyor. Bunlar önemli gerçeklerdir. PKK'nin aslında bu konuda demokrasiyi uygulamak istediği açıktır. PKK'nin sağdan ve soldan gelen uygun olmayan yaklaşımlarla mücadele etmesi açıktır. Halka hizmetleri önemlidir, demokrasiye hizmet temelindedir ve oldukça da başarılı sonuç almıştır. Halkın çıkarına, demokrasinin çıkarına sonuç alınmışsa, bençe o doğrudur.

S. GÜREL: Şuna gelelim mi efendim; yani Sovyetler Birliği'ndeki çeşitli gelişmelere ilişkin, çatışmalar var, başarısız bir darbe oldu, hayat pahalılığına karşı çıkılıyor ve daha birçok şey, bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

A. ÖCALAN: Romanya'ya da bakmak gerekiyor. Çünkü maden işçileri...

S. GÜREL: Biz izleyemedik efendim, radyodan dinleyemedik.

A. ÖCALAN: Bugün söyledi. Yüzbinler başbakanı istifa ettirmişler. Romanya halkı İliesku'yu indirmek istiyor, ordu alarmda.

S. GÜREL: Bence pahalılık, işsizlik falan...

A. ÖCALAN: Evet pahalılık, iş-

sizlik. Yugoslavya'daki durumlar var zaten. Şimdi mesele Sovyetler'deki darbeyi düşünmek değil. Bu darbenin ciddi bir darbe olmadığı, başarısızlığı önceden planlanmış bir darbe olduğu kanısındayım. Bana göre biraz şikeli bir darbe veya kendi içlerindeki bir dalaşma. Fakat bu kolay durulmayacağını, Gorbaçov'un hesaplarının kolay kolay tutmayacağını gösteriyor. Bugün Romanya'da, Yugoslavya'da görüyoruz. Sovyetler'deki sosyalizmin tıkalı olduğunu biz baştan beri söylüyoruz. Bu tıkalı rejimin iki türlü aşılabileceğini söyledik. Ya radikal devrimlere, gerçek sosyalizme yönelmekle ya da sağa yönelmekle. Şimdi sağa savrulma daha güç kazanıyor, fakat zaman zaman radikalleşme yönünde de gelişmeler oluyor. Belki belli bir dönem daha sağa savrulma gelişir. Bazılarında Romanya'da olduğu gibi sola savrulma gelişebilir. İşler durulmuş değil, bu anlamda söylüyorum. Bir tıkanma aşılmaya çalışılıyor. Kimisi bunu kapitalizme yönelerek aşmak isteyecek, kimisi yeni sosyalizm anlayışlarına yönelerek aşmak isteyecektir. Yaşanan bu durumu izliyoruz. Darbeyi de bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Kendi başına ciddi bir düzenleniş, planlanış, yürütülüşü yoktur. Belki de şikelidir. Sovyet gibi bir devleti büyük bir nizam dahilinde yürüt, sonra da her birisi bir kilit noktanın başında olduğu halde, kimisi içkili, kimisi uykuda olduğu gerekçesiyle başansız olduğunu iddia et. Bu bana pek tutarlı gelmiyor. Veya çürüme buraya kadar gelişmiş olabilir. Fakat Sovyetler'de işler giderek daha kanşacak. Bir yandan milliyetçilik, bir yandan işçi sınıfının kendi kazanılmış mevzilerini koruması başkaldırıya, kargaşaya, kaosa yol açacak. Dolayısıyla ben, Amerika'nın işleri kolaylaşmadı, daha da zorlaştı, dedim. Son otuz-kırk yılda Amerika'yı biraz da Sovyet sistemi güçlendirdi. ABD, Sovyetler'e yönelik politikayla dünya ulusları üzerinde güç kazandı. Şimdi onun kozu elinden alınıyor. ABD, dünyayı şimdi kime karşı yönlendirecek, hangi tehlikeyi bahane edip arkasında tutacak? Şimdi Saddam'la bütün dünyayı korkutmak istiyor ama, Saddam'ın herhangi bir gücü falan yok. ABD, Birleşmiş Milletler'i arkasına alarak şöyle saldırırız diye ikide bir tehdit ediyor. Bu "tehdit" de kalktığında ABD hükümlerini hangi gerekçeyle sürdürecektir?

Bir de üçüncü dünya ülkelerinin durumu var. Eskiden bunlar reel sosyalizmin yetersiz de olsa desteğiyle az-çok gelişiyorlardı. O da kalktı ortadan. Şimdi Afrika'da tam bir kaosun içine girilecek ve açık kırıp geçirecek. İşte Zaire'de olup biten: Talan var. Ordu da, halk da girdi talana, yarın bu yaygınlaşacak. İşte Sovyetler'deki halklar kargaşa içindedirler. Yugoslavya'da durum kargaşa içinde. Asya'da daha hızlı gelişecek bu durumlar. Ne olacak bütün bunlar?

S. GÜREL: Nereye gidecek?

A. ÖCALAN: Şunu gösteriyor, yani işler kolay kolay süt liman kesilmeyecek. İşlerin Bush, Reagan, Gorbaçov zirveleriyle ve onların şöyle sonsuz barış sağladık, devrime, şiddete yer yok değerlendirmelerine göre gelişmeyeceğini gösteriyor. Açık ki kargaşa daha fazla gelişecek.

Amerika'nın işleri zorlaşacak. ABD bundan sonra Avrupa'yı hangi bahaneyle koruduğunu söyleyebilir? Avrupa'yı arkasına çekmesi için bahanesi yok. Doğu tehlikesi kalktı. Sovyet halklarını da arkasına çekemez. Tam tersine her gün birisiyle başlı başına uğraşacaktır. Hepsine para yetiştirmesi gerekecek. Kaldı ki Amerika para vermez, halkları soyar alır. Dolayısıyla onlar da karşısına çıkacak. Eskiden bir idi, şimdi yirmi tane oldu. Yugoslavya'nın hangi cumhuriyetine yardım yetiştirilecek? Ortadoğu'nun, Asya'nın, Afrika'nın, Latin-Amerika'nın hangi ülkesine krediyle, destekle güç getirebilecek?

S. GÜREL: *Güç getirmek istemiyor herhalde.*

A. ÖCALAN: O, daha da çıkarlarını dayatacak. O zaman Avrupa dikilecek, Afrika dikilecek, Asya dikilecek, Ortadoğu dikilecek, Almanya dikilecek, Latin Amerika dikilecek.

S. GÜREL: *Bu yeni bir blok olmuyor mu? Yani, ABD'nin karşısına çıkacak bir blok.*

A. ÖCALAN: Hayır, karşı çıkmaktan ziyade, ABD'nin kontrol yetenekleri azalacak. Bu Zenginler Kulübü'yle belki dünyayı yönetmek isteyecektir.

S. GÜREL: *Daha güçlenmedi mi Sayın Başkan? İşte bir Irak örneği, yani gelir vurur.*

A. ÖCALAN: Bunda çıkarlar belirleyicidir. Zenginler Kulübü'yle dünyayı biraz yönetelim, paylaşalım diyor. Almanya yeniden pay istiyor, Japonya yeniden pay istiyor. İngiltere, Fransa, hepsi yeniden pay istiyor. Bir yığın küçük başka ülkeler de var. Türkiye pay ister, Brezilya ister, isteyen isteyene çıkacaktır. Rusya isteyecek, Çin isteyecek. Bence şimdiki kargaşanın nedenleri çok daha fazla. Sovyetler Birliği, Amerika'nın işlerini biraz kolaylaştırıyor, devreden çıkınca işler daha da karışıyor. Dolayısıyla çelişmeler artacak. Eski tür, belki Vietnam türü uzun vadeli savaşlar olmaz, fakat Romanya türü, Yugoslavya türü gelişebilir ve nitekim gelişiyor. İşte Sovyet türleri gelişiyor. Bunlar her gün gelişecek. Yani çok sık ve basit gerekeçli de olsa hayat pahalılığı, çevre, azınlık ve sınıf sorunları etrafında başkaldırıları gelişecek.

Amerikan barışı bir ütopyaydı. Yani dünya çapındaki bir pan-Amerika olmayacaktır. Eskiden daha pervasızca çıkarlarını yürütmek isteyecek ve daha fazla başkaldırıları ortaya çıkacak. Yeni güçler düzenlemesi giderek gelişebilir. Belki biraz zaman alır ama, gelişir. Ortadoğu bu konuda önemli bölgedir. ABD'nin bugün Ortadoğu'ya birincil derecede yer vermesi nedensiz değildir. Bunun nedeni sadece petrol de değildir. Toplumsal tarihi geçişi, Arap-İsrail çelişkisi, İran çelişkisi, Irak çelişkisi, Türkiye meselesi ile Ortadoğu çok hassas bir yer. Petrol de buna eklendiğinde Ortadoğu'nun önümüzdeki dönemde hayati bir rol oynayacağı söylenebilir. Dolayısıyla, şu anda aktüel olan Ortadoğu Barış Konferansı bana göre fazla bir gelişme kaydedemez. Arap-İsrail çelişkisi değişik biçimlerde devam eder. Arap toplumlarındaki çalkantı devam eder. İran nereye gidecek bu islam ideolojisiyle, onu nasıl bırakacak, bırakırsa İran'da da durum bir kaosa dönüşür. Türkiye yeni devrimlere gebe dir. Orta yerde bir de Kürdistan durumu. Evet, Kürdistan bize göre Ortadoğu'nun kilit bölgelerinden birisi. Zaten son Irak Körfez meselesinde bu ortaya çıktı. Halen şu anda bir boşluk var Kürdistan'da. İşte ABD bu boşluğu doldurmak istedi, Çekiç Güç geldi girdi.

S. GÜREL: *Peki sizin ABD'ye ilişkin düşünceleriniz?*

A. ÖCALAN: Biz bu konuda boşluğu doldurmaya çalışıyoruz. Kürdistan'da güneyde de kuzeyde de PKK gelişiyor ve Kürdistan kilit rolünü oynama sürecine girmiştir diyoruz. Kürdistan, Ortadoğu sorunlarının tarihi ve toplumsal merkezindedir ve şimdi çözüm merkezinde de yer almaya doğru gidişi vardır. PKK'nın bu konuda önderlik şansı var. İşte koparılan son fırtınalar bununla bağlantılı. ABD, Türkiye ve Kürt işbirlikçilerinin hepsi de PKK'ye karşı. Aslında PKK'nın bu kadar gücü karşısına almasına da gerek yoktu, ama tehlikeyi seziyorlar.

Kürdistan 30 milyonu aşkın bir halkı barındırıyor, dağ ülkesidir, yiğit insanlar diyarıdır. Devrime kalkarlarsa onlar için çok büyük bir tehlike teşkil edecek. İran'ı etkiler, Irak'ı etkiler, Türkiye'yi etkiler. Dolayısıyla mevcut dengelyi etkiler. İşte onun için önlem almak istiyorlar. Kürt işbirlikçilerini Ankara'ya, Washington'a bu nedenle çağırıyor, onlara yardım, destek falan veriyorlar. Ama tutmuyor. Kürt halkını öyle kolay teslim etmek mümkün değil bana göre. Kürt halkı köklü bir özgürlük hareketine, devrime girişmeden tatmin edilemez. Dolayısıyla Barzani-Talabani yöntemleri tam bir rezalet. Bir çorba karşılığında halkın özgürlük umutlarının üzerinde oynayanları halklar affetmez. Aslında Kürdistan davasıyla da hiç alakaları yoktur. Biraz para kazanmak istiyorlar, bir şeyler kormaya çalışıyorlar. Bir milyon oradan, bir milyon şurdan belki biraz para toplarlar, ama bu deryada damla gibidir. Kürt halkı devrime, özgürlüğe yürüyecektir. ABD ve Türkiye de bunu bildikleri için bunları fazla ciddiye almıyorlar.

PKK ne yapabilir, diyeceksiniz. PKK halkların devrim ve özgürlük talebine özgüncüne dayalı olarak tutarlı sahip çıkıyor. Dünyadaki gelişmeleri bu temelde doğru değerlendiriyor. Özellikle reel sosyalist ülkelerin alt-üst oluşlarını biz kendimiz için bir olumsuzluk olarak görmüyoruz. Tam tersine Türkiye Cumhuriyeti'ni de yaşatan buydu. M. Kemal rejimi Stalin tarafından 1940'a kadar desteklendi. Lenin'in de M. Kemal ile ilişkileri vardı. Yani TC'nin güvencesi 1940'a kadar Sovyet sistemiydi. 1940'dan sonra bu sefer Sovyet sistemine karşı NATO'ya alınışı süreci başladı. Bu sefer de Sovyetler'e muhalif olduğu için destek aldı, NATO'ya girdi. 40 yıl da oradan beslendi. Şimdi bu ortadan kalkıyor. Yani artık ne Sovyetler'e karşı ben iyi stratejik konumda bulunuyorum diye Amerika'dan fazla destek alabilir, ne de eskiden olduğu gibi ben Batı emperyalizmine karşıyım deyip de Lenin'lerden, Stalin'lerden destek alabilir. O dönem geçti. Şimdiki dönem, tekleşmiş Türkiye'dir. Süreç bu konuda bence hızlı gelişiyor. Saddam'la bir-iki yıl idare ettiler. Bush'un çalışma arkadaşım, günlük telefonlarla birbirimizi idare ediyoruz adı altında bir-iki yıl kurtarıldı, peki ya gelecek yıl? Diyeceksiniz ki zaten Çankaya sallantıda. Evet, yerine yenisi de gelse Türkiye'yi biraz değişik bir ittifak içinde görmek durumunda.

Asya Türkleri meselesi var. Antiparantez bunu biraz açayım. Turancılık umutları canlanıyor demeyeyim de, çok ilginç bir durum var. Şunu hemen söyleyeyim, biz genelde Türk kökenli halkların birliğine karşı değiliz. Hatta o halkların sosyalist birliğe doğru gitmeleri bizim, sosyalistlerin de isteğidir. Faşist değil, bu temelde birliğe gitmeleri halkların çıkarlarına olmak kaydıyla arzumuzdur. Ama bence faşist, turancı hevesler de uyanıyor. Boş hevesler de olsa bu var ve en önemlisi de Rusya ile ilişki veya çelişki gelişebilir. Öyle

anlaşıyor ki, son gelen cumhuriyet başkanlarına yaklaşımda da görüldüğü gibi onlara ilgi vardır. Böyle doğuya yönelme gelişebilir Türkiye'de. Batıdan kopup, Sovyetler Birliği dahilindeki halklara yakınlaşma süreci gelişebilir. AT'den ve Amerika'dan değil, bu sefer doğudan bir birlik anlayışı gelişebilir. Buna ille kötüdür demiyorum, doğru temelde, sosyalist bir anlayışla veya demokratik bir anlayışla ele alınırsa olumlu yönleri de vardır. Ama faşist, turancı bir anlayışla ele alınırsa sıkıncaları da vardır. Bu, Sovyet Rusya'yla çatışmaya götürebilir. Ama demokratik bir tarzda olsa oldukça olumluya da yol açabilir. Bunlara dikkat edeceğiz.

Zaten bizim Ortadoğu için düşündüğümüz bir seçenek Ortadoğu federasyonudur. Yani ne ABD, ne AT; Türk kökenli halkların da içinde yer alacağı Ortadoğu federasyonu halkların daha çok çıkarıdır. Bu konuda gelişmeler daha hız kazanır diye düşünüyorum.

S. GÜREL: *Önümüzdeki günlerde İstanbul'da Su Konferansı toplanacak. Ortadoğu'yu ilgilendiren bir Su Konferansı. Burada Ortadoğu'daki Arap ülkeleri, ortak suyla ihtiyaçlarını giderecek komşu ülkeler nasıl etkileyecek veya sizin tutumunuz nedir?*

A. ÖCALAN: Şu çok açık: Ortadoğu'daki su meselesi, petrol meselesini daha şimdiden ikinci plana düşürecek benziyor. Petrolün ömrü, bilemedin otuz yıldır, suyun önemi daha şimdiden ortaya çıkmıştır ve ömrü sonsuzdur. Su kaynakları Ortadoğu'da gerçekten çok kıt. Nüfus artıyor ve öyle bir gün gelecek ki bir varil su rahatlıkla bir varil petrol den daha çok aranır olacaktır. Dolayısıyla Fırat ve diğer sular üzerinde kavga şiddetlenebilir. 2000 yılına doğru yöneldiğimizde herhalde su kökenli çatışma süreçleri başlayabilir. Eğer dar-milliyetçi yaklaşırsa savaşa yol açar. Ortadoğu halklarının eşitliği, özgürlüğü, ortak iradeleri temelinde yaklaşırsa su barışa yol açar. Bizim bu konudaki tercihimiz şüphesiz suyun halkların birliğinde, eşit ve özgür ilişkilerinde bir araç olarak kullanılmasıdır.

Suların önemli bir kaynağı Kürdistan'dadır. Türkiye biraz GAP'a bağlandı, GAP da suya bağlandı. Üç tane önemli ülke, Kürdistan'daki sulara bağımlı. Hatta buna Arap yarımadasına kadar etkilemeyi ve İsrail'i de dahil edelim. Bunların hepsinin kaderini yakından ilgilendiren bir alan üzerinde bulunuyoruz. Fırat, Dicle, Zap, Habur, bunların hepsi başlı başına çok büyük servet durumunda olacaktır. Bunlar en önemli kaynaklarımızdır. Kürdistan doğal olarak iklim itibariyle de en ideal ülke.

S. GÜREL: *Peki Türkiye'nin suları kullanım durumu ne olacaktır Başkanım?*

A. ÖCALAN: Türkiye şimdiden kullanıyor zaten. Bizim üzerimizde bile bir pazarlık aracı olarak geliştiriyor. Ama Türkiye şimdiden suyu bir savaş gerekeçesi haline getirmişse, yarın kendisine karşı da rahatlıkla bir gerekeç haline getirilebilir. Daha şimdiden bir çatışma söz konusudur demek istiyorum. Irak'ın, Suriye'nin istediği suyu vermezse, biz bu çatışmayı kullanabiliriz. Nitekim belki Suriye'de böyle kalışımızın, yarın Irak'ta köklü kalışımızın altında bu rol oynayabilir. GAP'ın gelişmesi söz konusudur. Bunun birçok sosyal, ekonomik sonuçları olacaktır. Yani suya dayalı olarak söylüyorum. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş süreci de, Türkiye de, Araplar da buna sahip olmak isteyeceklerdir. Hatta uluslararası alanda da ilgilenenler çok çıkacaktır. İki tür kullanılışı vardır demek

istiyorum. Dar milliyetçi yaklaşım çatışmaya götürür, bu sömürgecilik yaklaşımıdır. İkincisi, demokratik yaklaşımdır. Biz bu suyu Ortadoğu'da barışın, demokrasinin temeli haline getireceğiz. Bizimle kardeşçe, demokratça, eşit ve özgürce ilişki içinde olmak isteyenlere istenildiği kadar su vardır, dengeli dağıtılacaktır. Ama bize imhayı uygularlarsa, biz de bu suyu zehirlemek de dahil birçok biçimde karşıt silah olarak kullanırız. Yani ileride suyun politik bir araç haline getirilmesi olasıdır ve bu konuda en doğrusu da halkların çıkarlarına dengeli dağıtılmasıdır.

Bunu daha şimdiden özenle programlaştırmak önemlidir. Yine suya dayalı diğer gelişmeleri, mesela GAP'ı Ortadoğu halkları için kullanmak çok önemlidir ve o kullanılabilir. Diğer projeleri bu temelde kullanmak önemlidir. Aslında mümkünse petrol de bu temelde kullanılabilir. Su istiyorsanız siz de petrolü halkların çıkarlarına uygun kullanacaksınız denilir. Bu ancak bir Ortadoğu federasyonu çerçevesinde düşünülebilir ki -su meselesi, petrol meselesi, ancak halkların demokratik talepleri yükselirse, ancak bir halklar federasyonunda veya birliğinde daha rahat çözümlenebilir- PKK bu konuda oldukça açıktır ve halkların çıkarlarına dayalı bir çözümü esas alıyor, buna dikkat ediyor. Eğer Türkiye su sorununu politik bir silah olarak PKK'ye karşı kullanacağını sanıyorsa, bununla hiçbir yere varamaz. Bu kadar Arabı karşısına alması, sadece gerici rejimlerle ilişkili olması da bunu gösteriyor, onlarla bu sorunlar halledilemez.

Su sorununa genel olarak bu cevaplar verilebilir. Fakat şu anda çok ciddi aktüel bir sorun olduğunu da sanıyorum. Giderek kendini dayatan bir sorun haline gelebilir. Ortadoğu'nun kaynaklarını Ortadoğu halklarının çıkarlarına kullanmak çok önemli. Petrol kaynağı da buna dahildir. Körfez Savaşı'nın bir nedeni de buydu aslında. ABD yarın su meselesini de o konuma getirmek isteyecek. Su üzerinde daha şimdiden etütleri, projeleri var. Belki de suyu, halkları birbirine karşı kullanmak için kullanmak isteyecektir. Buna da fazla fırsat tanımamak için, sular üzerinde halkların egemenliğini esas alan bir rejim geliştirmek gerekir. Bir su kuralı projesini geliştirmek gerekiyor. Bu temelde sorumlu çevrelerin soruna doğru yaklaşımları önem taşıyor.

S. GÜREL: *Çekiç Güç. Biliyor sunuz Kürdistan bağımsız...*

A. ÖCALAN: Sanırım Talabani-Barzani'nin Ankara'ya gelişine kısaca değindim. Sanırım hem Çekiç Güç, hem Talabani-Barzani ziyaretlerine ilişkin görüş soruyorsunuz. Çekiç Güç'ün teşkil ettiği güvence, Kürtlere güvence değildir, emperyalizmin çözümünde rol oynayanların bir güvencesidir. Emperyalizmin koruması altına alınmak isteyenlerin bir güvencesidir. Kürt halkının güvencesi filan değil, tam tersine Kürt halkının devrim yapma hakkına karşı yöneltilmiş yep tehdittir. Bu konuda Özal'ın çok açık bir demeci vardır. PKK'ye karşı ittifak diyor. Talabani ve Barzani'yle bu ittifakı yapmak için bunları Ankara'ya çağırdı. Türkiye tarihinde ilk defa Kürt temsilcileri olarak bunlarla oturdu. Sizler PKK'ye yönelik soruları çokça sordunuz ve temelde de bu amaçla geldiğini gördünüz. Bunların bu temelde bazı dayatmaları var. PKK savaştan vazgeçmeli, PKK devrimden vazgeçmeli ve insan haklarına dayalı bir siyasi çözüm önererek...

S. GÜREL: *Size bir mesaj gönderdi.*

A. ÖCALAN: Evet, mesaj gönderiyorlar, mektup gönderiyorlar.

S. GÜREL: *Mektupta ne diyorlar?*

A. ÖCALAN: Bunları söylüyorlar kısaca.

S. GÜREL: *Devrimden vazgeç...*

A. ÖCALAN: Devrimlerin zamanı geçmiştir, halk savaşlarının zamanı geçmiştir, insan haklarının zamanıdır! Şunu açıkça belirtiyorlar: Amerika bir çözüm dayatmış, Özal onun partneridir, onların eteğine yapışmış durumdayız! Güya PKK'yi de buna çekecekler. Bunu esefle karşıladığımı ve böyle alçaklara pirim vermeyeceğimi belirtmek isterim. Halkların devrim yapma hakkı süreklidir. Halkların kendilerine savaştan başka seçenek dayatılmadığında, kendi savaşlarını dayatmaları da kutsal bir hakktır. Bu hakkı diledikleri gibi kullanıp kullanmama halka ve onun temsilcilerine ait bir iştir. Bunun ABD'yle, Özal'la, onun yandaşlarıyla ilişkisi yoktur. Halka hep saygılı olmak gerektiğini söyleyelim. Ne mutlu bize ki, bu hakkı kullanıyoruz. Ancak bunu söyleyebiliriz.

S. GÜREL: *Peki, Çekiç Güç'ün yolladığı askerler vardı, oraya hiç bir saldırı olmadı. Yani böyle bir anlaşma falan mı vardı?*

A. ÖCALAN: Hayır, biz şu anda belli taktikler dahilinde savaşan bir gerilla gücüyüz. Gerillanın şu andaki taktik amaçları herhalde Çekiç Güç merkezine saldırmaya elverecek düzeyde değildir. Kaldı ki, Çekiç Güç'ün şu anda üzerimize çok açık gelmesi söz konusu değildir. Çekiç Güç şunu yapıyor: Kürdistanı Cephe'ye güvence teşkil ediyor. Kürdistanı Cephe bize saldırırsa biz de saldırırız. Çekiç Güç onları bize karşı korumaya kalkışırsa, biz Çekiç Güç'e de saldırırız. Belki yarın olabilir, ilerde olabilir. Ama şimdilik böyle bir durum söz konusu değildir. Karşılıklı tehditler vardır. Tehditler fiiliyata dökülünce gereken yapılır.

S. GÜREL: *ABD'den size tehdit geliyor mu?*

A. ÖCALAN: ABD'nin tehditi zaten çok açık. 12 Eylül rejimini bu kadar destekle, Özal'ı destekle, Barzani'yi destekle, bu zaten bir tehdittir. Çekiç Güç'le bunları burnunun dibine kadar korumaya çalış, bu kadar yardım yap, dolar ver, bunlar bize karşıdır ve tehdittir. Bunlar Saddam'a karşı filan da değildir. Dün Saddam'la öpüşen-tokalaşan kendileridir, biz değiliz. Bizim öyle bir fotoğrafımızı gördünüz mü? Bizim bir arkadaşımızın fotoğrafını gördünüz mü? Ama onlarınkini görüyorsunuz. Demek ki onların sorunları Saddam'la değildir, Kürt halkının devrim yapma sorunudur. Ve biz de Kürt halkının devrim yapma hakkını sonuna kadar kullanacağız; Kuzey'de kullanacağız, Güney'de kullanacağız, Doğu'da-Batı'da, hududun ortasında, hududun her iki tarafında kullanacağız. Bunu açıkça belirteyim. Halkımız neredeyse biz oradayız; gizli yaparız, açık yaparız, şiddetli yaparız, yumuşak yaparız. Bu bizim taktiklerimizin bileceği iştir. Biz halkımızın devrim hakkını kullanacağız. Bunun ricayla, tehditle, parayla bastırılması asla söz konusu olmayacaktır. Barzani-Talabani'lere de fazla güvenmesinler. Bunların halkla fazla bağlantısı yoktur. Parayla-pulla Özal da çok iş yapmak istedi. Onlara da biraz para, silah verecekler, üzerimize saldırılmak isteyecekler. Biz uzun süredir Türk devleti olgusu gibi bir olguya karşı ayakta kalmasını bilen bir hareket olarak, onlara karşı da rahatlıkla ve hem de Güney halkının ezici desteğini alarak büyük bir çıkış yapacağız. Şimdiden bu sürece girilmiştir. Güney Kürdistan'ı, moda tabirle bir Güney Vietnam durumuna dönüştürerek cevap verecektir.

Devamı 22. sayfada

Sömürgeciliğin katliam ve imha politikaları serihildanlar zinciri ve gerilla...

Baştarafı 5. sayfada

bir ruhun sahibi olmak canalıcı ö-nemdedir.

1991 yaz süreci boyunca gerilla eylemlerinin parti taktiğine cevap veren bir nitelikte gelişmesi ve genişleyerek devam eden serihildanlar esas olarak içinden geçtiğimiz sürecin önemini ortaya koymaktadır. Gerilla ve serihildanların birbirine paralel olarak gelişmesi, birbirinden güç alıp birbirine güç vermesi zaferin kesin güvencesi olmaktadır. Son dönemlerde gerek gerilla ve gerekse halkın yükseldiği direniş, gelişmelerin bu yönde hızlanacağını göstermektedir.

Sömürgeci devlet terörü, Özel Harp Dairesi'nin yönlendirmesi altında kontr-gerilla ve MİT'e bağlı terör şebekeleri vasıtasıyla sürdürülmektedir. Gelişen ulusal kurtuluş savaşımız karşısında Kürdistan'daki egemenliğini yitiren düşman, askeri alanda da büyük bir çıkmaz içerisindedir. Özellikle savaşımımızın askeri ve siyasi alanda güç kazandığı Botan alanında düşmana indirilen sonuç alıcı darbeler, düşmanın otoritesini sınırladığını ve güçten düşürürken, ulusal kurtuluşun

otoritesi egemen olmaktadır. Bu durum Botan-Behdînan Savaş Hükümeti'nin kurulmasının da zeminini yaratmaktadır. Zaten Güney Kürdistan cephesinde partimizin artan siyasal etkinliği ile Körfez savaşı sonrası meydana gelen gelişmeler her iki Kürdistan parçası arasındaki sınırları çizgisini ortadan kaldırmış, küçük-burjuva reformizmi ve ilkel milliyetçiliğin bir kez daha su yüzüne çıkan işbirlikçi-teslimiyetçi politikaları, ulusal kurtuluşumuza karşı TC ile girmiş oldukları ve ihanet derecesine vardıkları ilişkiler, bu parçadaki halkımız nezdinde de büyük tepkilere yolaçmıştır. Bunun sonucunu denilebilir ki, bu kesimlerin halkımız nezdinde tutulur hiçbir yanı

kalmamıştır. Bu parçada da giderek halka egemen olan ulusal kurtuluşçu siyasettir.

Bu gelişmeler irdelendiğinde, Savaş Hükümeti'nin kurulması ve Kürdistan Ulusal Meclisi'nin oluşturulması çok yakın süreçte gerçekleşmesi olanaklı ve mutlak yerine getirilmesi gereken görevler olarak önümüzdedir. Bu görevlerin başını için yoğun hazırlıklar sürmektedir. Son dönemlerde gerçekleştirilen eylemlerde görülen ve en son Aryan taburuna yönelik eylemde de ortaya konulan koparıcı eylem tarzına bakıldığında, yaşanan gelişmeler partimizin bu taktiksel hazırlığına cevap verecek niteliktedir ve süreç bu yönlü hızla gelişmektedir.

İsa yoldaş, sıcak savaşın yetiştirdiği bir komutan...

Baştarafı 11. sayfada

tan adayı olarak yetişti. Yoksul bir ailenin çocuğu olarak büyüdüğü için okuma imkanı olmadı. Yaşamını çobanlık yaparak geçirdiği yıllarda gerillayı tanıdı. Gerillayı tanıması onun

yaşamında yeni bir süreci başlattı. İşte bu yeni süreçte Agit yoldaşın komutasında eğitimden geçti. Okuma-yazmayı öğrendi. Girişken ve fedakar özellikleriyle gelişme sağla-

yan İsa yoldaş, birlikler içinde güçlü bir savaşçıydı. Bu konumundan ötürü ağırlıklı olarak '88'den sonra manga komutanlığına getirildi. Ve böyle bir göreve layık görüldü.

Saflara katılırken ilk Bestler alanında faaliyetler içinde yer alan İsa yoldaş, Oilaban(Uludere), Cûdî, Gabar alanlarında kaldı. Belirli aralıklarla bu alanlarda faaliyetlere komutanlık düzeyinde katılan İsa yoldaş, birçok eylem içinde yer alarak güçlü bir komutan olduğunu ispatladı. Askeri bir ruhla görevlere yaklaşan İsa yoldaş, disipline önem veren bir kişiliğe sahipti. Değerlere bağlı ve iş başarandı. El attığını mutlaka başaran bir konumda olduğu için de kaldığı her ortamda güven ve moral kaynağıydı. Başarılarından ötürü parti tarafından takım komutanı yardımcılığına ve takım komutanlığına kadar görevlere getirildi. Gerillayı Botan Eyaleti'ne oturtma çalışmalarında büyük fedakarlık ve cesaret örneği sergileyen İsa yoldaş, arkadaşları arasında sevilen-sayılan bir konumdaydı. Emeğiyle, çabasıyla gelişmelere ayak uydurmaya çalıştı ve emektar bir yoldaş olarak mücadelemizde ve yüreğimizde yer edindi.

Uzun yıllar Botan Eyaleti'nde silahlı mücadelemiz içinde bu tarzda yer alan İsa yoldaş, IV. Ulusal Kongre sonrası yapılan yeni düzenleme ve görevlendirmelerle birlikte, Der-

sim Eyaleti'ne görevli olarak atandı. Mart 1991'de artık Dersim dağlarındadır. Botan'ın dağları kadar asi olan ve aynı kutsallığı paylaşan Dersim dağlarında oldukça mutludur.

Vatanın birliği ve bütünlüğünü sağlamak ve korumakla yükümlü olan gerilla için böylesi dönemler önemli ve anlamlıdır. Aynı duygu ve düşünceleri paylaşan halkın ortak özelliklerini, kültürlerini daha yakından görmek ve kavramak da bir o kadar önemlidir. İşte İsa yoldaş da böylesi bir şansa kavuşmanın mutluluğunu yaşadığı aylarda, Dep(Karakoçan)'de yapılan bir karakol baskınında yer alır. Karakol baskını gerçekleştirildikten sonra geri çekilirken gerilla birliğimiz çıkan çatışmada bir düşman helikopterini düşürür. Bu çatışmada, yiğitliği ve cesaretiyle tanınan İsa yoldaş, yılların deneyimli ve tecrübeli bir komutanı olarak en önde çatışarak şehadete ulaşır.

Botan'dan Dersim'e kadar uzanan, emeğiyle silahlı mücadelemize büyük katkılar sağlayan İsa yoldaşın anısına bağlı kalarak, Botan'ı özgürleştirip, Dersim dağlarına uzanarak vatani düşmanın kirli çizimleri altından kurtarmanın bilinciyle mutlak başarılı bir çabanın içinde olacağız. Şehitlerimizin anılarına bağlılığı, bağımsız, birleşik, özgür bir Kürdistan'ı yaratarak göstereceğiz.

Silah arkadaşları

Xan Kûrkê (Özgürlük Vadisi)...

Baştarafı 19. sayfada

doğru olmadığı, önemli ölçüde bir pratik deney olarak kavratılmış ve özgüçlerine güven kazandırılmıştır. Yine Doğu Kürdistan'daki halkımızın önemli desteğinin yanısıra mücadelemize ilgisini artırmıştır. Özellikle halkımızı özgüçten yoksun bırakarak düşman karşısında direnmenin felaket getirdiğini empoze eden ve bu temelde, dış güçlere dayanmayı bir yaşam biçimi haline getirmeye çalışan ilkel-milliyetçi, reformist güçlerin teşhirini sağlamıştır. Halkın özgüçünün harekete geçirilmesi durumunda en güçlü düşman saldırılarının bile rahatlıkla karşılanabileceği pratik direnişle ispatlanmıştır. Halkın üzerinde yarattığı siyasal etkinlik, ulusal kurtuluş mücadelemizi daha aktif desteklemesini sağlamıştır. Gösterilen direniş büyük güven kaynağı olmuştur.

Özde Türk sömürgeciliği üzerinde etkide bulunmuştur. Artık Türk ordusu en kapsamlı ve en donanımlı saldırıyla dahi bizi fazla zorlayamayacağını anlamıştır. Bu durum onu bize karşı daha hesaplı adım atmaya itmiştir. En seçkin ordusunun bile, bu kadar zayıflığına rağmen, tamamen hazırlanmış bir saldırı ile ne kadar az etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Artık tüm güçlerini harekete geçirdiği noktada bile hesap yapmak zorundadır.

Bu direnişimiz bölgedeki güçlerin bize karşı tavırlarını, mücadelemize yönelik tutumlarını değişikliğe uğratmıştır. Geçmişte mücadelemize karşı şu veya bu oranda etkili olmaya çalışan güçler, artık hesaplı davranmaya, ulusal kurtuluş mücadelemizin savaşım gücünü daha dikkatli değerlendirmeye başlamış, bölge çapında olumlu birçok ilişki ağının kapılan aralanmıştır. Gerek Türk devletinin ve gerekse diğer güçlerin öyle uluorta üzerimize gelemeceği, saldırı ve karşılığında gösterilen

direnin boyutuyla ortaya çıkmıştır. Herkes bu gerçeği kabullenmiştir.

TC'nin saldırısı ve direnişimiz uluslararası alanda tamamen gündemin konusu olmuştur. Birçok güç bu saldırı esnasında TC'ye karşı tavır alırken ulusal kurtuluş mücadelemize olan yaklaşımlarını ortaya çıkarmıştır. TC ile en yakın müttefik güçler dahi bu konuda tavır belirlemişlerdir. Almanya, İsviçre örneği bunu göstermiştir. Irak ve İran, TC'ye karşı tavır almışlardır. TC'ye karşı güvenmezliklerini ortaya koymuşlardır.

Gerek TC basın-yayın kurumları ve gerekse uluslararası basın-yayın mücadelemizle sürekli ilişkide bulunmuş, tüm güçler kendileri açısından sonuçlar çıkarmaya çalışmışlardır.

Büyük kazanımlar temelinde ve önemli gelişmeler arifesinde gerçekleşen Özgürlük Vadisi direnişi geleceğin savaş taktiklerinde yeni deneyim-tecrübe ve destek dolu olmuştur. Bir parça özgür vatan şiarının pratik adımı bir dönüm noktası niteliğindeki bu direniş savaşımızın kapsamını çizmede de başarılı bir pratik olmuştur.

Direninimizin gerçekleştiği coğrafik alan, birleşik Kürdistan yaratma mücadelemizde de kendi içinde ayrı bir değerlendirmeyi gerektiren değerdedir. Kuzey-Güney ve Doğu'yu birleştiren üçgende bulunması her üç parçayı tamamen etkisi altına almış, ağırlıklı olarak da Kuzey-Güney mücadelesini birleştirmede yeni gelişmelere yolaçmıştır.

Bütün bu dersleri ve sonuçlarıyla Xan Kûrkê(Özgürlük Vadisi) direnişi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde önemli bir dönüm noktası ve şanlı bir direniş sayfası olmuştur. Yeni direnişler ve başarıların kapısını sonuna kadar açmıştır. Yeni dönem mücadelemizde bu direnişimizden aldığımız derslerle daha güçlüyüz.

"Kürt halkı köklü bir özgürlük..."

Baştarafı 21. sayfada

Her şey özel savaşın, her şey Amerika'nın ve işbirlikçilerinin alacağı tavra bağlıdır. Biz, ulusal kurtuluş cephesi olduklarını söylüyorlarsa, buyursun gelsinler diyoruz. Kürdistan Cephe diyorlar, buyursunlar Kürdistan Cephe'yi genişletelim. Demokratiz, liberaliz diyorlar, buyursunlar demokratik tartışmaya, demokratik ittifakları geliştirmeye. Buyursunlar, Kürt halkının özgür iradesi olabilecek bir Kürt kongresini toplamaya. Buyursunlar, Kürt silahlı kuvvetlerini ortaklaşa oluşturmaya. Bunlar Kürt halkının talepleridir. Bunlar buna gelirse ne ala, gelmezlerse, şunun bunun maşalığına devam ederlerse, Kürt halkı da her geçen gün daha fazla birleşecek ve daha fazla karşı koyacaktır. Şimdiden bu süreç girilmiştir. PKK bu konuda oldukça ileri mevziler kazanmıştır, her geçen gün de daha fazla kazanıyor. Bu konuda umutluyuz.

S. GÜREL: Sayın Başkan, son bir sorumuz daha. Turist kaçırma olayları...

A. ÖCALAN: Bu konuya da biraz açıklık getirmiştim. Bizim özel turist kaçırma diye bir sorunumuz yok. Yollarda bazen denetimler yapıyor, bu denetimlere bazı turistler takılmıştır. Kuşku verici davranışları soruşturuluyor. Kısa zaman aralıklarıyla tutuluyorlar ve dolayısıyla bu bir insanı rehine alma politikası değildir. Buna tenezzül etmedik. Etseydik, Alman turistlerin karşılığında çok şey alabilirdik. ABD'nin turistleri midir, adamları mıdır, onların karşılığında da çok şey alabilirdik. Özgür irademizle tuttuk, özgür irademizle bıraktık. Bizim, ülkede böyle birçok kişiyi tutma, suçları oranında hesap sorma veya iyilerse geçiş izni verme, değillerse geçemezsiniz biçiminde bir tavır koyma gibi bir politikamız giderek gelişebilir. Bu, yalnız

dışardan gelenler için değildir, diğer yerlerden gelenler için de böyledir. Ağır vatan suçları işleyenler, halka karşı ağır suç işleyenler giderek daha fazla tecrite alınacaklar, giderek daha fazla uygulamaya alınacaklar, özellikle yerli işbirlikçiler Kürdistan'da mal-mülk edinme hakkını da kaybedecekler. Her şey onların halkın demokrasi çıkarlarına bağlı olup olmamalarına gelip dayanacaktır. Halkla ilgisi kalmamış, bir halkın özgürlüğü ile ilgisi kalmamış kişileri biz ne yapacağız! Her şeyi paraya-pula satanların, hatta aldığı silahlarla kelle karşılığında maaş alanların elbette ki yakalanacakları, tutuklanacakları açıktır. Bütün iyi niyetli çağrılarımıza rağmen bu işe devam ederlerse daha da sert yöneleceğimize açıktır. Amerikan askerlerinin ne işi var, turistlerin savaş alanında gezip dolaşmalarının ne gereği var! Turist gitsin güzel yerlerde, Ege kıyılarında, Marmara kıyılarında dolaşsın. Ağrı Dağı tepesinde, Nemrut tepesinde ne işi var? Tehlikeli dolaşmalarıdır. Savaş dönemidir, biraz ertelesinler diyoruz. Herhalde bunlar doğru yaklaşımlardır.

Bizim, insanların rehine tutarak politika yapma gibi bir derdimiz yok. Türk askerlerine yönelik de bu geçerlidir. Askerleri rehine tutarak politika yapmayacağız. Bunu da açıkça söyleyeyim. Biz, insanların hayatına bağlı politika yapmıyoruz. Böyle bir tutsaklık politikamız yoktur. Ne turist için, ne asker için. Kaldı ki, amansız rehine politikasını Almanlar uyguladı, Almanya'daki dava dolayısıyla. Türkiye uyguladı, on yıl idam yükü altında tuttular. Bu, insanları rehine almaları ve inançlarından vazgeçirtmeye çalışmadır. Bunu yapan biz değiliz. Biz, buna da karşıyız. İşte, örneklerle kanıtlanmıştır. Başka yerlerde yabancıları beş yıl tutarlar, biz

turistleri tutmadık. Askerleri hiç bırakmazlar, biz ufak bir soruşturmadan ve kendilerine geldikten sonra bırakıyoruz. Bunlar bizim ne kadar adil olduğumuzu çok açıkça gösteriyor. Biz, kimsenin ülkesine ne silahlı ne silahsız zorla ve izinsiz girmedik. Savaş alanımızdayız. Her türlü insanı gerekirse soruşturma hakkımız vardır. En adil biçimde yapmaya çalışıyoruz.

S. GÜREL: Çok teşekkür.

A. ÖCALAN: Bu vesileyle 3. kapsamlı röportaj oldu. Başta da belirttiğim gibi basın kamuoyuna yönelik görevleri vardır. Siz bize bu temelde geldiniz. Gelişinizi bu temelde anlıyoruz. Kamuoyuna yönelik bizim de görevlerimiz vardır. Basın aracılığıyla sıradan demokratik bir görev yerine getirilecekse, bence yansıtılmalıdır. Bu çerçevede gelişiniz anlamlıdır ve sanıyorum biz de gereken karşılığı verdik. Ben de bu temelde gelişinize teşekkürlerimi belirtirken, kamuoyuna yönelik olarak da gerçekleri açıklamakla saygılı davrandığımızı söyleyebilirim.

İnanıyorum ki, halklarımız önlendeki demokratik seçeneğin üzerine giderken tarihlerinde ilk defa tutarlı biçimde gidecek, halklarımız arasında birçok acıya, üzüntüye ve kayıplara maddi-manevi açıdan yol açan durumlara fazla müsaade etmemek konusunda bir tavra yöneleceklerdir. Bu konuda elimizden geleni sonuna kadar yapacağımızı tekrar tekrar vurguluyorum. Bizim, halkların arasında kin, nifak, düşmanlık sokmak değil, tam tersine eşit ve özgür temellerde bir kardeşliği geliştirme gibi bir görevimiz vardır. Baştan günümüze kadar böyle yaklaşıyoruz. İnsanlık onuru bunu emreder. Bunun gereklerini yerine getirmeye çalışıyorum. Ben de bu temelde bütün kamuoyuna, dostlara, demokratlara selam ve sevgilerimi sunuyorum.

S. GÜREL: Teşekkürler ederiz.

27 Eylül 1991

V.i.s.d.P:

H. Barcedoğmuş
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma Adresi:

Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası:

Stadtsparkasse - Köln
Konto Nr.: 27 93 29 53
BLZ: 370 501 98

Avustralya 3.50 \$

Avusturya 22.50 s.

Belçika 75.00 bfr.

Danimarka 10.00 dkr.

Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 hlf

İngiltere 0.90 £

İsveç 7.50 skr.

İsviçre 3.00 sfr.

Norveç 10.00 nkr.

Düşmanın katliamlarına karşı tüm Kürdistan halkı ayakta, gerilla atakta

Baştarafı 24. sayfada

46- 18 Aralık 1991. Amed'in Licé ilçesinin Zêrê(Gökçe) köyüne sömürgeci güçler tarafından 15 Aralık günü düzenlenen baskın sırasında gözaltına alınan ve bir daha kendilerinden haber alınamayan köy muhtarı Mehmet Üçdağ ile Sıddık Dalbudak'ın durumlarını öğrenmek ve serbest bırakılmalarını sağlamak amacıyla 3 bin kişi Licé kaymakamlığına doğru yürüyüşe geçti. Kaymakamlık binasının önünde önce kitleleri durdurmak isteyen sömürgeciler, daha sonra içlerinden üç kişinin kaymakamla görüşebileceğini söylemek zorunda kaldılar. Gözaltında bulunan yurtseverlerle de görüşebilen kitleler, aynı coşkuyla eylemlerine son verdiler.

47- 18 Aralık 1991. Kosar ilçe merkezinde bulunan Subay Orduvi'ne gerillalar tarafından düzenlenen sabotaj eylemi sonucu, bina önemli oranda hasar görürken, bazı subaylar da yaralandı.

48- 18 Aralık 1991. Şirnex'te Mehmet İke adlı itirafçı, gerillalarca ölümle cezalandırıldı.

49- 18 Aralık 1991. Mûş'un Zengök köyü civarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan gün boyunca süren çarpışmalar sırasında, düşmanın iki savaş uçağı ve dört helikopterle sürekli olarak alanı bombalamasına rağmen, 17 düşman askeri öldürüldü. Bu büyük çarpışmada gerillalar kayıp vermedi.

50- 19 Aralık 1991. Kontr-gerillalar tarafından Nisêbin şehir merkezinde katledilen **Hayrettin ÇETİN** için düzenlenen cenaze törenine 30 bin kişi katıldı. Esnafın kepenklerini, şoförlerin kontaklarını kapatarak, öğrencilerin de okulları boykot ederek katıldığı cenaze töreninde PKK-ERNK ve ARGK bayrakları taşındı. ERNK bayrağına sarılan cenazeyi, Hayrettin Çetin'in evinin önünden alan kitleler, şehitliğe doğru yürüyüşe geçtiler. Sömürgecilerin havadan helikopterle izledikleri cenaze konvoyu, şehitliğe ulaştıktan sonra 1 dakikalık saygı durumunda bulundu. Ey Raqîp marşı ve çeşitli şiirlerin okunması ve yapılan konuşmalardan sonra kitleler, kol kola kenetlenerek şehir merkezine doğru tekrar yürüyüşe geçtiler.

İlçede bulunan 5 bin dolayındaki pamuk işçisi ile 300'e yakın belediye işçisinin de bir gün işbaşı yapmayarak katıldığı cenaze töreninde bir milletvekili de yer aldı.

20 Aralık günü 3 bin kişilik bir kitlenin Hayrettin Çetin'in taziyesine gitmesini engellemek isteyen polislerle kitleler arasında taşlı sopalı çatışmalar çıktı. Polislin halkın üzerine panzerleri sürmesi sonucunda 13 yaşındaki Serdar Aslan adlı çocuk panzerin altında kalarak ağır yaralandı. Çatışmalar sırasında yaklaşık 40 kişi gözaltına alındı. Ancak kitleler gözaltına alınanların serbest bırakılması amacıyla kaymakamlık binası önünde toplanarak binayı abluka altına aldılar. Bunun sonucunda içlerinde kadınların da olduğu bazı yurtseverler serbest bırakıldı.

51- 19 Aralık 1991. Mûş-Çewlik-Pasûr üçgeninde bulunan Serê Spî dağındaki gerilla eğitim kampına savaş uçakları ve helikopterlerle saldıran düşman ordu güçleriyle ARGK gerillalar arasında çıkan çarpışmada 2 düşman helikopteri düşürüldü, 5 askerle 2 özel tim elemanı da öldürüldü. Ancak düşmanın

bombalamalarda kimyasal silah kullanılması sonucu 10 gerilla çarpışma yerinde, 4'ü yaralı olarak götürüldükleri bir köyde düşmanın baskın yaparak vahşice katletmesi, 2'si de çarpışma sonrasında gruptan koparak düşmanla girdikleri bir çarpışmada olmak üzere 16 ARGK gerillası şehit düştü.

Olayın duyulması üzerine şehit gerillalardan üçünün cenazesi Pasûr halkı tarafından alınıp, Misric ve Farqîn'den gelen kitleler tarafından götürülerek törenle toprağa verildi. Güney Kürdistanlı bir gerillanın cenazesi de Lice'ye götürülerek törenle defnedildi.

23 Aralık günü, şehit düşen diğer gerillaların cenazelerini almak üzere Amed, Hênê(Hani), Licé, Pasûr, Farqîn, Êlih(Batman), Hezo(Kozluk), Dara Hênê(Genç), Çewlik ve Hezo(Hazro) ile bunlara bağlı köylerden gelen binlerce kişi araçlarla Mûş yönüne doğru harekete geçti. Cenazeleri alıp dönmekte olan konvoy, iki ayrı yerde ARGK gerillalarının kimlik kontrolüyle karşılaştı. Halkın coşkulu gösterileriyle karşılaşan gerillalar, bölgenin tamamen kendi denetimlerinde olduğunu belirterek, halkı TC'nin provokasyonlarına karşı uyanık olmalarını ve buna gelmemeleri için uyardı.

Daha sonra yoluna devam eden cenaze konvoyu, Zeyrek Karakolu önünde ağır silahlar ve panzerlerle donatılmış barikatla karşılaştı.

Bu arada konvoyun köprüde engellendiğini duyan Pasûr halkı, komando tugayına doğru yürüyüşe geçti. 7 bin dolayındaki kitle, buraya da kurulu bulunan barikata ve sömürgecilerin tüm tehditlerine rağmen kararlı bekleyişini sürdürerek, ERNK bayraklarını açtı ve "Biji Serok APO", "Şehiden me namırın", "Biji PKK-ERNK-ARGK" sloganlarını dilinden düşürmedi.

Durumun çok gerginleşmesi üzerine, olay yerine gelen Diyarbakır Valisi Muzaffer Ecemiş de sömürgeci-faşist ordu yetkilileri tarafından etkisizleştirilerek geri gönderildi.

Bu esnada Zeyrek Karakolu'nun yanındaki köprü'nün önünde bekleyen halk kitleleri, çevre köylere dağılarak, 24 Aralık günü sabahın erken saatlerinde tekrar Pasûr'a doğru harekete geçti. Cenaze konvoyu bu kez de Pasûr'a çok yakın bir yerde büyük bir askeri barikatla karşılaştı. Bunun üzerine halkın vekillerinden birisi, görevli albayla konuşarak izin verilmesini istedi. Ancak albay, tehditlerle bu talebi geri çevirdi. Ve hemen ardından kitleler karın üzerine yatırılarak askerlere tarama emri verildi. 5 saat süreyle kitleleri tarayan sömürgeci-faşist güçler 12 yurtseveri katlettiler, yüzlercesini de yaraladılar. İçlerinde ağır yaralıların da olduğu 59 kişi gözaltına alınarak son derece vahşi işkencelerden geçirildi. Sömürgecilerin vahşice katlettiği yurtseverlerden 2'si kadın, 4'ü çocuktur. Bunlardan 6'sının adları şöyle: **Neytullah TEKİN, Hayrettin DEMİRAY, Felemez BULUT, Ömer ÖZTÜRK, Nesim ALTUN ve Şahin TEKİN.**

Pasûr'da bu olaylar olurken, Licé'de de çevre köylerden gelenlerle birlikte 10 bin kişilik bir kitle, 24 Aralık günü, şehit gerillaların cenazelerini almak üzere Pasûr'a doğru yürümek istedi. Kitlelerin şehir meydanında Kaymakamlık binası önünde toplandıkları sırada, sömürgeci güçler tarafından halkın üzerine ateş açıldı. Düşman güçlerinin açtığı

ateş sonucu, **Urfi AKSAKAL(24), Fahri BEKTAŞ(30)** yaşında ve 5 çocuk babası ve **Veysi AKTAŞ(13)** şehit düştüler. En az 20 yurtsever de yaralandı. İlçeye giriş çıkışın engellenmesi üzerine, kitleler de devlete ait araçların geçişine izin vermediler.

25 Aralık günü de Amed, Bismil ve Hezro'dan Pasûr'a gitmek isteyen yaklaşık 50 araçlık bir konvoy sömürgeci güçler tarafından durdurularak kimlik kontrolünden geçirildi ve ardından yayılım ateşine tutuldu. Düşmanın halkı taraması sonucunda **Tevfik EKİNCİ şehit düştü, ağır yaralı 5 kişi de Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldılar.**

Aynı gün şehit gerillaların cenazeleri Pasûr halkı ve diğer şehir ve yerleşim birimlerinden gelen en az 10 bin kişilik bir kitle tarafından taburdan alınarak büyük bir törenle şehitlikte toprağa verildi.

Sömürgecilerin katlettiği yurtseverlerin cenazeleri ise, kendi köylerine götürülerek kitlesel törenlerle toprağa verildi.

Şehit gerillalardan **Ali YİĞİT** (Şehmuş)'in cenazesi de, kendi memleketi olan Farqîn'e götürülerek en az 6 bin kişinin katıldığı görkemli bir törenle toprağa verildi.

Tüm cenaze törenlerinde, düşmanın tüm katliam girişimleri ve tehditlerine rağmen ERNK bayrakları taşınarak, tabutlar ERNK bayraklarına sarıldı ve "Biji Serok APO", "Biji PKK", "Şehide me namırın" sloganları atıldı.

Pasûr ve Licé'de düşmanın Şeyh Saîd isyanında yaptığı gibi zamansız bir ayaklanmaya teşvik etmek, kıskırtmak ve ardından da kitlesel katliamlara başvurarak halkı sindirmek amacıyla başvurduğu katliamlar karşısında tüm Kürdistan birleşerek ortak tavrı aldı. Başta Licé ve Pasûr olmak üzere, Amed, Giridax(Ağrı), Bismil, Kop(Bulanık), Bazîd(Doğubeyazıt), Êlih, Gihadin(Diyadin), Farqîn, Hênê, Xoresan(Horasan), Hezex, Hezro, Hezo, Oaqizman(Kağızman), Kosar(Kızıltepe), Misric, Kerboran, Midyad, Norşin(Güröymak), Mûş, Nisêbin, Bongilan(Solhan), Qamûşan(Sarıkamış), İdir(İğdir), Tûtax(Tutak), Avkevîr(Taşlıçay), Patnos, Erxeni, Dêrika Çiyayê Mazî, Bêdlîs, Milazgir(Malazgirt), Gimgim (Varto), Girgê Amo(Silopi), Şirnex, Piran(Dicle), Gercews, Çinar, Serhedan, Kanîreş, Şemrex(Mazıdağı), Dara Hênê, Oilaban(Uludere), Tûx(Tatvan) vd. il ve ilçelerde kepenkler kapandı, şoförler kontak açmadı, öğrenciler okullara gitmedi, işçiler işbaşı yapmadılar. Bazı alanlarda da kitlesel açlık grevleri yapıldı.

51- 20 Aralık 1991. Sêrt'in Ciwanîkan(Gökçebağ) ilçesine bağlı Eynbaran köyünde bulunan PKK-MK üyesi ve Xarzan Eyalet Komutanı **Aydın ADSAY** (Mervan) yoldaş, özel timler tarafından katledildi. Köy muhtarının evine karakol kuran özel timler, tüm köy halkını sıradan işkenceden geçirdiler. Köyün genç kızlarına da hem sarkıntılık ve hem de işkence yapan özel timlerin vahşetine karşı daha fazla sessiz kalmayan köy halkı, özel timlerin üzerine yürüyerek önce genç kızları kurtardı, ardından da Mervan yoldaşın cenazesini aldı.

Düşmanın köyü terketmek istememesi üzerine köy halkı da dağılmayarak toplu halde bekledi. Çevre köylerden olayı duyan kitleler toplu halde Eynbaran köyüne gelerek büyük

yük bir kitle oluşturdu. Halk işkence tezgahlarının köyden kaldırılmasını, düşmanın hemen köyü terketmesini ve tutuklanıp işkence edilen yurtseverlerin serbest bırakılmasını istiyordu. Olay yerine gelen halkın vekillerinin de müdahaleyle düşman köyü terketmek zorunda kaldı.

Sêrt, Ciwanîkan başta olmak üzere çevre il ve ilçelerden gelen binlerce kişinin katıldığı görkemli bir cenaze töreniyle **Mervan** yoldaşın naaşı, Eynbaran köyünde toprağa verildi.

Çevre il ve ilçelerden halkın katılımını engellemek amacıyla giriş-çıkışı yasaklayan düşman, Misric ve Sêrt yollarına barikatlar kurdu. Misric'te esnaf bu durumu protesto amacıyla kepenklerini kapattı.

52- 20 Aralık 1991. Hezex şehir merkezi ARGK gerillalarınca basıldı. Emniyet Amirliği, Jandarma Komutanlığı, Piyade Sınır Taburu, Hükümet Konağı ve polis lojmanları başta olmak üzere ilçedeki tüm sömürgeci kurum ve kuruluşlara yönelik gerilla saldırıları sonucunda, tüm binalar önemli oranda tahrip oldu, çok sayıda asker de yaralandı. Gerilla baskını sırasında hiçbir varlık gösteremeyen sömürgeci güçler, adeta misilleme yaparcasına ertesi gün halka ait evlere, işyerlerine saldırdılar ve evleri didik didik aradılar.

53- 24 Aralık 1991. Şirnex'in Bestan mıntıkasındaki Avyan(Dere) taburu ARGK gerilla birlikleri tarafından basıldı. Başarıyla geçen gerilla baskınında 2 asteğmen, 1 assubay ve 30'u aşkın düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralandı. Eylem sırasında kayıp vermeyen gerillalar, çok sayıda silah ve esiri de birlikte götürdüler.

54- 25 Aralık 1991. Êlih'in Gercews ilçesine bağlı Başova köyünü basan gerillalar, köy imamını birlikte götürdüler.

55- 25 Aralık 1991. Misric'e bağlı Gözpinar köyündeki elektrik trafosu gerillalar tarafından yakıldı. Gerillalar PTT santrali ile ilkokulu da otomatik silahlarla tahrip ettiler.

56- 25 Aralık 1991. İstanbul'da yaşayan Kürdistanlı yurtsever gençler, sömürgecilerin Pasûr ve Licé'de giriştikleri katliamları ve kontr-gerilla terörünü protesto etmek amacıyla, Sömürge Valisi Necati Çetinkaya'nın kardeşlerine ait Çetinkaya mağazasına molotof kokteyllerle saldırdılar. Mağazada çıkan yangın sonucunda içlerinde Sömürge Valisi'nin yeğeninin de olduğu 11 kişi öldü.

Ayrıca bazı banka şubeleri vb. yerler de bombalandı.

57- 26 Aralık 1991. Gürrum (Maraş)'un Bazarçix(Pazarçık) ilçesine bağlı Narlı kasabasında Hasan Sert isimli bir ajan, gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

58- 27 Aralık 1991. Türk sömürgeci faşizminin Pasûr ve Licé'de giriştiği katliamlar, Avrupa ülkelerinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverler tarafından protesto edilerek, bu amaçla TC konsoloslukları önünde gösteriler yapıldı, konsolosluk binaları taşlandı.

59- 27 Aralık 1991. Hezo'ya bağlı Yanıkköy petrol pompalama istasyonu gerillalar tarafından ateşe verilerek imha edildi.

60- 28 Aralık 1991. Şirnex'e bağlı Gönence Jandarma Karakolu ARGK gerillalarınca basıldı. Baskından sonra düşmanın kayıpları

hakkında bilgi alınmadı.

61- 29 Aralık 1991. Amed'in Erxeni ilçesine bağlı Zireqî(Dağarası) köyü yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada sayıları kesin olarak tespit edilememekle birlikte çok sayıda düşman askeri öldürüldü. Zaten üç kişilik olan gerilla biriminden de **Zindan** ve **Zinar** kod adlı ARGK gerillaları şehit olurken, diğer gerilla düşman kuşatmasını yarmayı başardı.

30 Aralık günü Erxeni ve çevre köylerden gelen 3 bini aşkın kitle, şehit gerillaların cenazelerini alarak kitlesel bir törenle toprağa verdi.

62- 29 Aralık 1991. Bismil'de Tarım Müdürlüğü'ne ait 2 araç halk milisleri tarafından yakılarak imha edildi.

63- 30 Aralık 1991. ARGK gerillaları, Dih(Eruh)'in Dabaklı köyüne baskın düzenleyerek, daha önce defalarca uyarılan koruculara tekrar silah bırakma çağrısında bulundular. Korucuların silahla karşılık vermesi üzerine çıkan çarpışmada 1 köy korucusu ölürken, diğerleri de teslim alınarak silahlarına el konuldu.

64- 30 Aralık 1991. Kerboran şehir merkezini basan ARGK gerillaları, kaymakamlık binası ile liseye saldırı düzenleyerek önemli oranda imha ettiler.

65- 24 Aralık 1978'de sivil faşistler tarafından gerçekleştirilen Maraş katliamı, 13. yıldönümünde bir kez daha lanetlendi. Bu amaçla Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'ne bağlı çeşitli fakülte ve yüksek okullarda bu amaçla forumlar ve boykotlar yapıldı.

Maraş katliamının yanısıra Kürdistan'da son dönemlerde giderek yoğunlaşan kontr-gerilla saldırı ve cinayetleri ile Licé ve Pasûr'daki katliamları da protesto edildi.

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi ve Malatya Üniversitesi'nde yapılan forumlarda, Maraş katliamının neden ve nasıl yapıldığı anlatıldıktan sonra, "1978'de yapılan katliam ne ilk ne de sondur. Bugün TC Kürdistan'da aynı katliamlara devam etmektedir" denilerek, buna karşı mücadeleyi yükseltmek gerektiği vurgulandı.

Çukurova Üniversitesi ile Dicle Üniversitesi'nde düzenlenen forumlara ise sömürgeci güçler tarafından müdahale edildi. Adana'da 4 öğrenci gözaltına alınırken, polislin yurtsever öğrencilerin üzerine açtığı ateş sonucu yaralı veya ölü olup olmadığı kesinlik kazanmadı.

Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde ise, yaklaşık 1000 kişinin katıldığı protesto yürüyüşüne polis müdahale etti. Kitlelerin üzerine ateş açan polisler, 1 öğrenciyi katletti, en az üç öğrenciyi de yaraladı. Forum ve yürüyüş sonrasında en az 100 öğrenci dövülerek gözaltına alındı. Bunun üzerine Dicle Üniversitesi'ne bağlı tüm fakülte ve yüksek okullarda süresiz boykot kararı alındı. Aynı üniversiteye bağlı Eğitim Fakültesi'nde de en az 500 öğrencinin katıldığı bir forum yapıldı. Forumdan sonra karakola doğru yürüyüşe geçen öğrencilere saldıran sömürgeci güçler, özellikle Kürt olduklarını tespit ettikleri çok sayıda öğrenciyi gözaltına aldı.

Düşmanın katliamlarına karşı tüm Kürdistan halkı ayakta, gerilla atakta

1- 25 Kasım 1991. İçel'in Tarsus ilçesi ile Huzurkent nahiyesi arasındaki karayolu üzerinde bulunan jandarma karakolu ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerillalar karakol binasını otomatik silahlarla taradıkları sonra elbombalarıyla önemli oranda imha ettiler. Bu baskında düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi alınmadı.

2- 26 Kasım 1991. Manisa'nın Salihli ve Turgutlu ilçelerinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverler, partimizin 13. kuruluş yıldönümü nedeniyle sokaklara dökülerek kitlesel gösteriler ve şenlikler düzenlediler.

3- 27-28 Kasım 1991. Çewlik (Bingöl)'in Kaniş(Karlıova) ilçesindeki esnaf, PKK'nin 13. kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla iki gün boyunca kepenklerini kapattılar. Eyleme esnafın tamamı katıldı.

4- 27 Kasım 1991. Mûş'un kırsal kesiminde ARGK gerillalarının kurduğu pusuya düşen düşman operasyon birliğinden en az 2 asker öldürüldü, bazıları da yaralandı.

5- 27 Kasım 1991. Mersin'in çeşitli semtlerinde PKK'nin 13. kuruluş yıldönümünü kutlamak ve sömürgeciliği protesto etmek amacıyla gösteriler ve yürüyüşler yapıldı. Eylemlere çok sayıda yurtsever katıldı.

6- 27 Kasım 1991. Konya'nın Cihanbeyli ilçesinde bulunan Kürdistanlılar, PKK'nin 14. savaş yılını coşkuyla gösterilerle karşıladılar.

7- 28 Kasım 1991. Adana'nın Dağlıoğlu, Denizli ve Gülbahçesi mahallelerinde Kürdistanlı yurtseverlerin oluşturduğu kalabalık kitleler, yollarda ateşler yakıp halaylar çekerek PKK'nin 13. kuruluş yıldönümünü kutladılar. "Biji Serok APO", "Biji PKK" sloganlarının haykırıldığı gösteri ve şenliklere önce müdahale etmeyen polisler, daha sonra operasyona girerek 15 kişiyi gözaltına aldılar.

8- 28 Kasım 1991. Adana'da O-balar Caddesi ile Kıbrıs Caddesi'nin kavşağında bulunan Hacıbayram Karakolu'na bağlı polis ekibi, ulusal kurtuluşçu bir silahlı birim tarafından saldırıya uğradı. Bu saldırıda Ali Aslan adlı 1 polis ölürken, 3 polis de ağır yaralandı. Polis arabasındaki diğer polisler ise karışıklık vermeksizin kaçtılar.

9- 2 Aralık 1991. Nisêbin'in Dara(Akçatlar) köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, düşmana ajanlık yapan ve tüm uyarılara rağmen bundan vazgeçmeyen Hacı Hüseyin ve oğlu Fesih'i ölümlere cezalandırdılar. Olayda, Ali ... adlı bir ajan da ağır yaralandı.

10- 3 Aralık 1991. Şirnex'in Hezex(İdil) ilçesinde kendi dükkanında kontralarca katledilen Asuri asıllı Mikail BAYRO için görkemli bir cenaze töreni düzenlendi. 3000 yurtseverin katıldığı cenaze töreninde sık sık "Şehit bê mirin in", "Biji PKK", "Biji Serok APO" sloganları atıldı. Kilisede yapılan törende de düşmanın halkın birliğini parçalamaya ve birbirine düşürmeye çalıştığına dikkat çekilerek, buna karşı birliği daha çok güçlendirme ve ortak mücadele çağrısı yapıldı.

11- Aynı günlerde kontr-gerilla terörünü protesto etmek amacıyla Êlih esnafı kepenk kapattı, öğrenciler de okulları boykot ederek yürüyüşler düzenlediler. Sömürgeci güçlerin yürüyüşçülere saldırıları sonucunda 20 dolayında öğrenci tutuklandı.

12- Heski(Hasankeyf)'te kontr-

gerilla terörünü protesto etmek ve gelişen serhildanlarla dayanışmak amacıyla esnaf kepenk kapattırken, şoförler de araçlarının kontaklarını kapattılar.

13- 5 Aralık 1991. Misric(Kurtalan) ilçe merkezinden ARGK gerillalarınca alınan Abdurrahman Karakoç ve Mahmut Oruç adlı ajanlar, Ūşiyê(Yayalıs) köyü yakınlarında ölümlere cezalandırıldılar.

14- 6 Aralık 1991. Kosar şehir merkezini basan ARGK gerillaları, polis lojmanlarına roket ve otomatik silahlarla saldırdılar. Gerilla saldırısı sonucunda binalar büyük hasar gördü, ancak düşmanın kayıpları tespit edilemedi.

15- 6 Aralık 1991. Çewlik'in Germav(İlçalar) bucağına bağlı Tarbosmorik(Dallitepe) köyü mevkiinde ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmada 3 asker ve 2 özel tim elemanı öldürüldü. Çarpışmada 2 ARGK gerillası şehit düştü, birisi de düşmanın eline ağır yaralı olarak esir düştükten sonra vahşi işkencelerle katledildi.

Şehit düşen gerillalardan Kaniş'in Ezizan(Çobantaşı) köyünden Ahmet Alici için 7 Aralık günü, kendi köyünde büyük bir kitlesel cenaze töreni düzenlendi.

16- 7 Aralık 1991. İzmir'de Kürtlerin yoğun olarak bulunduğu Kadifekale, Çamlık, Karabağlar, Karşıyaka, Eski İzmir ve Cennet Çeşmesi semtlerinde, Murat ÖZSAT'ın kontr-gerilla tarafından vahşice katledilmesini protesto etmek amacıyla gösteriler düzenlendi. Sadece Kadifekale'de 3000 yurtseverin katıldığı ve şehrin en işlek caddelerinden birinin üzerinde açık grevinin de başlatıldığı protesto gösterilerinden sonra 50'nin üzerinde yurtsever gözaltına alındı.

17- 7 Aralık 1991. Dilük'ta 23 Kasım günü gözaltına alındıktan sonra işkenceyle katledilen ve cesedi tanınmayacak bir halde sokağa atılan yurtsever öğrenci Murat ÖZSAT'ı anmak ve bu katliamı protesto etmek amacıyla Diyarbakır Dicle Üniversitesi öğrencileri 7 günlük boykot eylemi yaptılar. Bu amaçla Amed'in çeşitli liselerinde forumlar düzenlenirken, demokratik kitle örgütleri de olayı nefretle kınadıklarını açıkladılar. Murat ÖZSAT'ın cenazesi Amed halkının ve öğrencilerin yanı sıra milletvekillerinin de katıldığı kitlesel bir törenle toprağa verildi.

18- 7 Aralık 1991. Nisêbin'de daha önceleri Yetimler Yurdu olan, ancak sonraları komando taburunun barındığı bina gerillalar tarafından basıldı. Aynı anda şehir merkezinde de polis otoları tarandı. Her iki gerilla eyleminde düşman güçlerinden en az 4'ü öldürüldü, 20'ye yakını da yaralandı. Ayrıca aynı saatlerde başka bir gerilla grubu tarafından Çukobirlik'e ait bir depo da havaya uçuruldu.

19- 7 Aralık 1991. Midyad'a bağlı Nebilê(Toptepe) köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, köy korucularını silah bırakmaları doğrultusunda uyardılar.

20- 8 Aralık 1991. Gercews(Gercüş) halkı, son dönemlerde iyice yoğunlaştırılan kontr-gerilla katliamlarını protesto etmek amacıyla gösteriler düzenledi. İlçe esnafı 3 günlük kepenk kapatma eylemi yaptı.

21- 8 Aralık 1991. Dêrika Çiyayê Mazi(Derik) halkı da, kontr-gerilla terörünü ve genelde sömürge-

ciliği protesto amacıyla protesto eylemleri yaptı. İlçe esnafının da kepenk kapatarak katıldığı eylemlerin bir amacı da, ilçe kaymakam vekili ve aynı zamanda Cumhuriyet Savcısı da olan Ali Erol'un baskı ve tehditlerini protesto etmek ve bu durum ortadan kaldırılmadığı takdirde daha büyük ve daha kitlesel eylemlere girişecekleri konusunda sömürgeci güçleri uyarmaktı.

22- 8 Aralık 1991. Hezex'te kitleler, sömürgeci devlet terörünü ve kontr-gerilla katliamlarını protesto etmek amacıyla sokaklara döküldüler. 5 bin kişiyi aşkın bir kitlenin katıldığı protesto yürüyüşünde ERNK bayrağı taşındı ve "İşkenceye ve zulme hayır", "Yaşasın Kürdistan", "Bi can, bi xwîn em bi te re ne ey Serok", "Berxwedan jiyan ê" sloganları atılarak, üzerinde "Sömürüye-faşizme hayır", "Yaşasın sosyalizm" sloganlarının yazılı olduğu pankartlar taşındı. Newroz Meydanı'ndan şehitliğe doğru yürüyüşe geçtiler. Burada ulusal kurtuluş mücadelesi şehitlerinin mezarları başında saygı duruşunda bulunduktan sonra yapılan konuşmalarda, Kürdistan'da bulunan özel valilik, koruculuk sistemi, özel tim ve devlet baskılarını kınadıklarını ve bölgeyi ziyaret eden hükümet ve ordu yetkililerini protesto ettiklerini belirttiler.

23- 8 Aralık 1991. Kerboran halkı sömürgeciliği ve kontr-gerilla terörünü protesto etmek amacıyla ayağa kalktı. İlk ortaokul ve lise öğrencilerinin okulları boykot ederek, esnafın kepenk, şoförlerin de kontak kapatarak katıldığı yürüyüşte kitleler, üzerinde "Biji PKK", "Biji Serok APO" ve "Kahrolsun kontr-gerilla" sloganlarının yazılı olduğu pankartı bir duvara astıktan sonra yürüyüşüne devam etti. Sayıları 3000'i aşan kitlelerin kaymakamlık binası önüne kadar gelmesini engellemek isteyen sömürgeci güçler halka saldırdılar. Bunun üzerine halkla sömürgeci güçler arasında taşlı sopalı çatışma çıktı. İçlerinde çocuk ve hamile kadınların da bulunduğu çok kişi yaralandı. Ayrıca gazetecilerin ellerindeki fotoğraf makinaları kırıldı ve çok sayıda yurtsever gözaltına alındı. Kerboran halkı, gözaltına alınanların serbest bırakılması amacıyla gösterilerini daha da kitleselleştirerek yoğunlaştırdı, gözaltına alınanlar serbest bırakıldı.

24- Aynı günlerde Kosar(Kızıltepe)'de da aynı amaçla kitle gösterileri yapıldı. İlçe esnafı yürüyüş kepenklerini kapatarak katıldı.

25- Aralık ayının ilk haftasında Midyad'ın Kerşaf(Budaklı) ile Nihilê (Yemişli) köyleri arasındaki karayolunu denetim altına alan ARGK gerillaları, Şorizbehê(Çavuşlu) köyünden 1, Dêrizbinê(Acırılı) köyünden de 2 kişiyi rehin alarak koruculara silah bırakma çağrısında bulundular.

Midyad şehir merkezine düzenlenen bir gerilla baskınında da ajan Faik Acar ve oğlu cezalandırıldı.

26- 9 Aralık 1991. ARGK gerillaları, Nesêbin'in Çalê(Çalıköy) köyü eski muhtarı işbirlikçi İsmail Ergül'ü ölümlere cezalandırdılar.

27- 9 Aralık 1991. Midyad halkı, sömürgeciliği ve kontr-gerilla katliamlarını protesto etmek amacıyla yürüyüş yaptı. Eyleme, esnaf da kepenklerini kapatarak katıldı. Ayrıca çevre köylerden gelen yurtseverler de yürüyüşte yer aldı. "Kahrolsun kontr-gerilla", "Biji PKK", "Biji Se-

rok APO" sloganları eşliğinde yürüyen kitleler polis tarafından videoya kaydedilmek istendi. Halkın buna karşı çıkması üzerine, sömürgeci güçler kitlelere saldırdı. Yaklaşık 80 dolayında yurtsever gözaltına alındı. Bunlardan bir kısmı daha sonra serbest bırakıldı.

28- 10 Aralık 1991. Mazra'nın Alacakaya ilçesi yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü, düşmanın kayıpları öğrenilemedi.

29- 10 Aralık 1991. Üniversite öğrencisi yurtsever Murat ÖZSAT'ın işkenceyle katledilerek cesedinin tanınmaz hale getirildikten sonra Dilük'ta bir yere atılmasını protesto etmek amacıyla İstanbul Üniversitesi, İskenderun Meslek Yüksek Okulu, Bursa Uludağ Üniversitesi'ne bağlı fakültelerde yüzlerce öğrencinin katıldığı forumlar yapıldı.

30- 11 Aralık 1991. Gaziantep Üniversitesi'nden yaklaşık 1000 öğrenci, arkadaşları Murat ÖZSAT'ın katledilmesini protesto etme amacıyla gösteri yürüyüşü yaptılar.

31- 11 Aralık 1991. Malatya E Tipi Cezaevi'ndeki tutsakların 13 Kasım günü başlattıkları açık grevi, 11 Aralık günü anlaşmanın sağlanmasıyla sona erdi.

32- 11 Aralık 1991. Nisêbin'de Vahdettin Dal ile Abdülbaki Öz adlı ajanlar, gerillalar tarafından ölümlere cezalandırıldı. Düşmana ajanlık yapan Melle Hasan'ın evi de gerillalarca tarandı.

33- 12 Aralık 1991. Mazra(Elazığ)'nın Palı(Palu) ilçesine bağlı Ziver köyüne baskın düzenleyen sömürgeci ordu güçlerinin evleri tek tek aramak istemesi ve halka küfürlü saldırıda bulunması üzerine, köylüler buna karşı çıkarak taş ve sopalarla saldırıya geçtiler. Daha sonra 20 köylü gözaltına alındı.

34- 12 Aralık 1991. Mêrdin alanında yürüttüğü ajanlık faaliyetlerinden dolayı çok sayıda yurtseverin tutuklanarak işkence görmesine neden olan İbrahim Uğur adlı ajan, İzmir'de ölümlere cezalandırıldı.

35- 12 Aralık 1991. Bismil şehir merkezine baskın düzenleyen ARGK gerillaları, jandarma ve polis karakollarını otomatik silahlarla taradılar ve roketlediler. Baskın sırasında karakol binalarında büyük hasar meydana gelirken, düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin bilgi alınmadı. Resmi TC yetkilileri, sadece 2 polisin yaralandığını iddia ettiler.

36- 13 Aralık 1991. Diyarbakır Dicle Üniversitesi'ne bağlı Urfa Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi, Urfa Ziraat Fakültesi ve Urfa Meslek Yüksek Okulu'nda okuyan 1.500 dolayında öğrenci bir forum düzenleyerek Türk sömürgeciliğini ve kontr-gerilla katliamlarını kınadılar. Dersleri de boykot eden öğrenciler 1 günlük açık grevi yaptılar.

37- 14 Aralık 1991. Bêdlis(Bitlis)'in Norşin(Güroymak) ilçesinin kırsal kesiminde alçaktan uçan bir askeri helikopter gerillalar tarafından düşürüldü. Düşen helikopterde bulunan 5'i subay, 3'ü assubay toplam 8 düşman askeri ağır yaralandı. İçlerinde ölen olup olmadığı öğrenilemedi.

38- 15 Aralık 1991. Riha(Urfa)'nın Wêranşar(Viranşehir) ilçesi belediyesine ait 4 kamyon ateşe verilerek yakıldı.

39- Midyad'a bağlı Saryemişli

ve Yolbaşı köyleri arasına gerillalarca döşenen mayına basan bir korucu ağır yaralandı.

40- 16 Aralık 1991. Kerboran'da M. Ata Vural adlı bir hain gerillalar tarafından ölümlere cezalandırıldı.

41- 16 Aralık 1991. Farqin(Silvan)'e bağlı Heldan(Görentepe) köyünü basan ARGK gerillaları, silah bırakmamakta ısrar eden koruculara ait 3 evi ateşe vererek yakdılar, 3 korucu da yaralandı.

42- 16 Aralık 1991. Hezex'in Xanduke(Çukurlu) köyü Karakolu'na görevli üsteğmen tarafından çağırıldıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınmayan köy muhtar Agit AKİBE ile İbrahim DEMİR'in bir mağarada katledilmiş olarak bulunmaları üzerine, Hezex'te 10 bin kişinin katıldığı büyük bir cenaze töreni yapıldı. Olayı duyan çevre köylerin de katılımıyla yapılan cenaze töreni, aynı zamanda Türk sömürgeciliğini ve vahşetini protesto gösterisine dönüştü. Hezex ilçe merkezindeki alana ERNK bayrakları asılarak "Biji Serok APO", "Biji Kürdistan", "Yaşasın Kürt ve Türk halklarının kardeşliği" sloganları atıldı. Halkın vekillerinin de katıldığı cenaze töreninde ARGK Eyalet Komutanlığı'nın bildirisi de okundu.

Yurtsever köylüler Agit AKİBE ve İbrahim DEMİR'in katledilmelerini protesto etmek amacıyla Hezex, Şirnex ve Misric(Kurtalan)'te esnaf dükkanlarının kepenklerini, şoförler ise araçlarının kontaklarını kapattılar, öğrenciler de okulları boykot ederek gitmediler.

43- 17 Aralık 1991. Girgê Amo (Silopi)'da, Agit AKİBE ve İbrahim DEMİR'in kontr-gerillalarca katledilmesini protesto etmek amacıyla kepenk kapatma eylemi yapıldı. Ayrıca şoförler kontak kapattı, öğrenciler de okulları 1 günlüğüne boykot ettiler. Eylem, Farqin'in Erik köyüne gitmekte iken özel tim tarafından araçta bulunan Fettullah Eken, Saliha Eken ile köy imamı Mehmet Eken'in taranmasını da protesto amacıyla taşıyordular.

44- 17-18 Aralık 1991. Farqin'in Erik köyüne gitmekte olan araçtaki Fettullah Eken, eşi Saliha Eken ve köy imamı Mehmet Eken'in, özel timler tarafından taranarak ağır yaralanmasını protesto etmek amacıyla Farqin esnafı iki gün süreyle kepenklerini açmadı. Öğrenciler de, olayı kınamak amacıyla forum düzenledikten sonra iki günlük boykot yaptılar.

45- 17 Aralık 1991. Farqin şehir merkezini basan ARGK gerillaları, jandarma karakolu başta olmak üzere sömürgecilere ait birçok askeri ve idari kurum ve kuruluşlara saldırı düzenledi. Gerilla saldırısında düşmana zarar verdirildi, ancak düşmanın kayıpları kesin olarak öğrenilemedi.

Gerillalar eylemlerini sonuçlandırmak, kepenk kapatma eylemlerine katılmayarak sabote etmeye çalışan bazı kişilere ait dükkanları da uyarı amacıyla yakdılar. Gerillaların ilçeden ayrılmasından sonra, öfkelerini halktan çıkarmaya çalışan sömürgeci güçler, eyleme katılan esnafın dükkanlarına saldırdılar ve tahrip ettiler. O sırada caddeden geçen halktan kişileri de tarayan sömürgeciler Zübeyir YANDIR adlı yurtseveri katlettiler, en az 6 yurtseveri de ağır yaraladılar.